

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

โดย

นางสาวอรรวรรณ จันท์ชลอ

ดุขฎิณิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ANALYSIS OF INDICATORS FOR QUALITY IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION IN CATHOLIC K-12 SCHOOLS IN THAILAND

By
Orawan Chanchalor

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
DOCTOR OF PHILOSOPHY
Department of Educational Administration
Graduate School
SILPAKORN UNIVERSITY
2007

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้ดุษฎีนิพนธ์เรื่อง“การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้
คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย” เสนอโดย นางสาวอรรพรรณ
จันทร์ชลอ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

คณะกรรมการที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี นิลกรณ

คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี นิลกรณ)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จิราวรรณ คงคล้าย)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ดร.จำรัส นองมาก)

...../...../.....

47252906: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้คุณภาพ / การจัดการศึกษา / โรงเรียนคาทอลิก

นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ : การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน
คาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ : รศ.ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร รศ.ดร.จิราวรรณ คงคล้าย
และ ผศ.ดร.ปราณี นิลกรรณ. 308 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา พัฒนาและวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจั
ดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเอกสาร การศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการ
สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาของหน่วยงาน องค์การคาทอลิกระดับสูง จำนวน 18 คน เทียบความ
แตกต่างจากมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน) ได้ 14 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้

2. นำ 14 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก
สายสามัญในประเทศไทย จำนวน 162 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ผู้บริหารส่งกลับมา
วิเคราะห์ตัวประกอบโดยการสกัดตัวประกอบ ด้วยวิธีตัวประกอบหลัก

3. นำข้อมูลที่เหลือจากขั้นตอนที่ 2 ส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญใน
ประเทศไทย จำนวน 162 คน อีกครั้ง และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยันความ
คิดเห็น (Confirmatory Factor Analysis)

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) และการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)

ผลวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย
ที่บ่งบอกลักษณะเฉพาะของโรงเรียนคาทอลิก พบตัวประกอบที่สำคัญ 13 ตัวประกอบ 82 ตัวบ่งชี้ แบ่ง
ตามมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวประกอบ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ ด้านครูผู้สอน
ประกอบด้วย 2 ตัวประกอบ 10 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย 6 ตัวประกอบ 31 ตัวบ่งชี้

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ 1.....2.....3.....

47252906 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORDS : INDICATORS / QUALITY / IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN /
CATHOLIC K-12 SCHOOLS

ORAWAN CHANCHALOR : THE ANALYSIS OF INDICATORS FOR QUALITY IN
EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN CATHOLIC K-12 SCHOOLS IN THAILAND.

DISSERTATION ADVISORS COMMITTEE : ASSOC.PROF. CHUANCHOM CHINATANGKUL ,Ph.D.,
ASSOC.PROF. CHIRAWAN KONGKAI ,Ph.D., ASST. PROF. PRANEE NILAKORN , Ph.D. 308 pp.

The purposes of this research were to develop and to analyze the indicators for the quality of educational administration in Catholic K-12 schools in Thailand, the research procedures were as follows:

1. This research were documentary, qualitative and quantitative research, by interviewing 18 high level qualified educators of the catholic educational organizations, and compared with the education standards of the Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) for 14 standards and 84 indicators.

2. The 14 standards and 84 indicators were brought to construct the questionnaire for the sample group of 162 administrators of the K-12 Catholic schools in Thailand, and then analyzed the returned data for the components by principal component analysis method.

3. The second set of the questionnaire was sent to the same 162 administrators, and then analyzed the data for the components by confirmatory factor analysis method.

4. The statistics in this research were frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), coefficient of variation (C.V.), and factor analysis.

The research result found that the indicators for quality in educational administration in Catholic K-12 schools in Thailand which indicate the characteristics of the Catholic schools, had 13 components and 82 indicators; dividing by the three standards: the student standards for 5 components and 41 indicators, the teacher standards for 2 components and 10 indicators, the administrator standards for 6 components and 31 indicators.

Department of Education Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2007.

Student's signature .....

Dissertation Advisors Signature 1.....

2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างดี ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. ชวนชม ชินะตั้งกูร รองศาสตราจารย์ ดร. จิรวรรณ คงคล้าย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี นิลกรณ์ ซึ่งทุกท่านกรุณาอุทิศเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษา ดูแลเอาใจใส่และเป็นกำลังใจ ตลอดจนพิจารณาตรวจแก้ไข เพื่อให้ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เป็นอย่างดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร ประธานกรรมการสอบ ที่ให้คำแนะนำด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง และขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ ดร.จำรัส นองมาก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ชี้แนะ ให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งอำนวยความสะดวกแก่ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ บาทหลวง ภราดา ชิสเตอร์ มาเซอร์ และนักการศึกษา คาทอลิกทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ สละเวลาให้สัมภาษณ์เจาะลึก แนะนำและให้แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภราดา ประทีป ม.โกมลมาศ อีกทั้งคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ทั้งด้านเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการใช้ภาษาต่างๆ ด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู โรงเรียนคาทอลิกทุกโรงเรียนในประเทศไทย ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งอำนวยความสะดวกช่วยเหลือประสานงานและให้ใช้สถานที่ในการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล ผู้วิจัยขอน้อมระลึกในพระคุณของทุกท่าน

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนาม ที่ช่วยให้การเรียนในระดับดุษฎีนิพนธ์มีความหมายและคุณค่าอย่างยิ่ง ทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ จนประสบความสำเร็จเป็นดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่พรณี ภูเวื่อนหงษ์ อติตมหาภิการิณี และคุณแม่เชลียง เวชยันต์ มหาภิการิณีคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ที่ให้โอกาสและสนับสนุนตลอดจนพี่น้องสมาชิกทั้งในคณะนักบวช และเพื่อนพี่น้องร่วมอุดมการณ์ทางการศึกษา ที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจในการเรียนและการทำวิจัยจนสำเร็จ ทำให้ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้าย ผู้วิจัยขอถวายคุณค่าใดๆ แห่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อโมทนาคุณพระเป็นเจ้า ด้วยใจกตัญญูรู้คุณ ที่ทรงประทานสติปัญญาและทุกๆ สิ่ง ซึ่งผู้วิจัยปรารถนาให้ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาแก่โรงเรียนคาทอลิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็ก เยาวชน สังคมส่วนรวมและประเทศชาติอย่างแท้จริง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	8
ปัญหาของการวิจัย.....	14
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	19
ข้อคำถามของการวิจัย.....	19
กรอบแนวคิด.....	19
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	21
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	23
การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.....	23
แนวคิดการจัดการศึกษาคาทอลิก.....	25
การจัดการศึกษาคาทอลิกในปัจจุบัน.....	28
เอกลักษณ์ของสถาบันการศึกษา.....	29
หน้าที่และความรับผิดชอบการจัดการศึกษา.....	31
ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก.....	34
ประเภทการจัดการศึกษา.....	41
แนวคิดเกี่ยวกับตัวชี้วัด.....	49
ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	63
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	82
สรุป.....	100

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัย 102
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 102
	ระเบียบวิธีวิจัย..... 106
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 107
	เครื่องมือในการวิจัย..... 108
	การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม 109
	ผังขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ..... 111
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 112
	การวิเคราะห์ข้อมูล 113
	สรุป 116
4	การวิเคราะห์ข้อมูล 117
	ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา..... 168
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 173
	สรุปผลการวิจัย..... 174
	การอภิปรายผล..... 178
	เหตุผลของการตั้งชื่อ 187
	ข้อเสนอแนะในการใช้ผลวิจัย..... 190
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 191

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	192
ภาคผนวก.....	200
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์การขอสัมภาษณ์	201
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย.....	206
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย.....	209
ภาคผนวก ง หนังสือขอทดลองเครื่องมือ.....	218
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	221
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	223
ภาคผนวก ช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	236
ภาคผนวก ซ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	248
ภาคผนวก ฌ ค่าความเชื่อมั่นของผลการวิเคราะห์	306
ประวัติผู้วิจัย	308

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การจัดอันดับความสามารถด้านการศึกษา ปี 2001	6
2 การสอบ GAT หรือข้อสอบ National Test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	9
3 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547.....	10
4 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความถนัดทางการเรียน หรือ SAT มี นักเรียนเข้าสอบ 345,475 คน ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2546	11
5 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความถนัดทางการเรียน หรือ GAT มี นักเรียนเข้าสอบ 345,475 คน ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2546	11
6 เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติ : มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.).....	91
7 จำนวนโรงเรียนคาทอลิก ระดับก่อนประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษาตอนปลาย	108
8 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์	118
9 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนัก การศึกษาคาทอลิกด้านผู้เรียน	119
10 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนัก การศึกษาคาทอลิกด้านครู.....	122
11 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนัก การศึกษาคาทอลิกด้านผู้บริหาร	124
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ หน่วยงาน ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา	129

ตารางที่	หน้า
13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก มาตรฐานด้าน ผู้เรียนโดยรวมและแยกเป็นรายข้อ	132
14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ความสำคัญตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกมาตรฐานด้านครู โดยรวมและแยกเป็นรายข้อ	135
15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ความสำคัญตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกมาตรฐานด้าน ผู้บริหารโดยรวมและแยกเป็นรายข้อ	137
16 ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.....	141
17 จำนวนตัวประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบของกลุ่มตัว อย่างทั้งหมด (n =162)	143
18 แสดงนำหน้าตัวประกอบที่หมุนแกนแบบตั้งฉากโดยวิธีแวกซ์แมกซ์	144
19 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 1 ด้านผู้เรียน.....	146
20 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 2 ด้านผู้เรียน.....	148
21 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน.....	149
29 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 4 ด้านผู้เรียน.....	150
23 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 5 ด้านผู้เรียน.....	151
24 จำนวนตัวประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบ ของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด (n =162).....	152

ตารางที่	หน้า
25	153
26	154
27	155
28	156
ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร่วมกัน ค่าไอเคน ค่าร้อยละของความแปรปรวน	
ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบ ของกลุ่ม	
ตัวอย่างทั้งหมด (n =162).....	
29	157
30	159
31	162
32	164
33	165
34	166
35	167
36	175
37	176
38	177

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ตั้งแต่ปี 1997-2001	4
2 อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ปี 2001	5
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	21
4 ประสิทธิภาพของระบบโรงเรียน	68
5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	105
6 สรุปแสดงผังขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	111
7 ตัวประกอบที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา	147
8 ตัวประกอบที่ 2 ผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน	148
9 ตัวประกอบที่ 3 ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา	149
10 ตัวประกอบที่ 4 ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	150
11 ตัวประกอบที่ 5 ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม	151
12 ตัวประกอบที่ 1 คุณลักษณะของครู	154
13 ตัวประกอบที่ 2 ครูกับศาสนาและสังคม	155
14 ตัวประกอบที่ 1 การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและ หลักการจัดการศึกษา	161
15 ตัวประกอบที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	163
16 ตัวประกอบที่ 3 ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม	164
17 ตัวประกอบที่ 4 การจัดการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กร	165
18 ตัวประกอบที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดี	166
19 ตัวประกอบที่ 6 การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	167

บทที่ 1

บทนำ

กลไกสำคัญของสังคมประกอบด้วยสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคม และเทคโนโลยี ปัจจัยทั้งห้าเป็นกลไกผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นชาติหรือเอกลักษณ์เดิมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์กับระบบสากล ความหลากหลายที่เพิ่มขึ้นจากเอกลักษณ์เดิมจะสร้างความเจริญหรือความขัดแย้งที่ตามมาขึ้นอยู่กับว่าระบบสังคมของประเทศ โดยเฉพาะสถาบันหลักคือชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความเข้มแข็งมากน้อยแค่ไหน และความเข้มแข็งดังกล่าวถูกกำหนดโดยภูมิปัญญา โดยเฉพาะภูมิปัญญาแห่งชาติ ที่ได้ก่อตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนสามารถแสดงความเป็นตัวตนที่ชัดเจนและถ่ายทอดเป็นมรดกทางสังคมอย่างต่อเนื่องและเมื่อใดก็ตามที่กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมถูกละเลย ถูกแทรกแซง ถูกทดแทนโดยภูมิปัญญาสากลหรือเป็นการกระทำโดยไม่รู้ ทำเพราะกระแสหรือเพราะสถานการณ์บีบบังคับ ทำให้มาตรการเหล่านั้นนำไปสู่ความขัดแย้งในอนาคต และปรากฏการณ์ที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือดุลทางปัญญา¹

การขาดดุลทางปัญญาของสังคม เป็นตัวชี้ให้เห็นว่าสังคมนั้นกำลังลดความสำคัญในการใช้ประโยชน์ของภูมิปัญญาแห่งชาติแต่กลับนำภูมิปัญญาสากลในด้านต่าง ๆ มาใช้เพิ่มมากขึ้นจนกลมกลืนเป็นเสมือนหนึ่งเดียวกัน และมองว่าภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของความล้ำสมัยไม่เหมาะกับการแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน และพัฒนาและต่อยอดความรู้ด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา² ขณะที่

---

¹ อังกร อุดมไพจิตรกุล, “คนไทยของไทยทุกส่วน: จากบทเรียนสู่ความเข้มแข็ง,” วารสารบริหารการศึกษา มศว 3, 7 (มกราคม-มิถุนายน 2547) : 4-5.

² เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, บันสมองของชาติ: ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดย์, 2543) ,7.

ทั่วโลกกำลังเคลื่อนไปสู่ยุคเศรษฐกิจจากฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ธุรกิจต่างๆ จึงต้องเผชิญกับสถานการณ์แข่งขันที่มีความรุนแรงมากขึ้นทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นเสมือนแรงผลัก (push factor) และแรงต้าน (pull factor) ที่ส่งผลให้เกิดการขาดดุลทางปัญญา ขาดดุลทางเศรษฐกิจ ขาดดุลทางการเมือง ขาดดุลทางสังคม ขาดดุลทางวัฒนธรรม

นักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการขาดดุลต่างๆ ว่าน่าจะมีเหตุปัจจัยมาจากคุณภาพของการศึกษา เนื่องจากประชาชนไทยส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาวะถอยหลังทางความคิด ทำให้ไม่สามารถแก้วิกฤตในชีวิตและสังคมได้³ การจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวระยะยาวได้จำเป็นต้องผ่าตัดระบบการศึกษา⁴ ซึ่งภาวะเหล่านี้เป็นมุมมองอีกด้านหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า การศึกษาของประเทศไทยนั้นอยู่ในภาวะวิกฤตและการศึกษาที่เป็นอยู่เป็นตัวสร้างปัญหาให้แก่สังคม ในขณะเดียวกัน ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาถูกมองข้ามไปมาก ทั้งๆ ที่ปัญหาการศึกษาถือเป็น “หัวใจของการพัฒนาประเทศ” แต่กลับถูกละเลยจนกลายเป็นความเพิกเฉยชาชินและยอมรับของทุกคน เพราะคนในสังคมไทยส่วนใหญ่ขาดความรักในความรู้ ไม่ใฝ่ศึกษาหาความรู้ ไม่รักการเรียนรู้พร้อมทั้งยังขาดการคิดสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ⁵

การขาดคุณภาพของการศึกษาไทย เห็นได้จากรายงานวิจัยของสถาบันพัฒนาการบริการจัดการระหว่างประเทศ (IMD) International Institute for Management Development เรื่องการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยซึ่งสำรวจโดยองค์การการจัดการเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) และจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพบปัญหาทางการศึกษาที่มีต่อคนไทยหลายประการสอดคล้องกัน เช่น อัตราส่วนของผู้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีเพียงร้อยละ 38 และมีโอกาสเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ

---

³ ประเวศ วะสี, “แนวคิดเกี่ยวกับระบบพัฒนาการเรียนรู้ในปฏิรูปการศึกษา, ในแนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, ไพฑูริย์ สินลารัตน์, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2543) ,76.

⁴ วิชัย ต้นศิริ, โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต:แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2(กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), 1.

⁵ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, “วิกฤตการศึกษาไทยวิกฤตชาติที่ร้ายสุดในทศวรรษ,” หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน, 6 ตุลาคม 2541 ,11.

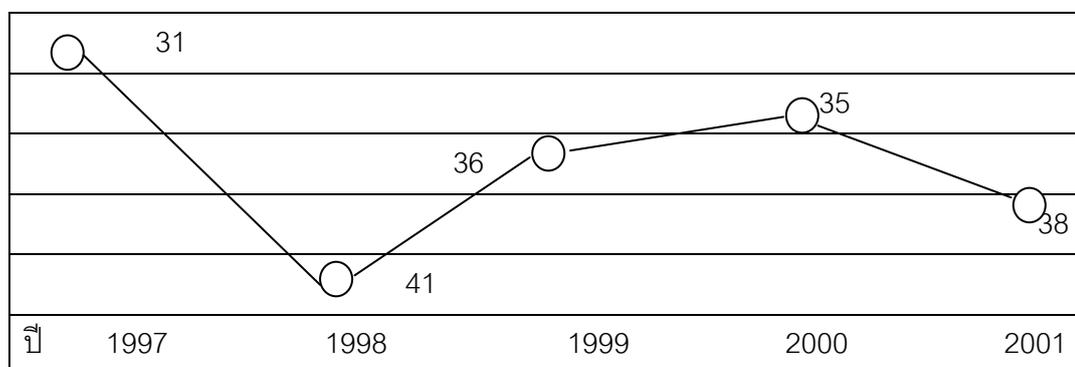
ละ 15 เท่านั้น⁶ และเมื่อพิจารณาสมรรถนะการศึกษาไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติ โดยสถาบันพัฒนาการบริหารจัดการระหว่างประเทศ (IMD) เมื่อปี 2544 ได้จัดอันดับความสามารถการแข่งขันนานาชาติ (competitiveness) เรื่องความสามารถของประเทศในอันที่จะสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อยกระดับความมั่งคั่งของชาติ โดยอาศัยกระบวนการจัดการกับทรัพยากรที่มี ใช้ศักยภาพด้วยความเข้มแข็งในระดับภูมิภาคและระดับสากลพบว่าความสามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากการสำรวจของสถาบันพัฒนาการบริหารจัดการระหว่างประเทศ (IMD) เฉพาะในกลุ่มเอเชียพบว่า ระบบการศึกษาของประเทศไทยไม่สามารถตอบสนองต่อขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เพราะประเทศไทยอยู่ในอันดับเกือบสุดท้าย เห็นได้จากการจัดลำดับขีดความสามารถของไทยดังที่ปรากฏในขีดความสามารถของไทยในเวทีโลก⁷

---

⁶ ถีนันต์ ไกรนิธิสม, “รัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการพัฒนาการศึกษาของชาติ,” วารสารข้าราชการครู 18, 2 (ธันวาคม 40-41 มกราคม 2541):36.

⁷ International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore (The World Competitiveness Yearbook 2001). [Online], accessed 7 November 2007, Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>

แผนภูมิที่ 1 อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระดับนานาชาติตั้งแต่ปี 1997-2001

ที่มา: International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore (The World Competitiveness Yearbook 2001). [Online], accessed 7 November 2007. Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>

และเมื่อพิจารณาสมรรถนะในการแข่งขันระดับนานาชาติ ได้จัดอันดับความสามารถการแข่งขันนานาชาติ เรื่อง ความสามารถของระดับประเทศ ซึ่งอาศัยกระบวนการจัดการกับทรัพยากรที่มีใช้ศักยภาพด้วยความเข้มแข็ง ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล พบว่าความสามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในระดับนานาชาติลำดับท้ายๆ โดยเรียงลำดับได้แก่ ปี 1997 ความสามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 31 ปี 1998 อยู่ในลำดับที่ 41 ปี 1999 อยู่ในลำดับที่ 36 ปี 2000 อยู่ในลำดับที่ 35 และปี 2001 อยู่ในลำดับที่ 38 ⁸

⁸ International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore (The World Competitiveness Yearbook 2001). [Online], accessed 7 November 2007. Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>

แผนภูมิที่ 2 อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย ปี 2001

(2) สิงคโปร์ 2
(12) ฮองกง 6
(20) ไต้หวัน 18
(24) ญี่ปุ่น 26
(28) เกาหลี 28
(27) มาเลเซีย 29
(30) จีน 33
(35) ไทย 38
(27) ฟิลิปปินส์ 40
(44) อินโดนีเซีย 49

ที่มา: International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore (The World Competitiveness Yearbook 2001).
[Online], accessed 7 November 2007. Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>

หมายเหตุ. ตัวเลขในวงเล็บเป็นการจัดอันดับในปี 2000

จากแผนภูมิที่ 2 เมื่อดูอันดับความสามารถในการแข่งขันในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับนานาชาติของประเทศในภูมิภาคเอเชียในปี 2000 และ 2001 ปรากฏว่า ในปี 2000 ประเทศที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุดโดยเรียงลำดับดังนี้ สิงคโปร์อันดับที่ 2 ฮองกงอันดับที่ 12 ไต้หวันอันดับที่ 20 ญี่ปุ่นอันดับที่ 24 ฟิลิปปินส์อันดับที่ 27 มาเลเซียอันดับที่ 27 เกาหลีอันดับที่ 28 จีนอันดับที่ 30 ไทยอันดับที่ 35 และอินโดนีเซียอันดับที่ 44 ส่วนในปี 2001 ประเทศที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุด โดยเรียงลำดับได้แก่ สิงคโปร์อันดับที่ 2 ฮองกงอันดับที่ 6 ไต้หวันอันดับที่ 18 ญี่ปุ่นอันดับที่ 26 เกาหลีอันดับที่ 28 มาเลเซียอันดับที่ 29 จีนอันดับที่ 33 ไทยอันดับที่ 38 ฟิลิปปินส์อันดับที่ 40 และอินโดนีเซียอันดับที่ 49

ตารางที่ 1 การจัดอันดับความสามารถด้านการศึกษา ปี 2001

อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ	อันดับ	ประเทศ
1	อิสราเอล	14	เบลเยียม	27	รัสเซีย	40	โปตุเกส
2	ฟินแลนด์	15	สิงคโปร์	28	ลักซ์มเบิร์ก	41	ตุรกี
3	ไอซ์แลนด์	16	นอร์เวย์	29	ฮ่องกง	42	เม็กซิโก
4	ออสเตรเลีย	17	สโลวาเกีย	30	อังกฤษ	43	เวเนซุเอลา
5	แคนาดา	18	ไต้หวัน	31	สโลเวเนีย	44	ไทย
6	เดนมาร์ก	19	นิวซีแลนด์	32	เกาหลี	45	บราซิล
7	ไอร์แลนด์	20	ฝรั่งเศส	33	โปแลนด์	46	อินโดนีเซีย
8	สวีเดน	21	เยอรมัน	34	อิตาลี	47	แอฟริกาใต้
9	ฮังการี	22	เอสโตเนีย	35	ฟิลิปปินส์	48	จีน
10	สวิตเซอร์แลนด์	23	ญี่ปุ่น	36	ชิลี	49	อินเดีย
11	อเมริกา	24	กรีซ	37	อาร์เจนตินา		
12	เนเธอร์แลนด์	25	สเปน	38	มาเลเซีย		
13	ออสเตรเลีย	26	กรีซ	39	เขมร		

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore (The World Competitiveness Yearbook 2001).
 [Online], accessed 7 November 2007. Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>

เมื่อดูอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ จากตารางการจัดอันดับความสามารถด้านการศึกษาปี 2001⁹ พบว่าประเทศที่มีความสามารถทางการศึกษาตามลำดับ 1 ถึง 10 ได้แก่ ออสเตรเลีย ฟินแลนด์ ไอร์แลนด์ ออสเตรเลีย แคนาดา เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ สวีเดน อังการี สวิตเซอร์แลนด์ ส่วนประเทศไทย ถูกจัดอันดับความสามารถด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ 44 จาก 49 ประเทศ ซึ่งเป็นลำดับท้ายๆ และเมื่อมีการสำรวจความคิดเห็นของนักบริหารระดับสูงในแต่ละประเทศ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านต่างๆ 8 ด้าน คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประชากร โครงสร้างพื้นฐาน การจัดการ การเงินการคลัง เศรษฐกิจภายในประเทศ รัฐบาลและความเป็นนานาชาติ ผลจากการประเมินในปี 2545 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 34 โดยมีคะแนนความสามารถในการแข่งขันอยู่ที่ร้อยละ 47.95 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับปรุงคือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างพื้นฐานตามลำดับ¹⁰

เห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของไทยอยู่ในภาวะวิกฤต เป็นตัวสร้างปัญหาให้แก่สังคม เพราะสังคมไทยส่วนใหญ่ ขาดการสร้างให้รักการศึกษารักการเรียนรู้และรักการคิดสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ¹¹ และยิ่งกว่านั้นจากวิกฤตการศึกษาที่เกิดขึ้นทำให้มั่นใจได้ว่า ปัญหาที่ยิ่งใหญ่ในปัจจุบันอันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ก็คือ การศึกษา¹² ซึ่งนับเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาในทุกระดับ และก่อให้เกิดแนวคิดและการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีบทบาทต่อองค์กรในฐานะผู้ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยมีแนวคิดในการเปลี่ยนการศึกษาแบบอนุรักษนิยม¹³ การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาระบบการศึกษาจึงทำได้

⁹ [International Institute for Management Development \(IMD\) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore \(The World Competitiveness Yearbook 2001\). \[Online\], accessed 7 November 2007. Available from http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf](http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf)

¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การปฏิรูปการเรียนรู้ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545).

¹¹ กมล สุดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, วิสัยทัศน์ทางการศึกษา ทิศทางที่ไทยต้องพบพาน(กรุงเทพฯ :สำนักงานสนับสนุนการวิจัย(สกว.), 2541), คำนำ.

¹² อติชัย โพธารามิก, “คำบรรยายเปิดงานรวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย,” จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1 มิถุนายน 2548.

¹³ สุรัฐ ศิลปอนันต์, กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ (กรุงเทพฯ : องค์กรการค้าคุรุสภา, 2543), 19-20.

ยากลำบากที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม การศึกษาที่ยั่งยืนต้องเริ่มต้นที่การรักษาภูมิปัญญาแห่งชาติ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับตนเองและ นำเอาภูมิปัญญาแห่งชาติมาเป็นแกนหรือฐานในการพัฒนา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ การศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการเตรียมคนให้มีคุณลักษณะ มองไกล คิดไกล ใฝ่ดี หรือเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่ง การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ การที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคนซึ่งเป็น ทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การประกันคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจให้กับสังคมโดยรวมว่า สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพทำให้ผู้สำเร็จ การศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคม ต้องการ กอปรกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542¹⁴ หมวด 6 มาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา มาตราที่ 47 ระบุว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกัน คุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง”

การวางแผนทางการดำเนินการและการปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาไทยนั้น พบว่าถึงเวลาที่ต้องก้าวต่อเพื่อให้เป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545- 2549) ซึ่งการจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมา ดูเหมือนว่าประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาเชิง

---

¹⁴ สำนักนายกรัฐมนตรี , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542).

ปริมาณที่เพิ่มขึ้น เห็นได้จากปีการศึกษา 2544 รัฐสามารถจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในวัยเรียน ระบบโรงเรียนคิดเป็น ร้อยละ 89.1 ของกลุ่มอายุ 3-7 ปี¹⁵ แต่ด้านคุณภาพการศึกษาไทยในหลาย ทศวรรษที่ผ่านมา การจัดการศึกษาตกเป็นเป้าโจมตีของสังคมมาตลอด คนไทยผิดหวังกับการศึกษา ไทย พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เห็นลูกหลานไม่เก่ง และดี อย่างที่คาดหวัง รวมถึงผู้เรียนที่มีความคับข้องใจ¹⁶ เห็นได้จากการสอบในระดับชาติ ในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏผลสัมฤทธิ์ให้เห็นดังนี้

ตารางที่ 2 การสอบระดับชาติด้วย ข้อสอบ National Test ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2547¹⁷

วิชา	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม 40 คะแนน	คิดเป็น %	เกณฑ์ผลการเรียน			เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสอบ		
				ต้องปรับปรุง	พอใช้	ดี	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546
ภาษาไทย	974,011	18.10	45.26	40.21 %	43.78 %	16.01 %	53.35%	50.63 %	45.26 %
คณิตศาสตร์	974,011	16.68	41.70	33.24 %	53.67 %	13.10%	46.95 %	49.88 %	41.70 %
วิทยาศาสตร์	973,921	16.97	42.41	25.86 %	66.67 %	8.02 %	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	973,877	16.46	41.14	43.77 %	44.05 %	12.18 %	49.56 %	41.14 %	41.14 %

จากตาราง 2 พบว่าคะแนนสอบ NT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำเรียงลำดับตามคะแนนค่าเฉลี่ยดังนี้ วิชาภาษาไทย ค่าเฉลี่ย 18.10 วิชาวิทยาศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 16.97 วิชาคณิตศาสตร์ค่าเฉลี่ย 16.68 และวิชาภาษาอังกฤษค่าเฉลี่ย 16.46

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543).

¹⁶ อมรวิชัย นาครทรรพ, เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2548), 2-6.

¹⁷ มติชน, 16 มิถุนายน 2547 , 5.

ส่วนเกณฑ์ผลการเรียน เกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ดังนี้ วิชาภาษาอังกฤษ 43.77% วิชาภาษาไทย 40.21% วิชาคณิตศาสตร์ 33.24% และวิชาวิทยาศาสตร์ 25.86% ตามลำดับ เกณฑ์พอใช้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้ วิชาวิทยาศาสตร์ 66.67% วิชาคณิตศาสตร์ 53.67% วิชาภาษาอังกฤษ 44.05% และวิชาภาษาไทย 43.78% และเกณฑ์ดีคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ดังนี้ วิชาภาษาไทย 16.01% วิชาคณิตศาสตร์ 13.10% วิชาภาษาอังกฤษ 12.18% และวิชาวิทยาศาสตร์ 8.02%

ตารางที่ 3 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ
เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547¹⁸

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสอบ							
วิชา	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม 40 คะแนน	คิดเป็น %	ผลการ เรียน	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546
ภาษาไทย	731,380	21.59	53.98	10.29 %	46.27%	46.55 %	53.98 %
คณิตศาสตร์	731,380	14	34.99	55.59 %	32.36 %	39.07 %	34.99 %
สังคมศึกษา	731,380	19.73	49.35	22.75 %	-		
วิทยาศาสตร์	731,380	15.27	38.07	43.24 %	-	66.67 %	-
ภาษาอังกฤษ	731,380	15.17	37.92	24.17 %	38.95 %	44.05 %	37.92 %

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนสอบ NT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2547 อยู่ในลำดับที่ค่อนข้างต่ำ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยดังนี้ วิชาภาษาไทยค่าเฉลี่ย 21.59 วิชาสังคมศึกษา 19.73 วิชาวิทยาศาสตร์ 15.27 วิชาภาษาอังกฤษ 15.17 และวิชาคณิตศาสตร์ 14.00

¹⁸ มติชน, 16 มิถุนายน 2547 , 5.

ตารางที่ 4 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความถนัดทางการเรียน หรือ SAT มีนักเรียน
เข้าสอบ 345,475 คน ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2546 ¹⁹

สอบ SAT	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็น %
ความสามารถทางด้านภาษา	14.26	40.70
ความสามารถในการคิดคำนวณ	13.60	38.90
ความสามารถในเชิงวิเคราะห์	11.48	32.80

จากตาราง 4 พบว่าผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความถนัดทางการเรียน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ผลสอบอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยดังนี้ ความสามารถทางด้านภาษาค่าเฉลี่ย 14.26 ความสามารถในการคิดคำนวณ 13.60 และ ความสามารถในการเชิงวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย 11.48

ตารางที่ 5 การสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความถนัดทางการเรียน GAT มีนักเรียนเข้า
สอบ 345,475 คน ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2546 ²⁰

รายวิชา	จำนวน นักเรียน ที่เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย ของ (40คะแนน)	คิดเป็น %	ผลการเรียนที่ ต้องปรับปรุง
วิชาภาษาไทย (50 คะแนน)	345,463	22.25	44.49	26.12 %
วิชาภาษาอังกฤษ (50 คะแนน)	345,463	19.57	39.14	27.36 %
วิชาสังคมศึกษา (40 คะแนน)	345,463	16.74	41.85	37.92 %
วิทยาศาสตร์ (50 คะแนน)	155,350	24.41	48.82	18.07 %
วิชาเคมี (40 คะแนน)	189,626	15.46	38.05	49.02 %
วิชาชีววิทยา (40 คะแนน)	188,986	14.70	36.76	48.45 %
วิชาฟิสิกส์ (40 คะแนน)	189,568	13.03	32.59	51.27 %
วิชาคณิตศาสตร์ (40 คะแนน)	244,720	13.60	33.99	57.49 %

¹⁹ มติชน, 16 มิถุนายน 2547 , 5.

²⁰ เรื่องเดียวกัน.

จากตาราง 5 พบว่าผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความถนัดทางการเรียน GAT อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยดังนี้ วิชาวิทยาศาสตร์ค่าเฉลี่ย 24.41 วิชาภาษาไทยค่าเฉลี่ย 22.25 วิชาภาษาอังกฤษค่าเฉลี่ย 19.57 วิชาสังคมศึกษาค่าเฉลี่ย 16.74 วิชาเคมีค่าเฉลี่ย 15.46 วิชาชีววิทยาค่าเฉลี่ย 14.70 วิชาคณิตศาสตร์ค่าเฉลี่ย 13.60 และ วิชาฟิสิกส์ค่าเฉลี่ย 13.03 ตามลำดับ ส่วนผลการเรียนแต่ละรายวิชาที่ต้องปรับปรุง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์โดยเรียงตามลำดับดังนี้ วิชาคณิตศาสตร์ 57.49% วิชาฟิสิกส์ 51.27% วิชาเคมี 49.02% วิชาชีววิทยา 48.45% วิชาสังคมศึกษา 37.92% วิชาภาษาอังกฤษ 27.36% วิชาภาษาไทย 26.12% และวิชาวิทยาศาสตร์ 18.07

เห็นได้ว่าการจัดการศึกษาที่ผ่านมาไม่ได้ตอบสนองของกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ทั้งจากผลการสอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และความคาดหวัง หรือแม้ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ที่ปรากฏเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนอย่างมากมาย ทั้งๆ ที่แนวทางการจัดการศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 มาตราที่ 22,23 และ 24 ซึ่งสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการอย่างเหมาะสม²¹ แม้ว่าตามหลักการจะเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นก็ตาม แต่การเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเลยการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ ไม่นำเหตุการณ์และปัญหาจากชุมชนเข้ามาเรียนรู้ ไม่สนใจวิกฤตการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ค่านิยมและภูมิปัญญาไทย อันเป็นผลทำให้ผู้เรียนมีแต่ความรู้ไม่มีความคิด²² การจัดการศึกษาส่วนใหญ่จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความทุกข์²³

²¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรีย, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟิกจำกัด, 2542), 12-14.

²² วิชัย วงษ์ใหญ่, กระบวนการค้นคว้าใหม่การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ : SR printing limited partnership, 2542), 2.

²³ ประเวศ วะสี, "วิสัยทัศน์ของกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน", วารสารวิชาการ 2, 1 (มกราคม 2542): 8-11.

นักการศึกษา สถาบันทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรม และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งหลาย ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าถึงเวลาปฏิรูปวัฒนธรรมการเรียนรู้ของคนไทยทั้งชาติ²⁴ ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหาร ครูอาจารย์และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำเป็นต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่า การจัดการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น มีคุณภาพเหมาะสมถูกต้องเพียงพอ สอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบันมากน้อยเพียงไร มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มอนาคต ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รู้เท่าทันโลก แข่งขันและร่วมมือเป็น มีสมรรถภาพ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ประชากรมีความสุข ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ การเมืองมีเสถียรภาพและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็นต้น สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ระบุว่า "รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม"²⁵

จากอดีตจวบจนปัจจุบันการศึกษาเอกชนมีบทบาทและความสำคัญสำหรับสังคมไทยโดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศยังขาดความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากรทางการศึกษาก็ได้ภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุน ทำให้ประชาชนมีทางเลือกและมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น เพราะรัฐจะมีข้อจำกัดทางงบประมาณและทรัพยากร ปัจจุบันเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ โรงเรียนเอกชนมีความคล่องตัว มีความพร้อมที่จะพัฒนาหลักสูตร สามารถจัดหาอุปกรณ์ใหม่ๆ ที่ทันสมัย และมีขีดความสามารถที่จะจัดหาผู้มีความรู้มีประสบการณ์สูงมาเป็นครูผู้สอนได้ จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ²⁶ และการจัดการศึกษาเอกชนช่วยให้รัฐประหยัดงบประมาณ, การศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพช่วยพัฒนาเยาวชนจำนวนมากนับเป็นล้านๆ คน เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศ และโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพเป็นที่นิยมของผู้ปกครอง²⁷

²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.), ก:30 คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543).

²⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2541).

²⁶ เซาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ, การพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศ ค.ศ. 2000 (กรุงเทพฯ : จีระวิชาการพิมพ์, 2529), 6.

²⁷ จำรัส นองมาก, การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน: แนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2539), 49-50.

ปัญหาของการวิจัย

ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษา กฎระเบียบข้อบังคับทางการศึกษาอันเป็นมาตรฐานที่สำคัญของงานการจัดการศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาทั้งในภาครัฐและเอกชน เกิดการแข่งขัน การเปรียบเทียบ ด้วยการประกันคุณภาพและเทียบมาตรฐานการศึกษาทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ และในรูปแบบของการปฏิรูปการศึกษา สถานการณ์ที่ปรากฏชัดเจนว่าการปฏิรูปการศึกษาจะส่งผลตรงต่อกระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา²⁸ โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชน ที่ต้องมีการปรับตัวอย่างมากเพื่อความอยู่รอด ด้วยสภาพของโรงเรียนเอกชนที่ไม่ต่างอะไรกับองค์กรทางธุรกิจที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหาร อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจะต้องทำให้โรงเรียนมีอนาคตและอยู่รอด โดยอาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะเป็นเครื่องมือ เพื่อให้โรงเรียนเอกชนสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อให้ผลผลิตมีประสิทธิผลสูงสุดก้าวไปในอนาคตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ มีมาตรฐาน สามารถไปสร้างประสิทธิผล (effectiveness) สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง, ชุมชน (ลูกค้าภายนอก) และครู, นักเรียน บุคลากร (ลูกค้าภายใน) เพราะสิ่งนี้เป็นปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนเอกชนอยู่รอดอย่างมีเสถียรภาพ และศักยภาพ

โรงเรียนเอกชนรายแรกๆ ที่อยู่คู่กับการศึกษาไทย ก็คือโรงเรียนคาทอลิกซึ่งหากย้อนกลับไปถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา²⁹ พบว่าการศึกษาคาทอลิกนั้น หากจะนับเวลาจวบจนปัจจุบันมากกว่า 300 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาที่ดำเนินการโดยคาทอลิกนั้น มีความก้าวหน้าและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนเอกชนรายอื่นๆ ได้ รวมถึงได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ และทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมไทยเป็นอันมาก³⁰ คุณภาพของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ปรากฏและแสดงให้เห็นว่าได้สร้างความพึงพอใจและความไว้วางใจจากผู้ปกครองมายาวนาน จุดแข็งและความสำเร็จของโรงเรียนคาทอลิก

²⁸ วิจัย วงษ์ใหญ่, กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ : SR printing limited partnership, 2542), 2.

²⁹ ประทีป โกมลมาศ, “การฉลองครบรอบ 336 ปี ของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย,” มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ บางนา, 26 พฤษภาคม 2544. (อัดสำเนา)

³⁰ ทักษิณ ชินวัตร, “การฉลองครบรอบ 336 ปี ของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย,” มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ บางนา, 26 พฤษภาคม 2544. (อัดสำเนา)

นั้นอยู่ที่การบูรณาการระหว่างการศึกษากับศาสนา³¹ ซึ่งจุดมุ่งหมายเอกของการศึกษา คือ “การสร้างมนุษย์ให้เป็นคนอิสระเสรี มีอิสรภาพ” เป็นมนุษย์ครบบริบูรณ์ เป็นมนุษย์ที่เที่ยงธรรม ทรงคุณธรรม

จากการจัดการศึกษา ที่โรงเรียนเอกชนได้เข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของภาครัฐนั้น³² นักเรียนมากกว่าครึ่งของโรงเรียนเอกชน อยู่ในโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งการจัดการศึกษาคาทอลิกมีลักษณะมุ่งเน้นการอบรมคน รวมทั้งการใส่ใจในการจัดบริบทของโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อประสานการเรียนรู้และพัฒนาการทุกอย่างเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนให้ครองชีวิตส่วนตัวอย่างถูกต้องชอบธรรมและในความศักดิ์สิทธิ์ของความจริง และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและโลก คุณลักษณะดังกล่าวเป็นเอกลักษณ์และเหตุผลหลักของการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก และเป็นคุณภาพการจัดการศึกษาหรือการเรียนการสอนที่ผนวกการสอนพระธรรมของศาสนาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมนักเรียน³³ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ต้องการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งการจัดการศึกษามีได้จำกัดเฉพาะบุตรหลานคริสตชนคาทอลิกเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงที่มีเชื้อคาทอลิกอีกด้วย ตามที่มาตรา 10 ได้กำหนดไว้คือความเสมอภาคทางการศึกษากล่าวคือบุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้าศึกษาในสถานศึกษาคาทอลิก

การจัดการศึกษาคาทอลิกปัจจุบัน อยู่ใน การดูแลของสภาการศึกษาคาทอลิก ประเทศไทย ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานการอุดมศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาครอบคลุมทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในทุกระดับการศึกษา คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้การบริหารและการจัดการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ในทุก

³¹ รุ่ง แก้วแดง, ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2544), 61.

³² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟิกจำกัด, 2542) ,มาตรา 10.

³³ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,2531), มาตรา 66.(อัดสำเนา)

ระดับการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท อันได้แก่ สถาบันการศึกษาที่ดำเนินการโดยสังฆมณฑล สถาบันการศึกษาที่ดำเนินการโดยคณะนักบวช และสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการโดยฆราวาส ปัจจุบันมีโรงเรียนและสถาบันศึกษาคาทอลิก 308 แห่ง และมีเด็กและเยาวชนที่ศึกษาอยู่ 486,625 คน³⁴ ซึ่งตลอดเวลากว่า 335 ปี ด้วยความมุ่งมั่นที่จะให้การศึกษอบรมที่มีคุณภาพแก่เยาวชนไทย ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงามในการดำรงชีวิตและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับสังคม³⁵ ซึ่งการจัดการศึกษาเอกชนได้พัฒนามาโดยตลอด นักเรียนจำนวนมากของโรงเรียนเอกชนเรียนอยู่ในโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ความสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง³⁶ ได้แก่คุณภาพของศิษย์เก่าที่เป็นผลผลิตทางการศึกษาเมื่อเรียนจบแล้วจากโรงเรียนคาทอลิกแล้ว สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน และเมื่อจบการศึกษาระดับสูงแล้วออกไปประกอบอาชีพที่ดีมีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเป็นคนดีมีคุณธรรมดังปรากฏแก่สาธารณชน เช่น เป็นผู้นำทางการเมือง นักวิทยาศาสตร์ ข้าราชการทหาร ตำรวจ นักธุรกิจ ศิลปิน นักแสดง และบุคคลตัวอย่างของสังคมระดับรางวัลนานาชาติสาขาต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้จากการที่ประเทศไทยได้มีการบังคับให้ใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วยความมุ่งหวังที่จะให้เป็นกฎหมายแม่บทฉบับแรกที่มีใช่เป็นเพียงการวางกรอบกว้างๆ ในแง่ของการจัดระบบการศึกษา แต่เพื่อเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับระบบการศึกษาไทยในปัจจุบัน³⁷ อีกทั้งได้บ่งบอกไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา 4 ด้านได้แก่ วิชาการ บริหารบุคคล งบประมาณ และการบริหารทั่วไป ให้แก่สถานศึกษาโดยตรง³⁸ จึงเป็นความจำเป็นในการปฏิรูปการศึกษา และต้องปฏิรูปทุกโรงเรียนอย่าง

³⁴ สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก, “วารสารรายปี 35” (สิงหาคม 2547-2548) :311.

³⁵ ประยูร พงษ์พิษณ, “การศึกษาคาทอลิกกับการปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2543), 37.

³⁶ วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์, แนวโน้มการจัดการศึกษาในสหัสวรรษที่ 3 :บริบทของโรงเรียนคาทอลิก (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ฯ, 2543), 67.

³⁷ ปรีชา เมธาวิสรภาคย์, สถาบันศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกกับภารกิจทางการศึกษาในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.), 1.(อัตสำเนา)

³⁸ วิจิตร ศรีสอาน, “วิกฤตและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย” ,ห้องประชุมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2549.

เป็นระบบ จากความจำเป็นในด้านข้อบังคับกฎหมายด้านการกระจายอำนาจ และความจำเป็นด้านปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจที่ทำให้โรงเรียนต้องบริหารได้ด้วยตนเอง แต่สภาพการบริหารในปัจจุบันของโรงเรียนคาทอลิกแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ซึ่งขอบเขตของหน้าที่ด้านการศึกษาได้ขยายวงออกไป และมีความซับซ้อนมากขึ้น มีความต้องการความชำนาญเฉพาะด้านมากขึ้น ศาสตร์ของการศึกษาซึ่งในอดีตได้มุ่งเน้นที่การศึกษาเด็กและการฝึกหัดครู ได้ขยายขอบเขตการศึกษาออกไปเพื่อศึกษาวัยอื่นๆ ของชีวิต ศึกษาเรื่องราวและสถานการณ์อื่นนอกเหนือจากเรื่องราวและสถานการณ์ของโรงเรียน ข้อเรียกร้องจากความจำเป็นที่เกิดขึ้นใหม่ได้ผลักดันให้เกิดความต้องการด้านเนื้อหาสาระใหม่ ความสามารถใหม่และต้นแบบด้านการศึกษาใหม่ นอกเหนือจากที่เคยใช้ในอดีต ดังนั้นการศึกษาจึงทวีความยุ่งยากมากขึ้นในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าโรงเรียนเอกชนคาทอลิกมีจุดแข็งและความสำเร็จของโรงเรียนคาทอลิกอยู่ที่การจัดการศึกษาโดยใช้การบูรณาการระหว่างการศึกษา กับศาสนาโดยมุ่งพัฒนาคนทุกด้านให้บรรลุความสำเร็จในพระเยซูคริสตเจ้าผู้เป็นมนุษย์ที่ตีพร้อม³⁹ และปรัชญาการศึกษาคาทอลิกที่มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ด้วยเหตุนี้โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ต้องมีการปรับตัวอย่างมากเพื่อความอยู่รอด เพราะเรื่องของธุรกิจเข้ามามีบทบาทและเป็นตัวแปรสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้โรงเรียนของตนมีการพัฒนาตามมาตรฐานที่ถูกกำหนดโดยภาครัฐ ขณะที่รัฐเองก็มีนโยบายที่ไม่ชัดเจนในการขยายการศึกษา โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องแข่งกับการศึกษาของภาครัฐบาลทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณรวมทั้งบุคลากร และแรงกดดันจากความคาดหวังของผู้ปกครองชุมชนและสังคม ส่งผลให้เป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนคาทอลิกถูกบดบังและลางเลือนไป ทำให้เกิดความจำเป็นที่โรงเรียนคาทอลิกต้องทำการปฏิรูปอย่างกล้าหาญ⁴⁰ ทั้งนี้จากการบริหารจัดการที่ผ่านมาพบว่า กรอบตัวบ่งชี้การบริหารจัดการที่มีปรัชญาการศึกษาของคาทอลิกเป็นส่วนสำคัญนั้นยังขาดซึ่งแนวทางและวิถีที่ครอบคลุมไม่ชัดเจน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการจัดการศึกษา แต่โรงเรียนปฏิบัติไปตามความเข้าใจและแนวทางของตนเอง ทำให้การบริหารไม่บรรลุเป้าหมายที่

³⁹ สมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก, มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2532), ข้อ 66.

⁴⁰ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, โรงเรียนคาทอลิก ขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.), 21. (อัดสำเนา)

คาดหวังเท่าที่ควร เห็นได้จากทุกปี สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรรวมของสถาบันการศึกษาคาทอลิก นักการศึกษาและผู้บริหารสถาบันการศึกษาคาทอลิกพร้อมใจกันจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพของเด็กและเยาวชนชาวไทยร่วมกัน ทบพวนถึงภารกิจการศึกษาคาทอลิกในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน โดยเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงแก่นแท้ของความเป็นมนุษย์ และบทบาทที่การศึกษาพึงมีในการนำมนุษย์สู่ความครบครันด้วยตระหนักในความสำคัญที่ยั่งยืนของการศึกษาที่ดี การพัฒนาที่ยั่งยืน และการอบรมหล่อหลอมเด็กและเยาวชนของชาติ ด้วยหลักคุณธรรมที่พึงยึดมั่น ซึ่งเป็นความหวังของสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง กว่า 35 ปี เช่น

ปีการศึกษา 2546 จัดสัมมนาในหัวข้อ “การเรียนรู้และพัฒนาชุมชนทรัพย์สิน :
วัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนคาทอลิก”⁴¹

ปีการศึกษา 2547 สัมมนาในหัวข้อ “พันธกิจการศึกษาคาทอลิก: ยุทธศาสตร์สู่
ภาคปฏิบัติ”⁴²

ปีการศึกษา 2548 สัมมนาในหัวข้อ “วิกฤตศีลธรรม: ทำลายบทบาทการศึกษา
คาทอลิก”⁴³

ปีการศึกษา 2549 สัมมนาในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อชีวิต คุณธรรมและการพัฒนาที่
ยั่งยืน”⁴⁴

การจัดสัมมนาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของคาทอลิกมีการ ดำเนินการ
การวางแผนทาง เพื่อให้การจัดการศึกษาของคาทอลิกมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลง ซึ่งในการนี้การศึกษาคาทอลิกให้ความสนใจศึกษาและเล็งเห็นถึงคุณค่าความสำคัญ
ในด้านศาสนาหลักธรรมคำสอน ด้วยหวังว่าหลักธรรมนั้นจะสามารถยับยั้งวิกฤตของสังคมไทย จึง
เป็นหน้าที่และภารกิจในการปูพื้นฐานทางสังคมของประเทศให้ก้าวไปในทิศทางที่สมบูรณ์ใน
หนทางที่ถูกต้อง⁴⁵

⁴¹ “สภาการศึกษาคาทอลิก,” วารสารรายปี 34 (สิงหาคม 2546-2547) : คำนำ.

⁴² “สภาการศึกษาคาทอลิก,” วารสารรายปี 35 (สิงหาคม 2547-2548) : คำนำ.

⁴³ “สภาการศึกษาคาทอลิก,” วารสารรายปี 36 (สิงหาคม 2548-2549) : คำนำ.

⁴⁴ “สภาการศึกษาคาทอลิก,” วารสารรายปี 37 (สิงหาคม 2549-2550) : คำนำ.

⁴⁵ สภาพระสังฆราชคาทอลิก ประเทศไทย, “แผนแม่บททิศทางอภิบาลคริสตศักราช

จึงเป็นความจำเป็นที่โรงเรียนคาทอลิกจะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นรูปธรรม ชัดเจน มีตัวบ่งชี้ที่บ่งบอกคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนคาทอลิกโดยเน้นปรัชญา การศึกษาของคาทอลิก ที่สามารถนำไปเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และบริบทของสังคมไทย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญ ในประเทศไทย

ข้อคำถามของการวิจัย

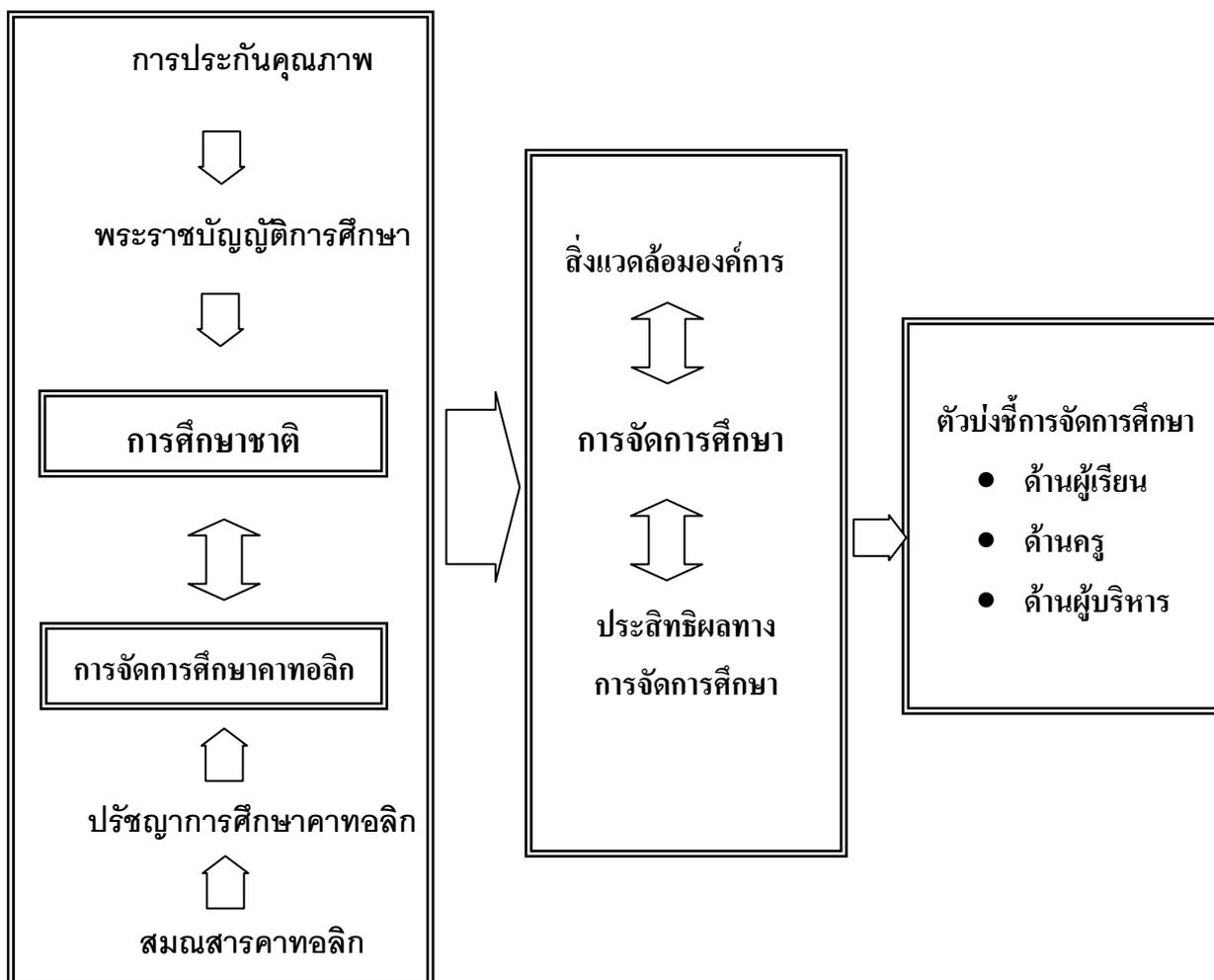
ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนคาทอลิกโดยเน้นปรัชญาการศึกษาของ คาทอลิก ที่สามารถนำไปเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และบริบทของสังคมไทยเป็นอย่างไร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การจัดการศึกษา เป็นต้นการจัดการศึกษาของคาทอลิก เป็นกระบวนการที่สำคัญในการ พัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกจึงต้องจัดการศึกษาในแนวทางที่ เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ และ สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้สังคมไทย อีกทั้งสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการ พัฒนาด้านต่างๆ ได้ด้วยด้วยเอกลักษณ์ หรือคุณลักษณะที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นโรงเรียน คาทอลิก และผลผลิตของการจัดการศึกษา โรงเรียนคาทอลิกจึงเป็นสถานที่ให้การศึกษอบรมแก่ บุคคลในทุกด้านโดยทางโครงการศึกษาที่ชัดเจนซึ่งมีพระคริสตเจ้าเป็นพื้นฐาน และมีเอกลักษณ์ อันเนื่องมาจากมิติทางพระศาสนจักรและวัฒนธรรม ซึ่งมีพันธกิจเป็นการให้การศึกษอบรมใน ฐานะเป็นงานของความรัก ให้บริการแก่สังคม อันเป็นปรัชญาของการศึกษา ทั้งหมดนี้เป็นลักษณะ เด่นซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการศึกษอบรม ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ส่งผลให้บรรลุผลอย่างมี ประสิทธิภาพ เห็นได้ชัดว่าพระศาสนจักรคาทอลิกโดยผ่านทางพระสมณสาโร เอกสารสังคายนา วาติกันที่ 2 ต่างๆ เช่น การอบรมตามหลักพระคริสตธรรม (Gravissimum Educationist) โรงเรียน

คาทอลิก (The Catholic In School) ฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียนพยานยืนยันความเชื่อ (Lay Catholic In School : Witness to Faith) มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก (Religious Dimension of Education in Catholic School) ศาสตร์และศิลป์ของการเรียนการสอน (Ignatian Pedagogy : A Practical Approach) โรงเรียนคาทอลิกขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่ 3 (The Catholic School on The Threshold of The Third Millennium) นักบวชและพันธกิจในโรงเรียน (Consecrated Persons and Their in School) ซึ่งเน้นการกล่อมเกลาและความรู้ โดยให้มีการพัฒนานักเรียนทุกมิติทั้งทางด้านร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญาอารมณ์และสังคม ตลอดจนผู้บริหาร ครู และผู้สนับสนุนการเรียนการสอน ที่ต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ จึงจะสามารถจัดการศึกษาที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ได้และเพื่อที่จะวางแผน การศึกษาในอนาคตของแต่ละสถาบัน ให้ควบคู่กันไปกับการจัดการศึกษาของชาติที่วางแนวทางในการจัดการศึกษาตลอดจน ตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานต่างๆ ที่กำหนด เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบัน รวมทั้ง ข้อบังคับ ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติ สมาคมการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย การจัดการศึกษาเอกชนคาทอลิก วารสาร การศึกษาคาทอลิกประเทศไทย ตั้งแต่ปี 1969 ถึง ปี 2006 และเอกสารการประชุมสัมมนาประจำปีของสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย รวมทั้งการจัดการศึกษาชาติ ที่มีพระราชบัญญัติการศึกษา และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา

ดังนั้นการวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก จากแนวคิดของนักวิชาการศึกษา นักบริหารการศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของวงการการศึกษาคาทอลิก และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากปรัชญาการศึกษาคาทอลิก พระสมณสาส์นต่างๆ ของพระสันตะปาปา เอกสารสมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก และแนวทางการจัดการศึกษาชาติ ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน กระบวนการบริหาร โดยการกำหนดทิศทางและกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้วัดคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงได้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

โรงเรียนคาทอลิกสายสามัญ หมายถึงโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เปิดทำการสอน ตั้งแต่ระดับ ก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สังกัดอยู่ในเขตปกครองของแต่ละสังฆมณฑล ประกอบด้วยโรงเรียนที่ดำเนินการโดยสังฆมณฑล คณะนักบวช และฆราวาส

ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก หมายถึงกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ บวรลุลัจธรรมและมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม

คุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึงความสำเร็จในด้านปริมาณและคุณภาพในการจัดการศึกษาทั้ง 3 ด้านได้แก่ด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร ที่เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ สร้างคุณธรรมจริยธรรม และสันติในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย ให้โอกาสแก่นักเรียนคาทอลิกและผู้ยากไร้ เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษา ชุมชน และโรงเรียน เป็นสนามแพรวพรรณอย่างแท้จริง

ตัวบ่งชี้ หมายถึงสิ่งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์และคุณลักษณะการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก ที่ได้จากแนวความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญการศึกษาคาทอลิกและจากเอกสาร โดยผ่านการคำนวณคัดเลือกตามขั้นตอนวิธีของผู้บริหารสถานศึกษาคาทอลิกที่เป็นผู้ปฏิบัติงานจริงในโรงเรียนสายสามัญ และหาประสิทธิภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิในการคัดเลือกตัวบ่งชี้และกำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย เพื่อทราบและได้มาซึ่งตัวบ่งชี้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งแบ่งสาระของการทบทวนวรรณกรรมได้ดังนี้

1. การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้
3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน
4. การประกันคุณภาพการศึกษา

1. การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย

จากการศึกษาและหลักฐานที่มีพบว่า ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเริ่มเข้าสู่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2110 สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2203 สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้มีพระบรมราชานุญาตให้มิชชันนารีชาวฝรั่งเศส สังกัดคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส (MEP) เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในกรุงศรีอยุธยา และได้พระราชทานที่ดินที่บริเวณบ้านปลาเห็ด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นที่อยู่อาศัย สามารถสร้างโบสถ์ บ้านพักหรือโรงเรียนได้ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2208 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกแห่งแรกในประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้น คือวิทยาลัยการศึกษาทั่วไป (General College) สร้างขึ้นโดย ฯพณฯ แลมแบร์ เดอ ลาโมต์ (Bishop Lambert de La Motte) เป็นโรงเรียนสามัญสำหรับเด็กชาย เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนไทยในกรุงศรีอยุธยา เรียกกันโดยทั่วไปว่า โรงเรียนสามเณร เพราะเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กที่เตรียมตัวเข้าบ้านเณรและเด็กสามัญโดยทั่วไปด้วย ส่วนใหญ่จัดการสอนด้านวิชาการและด้านจริยธรรม ในแนวทางที่ปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมและประเพณีของ

ประชาชนท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า หลังจากนั้นคณะมิชชันนารีได้ขยายกิจการโรงเรียนไปสู่จังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ที่ ภูเก็ตในปี พ.ศ. 2214, ที่ลพบุรีในปี พ.ศ. 2216, ที่กรุงเทพฯในปี พ.ศ. 2217, ที่พิษณุโลกในปี พ.ศ. 2218 และที่จันทบุรีในปี พ.ศ. 2250 โรงเรียนเหล่านี้มีได้ยู่ต่อมาถึงปัจจุบัน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์ผันผวน ตลอดจนศึกสงครามของบ้านเมืองในสมัยนั้น

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ บาทหลวง คอลอมเบต์ (Reverend Father Colombet) ได้ตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กชาย คือ โรงเรียนอัสสัมชัญขึ้น ในปี พ.ศ. 2428 ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนคาทอลิกสมัยใหม่แห่งแรกในยุคใหม่นี้ และดำเนินการต่อเนื่องเรื่อยมาได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและบ้านเมืองเป็นอย่างมากจนเป็นที่นิยมอย่างสูงของผู้ปกครองและนักเรียนในปัจจุบัน นับตั้งแต่นั้นมาได้มีคณะนักบวชหลายคณะที่อุทิศตนด้านการศึกษา เช่น คณะภคินีเซนต์ปอล เดอชาร์ตหรือกลุ่มโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ (พ.ศ. 2448) คณะอัครสุลินหรือกลุ่มโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย (พ.ศ. 2468) คณะซาเลเซียนหรือกลุ่มโรงเรียนเซนต์ดอมินิก หรืออาชีวศึกษาดอนบอสโก (พ.ศ. 2470) เป็นต้น ที่ได้ทยอยกันเข้ามาทำงานแพร่ธรรมและตั้งโรงเรียนเอกชนคาทอลิกเพิ่มขึ้นมากมายตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

ในปี พ.ศ. 2502 สภามุขนายกคาทอลิกแห่งประเทศไทย (หรือสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย) เห็นความสำคัญที่จะจัดให้โรงเรียนเอกชนคาทอลิกรวมตัวกันเป็นรูปองค์การเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนทัศนะ ประสบการณ์และมีนโยบายร่วมกันจึงได้มีมติตั้ง “คณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกแห่งประเทศไทย” โดยมอบหมายให้ ฯพณฯ เปโตร คาเรตโต (Bishop Peter Caretto) ผู้แทนสภามุขนายกคาทอลิกแห่งประเทศไทย เป็นประธาน ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย” โดยมีมติเอกฉันท์ของที่ประชุมสมัชชาครั้งแรกของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2512

ปัจจุบัน “สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย” ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสมาคมเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2533 โดยใช้ชื่อว่า “สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย)”⁴⁶

⁴⁶ สภาการศึกษาคาทอลิก, ข้อบังคับ ระเบียบและแนวปฏิบัติ(กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533), 2.(อัตสำเนา)

พื้นฐานของการศึกษาคาทอลิก

จุดเริ่มต้นและแรงจูงใจของการศึกษาคาทอลิก มาจากพระคริสตธรรมในพระคัมภีร์ ทั้งภาคพันธสัญญาเก่าและพันธสัญญาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระวรสารหรือคำสอนของพระเยซู ที่ผูกพันเป็นพันธกิจของคริสตชนหรือคาทอลิก ที่จะต้องถ่ายทอด เผยแพร่คำสอนของพระเจ้าเพื่อประโยชน์สุขแก่มนุษย์ทุกคนและการจัดการศึกษาอบรมแก่ประชาชนทั้งปวง ทั้งที่เป็นบุตรหลานคริสตชนคาทอลิกและมีใช้คาทอลิก ด้วยกิจการสอนอบรมด้วยวาจาและการเป็นพยานแบบอย่างด้วยชีวิต⁴⁷ การจัดการศึกษาคาทอลิกมีลักษณะมุ่งเน้นการอบรมคน รวมทั้งการใส่ใจในการจัดบริบทของโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อประสานการเรียนการสอนและการพัฒนาการทุกอย่างเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนสามารถครองชีวิตส่วนตัวอย่างถูกต้อง ซอบถธรรมและในความศักดิ์สิทธิ์ของความจริง และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและโลกของเรา คุณลักษณะดังกล่าวเป็นเอกลักษณ์และเหตุผลเบื้องหลังของการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก และเป็นคุณภาพการจัดการศึกษาหรือการเรียนการสอนที่ผนวกการสอนพระธรรมของศาสนาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมนักเรียน⁴⁸ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ต้องการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเพื่อเด็กทุกคน ตามที่มาตรา 10 ได้กำหนดไว้ คือความเสมอภาคทางการศึกษา กล่าวคือบุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้าศึกษาในสถานศึกษาคาทอลิก

แนวคิดการจัดการศึกษาคาทอลิก

องค์ประกอบสำคัญของแนวคิดการจัดการศึกษาคาทอลิก

1. จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การถ่ายทอดและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ครบทุกด้านและให้สามารถบรรลุถึงความดีงามครบครันของมนุษย์ตามหลักพระคริสตธรรม
2. การจัดการศึกษา เอกสารสังคายนาวาติกันที่ 2 เกี่ยวกับการศึกษาอบรมตามหลักคริสตธรรม และเอกสารของสมณกระทรวงว่าด้วยการศึกษาคาทอลิก เรื่อง “โรงเรียน

⁴⁷ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, สมณสาส์นว่าด้วยการศึกษาคาทอลิก (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.), ข้อ 1.(อัตสำเนา)

⁴⁸ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1998) ข้อ 36, 66. (อัตสำเนา)

คาทอลิก” ขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม (Catholic school on the threshold of the third millennium) ได้ให้หลักการและเน้นความสำคัญของการศึกษาอบรมว่า ต้องคำนึงถึงความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

2.1. พ่อแม่เป็นครูหรือผู้ให้การศึกษาอบรมคนแรกของลูกของตน

2.2. การให้การศึกษาอบรมต้องเน้นด้านคุณธรรมสำหรับชีวิต⁴⁹

(Formation for human person and of human persons) ไม่ว่าจะ เป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม, การอบรมสั่งสอนหรือด้วยการสอนเชิงบูรณาการศีลธรรมและจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอนหรือในโรงเรียนและในบรรยากาศของสถานศึกษา

2.3. ให้ความสำคัญและเป็นหน้าที่สำคัญแก่การศึกษาอบรมเยาวชนตามหลักการอภิบาลเยาวชนของพระศาสนจักรคาทอลิก

2.4. เน้นบทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคม การศึกษาอบรมจะต้องเป็นกระบวนการเสริมสร้างค่านิยม การกล่อมเกลாதองสังคมให้ทุกคนตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเน้นบทบาทการมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อสังคมหรือกลุ่มสมาชิกองค์กรของตน และการอุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม

2.5. ใช้วิทยาการและเทคโนโลยีที่ดีและมีคุณค่าทันสมัยเป็นเครื่องมือทางการศึกษาอย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์รับใช้ชีวิตมนุษย์และสังคม⁵⁰

2.6. ปรับหรือให้มีอำนาจการแยกแยะ เลือกใช้กระแสแนวคิดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมท้องถิ่นสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของสังคม⁵¹

2.7. เคารพต่อสิทธิหน้าที่ศักดิ์ศรีของมนุษย์และเสรีภาพที่ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อคุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของสังคมด้วย

2.8. ปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อยและคนด้อยโอกาส⁵²

⁴⁹ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก ,โรงเรียนคาทอลิก ขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม(กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,1997), ข้อ 9, 26. (อัดสำเนา)

⁵⁰ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก ,โรงเรียนคาทอลิก ขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม(กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,1997), ข้อ 8, 25. (อัดสำเนา)

⁵¹ เรื่องเดียวกัน,ข้อ 14 , 30.

⁵² เรื่องเดียวกัน,ข้อ 15 , 31.

3.คุณค่าความเคารพต่อประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นและสังคม ทำให้บทบาทของการศึกษามีความหมายรวมถึงกระบวนการทางสังคม หรือกระบวนการกลมกลืนทางสังคม และกระบวนการถ่ายทอด การพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรม เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการบำรุงอนุรักษ์ หล่อเลี้ยง และเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในสังคม หรือรับอิทธิพลจากสังคมภายนอก เกิดการพัฒนาสังคมในลักษณะการยอมรับ การปรับเปลี่ยน และเกิดปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าของสังคม จนปรากฏเป็นคุณค่าที่สร้างสรรค์ ภูมิปัญญาของท้องถิ่น หรืออาจกล่าวได้ว่า ลักษณะพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ของสังคมดังกล่าวเป็นความเชื่อพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับ ผูกพันคน ผูกพันสังคมและประชาชนในประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว ผูกพันกันเป็นเชื้อชาติอย่างเหนียวแน่น ดังนั้นการจัดการศึกษาที่ดี ต้องให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การเคารพต่อประเพณี แบบแผนและวัฒนธรรม ซึ่งต้องเป็นการเคารพต่อบรรพบุรุษ ต่อสังคมและต่อประชาชนในมิติที่เป็นเชื้อชาติ คือบรรพบุรุษในอดีตที่สืบต่อเนื่องมาอย่างลูกหลานและรักษาคุณค่าความเป็นสังคม เชื้อชาติให้มั่นคงต่อไปในอนาคต พลังประชาชนที่ดิ้นรนเหล่านี้จะช่วยสร้างสังคมประชาคม ให้มีความหมายทั้งต่อสมาชิกในสังคม และต่อสังคมประชาชาติ หรือสังคมโลก

4.ความร่วมมือระหว่างสถาบันศาสนาและสังคมต่าง ๆ ทำให้การศึกษามีบทบาทการรับใช้สังคม ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมต่างๆ ด้านแบบองค์รวมโดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง สถาบันศาสนา และสังคม เพื่อใช้เป็นฐานแห่งความร่วมมือในการพัฒนาสังคมและคุณธรรมชีวิตตามหลักธรรมของศาสนา⁵³

กล่าวได้ว่า แนวคิดในการจัดการศึกษาคาทอลิกยึดหลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับการให้การศึกษอบรมแก่ประชาชนในทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกศาสนา โดยเน้นถึงคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ ความรับผิดชอบ ที่ดีต่อสังคม การจัดการศึกษาคาทอลิกจึงเห็นความสำคัญ และความจำเป็น ที่ต้องพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ยังได้ตระหนักคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรม ท้องถิ่นด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของกระบวนการทางสังคมในบทบาทของการศึกษาคาทอลิก และสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องในภาพรวมของ

⁵³ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก ,โรงเรียนคาทอลิก ขณะกำลังเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,1997), 33-36 ข้อ 16-20.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีใจเฉพาะแต่เพียงความมุ่งหมายและหลักการเท่านั้น แต่ให้เห็นถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา เช่นการให้ความเสมอภาคทางการศึกษาแก่เยาวชนไทยตามมาตรา 10 การให้ความสำคัญกับพ่อแม่ในการให้การศึกษาแก่บุตรตามมาตรา 11 แนวการจัดการศึกษาที่ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามมาตรา 22 แนวคิดของการศึกษาคาทอลิกจึงต้องปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อยและคนด้อยโอกาส หรือเนื้อหาสาระและการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามมาตรา 23 และมาตรา 24 เป็นต้น ที่ต้องการให้ใช้วิทยาการและเทคโนโลยีที่ดีและมีคุณค่า ทันสมัย เป็นเครื่องมือทางการศึกษาอย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์รับใช้ชีวิตมนุษย์และสังคม ปรับหรือให้อำนาจการแยกแยะเลือกใช้กระแสแนวคิด ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของสังคม เคารพต่อสิทธิหน้าที่ศักดิ์ศรีของมนุษย์ และเสรีภาพที่ควบคู่กับความรับผิดชอบ และเคารพต่อคุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของสังคมด้วย

การจัดการศึกษาคาทอลิกในปัจจุบัน

การจัดการศึกษาคาทอลิกในปัจจุบันประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายของการศึกษาคาทอลิกที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งขอบเขตของการศึกษาซึ่งประกอบด้วย การจัดการศึกษาในระบบ การจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของคาทอลิก ซึ่งเป็นการนำเสนอสภาพความเป็นจริงของการจัดการศึกษาคาทอลิกที่กำลังดำเนิน การอยู่ตามกรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้เด่นชัดขึ้นดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาคาทอลิกดำเนินกิจการตามมติ และเจตนารมณ์ของสังคายนาวาติกันที่ 2
2. เพื่อประสานงานระหว่างสภาพระสังฆราชแห่งประเทศไทยกับสถาบันการศึกษาคาทอลิกทุกระดับ
3. เพื่อเป็นตัวแทนรักษามลประโยชน์ทางการศึกษาของคาทอลิกแห่งประเทศไทย ต่อกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รัฐบาลและองค์การระหว่างชาติ
4. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีระหว่างสถาบันการศึกษาคาทอลิก
5. เพื่อส่งเสริมสถาบันการศึกษาคาทอลิก ให้มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยร่วมมือกับสถาบัน และองค์การอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อความเจริญของประเทศชาติ
6. เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาคาทอลิก
7. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสมาคมครูคาทอลิก

เอกลักษณ์ของสถาบันการศึกษาคาทอลิก

สภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) ได้กำหนดเอกลักษณ์สำหรับสมาชิก ได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติตามแนวการจัดการศึกษาคาทอลิก การบริหารด้านการศึกษาแก่สังคมไทย เป็นต้นสำหรับเด็กและเยาวชนไทย ตามนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สมาชิกของสภาการศึกษาคาทอลิกจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ได้รับการรับรองจากสภาการศึกษาคาทอลิก
2. อบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนให้เป็นบุคคลที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม และความรู้ และเป็นผลเมืองดีของชาติ ตามหลักคริสตธรรม

3. เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์⁵⁴

วิสัยทัศน์ (Vision) ของการศึกษาคาทอลิก

สภาการศึกษาคาทอลิกได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาคาทอลิกไว้ว่า⁵⁵ “บุคคลแห่งการเรียนรู้ ชุมชนที่รักและเอื้ออาทร มุ่งสู่ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์ ตามหลักคริสตธรรม” (Learning Persons, Loving and Caring Community Reaching for Human Excellence, according to Christian Principles)

บุคคลแห่งการเรียนรู้

บุคคลแห่งการเรียนรู้ คือบุคคลที่นำข้อมูล ประสบการณ์ มาพิจารณาไตร่ตรอง อย่างสม่ำเสมอ เกิดความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของตน

ผู้บริหาร ครู นักเรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก็ต่อเมื่อแต่ละคนเป็นผู้ใฝ่รู้ แสวงหาความคิดใหม่ๆ ตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดและพัฒนาปรับปรุงความรู้และการปฏิบัติของตนอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหาร ครู นักเรียน ติดต่อกสื่อสารต่อกันในบรรยากาศของความไว้วางใจและโลกทัศน์ที่เปิดกว้าง มีการแบ่งปันความรู้ และการแก้ปัญหาพร้อมกัน

สิ่งสำคัญ คือ การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งที่สุด เป็นการค้นพบสัจธรรมของชีวิต บุคคลแห่งการเรียนรู้แสวงหาความจริงของชีวิต อาศัยการไตร่ตรองอย่างสม่ำเสมอ

⁵⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิกจำกัด, 2542).

⁵⁵ สภาการศึกษาคาทอลิก, ข้อบังคับ ระเบียบและแนวปฏิบัติ (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2533), 23 .

ชุมชนที่รักและเอื้ออาทร

โรงเรียนคือ กลุ่มบุคคลที่ผูกพันกันด้วยความคิดและอุดมคติ ชุมชนโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และนักเรียน สะท้อนความเป็นประชากรของพระเจ้าโดยการปฏิบัติ “บัญญัติแห่งความรัก” ให้ความเคารพ ความเอาใจใส่ เอื้ออาทรต่อความต้องการของกันและกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างสม่ำเสมอ

มุ่งสู่ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์

การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์เป็นเรื่องของคุณธรรม ความรู้ และการหล่อหลอมบุคคลอย่างเป็นองค์รวม

ในมิติบุคคล ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์ หมายถึง มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านจิตวิญญาณ สติปัญญา อารมณ์และร่างกาย

ในมิติสังคม ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์ หมายถึง มนุษย์ที่รับผิดชอบทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม กล่าวคือเป็น “คนเพื่อคนอื่น”

พันธกิจ (Mission) ของการศึกษาคาทอลิก

จัดการศึกษาอบรมเสริมสร้างคุณธรรม ความรู้โดยให้ผู้เรียนมีความสุข

1. จัดการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
2. ให้โอกาสผู้ยากไร้และด้อยโอกาสเข้ารับการศึกษาตามความเหมาะสม
3. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในบรรยากาศแห่งความรัก เอื้ออาทร
4. ให้การอภิบาลเพื่อเสริมสร้างคุณค่าของชีวิตครอบครัว
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษาและชุมชนในการพัฒนาบุคคล

ให้มีคุณภาพ

6. ส่งเสริมบรรยากาศการเสวนาระหว่างศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น
7. เชื่อมโยงความรู้กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดความหมายที่แท้จริง

การปฏิบัติในชีวิต

8. เป็นประจักษ์พยานถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยชีวิตที่เป็นรูปธรรม
9. จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสร้างสังคมแห่งความเจริญยุติธรรม และสันติ

ลักษณะของโรงเรียนคาทอลิก

โรงเรียนคาทอลิกควรมีลักษณะดังนี้

1. บรรยากาศที่ซึมซาบไปด้วยจิตตารมณ์แห่งเสรีภาพ และความรักที่แสดงออกโดยการเผยแพร่ค่านิยมแบบคริสต์ ในพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคน และพร้อมที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์

2. บรรยายภาคแบบครอบครัวภายในโรงเรียน ที่จะช่วยทดแทนความชื่นชมและความสุขใจที่ขาดไปจากบ้าน ทั้งในแง่ของมนุษย์ และแง่ของจิตวิญญาณ
3. เป็นแบบอย่างของความเรียบง่ายและยากจนตามพระวรสาร แต่ไม่ขัดกับการมีวัสดุที่จำเป็นแก่การศึกษาอย่างเหมาะสม เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว
4. เป็นผู้ชี้แนะให้ทั้งชายและหญิงให้ไปสู่ความดีสมบูรณ์ทั้งแง่ความเป็นมนุษย์และวิญญาณ คือช่วยอบรมให้เป็นพลเมืองดีและเป็นคริสตชนที่ดี
5. เป็นสื่อกลางระหว่างความเชื่อและวัฒนธรรมในการเจรจาเพื่อทำความเข้าใจระหว่างพระศาสนจักรและชุมชนมนุษย์ และในการป้องกันรักษาเสรีภาพแห่งมโนธรรม
6. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวอย่างเข้มแข็ง สร้างความสำนึกให้ครอบครัวตระหนักในความรับผิดชอบเรื่องการศึกษาในเบื้องต้น
7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกไวต่อค่านิยมทางวัฒนธรรมและเคารพต่อผู้นำประเทศ
8. ก่อให้เกิดความรักต่อสังคม ปลูกสำนึกในเชิงวิพากษ์วิจารณ์และช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าวิทยาศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของจักรภพ ซึ่งพระเป็นเจ้าเป็นผู้สร้าง
9. ดำเนินการสอนสอดคล้องกับมรดกทางปรัชญา แต่ปฏิบัติให้สำเร็จภายในกรอบความมุ่งมั่นทั่วไปของศาสนา

หน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนคาทอลิก

โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถานศึกษา ที่มีวัตถุประสงค์จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การอบรมสั่งสอน กุลบุตรกุลธิดาของชาติให้เป็นบุคคลที่บรรลุถึงความสมบูรณ์ ประกอบด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม รวมทั้งมีหลักปรัชญาทางศาสนาและจริยธรรม เป็นแนวทางของการดำเนินการและพร้อมที่จะนำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติให้มากที่สุดตามหลักพระคริสตธรรม โรงเรียนคาทอลิก จึงมุ่งมั่นให้การศึกษอบรมเพื่อ

1. พัฒนาเด็กนักเรียนให้เป็นบุคคลที่ครบ คือ พัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ ตลอดจนเอกลักษณ์ และบุคลิกภาพ (ตามแนวจิตตารมณ์ของแต่ละสถาบัน)
2. ปลูกฝังค่านิยมด้านจิตใจ ให้มีจริยธรรมและคุณธรรม มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และฝึกกำลังกันรับผิดชอบ เพื่อความดีของส่วนรวม มีความรักและกตัญญู รู้คุณต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และต่อสถาบันของตน
3. ปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตยโดยเน้นให้มีความรักต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในระบบประชาธิปไตย รู้จักรักษาศิลปวัฒนธรรม ศีลธรรม และประเพณีที่ดีงามของชาติ

4.ส่งเสริมด้านวิชาการและการปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะที่จำเป็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต

บรรยากาศของโรงเรียนคาทอลิก

สถาบันการศึกษาคาทอลิกให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับบรรยากาศภายในสถานศึกษาดัง จะเห็นได้จากสมณสาทรกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก⁵⁶ ที่ได้เน้นย้ำในเรื่องนี้ในตอนที 2 สรุปได้ว่า วงการวิชาชีพครูในปัจจุบันเช่นเดียวกับในอดีต มีการเน้นเป็นอย่างมากในเรื่องบรรยากาศภายในโรงเรียนซึ่งหมายถึงยอดรวมเบ็ดเสร็จของส่วน ประกอบต่างๆ ซึ่งปฏิบัติงานต่าง ๆ อยู่ภายในโรงเรียนและมีผลกระทบต่อกันและกันในลักษณะที่สามารถสร้างสภาพการณ์อันเอื้ออำนวยแก่ วิธีในการอบรมนักเรียน ซึ่งปัจจัยที่นำมาพิจารณาเพื่อสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนขึ้นมาให้เป็นรูปร่าง ได้แก่ บุคคล พื้นที่ เวลา สัมพันธภาพ การสอน การเรียน และกิจกรรมอื่นนานาประการ นับแต่ก้าวแรกที่นักเรียนคนหนึ่งเหยียบย่างเข้ามาในโรงเรียนคาทอลิก นักเรียนคนนั้นควรรู้สึกประทับใจว่าได้เข้ามาสู่สภาวะแวดล้อมใหม่ เป็นภาวะแวดล้อมที่สดใสด้วยแสงแห่งความเชื่อ และมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนใคร

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนคาทอลิก

นักเรียนเป็นจำนวนมากที่เข้าโรงเรียนคาทอลิก ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนเดียวกันตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา จึงเป็นธรรมดาที่เขาจะคิดว่าเป็นเสมือนบ้านของเขาเองที่ขยายต่อเนื่องออกมา ดังนั้น “บ้าน-โรงเรียน” จึงมีอะไรหลายๆ อย่างที่เป็นความรื่นรมย์ที่สามารถสร้างบรรยากาศแบบครอบครัวขึ้นได้อย่างน่าชื่นชมและเป็นสุขใจ เมื่อใดที่สิ่งนี้ขาดหายไปจากบ้าน โรงเรียนก็จะช่วยเป็นอย่างมากให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าประสงค์ทางการศึกษา โรงเรียนคาทอลิกถือว่าวัดเป็นสถานที่ที่คุ้นเคยและใกล้ชิดสนิทสนม ซึ่งเยาวชนผู้ที่มีความเชื่อจะสามารถพบการประทับอยู่ของพระเป็นเจ้าได้ “จงดูเถิด เราอยู่กับท่านทั้งหลายตลอดไป”

โรงเรียนคาทอลิกในฐานะชุมชนเปิด

สมณสาทรเรื่อง มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกกล่าวถึงเรื่องนี้ในมาตรา 42-46⁵⁷ มีใจความสรุปได้ว่า ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนคาทอลิกและครอบครัวของนักเรียนจักต้องดำเนินต่อไปและได้รับการเสริมให้เข้มแข็งขึ้น ทั้งเพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาทางวิชาการที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อเป้าหมายในการให้การศึกษาของโรงเรียนจะได้บรรลุผลสำเร็จ

⁵⁶ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,1988), 26-36. (อัดสำเนา)

⁵⁷ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 23-25.

ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครอบครัวของเด็กมีความสำคัญเป็นพิเศษเมื่อต้องจัดการในประเด็นที่ละเอียดอ่อน เช่น เรื่องศาสนาจริยธรรม หรือเพศศึกษา การแนะแนวอาชีพ หรือการเลือกกระแสเรียกในชีวิตของตนการศึกษาแบบคาทอลิกจะต้องส่งเสริมให้เกิดความเคารพต่อรัฐและผู้แทนของรัฐ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่ชอบธรรม และแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้นค่านิยมดั้งเดิมเกี่ยวกับทางบ้านเมือง เช่น เสรีภาพ ความยุติธรรม ความสูงส่งของงาน และความจำเป็นที่ต้องติดตามความเจริญก้าวหน้าของสังคมจึงรวมอยู่ด้วยกันทั้งหมดในเป้าหมายของโรงเรียน

การอภิบาลในโรงเรียน

จุดมุ่งหมายและหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต้องการให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อให้คนไทยได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการศึกษาคาทอลิกได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ การอภิบาลในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ที่สภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย ตระหนักเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงมีคณะกรรมการฝ่ายอภิบาลรับผิดชอบการดำเนินงานในเรื่องนี้โดยเฉพาะ การสร้างความสัมพันธ์กับศาสนาอื่นมิใช่เป็นเรื่องที่เราต้องเปลี่ยนแปลงความเชื่อของเรา แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงท่าทีจากของเดิมที่ต่างฝ่ายต่างอยู่ ของฉันดีกว่า การแข่งขัน การขัดแย้ง การต่อสู้ทำลาย ไปเป็นของใหม่ที่เป็นพี่น้องกัน ร่วมมือกัน สุขภาพ ไม่อวดยิ่งใหญ่ นุ่มนวล หนักแน่นและจริงใจ หน้าที่คริสตชนตามสังคายนาวาติกันที่ 2 จึงมี 2 อย่างคือการแพร่ธรรมและศาสนสัมพันธ์ โดยมีระดับของศาสนสัมพันธ์ 3 ระดับ คือ 1.ระดับสังคม 2.ระดับสติปัญญา 3.ระดับชีวิตจิต

งานศาสนสัมพันธ์ในโรงเรียนคาทอลิก

การอภิบาลในโรงเรียน บริบทของศาสนสัมพันธ์ เป็นงานที่โรงเรียนต่างๆ ในเครือคาทอลิกได้ดำเนินการมาโดยตลอด โรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยจึงรับใช้ทั้งนักเรียน นักศึกษาคาทอลิกและนักเรียนนักศึกษาศาสนาอื่น ทั้งนี้เพื่อจะช่วยเหลือแต่ละคนให้สามารถพัฒนาแนวความคิดด้วยตนเองและพัฒนาการตัดสินใจได้ด้วยของตนเอง นักเรียนแต่ละคนได้รับการคาดหวังว่าจะค้นหาประเพณีศาสนาของตนเองอย่างจริงจัง โดยนักเรียนคาทอลิกจะลงลึกมากขึ้นในพันธสัญญาที่เขามีต่อพระเยซูและพระศาสนจักร ขณะที่นักเรียนที่ไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์จะค้นหามรดกทางศาสนาของตนเอง และทั้งสองต่างเสริมชีวิตจิตของตนและกันให้อุดมมั่งคั่งมากขึ้น นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการช่วยให้รู้จักรวมความเชื่อของตนให้เข้าเป็นหนึ่งเดียวกันกับข้อเรียกร้องของความยุติธรรมทางสังคม ดังนั้นพึงส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความริเริ่มในด้านความยุติธรรมทางสังคมให้มากขึ้น หลักชี้นำสำหรับทั้งผู้นับถือศาสนาคาทอลิกและศาสนาอื่นคือความ

ตระหนักรู้ที่ว่า ความเชื่อสัตย์ต่อการเข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าว ขึ้นอยู่กับความมีชีวิตชีวาของความเชื่อของพวกเขา⁵⁸

บุคลากรทางการศึกษาคาทอลิก

พระศาสนจักรคาทอลิกให้ความสำคัญกับบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะสถานศึกษาคาทอลิกนั้นดำเนินการโดยมิสซัง คณะนักบวช หรือฆราวาสก็ตาม จะเห็นได้จากสมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิกที่ได้ประกาศเอกสารอย่างเป็นทางการ ซึ่งมีหัวข้อว่า “ฆราวาส คาทอลิกในโรงเรียน พยานยืนยันความเชื่อ”⁵⁹ นับได้ว่าเป็นเอกสารชิ้นสำคัญยิ่งที่รองรับเอกสาร “โรงเรียนคาทอลิก”⁶⁰ เอกสารฉบับนี้ได้ให้นโยบายหลัก 4 ประการแก่พระศาสนจักร ท้องถิ่นและแก่ครูคาทอลิกทั่วโลก ที่จะยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ แม้ว่าเอกสารนี้ไม่เน้นในรายละเอียด และลักษณะเฉพาะของครูในแต่ละประเทศ แบบจรรยาบรรณครูของคุรุสภา แต่ใช้ถ้อยคำที่กินความหมายอย่างครบถ้วนในเรื่องของความเป็นครูซึ่งประกอบด้วย⁶¹

เอกลักษณ์ของฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียน

1. การดำรงชีวิตอย่างมีเอกลักษณ์
2. การอบรมสำหรับฆราวาสผู้เป็นพยานถึงความเชื่อในโรงเรียน
3. การสนับสนุนฆราวาสที่ทำงานในโรงเรียนโดยพระศาสนจักร

ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก

การศึกษาคาทอลิกให้ความสำคัญกับคุณค่า ศักดิ์ศรีของมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม และถือว่าการศึกษาร่วมกันพร้อมกับชีวิต อาจกล่าวได้ว่าตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิ นั่นคือ การให้การศึกษาอบรมถือว่าเป็นหน้าที่ประการแรกของพ่อแม่ เด็กรับรู้และเรียนรู้จากพ่อแม่เป็นบุคคลแรก เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง รอบตัวเอง เรียนรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม เรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่น เรียนรู้สังคมและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว และเรียนรู้

⁵⁸ สมณกระทรวงการอบรมคาทอลิก, โรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,2545),63-64

⁵⁹ สมณกระทรวงการอบรมคาทอลิก, ฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียน พยานยืนยันความเชื่อ (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,1982),(อัครสันนา)

⁶⁰ สมณกระทรวงการอบรมคาทอลิก, โรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,2545),50.
(อัครสันนา)

⁶¹ สมณกระทรวงการอบรมคาทอลิก, ฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียน พยานยืนยันความเชื่อ (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,1982),2.(อัครสันนา)

สังคมรอบข้างตนเองทั้งในระดับกว้าง (Horizontal level) และระดับลึก (Vertical level) ด้วยการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในสังคมและระหว่างสังคม บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม ในฐานะสมาชิกหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงพิจารณาในมุมมองที่กว้างที่สุดหมายถึงการเรียนรู้, การศึกษา, การอบรมสั่งสอนถ่ายทอดทั้งในรูปแบบ, นอกรูปแบบ และการศึกษาแบบอัยาศัย และการถ่ายทอดการปรับและพัฒนาเชิงวัฒนธรรมในสังคม ระหว่างสังคม และระหว่างอารยธรรมหรือระหว่างประเทศ กล่าวคือเป็นการเรียนรู้และเข้าถึงความรู้ทุกอย่างที่มนุษย์สามารถพัฒนาการตามวัยหรือศักยภาพของมนุษย์ ทั้งในมิติของปัจเจกบุคคล (Personal dimension), มิติด้านสังคม (Social dimension), มิติด้านกาลเวลา (Temporal dimension) และมิติด้านพื้นที่ (Spatial dimension) ที่จะเกิดประโยชน์แก่มนุษย์และสังคมโลก

แก่นแห่งความรู้ที่ปวง แสดงตัวผ่านทางกระบวนการเรียนรู้เชิงความคิดอาศัยสติปัญญาเหตุผลความคิดอ่านหรือการทดลอง การกระทำหรือการปฏิบัติ ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตมนุษย์และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเพิ่มขึ้นเสมอเหนือความเจริญก้าวหน้าของสังคม โรงเรียนคาทอลิกจึงเป็นพันธกิจสำคัญที่พระศาสนจักรเน้นคุณค่าอย่างหนักแน่นในบทบาทการรับใช้และให้การศึกษอบรมแก่ประชาชนหรือสังคม⁶² ซึ่งยึดหลักสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาอบรมดังนี้คือ

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอบรมที่ตรงกับเป้าหมายเฉพาะของตนที่เหมาะสมกับคุณลักษณะ, เพศ, วัฒนธรรมและประเพณีของตน เพื่อเขาจะได้มีความสามารถวินิจฉัยอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับคุณค่าทางศีลธรรมด้วยจิตใจที่เที่ยงตรง ต่อสิ่งที่เกิดกับเขาและแวดล้อมชีวิตของเขา⁶³ การศึกษามีได้จำกัดอยู่ที่ถ่ายทอดความรู้แต่รวมถึงการฝึกอบรมลักษณะเฉพาะของการให้การศึกษอบรมซึ่งนับว่ามีความสำคัญสูงสุดของนักการศึกษาคาทอลิก คือ การสื่อสารความจริง⁶⁴ และการศึกษาอบรมที่แท้จริงคือการส่งเสริมศักดิ์ศรีของมนุษย์ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่จริงใจและจริงจังต่อกัน อีกทั้งเป็นการเปิดตนเองสู่พระสังฆกรรม⁶⁵

⁶² เอกสารสังคายนาวาติกัน ที่ 2, การอบรมตามหลักคริสตธรรม(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 1965), อารัมภบท. (อัครสังฆนา)

⁶³ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 1.

⁶⁴ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, ฆราวาสคาทอลิกในโรงเรียนพยานยืนยันความเชื่อ (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 1982) , 7, ข้อ 16. (อัครสังฆนา)

⁶⁵ เรื่องเดียวกัน, 32., ข้อ 55.

บิดามารดาเป็นผู้ให้การอบรมที่สำคัญที่สุดอันดับแรกของบุตร หากขาดการอบรมของบิดามารดาก็ยากที่จะหาการอบรมอื่นใดมาทดแทนได้⁶⁶ และมีสิทธิอย่างแท้จริงในการเลือกโรงเรียนสำหรับลูกหลานของตน⁶⁷

ณ สถาบันที่เรียกว่าโรงเรียนนี้ เยาวชนเรียนรู้ที่ละขั้นตอน ที่จะเปิดตนเองสู่ชีวิตในสภาพที่เป็นจริง และสร้างเจตคติต่อชีวิตดังที่น่าจะเป็น⁶⁸

เป้าหมายของการสอนที่โรงเรียน คือการให้การศึกษารอบรู้ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาคนจากภายใน ช่วยสร้างอิสรภาพจากภาวะปิดกั้นใด ๆ เพื่อให้เขาเจริญขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์⁶⁹ และพระศาสนจักรให้ความสำคัญ สนใจต่อวิธีการจัดการศึกษาที่เหมาะสมทุกอย่างเป็นวิธีการเฉพาะของพระศาสนจักรเอง⁷⁰

การอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง นับเป็นหัวใจของการศึกษาคาทอลิก โรงเรียนไม่เพียงสอนเรื่องนี้ด้วยวาจาแต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในโรงเรียนต้องแสดงความจริงอันนี้ การศึกษาต้องชี้นำมนุษย์ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นฉันท์พี่น้องในทุกสังคมของชีวิต และจะกระทำเช่นนี้ได้ถ้าเข้าใจความหมายของครอบครัว จากประสบการณ์นี้เขาจะสามารถสร้างสังคมแห่งความรักได้ในครอบครัว ในที่ทำงาน หมู่บ้าน ประเทศชาติและในโลก⁷¹

คำพูด การปฏิบัติ การให้กำลังใจ ความช่วยเหลือ คำแนะนำและการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอย่างนุ่มนวล ล้วนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในกระบวนการให้การศึกษารอบรู้ที่จะทำ

⁶⁶ เอกสารสังคายนาวาติกัน ที่ 2 ,การอบรมตามหลักคริสตธรรม(กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,1997) ,ข้อ 3. (อัครสังฆา)

⁶⁷ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 6.

⁶⁸ สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก,โรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ:ม.ป.ท.,1997),11 ข้อ 31. (อัครสังฆา)

⁶⁹ เรื่องเดียวกัน, 10., ข้อ 6 และข้อ 29.

⁷⁰ เอกสารสังคายนาวาติกัน ที่ 2 ,การอบรมตามหลักคริสตธรรม (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.,1965), ข้อ 4. (อัครสังฆา)

⁷¹ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 8-10 ,12. (อัครสังฆา)

ครูบรรลุปเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงความสำเร็จของนักเรียนในด้านวิชาการในการปฏิบัติตนอยู่ในจริยวัตรที่เหมาะสม รวมทั้งมิติทางด้านศาสนาในชีวิต⁷²

เห็นได้ว่า การศึกษาคาทอลิกนับเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบขององค์กรซึ่ง ลีอชัย จันทรโป๊ ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ซึ่งอาศัยแนวทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ของ Perter M Senge (1990) ประกอบกับแนวคิดของ Sandra M. Kaiser (2000) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ภาวะผู้นำวัฒนธรรมองค์กร พันธกิจและยุทธศาสตร์ การดำเนินงานด้านการจัดการ โครงสร้างองค์กร ระบบองค์กร บรรยากาศในการทำงาน และการจูงใจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษาระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของ โรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย และ เพื่อพัฒนารูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า สภาพของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทยในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และ ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย พบว่า ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของรูปแบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าการทดสอบความกลมกลืน ดังนี้ ค่าไค-สแควร์ = 16.89 ค่า df = 10 ค่า p = 0.077 ค่า GFI = 0.99 ค่า AGFI = 0.95 ค่า RMR = 0.0088 เมื่อพิจารณานิทธิพลรวม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พันธกิจและยุทธศาสตร์ วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ บรรยากาศในการทำงาน โครงสร้างองค์กร การดำเนินงานด้านการจัดการ การจูงใจ และระบบองค์กร⁷³

⁷² สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก, มิติทางศาสนาทางการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.,1988) , ข้อ 110. (อ้างสำเนา)

⁷³ ลีอชัย จันทรโป๊, “รูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย” (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,2546) ,บทคัดย่อ.

ดังนั้น การศึกษาคาทอลิกจึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ภายในบริบทของสังคมให้ ความเคารพและเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ภารกิจของการศึกษาจึงเป็นการเสริมสร้างจุดแข็ง ของสังคม/ชุมชนให้เข้มแข็งพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมให้ดีขึ้น ในขณะที่พัฒนาศักยภาพ ความสามารถของมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมให้งอกงาม เจริญก้าวหน้าครบถ้วนทุกมิติของชีวิตและสังคม เมื่อคนของสังคมมีความรู้ เฉลียวฉลาด พวกเขา จะได้เป็นกำลังเข้มแข็งของสังคม และมีบทบาทที่ดีในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ปรัชญาการศึกษาคาทอลิกจึงสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542⁷⁴ ไม่ว่าจะเป็นมาตรา 6 ที่มุ่งหวังให้การพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มาตรา 7 ที่มุ่งหวังการปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย มาตรา 8 การจัดการศึกษาที่เป็นการศึกษาตลอดชีวิตการมีส่วนร่วมของสังคมและการพัฒนาหรือ กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมาตรา 9 ที่การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัด การศึกษาปรัชญาการศึกษาคาทอลิกก็สะท้อนให้เห็นถึงความมีเอกภาพด้านนโยบายและความ หลากหลายในการปฏิบัติ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชนและองค์กรชุมชน ซึ่ง หลักปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกในภาพรวม ทุกโรงเรียนในสภาการศึกษาคาทอลิกจะ รับทราบ และนำไปเป็นหลักปฏิบัติตามนโยบายหรือตามจิตตารมณ์ของแต่ละคณะนักบวช หรือ สถาบันซึ่งต่างก็ได้วางปรัชญาของตนไว้

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา และนโยบายของการศึกษาคาทอลิก ได้กำหนดไว้ ครอบคลุมสาระแห่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไม่ว่าจะเป็น เป็นความมุ่งหมายและหลักการในหมวด 1⁷⁵ ที่ต้องการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนได้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมวด 2⁷⁶ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ก็มุ่งเน้นการมีโอกาสที่ เท่าเทียมกันทั้งผู้ยากไร้และด้วยโอกาสหรือเยาวชนที่มีใช้คริสตชน หมวด 3⁷⁷ ระบบการศึกษา ได้ จัดการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกระบบ หมวด 4⁷⁸ แนวการจัดการศึกษา นอกจากการเชื่อมโยง

⁷⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี้, พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542).

⁷⁵ เรื่องเดียวกัน, 5.

⁷⁶ เรื่องเดียวกัน, 7.

⁷⁷ เรื่องเดียวกัน, 9.

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, 13.

ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้วยังเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษา และชุมชนอีกด้วย หมวด 5⁷⁹ การบริหารจัดการ นอกจากจะมีสภาการศึกษาคาทอลิกคอยให้การดูแลควบคุมแล้ว ยังได้มีการแบ่งการบริหารจัดการออกไปตามเขตสังฆมณฑล คณะบวช และฆราวาสซึ่ง การบริหารมุ่งเน้นการให้คณะครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายและการบริหารสถาบัน หมวด 6⁸⁰ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาคาทอลิกให้ความสำคัญกับคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญมาโดยตลอด หมวด 7⁸¹ ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาการให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายและบริหารสถานศึกษา ได้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับบุคลากรอย่างยิ่ง เพราะการที่บุคลากรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายและบริหารจัดการได้จะต้องได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดี หมวด 8⁸² ทรัพยากรและการลงทุน แม้จะมีได้กล่าวถึงทรัพยากรและการลงทุนไว้โดยตรงก็ตาม แต่การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ครอบคลุมในทุกกระบวนการศึกษาและความพยายามที่จะให้บ้าน วัด สถานศึกษา และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะดึงทรัพยากรที่มีอยู่เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง หมวด 9⁸³ เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาคาทอลิกให้ความสำคัญมากกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างรู้เท่าทันและมีคุณค่า ไม่ว่าจะเป็นการคำนึงถึงความต้องการของโลกสมัยปัจจุบัน ใช้อุปกรณ์และทักษะในการสอนตามหลักใหม่ ๆ ที่ค้นพบในปัจจุบันเป็นต้น

ปัจจุบันการจัดการศึกษาคาทอลิก อยู่ใน การดูแลของสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ถนนรามคำแหงซอย 24 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งทำหน้าที่ในการดูแลการจัดการศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคล องค์กรศาสนาหรือมูลนิธิของคริสตศาสนิกนิกายโรมันคาทอลิกทุกระดับในประเทศไทย ภายใต้โครงสร้างของสภามุขนายกคาทอลิกแห่งประเทศไทย สังกัดกรรมวิธีการฝ่ายการอบรมศึกษา ในรูปของ“คณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกแห่งประเทศไทย” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สภา

---

⁷⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรื, พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542),17.

⁸⁰ เรื่องเดียวกัน, 28.

⁸¹ เรื่องเดียวกัน, 30.

⁸² เรื่องเดียวกัน, 33.

⁸³ เรื่องเดียวกัน, 37.

การศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย”⁸⁴ และเป็นสมาชิกของสมาพันธ์การศึกษาคาทอลิกสากล (OIEC) และมีความสัมพันธ์กับสหพันธ์มหาวิทยาลัยคาทอลิกโลก (IFCU) ทั้งสององค์กรอยู่ในโครงสร้างของพระศาสนจักรสากล ซึ่งมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ในองค์การสหประชาชาติ และเป็นสมาชิกของสมาพันธ์สมาคมการศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย พร้อมกับจดทะเบียนเป็นสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2532 อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยก็อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย โดยจำแนกลักษณะของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาเอกชนคาทอลิกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1.โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

1.2 ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2.โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนประเภทศิลปศึกษาและอาชีวศึกษา

3.โรงเรียนที่จัดการศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกายสติปัญญาหรือจิตใจที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ

4.สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่สถาบันที่จัดการเรียนการสอนประเภทวิทยาลัย

เพื่อจะบรรลุถึงปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดการศึกษา สภาการศึกษาคาทอลิกจึงมีนโยบายการจัดการศึกษาดังนี้⁸⁵

จากแนวคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนคาทอลิกยังยึดหลักปรัชญาและ

⁸⁴ สภาการศึกษาคาทอลิก, “ข้อบังคับ ระเบียบและแนวปฏิบัติ,” ใน การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย(กรุงเทพฯ:ม.ป.ท., 2528), 3.

⁸⁵ สภาการศึกษาคาทอลิก, “ถ้อยแถลงการณ์ประชุมสมัชชาประจำปี 2540,” การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย 28 กรกฎาคม 2541, 20-21.

นโยบายการจัดการศึกษา “คุณธรรมนำความรู้” เป็นแนวทางในการอบรมนักเรียนตามหลักธรรม คำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า ให้นักเรียนได้สามารถพัฒนาศักยภาพของตน ให้เป็นบุคคลที่ สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ มีความรักชาติในระบอบ ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งเน้นความเป็นเลิศและมีทักษะด้านวิชาการ ตลอดจน ปลูกฝังค่านิยมของคุณธรรมความดีในการปฏิบัติตนในสังคม

ประเภทการจัดการศึกษาคาทอลิก

การบริหารและการจัดการศึกษาคาทอลิกทั่วประเทศไทยในทุกระดับการศึกษา แบ่ง ออกเป็น 3 ประเภท กล่าวคือโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จำแนกตามรูปแบบการบริหารของสมาคม สภาการศึกษาคาทอลิก⁸⁶ ออกเป็น 3 ประเภทคือ

1.โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของสังฆมณฑล ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกใน ประเทศไทย ปกครองโดยสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ซึ่งมี พระอัครสังฆราช ชัลวาตอเร เปนนักคีโอ เอกอัครสมณทูตวาติกันประจำประเทศไทย เป็นผู้แทนสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 องค์ปัจจุบัน คอยให้คำปรึกษาแนะนำ มีลักษณะการปกครองเป็นลำดับชั้น (hierarchy) โดยมี มุขนายก ปกครองดูแลในแต่ละเขตการปกครองในท้องถิ่นต่างๆ แบ่งเขตการปกครองทางศาสนา ซึ่งเรียกว่าสังฆมณฑลออกเป็น 10 เขตคือ

1.อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 11 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา (บางส่วน) นครนายก (เฉพาะอำเภอบ้านนา) นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สุพรรณบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง

2.อัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร สกลนคร

3.สังฆมณฑลราชบุรี รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี

4.สังฆมณฑลจันทบุรี รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา (บางส่วน) ชลบุรี ตราด นครนายก (ยกเว้นอำเภอบ้านนา) ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

5.สังฆมณฑลเชียงใหม่ รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน ตาก พะเยา น่าน

⁸⁶ Catholic and Directory, “Catholic Social Communications Thailand,” Catholic Directory of Thailand (Bangkok :Catholic Press of Thailand, 1991) ,14-298.

6. สังฆมณฑลอุดรธานี รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี ขอนแก่น เลย หนองคาย หนองบัวลำภู
7. สังฆมณฑลอุบลราชธานี รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ ยโสธร อุบลราชธานี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ
8. สังฆมณฑลนครราชสีมา รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมินครราชสีมา บุรีรัมย์
9. สังฆมณฑลนครสวรรค์ รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 13 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร ชัยนาท ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์
10. สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี รับผิดชอบการศึกษาในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง ปัตตานี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง ยะลา สงขลา สตูล

ซึ่งในสังฆมณฑลจะดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการของฝ่ายการศึกษาของคณะสงฆ์พื้นเมืองแต่ละสังฆมณฑลนั้น ๆ

2. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของคณะนักบวชในประเทศไทย ดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการ ของคณะนักบวชชาย นักบวชหญิงในประเทศไทย แบ่งได้ดังนี้

1.1 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดำเนินงานและจัดการศึกษาของคณะนักบวชชายมี 5 คณะ ได้แก่ ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล ภราดาคณะลาซาล คณะซาเลเซียน คณะพระมหาไถ่ และคณะรอยแผลศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเยซูคริสตเจ้า

1.2 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดำเนินงานและจัดการศึกษาโดยคณะนักบวชหญิง มี 12 คณะ ได้แก่ คณะเซนต์ปอลเดอชาร์ตร คณะอัครทูต คณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ คณะพระกุมารเยซู คณะนักบุญยอแซฟแห่งการประจักษ์ คณะพระหทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ คณะรักกางเขน ท่าแร่ คณะรักกางเขน จันทบุรี คณะรักกางเขน อุบลราชธานี คณะผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มาเรีย คณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้นิรมล และคณะลาซาล⁸⁷

3. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของฆราวาส ที่ดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการหรือการบริหารของฆราวาสที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เช่น กลุ่มโรงเรียนเซนต์จอห์น

---

⁸⁷ สภาการศึกษาคาทอลิก, สถาบันการศึกษาที่เป็นสมาชิกสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) (กรุงเทพฯ: จูนพับลิชชิ่ง จำกัด, 2548), 54-58.

กลุ่มโรงเรียนสาธิต โรงเรียนเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โรงเรียนธรรมมาภิรักษ์ โรงเรียนเพ็ญสมิทธิ
โรงเรียนอุดมวิทยาย่านโป่ง เป็นต้น

โรงเรียนเอกชนคาทอลิกทั้ง 3 ประเภทนี้ เป็นสมาชิกของสมาคมสภาการศึกษา
คาทอลิกภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑล โรงเรียนของนักบวช หรือโรงเรียนของเอกชน
ฆราวาส ต่างมีหน้าที่ให้การศึกษาระบบคริสตชน ตามหลักธรรมของคริสต์ศาสนา

แม้ว่ารูปแบบของโรงเรียนเกิดความแตกต่างจากคุณลักษณะของโรงเรียน ในเชิง
บริหาร และความแตกต่างจากพื้นที่ที่ตั้ง เจ้าของ หรือสถานภาพ แต่จากงานวิจัยของ Teague
(1997) พบความแตกต่างกันในเรื่องของการบริหารงบประมาณและค่าเฉลี่ยของการจ้างครูที่มี
ประสบการณ์สอนสูงในโรงเรียนที่มีรูปแบบของโรงเรียนต่างกันตามแนวคิดของ Getzels and
Guba อ้างในทองอินทร์ วงศ์โสธร⁸⁸ รูปแบบของสถาบันสามารถสะท้อนแนวคิดและการดำเนินการ
บริหารได้ใน 2 รูปแบบได้แก่ 1) รูปแบบแรกคือในส่วนของตัวผู้บริหาร ส่วนนี้อาจจะเรียกอีกอย่าง
หนึ่งว่าเป็นบุคคลามิติ (Idiographic) สถานภาพของผู้บริหารมีความสอดคล้องเป็นอย่างมากกับ
เรื่องรูปแบบสถาบันเพราะผู้บริหารถือเป็นตัวแทนสถาบัน ในโรงเรียนคาทอลิกจะมีผู้บริหารที่มี
สถานภาพแตกต่างกันนั่นคือ ผู้บริหารที่เป็นนักบวชและผู้บริหารที่เป็นฆราวาส ซึ่งผู้บริหารที่เป็น
ฆราวาสนั้นจะมีความรู้ลึกของการเป็นเจ้าขององค์กรที่สูงกว่า เพราะต้องลงทุนกับกิจการของตน
ตั้งแต่เริ่มสร้างโรงเรียน ต่างกับผู้บริหารที่เป็นนักบวชที่จะอยู่โรงเรียนตามวาระ ในส่วนนี้จะทำให้
ผู้บริหารที่เป็นฆราวาส ตัดสินใจ หรือใช้ภาวะผู้นำที่แตกต่างจากนักบวชได้

ในงานวิจัยของ Barringer and Bluedorn⁸⁹ ซึ่งศึกษาความเข้าใจในการบริหารต่อ
การพัฒนานวัตกรรมและความกล้าที่จะตัดสินใจในภาวะเสี่ยง จากการศึกษาในระดับองค์กรโดย
ใช้มาตรวัดตามแนวคิดของ Covin and Slevin จากโรงงานจำนวน 169 โรงงาน พบว่ามีความสัมพันธ์
ในเชิงบวกระหว่างการเป็นเจ้าของกิจการกับการเอาใจใส่ในการเปลี่ยนแปลงบริหารเชิงกลยุทธ์
กล่าวคือผู้บริหารที่เป็นเจ้าของกิจการโดยตรงจะเอาใจใส่ต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์สูงกว่าผู้บริหาร

⁸⁸ ทองอินทร์ วงศ์โสธร, “ทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถาบันครุศึกษา”,
วารสารวิจัยวิทยาการวิจัย 3 (กันยายน-ธันวาคม 2531) : 4-23.

⁸⁹ B.R.Barringer and A.C.Bluedorn, “The relationship between corporate
entrepreneurship and strategic management”, Strategic management Journal, 20 (1999)
: 421-444.

รับจ้าง ในขณะที่เมื่อวัดในระดับของตัวบุคคล จากงานวิจัยของ Busenitz and Barney⁹⁰ ซึ่งได้ศึกษาผู้ประกอบการ 124 คนและผู้บริหารจำนวน 95 คน โดยอาศัย แนวคิดของ Jackson Personality Inventory พบว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องของรูปแบบการตัดสินใจในภาวะเสี่ยง จากผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการกับผู้บริหาร นั้นแสดงว่าไม่ว่าจะวัดในระดับหน่วยองค์กรหรือหน่วยบุคคล ผู้บริหารที่ดำรงสถานภาพแตกต่างกันย่อมจะมีการปรับกลยุทธ์ได้แตกต่างกันออกไป

ขณะที่ วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และ ปรีชา เมธาวัชรภาคย์ ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก พบว่าสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก ประเทศไทย ดูแลการจัดการศึกษาเอกชน ซึ่งดำเนินการโดยมิสซัง คณะนักบวช และฆราวาส ประมาณ 257 โรงเรียน/สถาบัน ในปีการศึกษา 2542 มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา 568,163 คน และมีครู/อาจารย์จำนวน 19,461 คน ในจำนวนนี้จำแนกเป็น

- โรงเรียนประเภทสามัญศึกษา 237 โรง นักเรียน 522,010 คน ครู 16,684 คน
- โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา 14 โรง นักเรียน 24,655 คน ครู 864 คน
- การศึกษานอกระบบ 2 โรง นักเรียน 404 คน ครู 33 คน
- การศึกษาพิเศษ 1 โรง นักเรียน 179 คน ครู 18 คน
- สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงฯ 4 สถาบัน นักศึกษา 20,915 คน อาจารย์ 1,862 คน

ในส่วนของจัดการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในลักษณะต่างๆ เช่น การอุดหนุนด้านการเงิน การอุดหนุนด้านสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมทางด้านวิชาการ (ประชุมสัมมนา/ฝึกอบรม/นิเทศ) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมในลักษณะต่างๆ การให้การสงเคราะห์ครูใหญ่และครู

การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นก็เพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชนไปสู่ความมีคุณภาพเป็นเลิศ ผลดีเด็กที่มีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกส่วนหนึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพแล้วและบางส่วนก็อยู่ในกระบวนการประกันคุณภาพหรือขอรับการรับรอง

---

⁹⁰ L.W Busenitz, and J.B. Barney, "Differences between entrepreneurs and managers in large organization: Biases and heuristics in strategic decision-making", *Journal of Business Venturing*. 12 (1999) : 9-30.

สังคมในปัจจุบันและอนาคตมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเมือง ประชากร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะส่งผลกระทบต่อทั้งโดยตรงและโดยอ้อมกับการจัดการศึกษา ซึ่งรวมถึงการศึกษาเอกชนด้วย ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบ เช่น

1. ด้านกฎหมายและนโยบายของรัฐ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- นโยบายของรัฐด้านการรับนักเรียน

2. ด้านสังคม

- การรับวัฒนธรรม / วิถีชีวิตแบบสากล
- การเป็นศูนย์กลางการบริการด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ด้วย
- ประชาชนต้องการโรงเรียนในท้องถิ่นที่มีคุณภาพ จึงต้องมีการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ

3. ด้านเศรษฐกิจ

- ไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรงที่เน้นการได้เปรียบเชิงราคา แต่จะเน้นการได้เปรียบการพัฒนาที่เน้นการค้าและบริการ
- จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน และจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น จึงเกิดความต้องการในการพัฒนาฝีมือแรงงานเฉพาะทางมากขึ้น
- ภายใต้ข้อผูกพัน WTO และ APAC ที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกนั้น การบริการทางการศึกษาจัดเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาถือหุ้นได้⁹¹

---

⁹¹ วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และ ปรีชา เมธาวิสรภาคย์, “การจัดการศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก” (คณะศึกษาศาสตร์ ศูนย์วิจัยทางสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2543), บทคัดย่อ.

และเมื่อดูการจัดการศึกษาของคณะนักบวชซึ่ง ทิพย์วรรณ สุขุมเจริญวงศ์ ทำการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกคณะอัครสุลิน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกคณะอัครสุลิน 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิก คณะอัครสุลิน ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการดำเนินตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกคณะอัครสุลิน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านคือ ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านหลักสูตรและด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ 2.ปัญหาการดำเนินตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิก คณะอัครสุลิน อยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารและการจัดการและด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามลำดับ 3.แนวทางการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกคณะอัครสุลิน ด้านการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพที่แท้จริง ด้วยการฝึกอบรมและเชิง ปฏิบัติการให้กับคณะครู ด้านหลักสูตร ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผนพัฒนาหลักสูตร และจัดทำ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางร่วมกันระหว่างโรงเรียนในเครืออัครสุลิน ด้านวิชาชีพ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารและครูควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะครูเกี่ยวกับ มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ด้านการบริหารและการจัดการ ผู้บริหาร ครูและชุมชนควร ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้แทน ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา⁹²

หากดูการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑล จีวรวรรณ ขจรภูมิ ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกปัจจัยออกเป็น 4 ด้าน คือ ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหาร

⁹² ทิพย์วรรณ สุขุมเจริญวงศ์, “การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิก คณะอัครสุลิน” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2548) ,บทคัดย่อ.

ปัจจัยครูและปัจจัยนักเรียน นอกจากนั้นประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคือการบริหารงานผู้
 ความเป็นเลิศของโรงเรียน ความสามารถในการปรับตัวของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความ
 พึงพอใจในการทำงานของครู สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 จำนวน 302 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ
 และปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1.ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชน
 คาทอลิก สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานีมีอยู่ในระดับมาก 2.ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 คือ
 ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครูและปัจจัยนักเรียนซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการ
 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 70.70 (R=.707)

ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้ $=.534+.153(X)+.164(X)+.345(X)$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z=.157(Z)+.212(Z)+.240(Z)+.392(Z)^{93}$

ส่วน สุระชัย นันทะบุตร วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
 คาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี เพื่อศึกษาความ
 คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ระดับ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับการศึกษาขั้น
 พื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานีจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาด
 สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1.โรงเรียนเอกชนคาทอลิก
 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการ
 บริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2.ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการ
 บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงที่ 1-2 ในสังฆมณฑล
 อุบลราชธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความ
 คิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2
 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานใน

⁹³ จีรวรรณ ขจรภูมิ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 โรงเรียนเอกชนคาทอลิก สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2550) , บทคัดย่อ.

โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน⁹⁴

เห็นได้ว่าสำหรับโรงเรียนคาทอลิก ชื่อเสียงที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการสั่งสมผลงานและอายุของสถาบันที่ยาวนาน จนกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทั้งสองส่วนนี้มีความสัมพันธ์ควบคู่กัน อีกทั้งชื่อเสียงของสถาบันเป็นส่วนที่ช่วยผลักดันทำให้ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจ และมีค่านิยมที่จะส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน ในโรงเรียนคาทอลิกโดยเฉพาะผู้ปกครองที่เคยเป็นศิษย์เก่าจากโรงเรียนคาทอลิก ชื่อเสียงของโรงเรียนคาทอลิกจึงเปรียบเสมือนตราสินค้าที่สร้างศรัทธา (Brand Loyalty) ต่อลูกค้าที่เคยใช้บริการ ทำให้เกิดการจดจำและกลับมาซื้อซ้ำ แนวคิดนี้จึงสอดคล้องกับแนวคิดของ Roach⁹⁵ ที่เสนอว่าองค์กรหรือสถาบันที่มีชื่อเสียงสูงจะสามารถสร้างและรักษาสิ่งที่เป็นความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่าสถาบันทั่วไป สำหรับในประเทศไทยหลาย ๆ โรงเรียนได้นำจุดนี้เป็นจุดที่สร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ซึ่ง Keller⁹⁶ ได้ให้ความหมายว่าชื่อเสียงของสถาบันคือส่วนผสมของการตระหนักรู้ในตราสินค้าของผู้บริโภค โดยผู้บริโภคเองจะเป็นผู้กำหนดภาพลักษณ์และตีความหมายด้วยตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งชื่อเสียงของสถาบันสามารถวัดได้จากระดับของคุณค่าหรือทัศนคติของลูกค้าที่มอบให้กับองค์กรที่เข้ามาใช้บริการ สิ่งทีบอกรว่าเป็นโรงเรียนชื่อเสียงชั้นเยี่ยมก็คือ ต้องดูว่าชื่อเสียงนั้นสร้างความภักดีต่อสินค้า และเจาะจงให้เลือกใช้บริการได้มากแค่ไหน โรงเรียนที่มีชื่อเสียงดีเยี่ยมจะก่อให้เกิดคุณภาพของการวางกลยุทธ์และก่อให้เกิดคุณภาพจากการสร้างความร่วมมืออันดีจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะจากผู้ปกครอง ครู และศิษย์เก่า

---

⁹⁴ สุระชัย นันทะบุตร, “ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในสังฆมณฑลอุบลราชธานี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2547) ,บทคัดย่อ.

⁹⁵ S.S Roach, “Services Under Siege The Restructuring Imperative,” Harvard Business Review, (Sep-Oct 1991) : 82-91.

⁹⁶ K.L.Keller, “Conceptualizing, Measuring, and Managing Customer-Based Brand Equity,” Journal of Marketing, 57 (January 1993) : 1-22.

กล่าวได้ว่าโรงเรียนคาทอลิกเป็นสถาบันที่ตั้งขึ้นมาเพื่อพัฒนาเด็กๆ ในเรื่อง คุณธรรมศีลธรรม และจริยธรรมสนองความต้องการของสังคม อีกทั้งบทบาทการจัดการศึกษา คาทอลิก เป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของการปลูกฝัง ให้เกิดความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนของชาติได้เติบโตทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม มี ประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2.แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้

ความหมายของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด เป็นคำที่ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Indicator” ซึ่งตามพจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด (Oxford dictionary) ได้ให้ความหมายของ Indicator ไว้ว่าหมายถึง สิ่งที่บ่งชี้สิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสิ่งที่ ใช้บ่งชี้ทิศทางในการทำบางสิ่งบางอย่าง(Indicators as that which points out or directs attention to something) ส่วนพจนานุกรมเวสเตอร์ (Webster dictionary) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่บ่งชี้หรือสิ่งที่ชี้บอกสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ค่อนข้างแม่นยำไม่มากก็น้อย⁹⁷ (something which points out or points to with more or less exactness) เห็นได้ว่า การให้ความหมายของ คำว่า Indicator แม้ว่าจะมีการแปลความได้ทั้งเป็นตัวบ่งชี้และตัวชี้วัด ซึ่งทั้ง 2 คำ สามารถสื่อได้ ถึงความหมายเดียวกัน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ ยังคงไว้ซึ่งความเห็นและการใช้คำของผู้เขียน ดังเช่น

Johnstone ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกปริมาณเชิง สัมพันธ์หรือสภาวะของสิ่งที่มุ่งวัดในเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องบ่งบอกสภาวะที่เจาะจง หรือชัดเจน แต่บ่งบอกหรือสะท้อนภาพของสถานการณ์ที่เราสนใจเข้าไปตรวจสอบอย่าง กว้างขวาง หรือให้ภาพเชิงสรุปโดยทั่วไปซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต⁹⁸

จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ และคณะ ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึงเครื่องมือในการวัด และประเมินคุณภาพวิธีหนึ่งสามารถเป็นเครื่องมือประเมินได้ทั้งผลลัพธ์ กระบวนการที่ให้การดูแล และกระบวนการย่อย ๆ หรือผลลัพธ์ย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการหลัก อาจกล่าวได้ว่า

⁹⁷D.S.Webster, Advantages and Disadvantages of Methods of Assessing Quality Change 13 (September 1983) : 20-24.

⁹⁸J.N.Johnstone, Indicators of education systems (London :Unesco, McGraw-Hill.,1981), 2.

เป็นวิธีการในการประเมินคุณภาพที่จุดใดจุดหนึ่งของการเชื่อมโยงกระบวนการของการให้บริการ กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น⁹⁹

บุญใจ ศรีสถิตนรากร ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึงตัวประกอบ ตัวแปรหรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งชี้บอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน¹⁰⁰

ศิริชัย กาญจนวาสี ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ หมายถึงตัวประกอบ ตัวแปรหรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งบ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน¹⁰¹

จากนิยามที่นักวิชาการกล่าวถึงตัวชี้วัด สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวแปรประกอบ หรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของระบบการดำเนินงานส่วนใดส่วนหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นสารสนเทศที่บ่งบอกสภาวะหรือสภาพการณ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่เราสนใจ ซึ่งการนำตัวแปรหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่าจะสะท้อนให้เห็นสภาพการณ์ที่ต้องการศึกษาโดยรวม

ลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้ มี 5 ประการ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับสิ่ง หรือสภาพที่ศึกษาอย่างกว้าง ๆ ตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ในด้านสังคมศาสตร์ให้สารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำไม่มากก็น้อยแต่ไม่จำเป็นต้องถูกต้องแม่นยำอย่างแน่นอน

2. ตัวบ่งชี้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากตัวแปร เนื่องจากตัวบ่งชี้เกิดจากการรวมตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันเพื่อให้เห็นภาพรวมของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษา แต่ตัวแปรจะให้สารสนเทศของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษาเพียงด้านเดียวเพราะว่ามีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง เช่น อัตราส่วนของครูต่อนักเรียน

⁹⁹ จิรุตน์ ศิริรัตนบัลลังก์ และคนอื่น ๆ , เครื่องชี้วัดคุณภาพโรงพยาบาล : Hospital quality Indicators (กรุงเทพฯ : ดีไซน์, 2543).

¹⁰⁰ บุญใจ ศรีสถิตนรากร, “การพัฒนาดัชนีรวมของคุณภาพการจัดการศึกษา สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต”(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543), บทคัดย่อ.

¹⁰¹ ศิริชัย กาญจนวาสี, ทฤษฎีการประเมิน(กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544).

3. ตัวบ่งชี้จะต้องกำหนดเป็นปริมาณ ตัวบ่งชี้ต้องแสดงสภาพที่ศึกษาเป็นค่าตัวเลข หรือปริมาณเท่านั้น ในการแปลความหมายค่าของตัวบ่งชี้จะต้องนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นในการสร้างตัวบ่งชี้จะต้องมีการกำหนดความหมายและเกณฑ์ของตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน

4. ตัวบ่งชี้จะเป็นค่าชั่วคราว จะมีค่า ณ จุดเวลา หรือช่วงเวลานั้นๆ เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ค่าตัวบ่งชี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

5. ตัวบ่งชี้เป็นหน่วยพื้นฐานในการพัฒนาทฤษฎี¹⁰²

ตัวบ่งชี้ที่ดี มีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

1. ความตรง (validity) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องบ่งชี้ได้ตามคุณลักษณะที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 มีความตรงประเด็น (relevant) ตัวบ่งชี้ต้องชี้วัดได้ตรงประเด็น มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณลักษณะที่มุ่งวัดเช่น GPA ใช้เป็นตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไป

1.2 ความเป็นตัวแทน (representative) ตัวบ่งชี้จะต้องมีความเป็นตัวแทนคุณลักษณะที่มุ่งวัดหรือมีมุมมองที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะที่มุ่งวัดอย่างครบถ้วน เช่น อุดมภูมิร่างกายเป็นตัวบ่งชี้สภาวะการมีไข้ของผู้ป่วย

2. ความเที่ยง (reliability) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องบ่งชี้คุณลักษณะที่มุ่งวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ คงเส้นคงวา หรือบ่งชี้ได้คงที่เมื่อทำการวัดซ้ำในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

2.1 ความเป็นปรนัย (objectivity) ตัวบ่งชี้ต้องชี้วัดได้อย่างเป็นปรนัย การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวบ่งชี้ควรขึ้นอยู่กับสภาวะที่เป็นอยู่หรือคุณสมบัติของสิ่งนั้นมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับความรู้สึกตามอัตวิสัย

2.2 มีความคลาดเคลื่อนต่ำ (minimum Error) ตัวบ่งชี้ต้องชี้วัดได้อย่างมีความคลาดเคลื่อนต่ำ ค่าที่ได้จะต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

---

¹⁰² J.N.Johnstone, Indicators of education systems (London: Unesco, McGraw-Hill.,1981), 71.

3.ความเป็นกลาง (neutrality) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องบ่งชี้ด้วยความเป็นกลาง ปราศจากความลำเอียง (bias) ไม่โน้มเอียงเข้าหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ชี้นำโดยการเน้นการบ่งชี้เฉพาะ ลักษณะความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือความไม่ยุติธรรม

4.ความไว (sensitivity) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องมีความไวต่อคุณลักษณะที่มุ่งวัด สามารถแสดงความผันแปรหรือความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน โดยตัวบ่งชี้จะต้องมีมาตรและหน่วยวัดที่มีความละเอียดเพียงพอ

5.สะดวกในการนำไปใช้ (practicality) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องสะดวกในการนำไปใช้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

5.1 เก็บข้อมูลง่าย (availability) ตัวบ่งชี้ที่ดีจะต้องสามารถนำไปใช้วัด หรือเก็บข้อมูลได้สะดวก สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตรวจ นับ วัด หรือสังเกตได้ง่าย

5.2 แปลความหมายง่าย (interpretability) ตัวบ่งชี้ที่ดีควรให้ค่าการวัด ที่มีจุดสูงสุดและต่ำสุด เข้าใจง่ายและสามารถสร้างเกณฑ์ตัดสินคุณภาพได้ง่าย

นอกจากนี้ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของตัวบ่งชี้ที่ดีไว้คือ

1.มีความเป็นกลาง (Neutrality) หมายถึงความไม่ลำเอียง (bias) ของตัวบ่งชี้ ตัวอย่างเช่น ตัวบ่งชี้ผลิตภาพของแรงงาน (labor productivity) ซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนระหว่างรายได้ต่อค่าใช้จ่ายแรงงาน เมื่อนำตัวบ่งชี้ไปใช้ในหน่วยงาน ประเภทผลิตและประเภทบริการ จะทำให้ขาดความเป็นกลาง เพราะการปฏิบัติงานประเภทบริการนั้นต้องใช้นุคลากรจำนวนมาก ส่วนการปฏิบัติงานประเภทการผลิตใช้เครื่องจักรกลมากกว่าแรงงาน

2.มีความเป็นวัตถุวิสัย (objectivity) หมายถึงการตัดสินเกี่ยวกับค่าของตัวบ่งชี้ มิได้เกิดจากการคิดเอาเองของผู้วิจัย แต่ขึ้นอยู่กับสภาวะที่เป็นอยู่หรือเป็นรูปธรรม

3.มีความไวต่อความแตกต่าง (sensitivity) หมายถึงความสามารถของตัวบ่งชี้ที่จะวัดความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

4.ค่าของมาตรวัด หรือตัวบ่งชี้ที่ได้ควรมีความหมาย หรือตีความได้อย่างสะดวก (meaningfulness & interpretability) กล่าวคือ ค่าของมาตรวัดควรมีจุดสูงสุดและต่ำสุดที่ง่ายต่อความเข้าใจ เช่น มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 10 หรือระหว่าง 0 ถึง 100 ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวัด หากอยู่ที่ 60 จะตีความได้ว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (50) เพียงเล็กน้อย แต่หากค่าของมาตรวัดและตัวบ่งชี้ไม่มีค่าสูงสุด (หรือต่ำสุด) ที่แน่นอนเช่น วัดออกมาแล้วได้ 50 หรือ 110 ก็ไม่ทราบว่าเป็น 50 หรือ 110 นั้น จะตีความได้อย่างไร

5. ความถูกต้องในเนื้อหาของตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ (content validity) ในการศึกษาหรือพัฒนาตัวบ่งชี้ จะต้องศึกษาให้แน่ชัดว่าเนื้อหาในเรื่องที่ศึกษานั้นๆ คืออะไร ตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีความถูกต้องในเนื้อหาที่ต้องการวัด

6. ความถูกต้องในการสร้างตัวบ่งชี้ (construct validity) การสร้างตัวบ่งชี้ คือการนำเอาตัวแปรหลายๆ ตัวมารวมกัน ไม่ว่าจะนำมาบวกกันหรือคูณกัน ความถูกต้องในการพัฒนาจึงขึ้นอยู่กับความสามารถพิสูจน์ได้ในเชิงทฤษฎีสอดคล้องกับเชิงประจักษ์ตามที่ปรากฏ¹⁰³

ตัวบ่งชี้การดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้การดำเนินงาน หมายถึง ข้อมูลเชิงประจักษ์หรือค่าทางสถิติที่เปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือวัดหรือตัวชี้บอกถึงกระบวนการดำเนินงานและผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานว่าเป็นไปตามภารกิจและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงไรเป็นการให้ข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อประสิทธิภาพในกระบวนการตัดสินใจ และการคาดการณ์เพื่อการวางแผนในอนาคต

บทบาทของตัวบ่งชี้การดำเนินงาน มีบทบาทที่สำคัญต่อการนำไปใช้งาน 5 ประการ ดังนี้

1. การติดตามภารกิจ (Monitoring) เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจภายในองค์กร
  2. การประเมินผล (evaluation) การดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด
  3. การเป็นบทสนทนา (dialogue) ที่ทรงคุณค่าในการติดต่อสื่อสารให้เป็นอย่างมีความหมาย แสดงให้เห็นถึงการดำเนินภารกิจขององค์กรที่เป็นอยู่
  4. การเป็นเหตุผล (rationalization) ที่มีบทบาทต่อกระบวนการวางแผนขององค์กร
  5. การจัดสรรทรัพยากร (resource allocation) ให้เป็นอย่างมีระบบ มีเหตุผล
- จากบทบาทที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าตัวบ่งชี้การดำเนินงาน มีความแตกต่างจากตัวบ่งชี้ธรรมดาโดยทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างในคุณลักษณะ
1. ความสามารถกำหนดจุดอ้างอิงที่ชัดเจน (point of reference) จุดอ้างอิงในที่นี้เปรียบเสมือนเป็นเกณฑ์ หรือบรรทัดฐานสำหรับการประเมินบริบท และตัดสินใจคุณค่าของการ

¹⁰³ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, "ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานโครงการและแผนงาน," ข่าวสารวิจัยการศึกษา 19, 6 (สิงหาคม-กันยายน 2539): 3-11.

ปฏิบัติการ ซึ่ง Davies¹⁰⁴ ได้แบ่งแหล่งของจุดอ้างอิงสำหรับตัวบ่งชี้การดำเนินงานที่เป็นไปได้ไว้ 4 ประการ คือ

- 1) คู่แข่งเฉพาะกิจ (specific competitors)
  - 2) ความคิดทางทฤษฎีหรือบรรทัดฐาน (theoretical ideal or norms)
  - 3) เป้าหมายของรัฐ (stated goals) และ
  - 4) การดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมา (past performance)
2. มีลักษณะเชิงสัมพัทธ์ (relativity) ตัวบ่งชี้การดำเนินงานไม่มีค่าที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของเวลาและบริบท เป็นสำคัญ
3. ความสามารถในการย่อข้อมูล (data reduction) ตัวบ่งชี้การดำเนินงานถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ด้วยการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลเป็นการจัดข้อมูลอย่างสรุปซึ่ง Laurillard และ Frackman¹⁰⁵ กล่าวว่าตัวบ่งชี้ ทำให้องค์กรสามารถนำไปใช้ติดตาม ทบทวน และตัดสินใจต่อการดำเนินงานขององค์กรได้
4. ความหลากหลายของระดับการวิเคราะห์ (multi-level of analysis) ตัวบ่งชี้การดำเนินงานสามารถนำไปใช้ได้กับทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็น องค์การระดับประเทศหรือในหน่วยงานย่อย

คุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้การดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้การดำเนินงานที่จะให้สารสนเทศที่ดีนั้น ควรมาจากเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม คือความเป็นกลางของตัวบ่งชี้ (neutrality) การสะท้อนภาพที่สมดุล (balanced perspectives) ความเป็นวัตถุวิสัยของตัวบ่งชี้ (objectivity) ความไวต่อความแตกต่างของตัวบ่งชี้ (sensitivity) ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้ควรมีความหมายหรือตีความได้อย่างสะดวก (meaningfulness & interpretability) ความถูกต้องในเนื้อหาของตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (content validity) ความเหมาะสมทางเทคนิค และความถูกต้องในการสร้างตัวบ่งชี้ (technical adequacy and construct validity) ความมีมาตรฐานที่เหมาะสมในการเปรียบเทียบ (appropriate standard for comparison) ความมีอำนาจต่อรองทางนโยบาย (policy leverage) ความสอดคล้อง

---

¹⁰⁴ อ้างถึงใน Borden and Bottrill, "Performance Indicator: History, Definitions, and Methods," In V.M.H. and T.W. Banta (Eds). Using Performance Indicators to Guide Strategic Decision Making (San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1994), 12-25.

¹⁰⁵ เรื่องเดียวกัน, 128.

ต่อการดำเนินภารกิจขององค์กร (relevance to institutional mission statements) และความสามารถในการแสดงข้อมูลช่วงเวลา (time series)¹⁰⁶

จากคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้การดำเนินงานเหล่านี้ เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาได้ คือ

1. ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนของรัฐบาล และหน่วยงานงบประมาณ เพื่อจัดลำดับการจัดสรรงบประมาณ การขยายโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพการศึกษา
2. ใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อนำมาแก้ปัญหาทางการศึกษา โดยเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพ ประสิทธิภาพของการดำเนินงานภายในองค์กรในด้านต่าง ๆ เพื่อการพิจารณาให้การสนับสนุนองค์กรนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. ช่วยลดความซ้ำซ้อนในเรื่องต่างๆ ด้วยการนำมาสรุปเป็นเงื่อนไขที่มีความชัดเจน มีเกณฑ์หรือระดับการวัดที่แน่นอนที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์
4. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบจากภายนอกทั้งในส่วนที่เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งประสิทธิภาพในการติดตามการจัดการศึกษาว่าสามารถดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างไร

การนำตัวบ่งชี้การดำเนินงานมาใช้ เริ่มจากวงการศึกษาระดับประเทศ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ได้มีการพัฒนาตัวบ่งชี้การดำเนินงานมาตั้งแต่ต้นปี 1970 เนื่องจากการเผชิญกับปัญหาการถูกตัดทอนงบประมาณด้านการศึกษา เป็นเหตุให้ต้องมีการรัดเข็มขัดประหยัดค่าใช้จ่าย และต้องเพิ่มมาตรการตรวจสอบการทำงานของสถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณที่ถูกจำกัดลงให้แก่สถาบันต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าสูงสุด จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะเพิ่มภาระรับผิดชอบ หรือความสามารถตรวจสอบได้ (accountability) ของสถาบันการศึกษาด้วยการผลักดันให้มีการพัฒนาตัวบ่งชี้การดำเนินงานอย่างจริงจัง จนเป็นที่แพร่หลายมาถึงปัจจุบัน¹⁰⁷ พบว่ามี 3 รูปแบบใหญ่ ดังนี้

¹⁰⁶ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, "ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานโครงการและแผนงาน," ข่าวสารวิจัยการศึกษา 19, 6 (สิงหาคม-กันยายน 2539):3-11.

¹⁰⁷ ศิริชัย กาญจนวาสี, ทฤษฎีการประเมิน, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544).

1. รูปแบบ Input / Process / Output-Outcome Model เป็นรูปแบบที่นิยมใช้กันมากที่สุดใน การตรวจสอบการดำเนินงานทางการศึกษาโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา แนวเหตุผลของรูปแบบนี้ คือ กระบวนการผลิต, ผลผลิตเบื้องต้นที่ถูกวัดเป็น “มูลค่าเพิ่ม (Value added)” โดยมีตัวบ่งชี้อยู่ 3 ประเภท ที่ใช้มากที่สุด ได้แก่

1.1 จำนวน, คุณสมบัติและระดับความสามารถของนักศึกษาที่เข้าศึกษา

1.2 ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา, ระดับการศึกษาและภูมิหลัง, รูปแบบของโครงสร้างการผลิต (เช่น การออกแบบหลักสูตร), โครงสร้างที่เป็นอยู่ของสถาบัน (เช่น ขนาดห้องเรียน จำนวนอาจารย์) และพฤติกรรมนักศึกษา (เช่น การคงอยู่, สาขาวิชาเลือก ฯลฯ)

1.3 จำนวน, คุณลักษณะและระดับความสามารถของนักศึกษา (ความแตกต่างและคุณค่าของนักศึกษาที่รับเข้ามา) โดยมีความแตกต่างระหว่าง Input / Process / Output Indicators ดังนี้

Input Indicators เป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับทรัพยากรและมักให้ค่าในเชิงปริมาณ(เช่น เงิน อาคาร/สถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ) รวมถึงบุคคลที่เข้ามาอยู่ในองค์กรนั้นด้วย

Process Indicators เป็นตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร หรือประโยชน์จากปัจจัยนำเข้าและการปฏิบัติการขององค์กร เป็นวิถีทางการบริการและต้องการวัดในเชิงคุณภาพ

Output Indicators เป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ขององค์กร เป็นผลที่เกิดขึ้นทันทีและมักให้ค่าในเชิงปริมาณ ซึ่งต่างจาก Outcome ตรงที่มีขอบเขตที่ยาวและนานกว่าให้ผลกระทบเชิงคุณภาพมากกว่าด้วย

2. รูปแบบ Quality Definition Model เป็นรูปแบบที่ Ewell and Jones¹⁰⁸ ได้เสนอตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามรูปแบบคำนิยามคุณภาพในลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 ชื่อเสียง หรือการจัดอันดับขององค์กร (transcendent) โดยให้ความสำคัญกับองค์กรที่ได้รับความสำเร็จทางการศึกษาสูงสุด ตามนิยามนี้ กล่าวถึง คุณภาพที่เน้นทรัพยากรมากกว่าการดำเนินงาน

---

¹⁰⁸ อ้างถึงใน Borden and Bottrill, Performance “Indicator: History, Definitions, and Methods,” In V.M.H. and T.W. Banta (Eds). Using Performance Indicators to Guide Strategic Decision Making.(San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1994).

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง Input และ Output (cost / benefit quality) ตัวบ่งชี้ตามนิยามนี้ต้องการเปรียบเทียบผลของการนำ Input เข้าสู่ระบบกับการออกนอกในระบบในลักษณะของ Output โดยมุ่งที่จะให้ค่าของการวัดคุณภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินการ

2.3 ความสอดคล้องกับมาตรฐานของรัฐ (process quality) ตัวบ่งชี้ตามนิยามนี้เน้นคุณภาพของกระบวนการ เป็นตัวบ่งชี้ที่ต้องผ่านกระบวนการรับรองวิทยฐานะขององค์กร

2.4 คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาที่วัดได้ (product quality) ตัวบ่งชี้ตามนิยามนี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มุ่งวัดสมรรถภาพทางการศึกษาโดยทั่วไป

2.5 ความพอใจของนายจ้าง (user-based quality) เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพโดยดูจากความพึงพอใจของผู้บริโภคผลผลิตทางการศึกษา เป็นสำคัญ

3. รูปแบบ Comprehensive Indicator System Model ตัวบ่งชี้จากรูปแบบนี้จัดทำเพื่อติดตามการดำเนินงานทางการศึกษา ที่เน้นการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นสารสนเทศสำคัญตามความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยให้ความสำคัญกับข้อมูลที่มีคุณภาพสูง สามารถวิเคราะห์ประเด็น และนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือจัดทำนโยบายได้ ทั้งให้ความสำคัญกับคุณค่าและเป้าหมายของระบบการศึกษาของชาติเป็นหลัก และมุ่งเน้นตัวบ่งชี้ที่ให้สารสนเทศเพื่อการเปรียบเทียบระหว่างองค์กรได้

จากรูปแบบของการประยุกต์ใช้ตัวบ่งชี้การดำเนินงาน ในการจัดการศึกษาดังกล่าวมาแล้วจะพบว่าในวงการศึกษานี้ของไทยนิยมใช้รูปแบบ Input/Process/Output Model เนื่องจากสอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาของไทย เพราะเป็นรูปแบบที่สำคัญต่อการดำเนินงานในระยะแรก และมีระบบการดำเนินงานชัดเจนกว่ารูปแบบอื่นๆ เพราะระบบนี้จะพิจารณาว่าปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และปัจจัยผลผลิต (output) คืออะไร เช่น ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ทรัพยากรคน ทรัพยากรเงิน สภาพแวดล้อม ปัจจัยเกื้อหนุน เป็นต้น กระบวนการ ซึ่งได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการวิจัย กระบวนการให้บริการทางวิชาการ เป็นต้น ปัจจัยผลผลิต ได้แก่ ปริมาณและคุณภาพของผู้จบการศึกษา ศรัทธาของประชาชน เป็นต้น¹⁰⁹

¹⁰⁹ อุทุมพร จามรมาน, การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา ตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.), 2541.

การพัฒนาตัวชี้วัด

Johnstone¹¹⁰ อธิบายถึงวิธีการสร้างหรือพัฒนาตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย 3 วิธีการหลัก ดังนี้

1. การพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อการนำไปใช้ (pragmatic reduction) การพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อการนำไปใช้ ทำได้ 2 แนวทางด้วยกัน คือ

1.1 การคัดเลือกตัวแปรมาจำนวนหนึ่ง ที่ผู้พัฒนาพิจารณาแล้วว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กำหนดตัวชี้วัด ซึ่งการพัฒนาตัวบ่งชี้แนวทางนี้จะได้ตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทน (representative indication)

1.2 การคัดเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน มาทำการรวมเข้าด้วยกัน (combination) เพื่อลดจำนวนตัวแปรลง ซึ่งการพัฒนาตัวชี้วัดแนวทางนี้ จะได้ตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนในการบ่งชี้ถึงคุณลักษณะของสถานการณ์นั้น ๆ

จุดอ่อนของวิธีการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อการนำไปใช้คือ การคัดเลือกตัวแปรโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เลือกหรือผู้ศึกษาตัวชี้วัด ซึ่งอาจเกิดความลำเอียงในการคัดเลือกตัวแปรได้ วิธีการพัฒนาตัวชี้วัดจึงไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร

2. การพัฒนาตัวชี้วัดโดยยึดหลักทฤษฎี (theoretical method) การพัฒนาตัวชี้วัดโดยยึดหลักทฤษฎี เป็นวิธีการนำตัวแปรจำนวนหนึ่งที่ได้มาจากการคัดเลือกตามหลักทฤษฎี มาพิจารณากำหนดน้ำหนักตัวแปรตามความสำคัญของตัวแปร จากนั้นนำมาคำนวณค่าตัวชี้วัดรวมด้วยวิธีการตามหลักคณิตศาสตร์ ในการพัฒนาตัวชี้วัดโดยยึดหลักทฤษฎีเพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่ดีและถูกต้องตามหลักทฤษฎี จำเป็นต้องอาศัยหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

2.1 หลักการที่ 1 คัดเลือกตัวแปรองค์ประกอบ (selecting the component variables) เพื่อให้ตัวแปรองค์ประกอบที่คัดเลือกมามีความเหมาะสมในการนำมากำหนดตัวชี้วัด ประการแรกที่ต้องศึกษา คือ ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาคุณลักษณะของสถานการณ์ที่ต้องการนำตัวชี้วัดที่พัฒนาได้มาบ่งชี้ความมีคุณภาพการทำงาน ซึ่งอาจใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (document) ข้อเสนอเชิงทฤษฎี (theoretical proposition) หรือความคิดเห็นที่สอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (expert consensus) ซึ่งข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนนี้จะนำมาใช้ประโยชน์ในการคัดเลือกตัวแปรองค์ประกอบที่จะ

---

¹¹⁰ N J. Johnstone, Indicators of Education Systems(London: Unesco: McGraw-Hill.,1981) , 71-77.

นำมากำหนดตัวชี้วัด ในกรณีนี้ที่ตัวแปรองค์ประกอบมีจำนวนมาก ผู้วิจัยควรต้องทำการลดจำนวนตัวแปรให้เหลือน้อยตัว เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาความเกี่ยวพันของตัวแปร (confounding) ซึ่งจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการแปลความหมายของผลที่ได้จากการลดจำนวนตัวแปรทำได้โดยการยุบรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน หรือโดยการคัดเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงมาเพียงตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง ทั้งนี้ในการพิจารณาว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับตัวใดสูงนั้น ทำได้โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.2 หลักการที่ 2 หลักการกำหนดน้ำหนักตัวแปร (defining the weights)

การกำหนดน้ำหนักให้กับตัวแปรที่นำมาศึกษา กระทำได้ 3 วิธีการ ดังนี้

วิธีการที่ 1 การกำหนดน้ำหนักตัวแปรโดยใช้ความคิดเห็น ในกรณีนี้สามารถทำการกำหนดน้ำหนักตัวแปรแต่ละตัวให้มีน้ำหนักเท่าๆ กัน หรือกำหนดน้ำหนักตัวแปรแต่ละตัวให้แตกต่างกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าตัวแปรที่นำมาศึกษามีความสำคัญเท่าเทียมกันหรือไม่ ในการกำหนดน้ำหนักตัวแปรอาจกำหนดจากช่วงระดับต่างๆ กัน เช่น กำหนดจากช่วงระดับ 1-5 หรือกำหนดจากช่วงระดับ 1-7 หรือ 1-10 เป็นต้น สำหรับการพิจารณาน้ำหนักของตัวแปร อาจใช้ความคิดเห็นของผู้วิจัยหรือใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้แต่โดยทั่วไปแล้วการกำหนดน้ำหนักตัวแปรโดยผู้เชี่ยวชาญ จะได้รับการยอมรับมากกว่าการกำหนดน้ำหนักโดยผู้วิจัย โดยเฉพาะการกำหนดน้ำหนักตัวแปรที่มีความซับซ้อน นอกจากนี้การกำหนดน้ำหนักตัวแปรโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เดลฟายเทคนิคก็เป็นที่ยอมรับ

วิธีการที่ 2 การกำหนดน้ำหนักตัวแปร โดยพิจารณาจากระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการได้มาซึ่งการผลิตค่าของตัวแปรนั้น ๆ เช่น การกำหนดค่าน้ำหนักตัวแปร วุฒิปริญญาเอกมากกว่าตัวแปรวุฒิปริญญาตรี เนื่องจากระยะเวลา และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาของวุฒิปริญญาเอกมากกว่าวุฒิปริญญาตรี เป็นต้น

วิธีการที่ 3 การกำหนดน้ำหนักตัวแปรโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ได้มีผู้ทำการศึกษาและกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

2.3 การพัฒนาตัวชี้วัดโดยวิธีเชิงประจักษ์ (empirical method)

การศึกษาตัวชี้วัดโดยวิธีเชิงประจักษ์ เป็นวิธีการศึกษาตัวชี้วัดที่มีความใกล้เคียงกับวิธีการพัฒนาตัวชี้วัดโดยยึดทฤษฎี ต่างกันแต่เพียงการกำหนดน้ำหนักตัวแปรของวิธีการศึกษาตัวชี้วัดโดยยึดหลักทฤษฎี เป็นการกำหนดน้ำหนักตามความสำคัญของตัวแปร ซึ่งอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือวิธีการอื่นๆ ที่กล่าวไว้แล้ว ส่วนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรของ

วิธีการพัฒนาตัวชี้วัดโดยเชิงประจักษ์ เป็นการใช้วิธีการทางหลักสถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis)¹¹¹

จากเนื้อหาการพัฒนาตัวชี้วัดในข้างต้น กิ่งแก้ว วิรวงกุล ได้นำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์เพื่อประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีความพร้อมมาก (ระดับ 3) ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทุกงานดังนี้ 1.งานวิชาการ 2.งานบุคลากร 3.งานกิจการนักเรียน 4.งานธุรการการเงิน 5.งานอาคารสถานที่ 6.งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน¹¹²

ส่วน มนัสวีร์ โนนห้วยรอ ได้ศึกษาเรื่องการประเมินตัวชี้วัดรวมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกระบวนการลำดับลดหลั่น”การประเมินตัวชี้วัดมาตรฐานการศึกษารายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการเปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานหลัก พบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด มีค่าเป็น .400 รองลงมาคือมาตรฐานด้านกระบวนการ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเป็น .332 อันดับสุดท้ายคือมาตรฐานด้านปัจจัย มีน้ำหนักความสำคัญเป็น .269

2) ผลการเปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญของมาตรฐานรอง พบว่า ในมาตรฐานด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 11,9 และ 1 มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดเป็น .101,.092 และ.091 ตามลำดับ ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 18,16 และ 17 มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดเป็น.203,.169 และ.169 ในมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 22,23 และ21 มีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดเป็น .126, .126 และ .125 ตามลำดับ

¹¹¹N J. Johnstone, *Indicators of Education Systems*(London : Unesco: McGraw-Hill,1981) ,33–38.

¹¹² กิ่งแก้ว วิรวงกุล, “การพัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์เพื่อประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ,2549) ,บทคัดย่อ.

3) ผลการประเมินตัวบ่งชี้รวมรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านผู้เรียนมีตัวบ่งชี้รวม 19 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านกระบวนการมีตัวบ่งชี้รวม 12 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านปัจจัยมีตัวบ่งชี้รวม 11 ตัวบ่งชี้ 4) ตัวบ่งชี้รวมทั้งหมดมี 42 ตัวบ่งชี้ โดยมีน้ำหนักความสำคัญสูงสุดเป็น .060, .040 และ .040 ตามลำดับ ได้แก่ 1) มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ให้สามารถเชื่อมโยงแก้ปัญหาท้องถิ่นได้ และนำไปปฏิบัติได้จริง 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา 3) ไม่เสพยาเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมาและไม่แสวงหาผลประโยชน์¹¹³

ชนิดของตัวชี้วัด

การพิจารณาชนิดของตัวชี้วัดแบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้คือ

1. ตัวชี้วัดเชิงโครงสร้าง (structure indicator) เป็นตัวชี้วัดด้านคุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในองค์กร เพื่อให้เกิดการบริการขององค์กร อาจจะเป็นด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ฯลฯ

2. ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ (process indicator) เป็นตัวชี้วัดที่เป็นตัวกำกับ หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพจะมุ่งเน้นความสำคัญที่กระบวนการเป็นสำคัญถ้าตัวชี้วัดเชิงกระบวนการดีก็จะส่งผลให้ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ดี

3. ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ (outcome indicator) เป็นการวัดผลการทำงานขององค์กร หรือผลลัพธ์จากกระบวนการให้บริการ¹¹⁴

จากชนิดหรือประเภทของตัวบ่งชี้ พัชรินทร์ วงศ์จันทร์ ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่าโมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พิจารณาจากองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.91 เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารโรงเรียนลักษณะ

¹¹³ มนัสวีร์ โนนห้วย, "เรื่อง การประเมินตัวบ่งชี้รวมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกระบวนการลำดับลดหลั่น" (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), บทคัดย่อ.

¹¹⁴ อนุวัฒน์ ศุภชุตินุกูล และคนอื่น ๆ, ก้าวแรกของ TQM/CQI ในโรงพยาบาล (กรุงเทพฯ: ดีไซร์, 2541).

และพฤติกรรมของครู การบริการและความสัมพันธ์กับชุมชน การเรียนการสอนสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และผู้เรียน ตามลำดับ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาพบว่า $X=1393.41, df=1553, p=1.00, GFI=0.92, AGFI=0.87, CFI=1.00, RMSEA=0.0, SRMR=0.04$ แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษามีความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ร้อยละ 83 74 66 54 53 และ 35 ตามลำดับ¹¹⁵

สำหรับ รัชดาภรณ์ สุราเลิศ ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้เดี่ยวสำหรับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีจำนวนทั้งหมด 79 ตัว ครอบคลุม องค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ 1) บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยวจำนวน 11 ตัว 2) สื่อการเรียนการสอนประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยวจำนวน 9 ตัว 3) ปัจจัยเบื้องต้นประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยวจำนวน 13 ตัว 4) กระบวนการประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยวจำนวน 35 ตัว และ 5) ผลผลิตประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยวจำนวน 11 ตัว 2. โมเดลโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด ผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และได้ตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาเรียงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบหลัก จากมากไปน้อยคือ ปัจจัยเบื้องต้น สื่อการเรียนการสอน กระบวนการ ผลผลิต และบรรยากาศ/สภาพแวดล้อม 3. ตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษาสามารถเขียนให้อยู่ในรูป สมการ ดังนี้ ตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ = 0.32 (ลักษณะการจัดชั้นเรียน) + 0.25 (การจัดสรร พื้นที่ชั้นเรียน) + 0.13 (บรรยากาศการเรียนรู้) + 0.32 (ลักษณะสื่อการเรียนการสอน) + 0.28 (การใช้สื่อ) + 0.26 (การวางแผนกิจกรรม) + 0.18 (การเตรียมกิจกรรม) + 0.18 (บทบาทในกระบวนการเรียนรู้) + 0.07 (สัดส่วนของเวลาที่ใช้สอน) + 0.18 (ลักษณะกิจกรรมที่ผู้สอนจัด) + 0.11 (พฤติกรรมของผู้สอนในการดำเนินกิจกรรม) + 0.13 (ลักษณะการมีส่วนร่วม

---

¹¹⁵ พัชรินทร์ วงศ์จันทร์, “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, 2547) ,บทคัดย่อ.

ร่วมในกิจกรรมของผู้เรียน) + 0.12 (พฤติกรรมของผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม) + 0.23 (การประเมินผล) + 0.27(ผลที่คาดหวังในตัวผู้เรียน)¹¹⁶

ประโยชน์ของตัวชี้วัด

1. เป็นเครื่องมือในการติดตาม (monitor) ตัวชี้วัดเป็นเพียงหนทางหนึ่งที่จะติดตาม (monitor) คุณภาพของการบริการแต่ไม่ใช่เป็นการบ่งบอกคุณภาพได้โดยตรง เพราะคุณภาพมีหลายมิติไม่สามารถแสดงได้โดยตัวชี้วัดตัวใดตัวหนึ่ง การติดตามทำให้สามารถธำรงรักษาระบบให้มีความสม่ำเสมอไม่แปรปรวน

2. ใช้เป็นตัวบ่งบอกให้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยการวิเคราะห์ค่าของตัวชี้วัดว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรกระบวนการที่ใช้แล้วหรือไม่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์พันธกิจ วิสัยทัศน์หรือไม่สมควรจะพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือไม่

3. ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน

ประสิทธิภาพผลทางการศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผลผลิต มาตรฐาน และระบบโรงเรียนตามหลักการของทฤษฎีระบบ ทุกระบบย่อมประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต การวัดประสิทธิภาพผลของระบบจึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับผลผลิต เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวัด ในทางการศึกษาถือว่าโรงเรียนคือระบบการศึกษา ดังนั้น การวัดประสิทธิภาพผลทางการศึกษา จึงมีความหมายเช่นเดียวกับการวัดประสิทธิภาพผลของระบบโรงเรียน

ความหมายของประสิทธิภาพผลทางการศึกษา

คำว่า ประสิทธิภาพ โดยทั่วไปหมายถึงการบรรลุเป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถธำรงรักษาสภาพที่ดีขององค์การได้

สำหรับประสิทธิภาพผลทางการศึกษา Glickman ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพผลของโรงเรียนหมายถึงการที่โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าระดับเกณฑ์มาตรฐานที่ทดสอบ¹¹⁷

¹¹⁶ รัชดาภรณ์ สุราเลิศ, “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545) ,บทคัดย่อ.

¹¹⁷ C. R Cickman and A. S. Michael, Creating Excellence : Managing Corporate Culture, Strategy and Changing the New Age (New York : New American Library,1984).

ส่วน Hoy และ Miskel มีความเห็นว่าประสิทธิผลของโรงเรียนหมายถึงความสามารถของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้ และการแก้ปัญหาภายในได้เป็นอย่างดี¹¹⁸

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หมายถึง ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการ นับตั้งแต่ประสิทธิภาพของระบบ ไปจนถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน¹¹⁹

จากงานวิจัยของ ลมัย ทองเรือง กล่าวถึงองค์กรที่มีประสิทธิผลว่า เป็นองค์กรที่ถือได้ว่ามีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ มีความเจริญงอกงาม ซึ่งหมายความว่าองค์กรที่มีประสิทธิผลหมายถึงองค์กรที่สามารถผสมผสานความต้องการของบุคลากรหรือความต้องการของสมาชิกในองค์กรนั้นๆ กับความต้องการหรือเป้าหมายขององค์กร โดยสามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งองค์กรจะมีลักษณะ 1) ความเป็นหนึ่งเดียวกันในองค์กร 2) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น 3) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคม และ 4) ผลผลิตที่สูงขององค์กร¹²⁰

จากความหมายของประสิทธิผลทางการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าจุดเน้นอยู่ที่โรงเรียน และสรุปได้ว่าประสิทธิผลทางการศึกษา หมายถึงการที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ดีและมีกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลของระบบโรงเรียน

---

¹¹⁸ Hoy and Miskel, Education Administration Theory Research and Practice, 4th ed. (Singapore: McGraw-Hill, 1991), 373.

¹¹⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2532), 27.

¹²⁰ ลมัย ทองเรือง, “ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของหน่วยงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในภาคกลาง” (วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547), บทคัดย่อ.

ประสิทธิผลของระบบโรงเรียน

ประสิทธิผลทางการศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผลผลิต มาตรฐานและระบบ ตามหลักทฤษฎีระบบทุกระบบย่อมประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต การกำหนดมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้คุณภาพ จึงจำเป็นต้องมีมาตรฐานเกี่ยวกับผลผลิต เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวัด

Willms กล่าวว่า ผลการปฏิบัติงานของระบบโรงเรียนสามารถวัดได้จากข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมได้จากทุกขั้นตอนของระบบการบริหาร¹²¹ ได้แก่

1. ขั้นตอนของปัจจัยนำเข้า มีข้อมูลที่น่ามาใช้ได้ ดังนี้

- 1.1 อายุของนักเรียนเมื่อแรกเข้า
- 1.2 เพศของนักเรียน
- 1.3 ตัวบ่งชี้สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เช่นอาชีพและการศึกษาของบิดา

มารดา จำนวนพี่น้อง องค์ประกอบของครอบครัว

- 1.4 สีมืดและเชื้อชาติเผ่าพันธุ์
- 1.5 การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

2. ขั้นตอนของกระบวนการบริหารโรงเรียน ข้อมูลที่น่ามาใช้ได้ คือ

- 2.1 ระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
- 2.2 การแบ่งแยกผิว
- 2.3 บรรยากาศของความมีระเบียบวินัย
- 2.4 การกระตุ้นทางวิชาการ
- 2.5 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาการการมาเรียนและการหนีเรียนและความ

พึงพอใจต่อโรงเรียน

- 2.6 การอุทิศตนในการทำงาน และขวัญกำลังใจของครู
- 2.7 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่

3. ขั้นตอนของผลลัพธ์ มีข้อมูลที่น่ามาใช้ได้ คือ

- 3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.2 บุคลิกภาพและการเข้าสังคมของนักเรียน
- 3.3 การประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

¹²¹ J. D. Willms, Monitoring school performance : A guide for educators

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ Willms เสนอแนะให้ใช้วัดประสิทธิผลของระบบโรงเรียนนี้แม้ว่าจะมีรายละเอียดของข้อมูลบางส่วนที่แตกต่างจากบริบทของสังคมไทย แต่มีหลายข้อที่สอดคล้องกับมาตรฐานของระบบโรงเรียน ที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ¹²² ได้กำหนดมาตรฐานของผลผลิต ปัจจัย และกระบวนการของการศึกษาไว้ดังนี้

1. มาตรฐานด้านปัจจัยที่จำเป็น (Input) มี 7 ข้อคือ

1.1 ผู้เรียนมีความพร้อมและวุฒิภาวะที่จะเรียนรู้เหมาะสมกับวัย

1.2 มีครูเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ครูมีลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

1.4 ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะในการบริหารการศึกษาได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความร่วมมือสนับสนุนในการจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษา

1.6 หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนหลากหลายพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

1.7 งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ (process) มี 3 ข้อคือ

2.1 โรงเรียนบริหารและจัดการงานด้านวิชาการ ธุรการ การเงิน กิจการ นักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ

2.2 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมและบริการส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

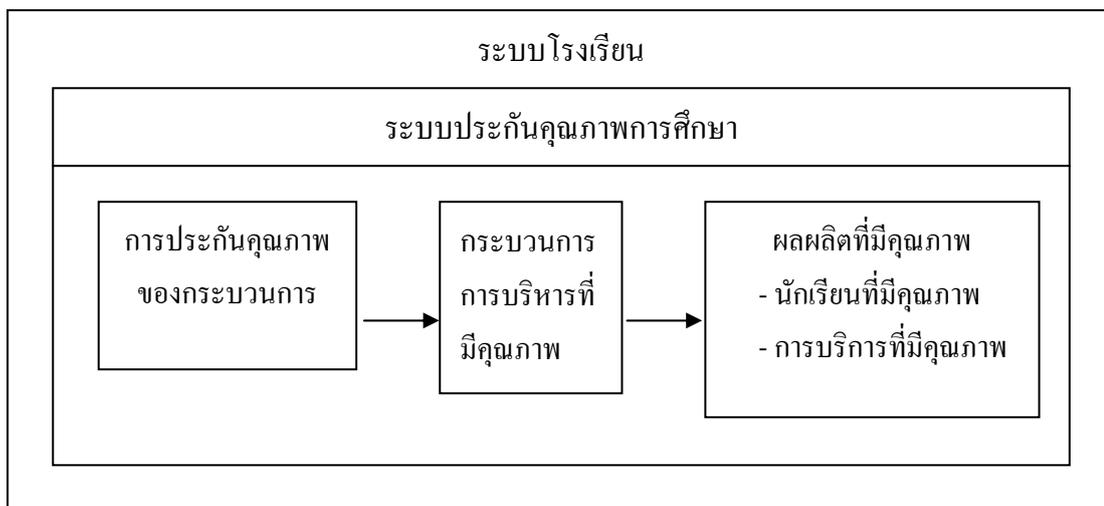
¹²² สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปี 2550. เอกสารประกอบการสัมมนายุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 20-21 สิงหาคม 2539 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2539) , 6.

3. มาตรฐานด้านผลผลิตที่พึงประสงค์ (output) มี 5 ข้อคือ

- 3.1 ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน ความสามารถ และทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิต
- 3.2 ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทำงาน และความสามารถในการจัดการ
- 3.3 ผู้เรียนมีเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 3.4 ผู้เรียนมีสุขภาพพลานามัย และบุคลิกภาพที่ดี
- 3.5 ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และร่วมพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานของระบบย่อยในระบบโรงเรียน ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้นี้ แม้มิได้ระบุมาตรฐานเกี่ยวกับการบริการของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจนในมาตรฐานด้านผลผลิตที่พึงประสงค์ แต่เมื่อพิจารณาจากมาตรฐานทั้ง 3 ระบบดังกล่าว พบว่ามีเรื่องของบริการแทรกอยู่ในทุกมาตรฐาน ตรงตามแนวคิดเชิงคุณภาพ

มาตรฐานด้านผลผลิตที่พึงประสงค์ เป็นผลจากการที่โรงเรียนมีมาตรฐานด้านปัจจัยที่จำเป็นและด้านกระบวนการ แต่เนื่องจากมาตรฐานด้านปัจจัยที่จำเป็นนั้น หลายข้อเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่มีข้อจำกัดด้านการคัดเลือกคุณภาพของนักเรียน ครู และบุคลากร ตลอดจนคุณภาพของหลักสูตรที่ถูกระบุโดยกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น มาตรฐานด้านกระบวนการจึงเป็นสิ่งสำคัญและประสิทธิผลของระบบโรงเรียน จึงขึ้นอยู่กับ การควบคุมและพัฒนากระบวนการบริหาร ด้วยการใช้แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแสดงในแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ประสิทธิภาพผลของระบบโรงเรียน

แผนภูมิดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่นำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ประกันคุณภาพของกระบวนการนั้น ก่อให้เกิดประสิทธิผล 3 ส่วน คือ คุณภาพของกระบวนการ คุณภาพของนักเรียน และคุณภาพของการบริการ

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน

ในการประเมินประสิทธิผลองค์กรนั้น ตัวบ่งชี้ (indicators) และเกณฑ์การตัดสินใจ นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการที่จะทำให้การประเมินประสิทธิผลองค์กรมีความหมายสมบูรณ์ขึ้น ไม่ว่าจะเรียกตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัด ต่างก็มีความหมายเดียวกัน

Riley and Nuttall¹²³ กล่าวถึงตัวบ่งชี้ว่าเป็นสิ่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของระบบการศึกษาหรือสังคม และเป็นทั้งระบบสัญญาณเตือนภัยเบื้องต้นและเป็นข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรกระทำในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การวัดผลการปฏิบัติงาน และการทบทวน

¹²³ K. A.Riley and D.L.Nuttall, (Eds) Measuring quality: education indicators- United Kingdom and international perspective(London: The Falmer Press, 1994), 17.

ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่จำเป็น Lunenburg and Ornstein¹²⁴ กล่าวถึงคุณลักษณะโดยทั่วไปที่ใช้วัดคุณภาพของโรงเรียนว่ามีอยู่ 10 ประการ ได้แก่

1. โรงเรียนลดการแบ่งแยกกลุ่มและเลิกการแบ่งกลุ่มบุคลากร ทุกคนมีโอกาสและสิทธิที่เท่าเทียมกัน
2. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่ไม่เน้นการแข่งขัน นักเรียนต่างกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. โรงเรียนมีปรัชญาการศึกษาที่ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้โอกาสแก่นักเรียนทุกคนได้ศึกษาเรียนรู้ตามความสามารถ
4. โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรการเรียนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน
5. โรงเรียนเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ นักเรียนใช้เวลาน้อยลงในการเรียนรู้จากครู และใช้เวลาในการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น
6. โรงเรียนให้ความสนใจคุณภาพของการเรียนรู้ มากกว่าปริมาณของความรู้
7. โรงเรียนใช้วิธีการประเมินเหมาะสมกับสิ่งที่จะวัด และใช้ผลการเรียนเป็นเพียงวิธีหนึ่งในการประเมิน
8. โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นเครื่องมือส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
9. โรงเรียนจัดเวลาเรียนได้เหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตร และใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่ากิจกรรมอื่นตามความต้องการของครูหรือผู้บริหาร
10. โรงเรียนมีการอบรมและพัฒนาครู และผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

Lunenburg and Ornstein เห็นว่าโรงเรียนใดมีคุณลักษณะเช่นนี้เป็นส่วนใหญ่ ถือได้ว่าโรงเรียนนั้นเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ดี การวัดเช่นนี้เหมาะกับการที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้บริหารจะใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบทบทวนการปฏิบัติงานของตนเองอย่างกว้างๆ เนื่องจากยังมีได้มีการระบุเกณฑ์ในการวัด

---

¹²⁴ F.C Lunenburg and A.C. Ornstein, Educational Administration: Concept and practices, 2nd ed (Belmont: California, Wadsworth Publishing Company, 1996), 81.

การวัดที่มีมาตรฐาน ต้องมีเกณฑ์และตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาเกณฑ์และตัวบ่งชี้ขึ้น Riley ¹²⁵ ได้เสนอเกณฑ์ในการเลือกตัวบ่งชี้ในระดับโรงเรียนไว้ 7 ประการคือ

1. ทุกคนในโรงเรียนต้องรู้สึกเป็นเจ้าของตัวบ่งชี้ร่วมกัน
2. ทุกคนในโรงเรียนต้องสามารถเป็นผู้ประเมินได้
3. ตัวบ่งชี้้นั้นต้องสามารถนำไปเปรียบเทียบได้ทั่วทั้งองค์การ
4. ตัวบ่งชี้ต้องสัมพันธ์กับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
5. ตัวบ่งชี้ต้องนำไปวัดได้ทั้งคุณลักษณะด้านสติปัญญาและด้านอื่น ๆ
6. ตัวบ่งชี้ต้องสามารถนำไปใช้ได้
7. ตัวบ่งชี้ต้องมีพื้นฐานมาจากการประเมินของผู้ใช้ ซึ่งต้องมีประสบการณ์ทาง

การศึกษา

ในทางการศึกษาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน มีทั้งตัวบ่งชี้เชิงปริมาณและตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณเป็นสิ่งที่ใช้กันในระยะแรก ซึ่งการประเมินประสิทธิผลมักเน้นปริมาณและชนิดของข้อมูลที่สามารถรวบรวมได้ง่าย ได้แก่ ผลการเรียนของนักเรียน อัตราการคงอยู่ในโรงเรียน อัตราการสำเร็จการศึกษา สัดส่วนครูต่อนักเรียน เป็นต้น แต่ผลจากการวิจัยหลายชิ้นพบว่า การใช้ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ จุดเน้นในการประเมินจึงเริ่มเปลี่ยนมาใช้ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลเชิงคุณภาพพร้อมด้วย นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นนี้ เช่น Hoy and Furguson ¹²⁶ เสนอตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ คือ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบ ทั้งภายในและภายนอก
4. สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้

¹²⁵ K. A.Riley and D.L.Nuttall, (Eds) Measuring quality: education indicators-United Kingdom and international perspective(London: The Falmer Press, 1994), 32.

¹²⁶ Wayne K. Hoy and Judith Furguson, "Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of Schools," Educational Administration Quarterly21 ,2 (Spring 1985) :131 .

Parsons ¹²⁷ ได้สร้างรูปแบบการวัดประสิทธิผลขององค์การที่มีนักวิชาการจำนวนมากนำไปใช้ วิธีการวัดประสิทธิผลขององค์การของ Parsons พิจารณาตัวแปร 4 ประการคือ

1. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม (adaptation)
2. การบรรลุเป้าหมาย (goal attainment)
3. การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (integration)
4. การดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและการกระตุ้นจิตใจ (latency)

Mott ¹²⁸ ได้ประมวลผลผลิตที่สำคัญขององค์การและสร้างรูปแบบของประสิทธิผลขององค์การขึ้น โดยเกณฑ์ในการวัดประสิทธิผลขององค์การของ Mott พิจารณาจาก

1. ปริมาณของผลผลิต
2. คุณภาพของผลผลิต
3. ประสิทธิภาพ
4. ความสามารถในการปรับตัว
5. ความสามารถในการยืดหยุ่น

ซึ่ง Mott ได้พัฒนาเกณฑ์การวัด 8 ข้อ ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้กับสภาพแวดล้อมขององค์การต่าง ๆ เกณฑ์การวัดนี้เรียกว่า Index of Perceived Organizational Effectiveness

จากตัวบ่งชี้ประสิทธิผลเหล่านี้จะเห็นได้ว่ามีแนวคิดที่ใกล้เคียงกัน และให้ความสำคัญทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ แต่ยังมีได้เจาะจงในเรื่องของการเรียนการสอน

แนวคิดในการวัดประสิทธิผลของโรงเรียน เริ่มให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารจัดการภายในโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะการบริหารการเรียนการสอน ภายหลังจากที่ได้มีการนำแนวความคิดแนวความคิดเรื่องคุณภาพเข้ามาใช้ในการศึกษา ดังเช่นที่ Gray ¹²⁹ ได้เสนอหลักการเบื้องต้นของการสร้างตัวบ่งชี้ประสิทธิผลว่า ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลควรมีลักษณะ 8 ประการดังนี้

¹²⁷ อ้างถึงใน Hoy and Miskel, Education Administration Theory Research and Practice, 4th ed. (Singapore: McGraw-Hill, 1991), 382.

¹²⁸ เรื่องเดียวกัน, 398.

¹²⁹ J. Gray, The quality of schooling: Frameworks for Judgment. In M. preedy (Ed.) Managing the effective school (London: The Open University, 1993), 33.

- 1.เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน
- 2.มุ่งสู่กระบวนการสอนและการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายแรกสุดของโรงเรียน
- 3.ครอบคลุมส่วนที่สำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
- 4.สะท้อนการแข่งขันเพื่อเป็นที่หนึ่งทางการศึกษา
- 5.เป็นสิ่งที่สามารถประเมินได้
- 6.มีความสำคัญเชิงเปรียบเทียบ ตามช่วงระยะเวลาและระหว่างโรงเรียน
- 7.ให้โรงเรียนได้เห็นระดับประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้นจากความพยายามของตน
- 8.มีจำนวนน้อย

จากหลักการดังกล่าว Gray เสนอปัจจัยที่บ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ คือ

- 1.ปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน
- 2.การสอนและการเรียน
- 3.ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู
- 4.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของ Gray มีความชัดเจนและเป็นตัวบ่งชี้ที่ดี อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของ Gray เน้นการวัดประสิทธิผลเฉพาะกิจกรรมภายในโรงเรียนโดยไม่สนใจสภาพแวดล้อมภายนอกและความสัมพันธ์ของระบบบริหารต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้การวัดไม่ครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านของโรงเรียน

Mortimore, Sammons, Stoll, Lewis and Ecob¹³⁰ ได้เสนอปัจจัย 12 ข้อ ที่เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลเชิงคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งบางตัววัดไม่ได้ทั้งทางสถิติและทางปริมาณ แต่ได้มาจากการตรวจสอบโรงเรียนต่าง ๆ และจากการอภิปรายอย่างรอบคอบจากข้อค้นพบทางสถิติ รวมถึงการใช้งานวิจัยทางการศึกษาเป็นตัวตัดสิน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

- 1.ภาวะผู้นำที่มีเป้าหมายของครูใหญ่หรือผู้บริหาร ด้านหลักสูตร การให้แนวทางด้านเนื้อหา การเสนอแนะกลยุทธ์การสอน โดยไม่ใช้การควบคุมหรือสั่งการ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายคน

---

¹³⁰ P. Mortimore, P.Sammons, L.Stoll, D.Lewis,;and Ecob, R. Key factors for effective junior schooling. In M. Preedy (ed) Managing the effective in school. (London : The Open University Press., 1994).

2. การมีส่วนร่วมของผู้ช่วยครูใหญ่ ด้านการตัดสินใจที่เกี่ยวกับนโยบาย การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอำนาจจากครูใหญ่ เช่นการจัดครูเข้าสอน ซึ่งผู้ช่วยครูใหญ่มีบทบาทสำคัญ เนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนและครู

3. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรการวางแผนการสอนและการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องภายในห้องเรียน

4. ความคงเส้นคงวาของครู หมายถึง ความสม่ำเสมอในการทำงานของครู ไม่ย้ายหรือออกบ่อย และหมายถึงการที่ครูปฏิบัติงานไปในแนวทางเดียวกัน

5. โครงสร้างการเรียนการสอน มีการวางแผนการสอน การให้นักเรียน การแนะนำในสาขาที่ศึกษา การให้นักเรียนมีอิสระในการคิด การทำงาน และรับผิดชอบตนเอง

6. การสอนที่ทำทหายสติปัญญา การสอนของครูมีการกระตุ้น และทำทหายให้นักเรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์และทำงานด้วยตนเอง

7. สิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการทำงาน ครูใช้เวลาในการปรึกษางานกับนักเรียนมากกว่าใช้เวลาทำงานประจำ โดยเฉพาะการเรียนระดับอาชีวศึกษา ครูจะดูแลให้นักเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

8. การสอนแต่ละครั้งมีจุดเน้นเฉพาะเรื่อง เพื่อให้ครูได้พูดกับนักเรียนมากขึ้นและให้นักเรียนมีโอกาสได้ทำงานมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจและได้ฝึกฝนมากกว่าการสอนหลายเรื่องในคราวเดียว

9. มีการสื่อสารอย่างกว้างขวางระหว่างครูกับนักเรียน โดยเน้นที่การสื่อสารของครูกับนักเรียนทั้งห้องมากกว่าการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนเป็นรายบุคคล

10. การเก็บบันทึกเอกสาร เน้นที่การเก็บเอกสารของครูเกี่ยวกับแผนการสอน แผนการประเมิน ผลงานนักเรียน และความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นต้น

11. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เน้นการพบปะกับครูอย่างไม่เป็นทางการมากกว่าแบบเป็นทางการ เพื่อร่วมกันพัฒนานักเรียน รวมถึงการช่วยดูแลเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนที่บ้าน

12. มีบรรยากาศด้านบวกทั้งสำหรับครูและนักเรียน ซึ่งรวมถึงบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และรอบๆ บริเวณโรงเรียน

จากปัจจัยที่บ่งชี้ประสิทธิผลทั้ง 12 ข้อนี้ จะเห็นได้ว่ามีจุดเน้นที่ตัวครูผู้สอน ทั้งในด้านทักษะทางการสอน การมีส่วนร่วมของครู มนุษยสัมพันธ์ การทำงานที่เป็นระบบ โดยมีปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้ปกครอง และด้านอาคารสถานที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ที่ต้องอาศัยการสังเกต และการมีส่วนร่วมของผู้ที่จะประเมินมากกว่าการตรวจสอบจาก

หลักฐานที่ปรากฏในเชิงปริมาณ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยทั้ง 12 ข้อนี้ หลายข้อมีความเกี่ยวเนื่องกันและวัดได้ยาก เช่น ปัจจัยข้อที่ 5-8 และ 12 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภายในห้องเรียน หากไม่มีการกำหนดรายละเอียดของเกณฑ์การวัดให้ชัดเจน จะทำให้การนำไปใช้มีความยุ่งยาก และจากงานวิจัยของ อองอาจ นัยพัฒน์ ที่ทำวิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 ซึ่งมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมผลการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนในการส่งเสริมผลการเรียนรู้ทางด้านรายวิชา และต่างระดับชั้น พบว่าความคงเส้นคงวาของประสิทธิผลโรงเรียนในการส่งเสริมผลการเรียนรู้ทางด้านของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผลการเรียนรู้ทางด้านวิชาการด้วยกัน นั่นคือความคงเส้นคงวาของประสิทธิผลของโรงเรียนในการส่งเสริมผลการเรียนรู้ทางด้านวิชาการต่างรายวิชา มีระดับสูง ในขณะที่ความคงเส้นคงวาหรือเสถียรภาพของประสิทธิผลโรงเรียนในการส่งเสริมผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของนักเรียนต่างระดับชั้นมีระดับค่อนข้างต่ำ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ¹³¹

Cuttance¹³² ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ลักษณะขององค์การทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ว่ามี 7 ประการคือ

- 1.สนใจความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก
- 2.ให้ความสนใจลูกค้า
- 3.เน้นการแข่งขันเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4.เป็นองค์การที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้
- 5.บริหารทรัพยากรบุคคลอย่างสร้างสรรค์
- 6.มีบรรยากาศแห่งความเท่าเทียมกัน
- 7.มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

¹³¹ อองอาจ นัยพัฒน์, “การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 ,” (สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545) ,1.

¹³² P. Cuttance, Benchmarking school systems Paper prepared for the Australian Quality Council Conference (Sydney: NSW Department of School Education, 9-10 March ,1995), 8-9.

ตัวบ่งชี้ทั้ง 7 ประการนี้ เน้นประสิทธิผลขององค์การในเชิงคุณภาพอย่างกว้างๆ และมิได้เน้นกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมและการปรับตัวของโรงเรียน และให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการตามแนวคิดเชิงคุณภาพ

Lunenburg and Ornstein¹³³ ได้เสนอคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล 10 ประการ และตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

คุณลักษณะที่ 1 การมีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ชัดเจน ตัวบ่งชี้ คือ

- มีจุดมุ่งหมายเป็นลายลักษณ์อักษร
- มีการปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
- การรายงานที่สอดคล้องกันของครูใหญ่ ครู ผู้ร่วมงาน และผู้ปกครอง
- มีการปรึกษาหารือและการสื่อความเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน

คุณลักษณะที่ 2 การตั้งความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียน ตัวบ่งชี้ คือ

- มีข้อกำหนดทางวิชาการ
- มีการรายงานของนักเรียนเกี่ยวกับการบ้าน และความต้องการงานในห้องเรียน
- มีรายงานเกี่ยวกับมาตรฐานด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมของนักเรียน
- จำนวนนักเรียนที่ได้รับเกียรติบัตร หรือได้รับยกย่อง

คุณลักษณะที่ 3 ความมีแบบแผนและระเบียบวินัย ตัวบ่งชี้ คือ

- แบบแผนและระเบียบวินัยภายในห้องเรียนและระเบียบทางเดินซึ่งศึกษาได้จากการสังเกต
- การพรรณนาบรรยายภาคภายในโรงเรียน
- การกล่าวถึงการลงโทษว่าเป็นสิ่งที่ก่อปัญหา
- ข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของนักเรียน

คุณลักษณะที่ 4 ความถี่ในการอำนวยการเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน ตัวบ่งชี้ คือ

- การบรรยายเกี่ยวกับวิธีการวัดและการประเมินผล
- การระบุวิธีการทดสอบ

---

¹³³F.C.Lunenburg and A.C. Ornstein, Educational Administration : Concept and practices, 2nd ed (Chicago: WADSWORTH Publishing, 1996),351-352.

คุณลักษณะที่ 5 ความรับผิดชอบของนักเรียนและการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้ คือ

- ข้อมูลเกี่ยวกับการปกครองนักเรียนโครงการหลักสูตรพิเศษและการมีส่วนร่วม และโครงการเกี่ยวกับชุมชน
- การประเมินความมีอิสระของนักเรียนในโรงเรียน
- การรับรู้ของนักเรียน

คุณลักษณะที่ 6 ประสิทธิภาพของขวัญของคุณ ตัวบ่งชี้ คือ

- วิธีการให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วม
- การประเมินเกี่ยวกับอิสระของคุณ
- การประเมินเกี่ยวกับอิทธิพลของคุณในโรงเรียน
- การประเมินเกี่ยวกับรางวัลและสิ่งจูงใจ

คุณลักษณะที่ 7 เวลาที่ใช้ในการเรียน ตัวบ่งชี้ คือ

- เวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชา ซึ่งศึกษาได้จากการสังเกตในห้องเรียน
- รายงานการปฏิบัติเพื่อเพิ่มเวลาสอน
- ประเมินการเกี่ยวกับการบ้านของนักเรียน

คุณลักษณะที่ 8 บรรยากาศโรงเรียนทางบวก ตัวบ่งชี้ คือ

- ข้อมูลการให้ความเอาใจใส่ต่อครูและนักเรียนรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ
- การรับรู้ของครูและนักเรียน
- ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งศึกษาได้จากการสังเกต
- การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของโรงเรียนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน นักเรียน และผู้ที่มาติดต่อ

คุณลักษณะที่ 9 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตัวบ่งชี้ คือ

- การรับรู้ของครู ผู้ปกครองและผู้บริหาร ซึ่งศึกษาได้จากการสังเกต
- การสอบถามและการสัมภาษณ์
- การอธิบายบทบาทของผู้บริหาร
- การประเมินบทบาทของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอนของคุณ

คุณลักษณะที่ 10 การสนับสนุนและการเข้าเกี่ยวข้องของชุมชน ตัวบ่งชี้ คือ

- การรับรู้ของผู้ปกครองและครู ซึ่งศึกษาได้จากการสังเกต การสอบถาม และการสัมภาษณ์
- ความเกี่ยวข้องของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานทางธุรกิจ

เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลโรงเรียนของ Lunenburg and Ornstein¹³⁴ พบว่า เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจนในการวัด ทั้งยังให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ส่วนกมล ศิริสงุง ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ และกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และพฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ และกิจสัมพันธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทุกด้านและทุกรายข้อที่ระดับนัยสำคัญ¹³⁵ และจากงานวิจัยของดวงสมร กลิ่นเจริญ ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และเพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับสูง และบรรยากาศโรงเรียน ความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมการบริหาร ความพึงพอใจในการทำงานของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คือพฤติกรรมการบริหาร (ADMIN) และความคิดสร้างสรรค์ (CRE) โดยสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้ 62 เปอร์เซ็นต์ ส่วนรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนและอาชีวศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาพฤติกรรมการบริหารและการ

¹³⁴ F.C .Lunenburg and A.C. Ornstein, Educational Administration : Concept and practices, 2nd ed (Chicago: WADSWORTH Publishing, 1996), 351-352.

¹³⁵ กมล ศิริสงุง, “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี , 2545) , บทคัดย่อ.

พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งพฤติกรรมกรรมการบริหารมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง การเป็นผู้นำทางวิชาการ และการติดต่อสื่อสาร¹³⁶

ส่วนงานวิจัยของ ปริญาดา พیمانแมน ที่ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตการศึกษา 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 2 พบว่าเป็นปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ ของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับครู ประกอบด้วยคุณลักษณะของ ครู ความพึงพอใจของครู คุณภาพการสอน ปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมการเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และการบริหารงานโรงเรียน ที่อยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับประสิทธิผลของ โรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่คุณลักษณะของ ผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจของครู คุณภาพการ สอน พฤติกรรมการเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมในโรงเรียน การบริหารงาน โรงเรียน และปัจจัยพยากรณ์ในการทำนายประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจของครู คุณภาพการสอน พฤติกรรมการเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง การบริหารงานโรงเรียน ซึ่ง สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 85 ด้วยสมการพยากรณ์ดังนี้ ประสิทธิผล ของโรงเรียน = 0.301 + 0.134 คุณลักษณะของผู้บริหาร + 0.067 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร + 0.099 คุณลักษณะของครู + 0.169 ความพึงพอใจของครู + 0.137 คุณภาพการสอน + 0.107 พฤติกรรมการเรียน + 0.112 การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง + 0.095 การบริหารงานโรงเรียน¹³⁷

¹³⁶ ดวงสมร กลิ่นเจริญ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา”(วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต มหาวชิวิทยาลัยเทคโนโลยีพระ จอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2545), บทคัดย่อ.

¹³⁷ ปริญาดา พیمانแมน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เอกชน ในเขตการศึกษา 2” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2544), บทคัดย่อ.

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chrispeels¹³⁸ ที่ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนระดับประถมศึกษา 8 แห่ง เกี่ยวกับ 1.วัฒนธรรมและบรรยากาศในโรงเรียน 2.หลักสูตรและการสอน 3.โครงสร้างขององค์การ 4.ภาวะผู้นำของครูใหญ่ จากการศึกษพบว่าสิ่งที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลจะต้อง 1.ให้คณะกรรมการหลักสูตรและครูผู้สอนได้ทำงานร่วมกัน 2.ครูใหญ่ต้องมีภาวะผู้นำในระดับสูง 3.ต้องมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรที่ดี

Grace Marie Dondero ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู ประสิทธิภาพของโรงเรียนและความพึงพอใจในการทำงาน (school-based management, teacher's decisional participation level, school effectiveness, and job satisfaction) ในเขตพื้นที่การศึกษาคลีฟแลนด์ (Cleveland) รัฐโอไฮโอซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการนำร่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่าทั้งผู้ที่เป็นคณะทำงานและไม่ใช่คณะทำงานต่างมีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการบริหารโรงเรียน กลุ่มครูที่เป็นคณะทำงานและมีส่วนร่วมโดยตรงในการบริหารจะมีระดับความพึงพอใจในการทำงานและประสิทธิผลของโรงเรียนสูงกว่ากลุ่มครูที่ไม่ได้เป็นคณะทำงาน¹³⁹

Brown ทำการวิเคราะห์การรับรู้ความมีประสิทธิภาพของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ในโรงเรียนและที่มาจากชุมชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือหรือกลไกอย่างหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา โดยศึกษาใน 4 มิติ คือ 1) ภาวะผู้นำในโรงเรียน 2) บรรยากาศในโรงเรียน 3) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) การสัมภาษณ์กลุ่มและ 3) การสัมภาษณ์รายบุคคล โดยเก็บข้อมูลจากกรณีศึกษา จากตัวแปรที่ศึกษาคือ 1) บทบาท 2) เพศ 3) กลุ่มโรงเรียน (แบ่งตามช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) 4) จำนวนปีที่เข้าร่วมโครงการ และ 5) จำนวนปีที่ร่วมมือกับเขตพื้นที่

¹³⁸ J.Chrispeels and Ann H, "A Study of Factor Contributing to Achieving and Sustaining School Effective in Elementary Schools" (Dissertation Abstracts International,1990), 215.

¹³⁹ Grace Marie Dondero, "School-Based Management, Teachers' Decisional Participation Levels, School Effectiveness, and Job Satisfaction" (Dissertation Abstracts, International, 1993), 54-05A:1670.

ผลการศึกษาพบว่า 1) ตัวแปรกลุ่มโรงเรียนเมื่อวิเคราะห์ร่วมกับบทบาท พบว่ามีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับภาวะผู้นำของโรงเรียน บรรยากาศของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) แม้การรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ จะแตกต่างกันในบางด้านแต่แบบแผน (pattern) ของบทบาทและกลุ่มโรงเรียนก็สอดคล้องกัน 3) การรับรู้ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้เกี่ยวข้องสูงขึ้นตามจำนวนปีที่เข้าร่วมโครงการ 4) ตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือไม่แสดงนัยสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์¹⁴⁰

Bruce Robert Brown ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนและชุมชน (An Analysis of the Perceived Effectiveness of School-Based Management by School and Community Stakeholders) ผลการวิจัยพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 4 ตัว คือภาวะผู้นำ บรรยากาศ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน¹⁴¹

กล่าวได้ว่าสำหรับโรงเรียนแล้วประสิทธิผลของการจัดการศึกษาหมายถึงความสามารถบริหารและจัดการโรงเรียนโดยอาศัยหลัก 4 ประการคือ การปรับตัว (Adaptation) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) การบูรณาการ (Integration) และการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม จนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้¹⁴² ซึ่งตัวบ่งชี้ที่สร้างความแตกต่างในเรื่องของการวัดคุณภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพจะประกอบไปด้วย รูปแบบของโรงเรียน (School type) สัดส่วนของนักเรียนต่อครู (ซึ่งจะส่งผลผกผัน) ในขณะที่สัดส่วนของครูต่อนักเรียนจะส่งผลในแง่บวก, ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบจากข้อสอบมาตรฐานและระดับความสนใจของผู้ปกครอง แต่การวัดเหล่านี้อาจพบปัญหาในเรื่องของความคงที่ในการอธิบายผล เนื่องจากได้ละเลยบางตัวแปร อาทิ เช่น คุณภาพของครู และวัฒนธรรมในโรงเรียน ซึ่งถือเป็นตัวแปรแทรก ซึ่งจากการประมวลของ

---

¹⁴⁰ Johnnie Anthony Brown, "An Evaluation of the Effects of School-Based Management on Perceived Principal and School Effectiveness at a Public Middle School" (Dissertation Abstracts, International, 1998), 59-10A:153.

¹⁴¹ Bruce Robert Brown, "An Analysis of the Perceived Effectiveness of School Based Management By School and Community Stakeholders" (Dissertation Abstracts, International, 1998), 59-09A : 3296.

¹⁴² W.K.Hoy, and C.G.Miskel, Educational Administration : Theory, Research and Practice, 6th ed. (New York: McGraw-Hill), 382-383.

ผู้วิจัยที่พบว่าความมีประสิทธิภาพเป็นเกณฑ์สำคัญ ที่จะทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ และเป็นเกณฑ์สำคัญในการวัดผลจากการบริหารจัดการโรงเรียนคาทอลิกด้วย เพราะโรงเรียนคาทอลิกเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ผลลัพธ์ของงานมีหลายอย่างไม่ใช่อย่างเดียวกว่าที่โรงเรียนเอกชนจะอยู่รอดและมีเสถียรภาพนั้นมีปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือคุณภาพของโรงเรียนเอกชน¹⁴³ สาเหตุที่ผู้ปกครองในฐานะผู้บริโภครู้ได้ให้ความสนใจในการศึกษาเอกชนคาทอลิกสภาวะที่พอสรุปได้ก็คือ ที่ผู้ปกครองเลือก ขึ้นชมและให้การสนับสนุนโรงเรียนคาทอลิกมีเหตุผลหลักอยู่ที่ การเอาใจใส่ด้านคุณธรรม ด้านวิชาการและระเบียบวินัย โดยผู้ปกครองที่สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจสูงจะเน้นด้านวิชาการ และความเอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นสำคัญ

จากงานวิจัยต่างๆ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน ในเรื่องประสิทธิผลของการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งเป็นตัวที่บ่งบอกถึงความสามารถในการบริหารและจัดการโรงเรียน ตลอดจนบ่งบอกถึงความแตกต่างในเรื่องของการวัดคุณภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งเห็นได้ว่าความมีประสิทธิภาพในด้านต่างๆ เป็นเกณฑ์เดียวที่จะทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ และเป็นเกณฑ์สำคัญในการวัดผลการบริหารโรงเรียน เป็นต้น การบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานวิจัยข้างต้น เป็นเพียงตัวบ่งชี้กว้างๆ ที่ยังต้องการการแจกแจงรายละเอียดเพื่อบ่งบอกถึงผลสัมฤทธิ์ ผลของการบริหาร และจากการที่โรงเรียนคาทอลิกเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรและผลลัพธ์ของงานมีหลายอย่าง โรงเรียนคาทอลิกจะอยู่รอดและมีเสถียรภาพได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือคุณภาพของโรงเรียน เหตุผลที่ผู้ปกครองในฐานะผู้บริโภครู้ได้ให้ความสนใจในการศึกษาเอกชนคาทอลิกนั้น สภาวะที่พอสรุปได้ก็คือ ผู้ปกครองเลือก ขึ้นชมและให้การสนับสนุนโรงเรียนคาทอลิกมีเหตุผลหลักอยู่ที่โรงเรียนคาทอลิกเอาใจใส่นักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการและระเบียบวินัย เป็นสำคัญ

---

¹⁴³พนม พงษ์ไพบูลย์, "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน", วารสารการศึกษาแห่งชาติ 13,6 : (สิงหาคม-กันยายน 2532) 7-9.

4. การประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจุบันนับเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเป็นความจำเป็นที่ทุกฝ่ายทุกองค์กร ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีจิตคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามความมุ่งหมาย และหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”¹⁴⁴

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้พยายามพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มาโดยตลอด นับตั้งแต่การบริหารอย่างไม่มีรูปแบบ ที่จัดโดยบ้าน วัด และวัดเมื่อในอดีต จนกระทั่งการบริหารอย่างมีระบบระเบียบแบบแผนมีกฎหมายรองรับอย่างเช่นปัจจุบัน และเมื่อได้ศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาดังกล่าวแล้วพบว่า มีลักษณะที่แตกต่างกันตามแต่ละยุคสมัย บางช่วงเวลาก็มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง บางช่วงก็จะมีลักษณะของการกระจายอำนาจค่อนข้างมาก บางช่วงก็เป็นแบบกึ่งรวมอำนาจ กึ่งกระจายอำนาจ ปัจจุบันการบริหารการศึกษาของไทย มีกระทรวง ทบวง กรม รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสภาการศึกษาไทย ทั้งที่เป็นการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีระดับการบริหารหลายระดับ หลายขั้นตอน นับตั้งแต่ระดับกระทรวง ท้องถิ่น อำเภอ และสถานศึกษา อย่างไรก็ตามการบริหารการศึกษาในภาพรวมจึง

¹⁴⁴ สำนักนายกรัฐมนตรี , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542), 14.

เป็นแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเกือบจะทั้งระบบ เห็นได้จากภาครัฐได้วางกฎและแนวทางระดับชาติให้เป็นแนวปฏิบัติดังที่ปรากฏ

ซึ่งแม้ว่าปัจจุบันจะเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้โลกไร้พรมแดน และทำให้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในที่หนึ่ง สามารถสื่อสารและมีผลกระทบก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อไปยังที่อื่นๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงจึงเป็นเรื่องจำเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่สติปัญญาและความสามารถของคน การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนได้อย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และเมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาของไทยในระยະที่ผ่านมาจะพบว่าวิกฤตการณ์ทางการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือ เรื่องคุณภาพการศึกษาตามที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของไทยทำให้คนไทยบางส่วนที่มีฐานะร่ำรวยหาทางออกโดยส่งลูกหลานไปเรียนต่อต่างประเทศ ในขณะที่คนไทยอีกส่วนหนึ่งก็พยายามให้ลูกหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่คิดว่ามีคุณภาพดี ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะอยู่ไกลและเด็กจะต้องเสียเวลาและเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางก็ตาม ส่วนคนที่ไม่มีความสามารถซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศจำเป็นต้องยอมให้ลูกหลานเรียนในโรงเรียนที่ไม่แน่ใจในคุณภาพต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาไปยังระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตามจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ทั้งนี้จะมีทั้งการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการประเมินภายนอก เป้าหมายของการประเมินคุณภาพนั้น ไม่ใช่เพื่อการลงโทษ แต่เป็นเครื่องสะท้อนให้สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ ฉะนั้นการประกันคุณภาพจึงเป็นการประกันคุณภาพเพื่อผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร

การประกันคุณภาพ คือ การดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและการบริการ/การจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม คือสถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ "ป้องกัน" ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ¹⁴⁵ จึงเป็นหน้าที่และบทบาทที่สำคัญของสถานศึกษาทุกแห่งที่ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยจัดให้มีการบริหารจัดการการทำงานที่เน้นคุณภาพ มีระบบประเมินผลภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด¹⁴⁶

สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างในเรื่องการประกันคุณภาพ

เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี
2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน และดำเนินงานตามแผนติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่มุ่งเน้นการจับผิดหรือให้คุณให้โทษบุคลากรของสถานศึกษา

¹⁴⁵ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, รวมบทความ สมศ. ปี 2545-2546. กรุงเทพฯ:ม.ป.ท. 42.

¹⁴⁶ เรื่องเดียวกัน , 45.

3.การดำเนินการประกันคุณภาพทุกชั้นตอนให้เน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ประกอบด้วย กรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาคเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการในการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ โดยสถานศึกษาควรช่วยเตรียมพร้อมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

4.สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปีการศึกษาให้เรียบร้อยภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยให้แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุป ปิดประกาศไว้ที่โรงเรียน แจ้งให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานฉบับสมบูรณ์ที่พร้อมจะให้ผู้สนใจขอดูได้ตลอดเวลา

5.จัดเตรียมเอกสารหลักฐานและข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนและแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักการและจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเตรียมพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยบุคลากรที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกกรอบ 5 ปี

ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และพัฒนาการศึกษาทุกชั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ที่ตรวจสอบได้และเน้นวัฒนธรรม การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะพัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน หน่วยงานที่กำกับดูแลได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษา ก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่ง

ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป¹⁴⁷

ผลพวงจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมที่บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันเอง จนสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้¹⁴⁸

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

จากการที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยหลักการสากลถือว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาซึ่งได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายเป็นครั้งแรก อย่างไรก็ตามความเข้าใจของฝ่ายต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันและบางกรณีก็อาจตีความผิดเพี้ยนไปจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องนี้ จึงได้มีการวิเคราะห์คำอธิบายของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสาระบัญญัติที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้และเป็นบรรทัดฐานในการวางแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

¹⁴⁷ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, “มาตรฐานคุณภาพการศึกษา,” ประกันคุณภาพ (1 มิถุนายน 2544) : กรุงเทพฯ : 2544

¹⁴⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรฐานการศึกษาชาติ (กรุงเทพฯ : สหายบลิ๊อคและการพิมพ์, 2548), 1.

จึงกล่าวได้ว่า มาตรฐานการศึกษาคือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา¹⁴⁹

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่เกิดขึ้นใน 3 ส่วนได้แก่ 1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ 2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ดังรายละเอียดนี้

1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานนี้ใช้เป็นกรอบในการกำหนดขอบข่าย เพื่อให้องค์กรที่เกี่ยวข้อง นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพประกอบ ด้วย 3 มาตรฐานได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทย ที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เช่น กรมสามัญ สำนักงานการศึกษาเอกชน เทศบาล ฯลฯ แต่เมื่อมีการปรับระบบและกระบวนการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ.2542 ที่ปรับโครงสร้างการบริหารทางการศึกษาเช่น จากการศึกษาภาคอุดมศึกษา เป็นการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน จึงได้มีการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน 8 มาตรฐาน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน 2 มาตรฐาน มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา 6 มาตรฐาน และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4 ด้าน ดังรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน

ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

¹⁴⁹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 1, มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1, (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็น.ที.,2550), 3.

- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี
 วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้
 และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
- มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และ
 กีฬา

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

- มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่
 รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูเพียงพอ
- มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี
 ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

- มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถ
 ในการบริหารจัดการ
- มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน
 และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร
- มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษา
 เป็นฐาน
- มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
 ผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่าง
 หลากหลาย
- มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริม
 ให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

- มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา
 ในท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา
สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนา
วิถีการเรียนรู้ในชุมชน

3. มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นมาตรฐานที่สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งมาตรฐาน
เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกนี้ ได้มีการพัฒนาและปรับโดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
โดยมีทั้งหมด 3 ด้าน 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1.มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน จำนวน
12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ 2.มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ จำนวน 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้
3.มาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย จำนวน 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และ
ได้รับการอนุมัติให้ปรับเพื่อเป็นมาตรฐานในการประเมินภายนอกครบแรก 14 มาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านผู้เรียน

- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
- มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา
- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี
วิจรรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้
และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านครู

- มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมี
ครูเพียงพอ
- มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี
ประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

- มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ
- มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหาร
งานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อ
การเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน
ในการพัฒนาการศึกษา

จากมาตรฐานดังกล่าว ที่นำมาเป็นแนวทางการประเมินคุณภาพจัดการศึกษาภายใน ที่
นิยามไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542¹⁵⁰ ซึ่งเป็นเสมือนข้อกำหนดเกี่ยวกับ
คุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้
ส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา จึงต้องดำเนินการ
พัฒนาให้มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ตัวบ่งชี้และมาตรฐาน
การศึกษาจะต้องมีความเหมาะสมและสามารถวัดระดับคุณภาพทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง
เนื่องจากตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาที่จะศึกษาและพัฒนาขึ้นนี้ จะถูกนำไปใช้ตรวจสอบคุณภาพ
สถานศึกษา หลักการนี้จะสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล ที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติ
การศึกษา พ.ศ. 2542

จากการนำเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการต่อ
คณะรัฐมนตรี โดยผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ที่
กำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และ
มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและ
กำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้การศึกษามี
ความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคีที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติ
ได้¹⁵¹ และมีการปรับแก้ไขอีกครั้งตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ 6/2548 เมื่อ
วันที่ 28 มิถุนายน 2548 สามารถนำมาเทียบได้ดังนี้

¹⁵⁰ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, มาตรฐานการศึกษา
ชาติ (กรุงเทพฯ : สหายบลิ๊อคและการพิมพ์, 2548), 14.

¹⁵¹ อารุง จันทวานิช, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ
มาตรฐานการศึกษาชาติ (กรุงเทพฯ : สหายบลิ๊อคและการพิมพ์, 2548), คำนำ.

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติ : มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน :
และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก
<p>มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก</p>	<p>มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์</p> <p>มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม</p> <p>มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต</p>	<p>มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (1,2)</p> <p>มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี (7)</p> <p>มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา (8)</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา</p>	<p>มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์</p> <p>มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร</p> <p>มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (4)</p> <p>มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (5)</p> <p>มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (6)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
<p>มาตรฐานที่ 2 (ต่อ) แนวทางการจัดการศึกษา</p> <p>มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p>	<p>มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี</p> <p>มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา</p> <p>มาตรฐานด้านการเรียนการสอน</p> <p>มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูเพียงพอ</p> <p>มาตรฐานที่ 10 ครู มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ</p> <p>มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร</p>	<p>มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (3)</p> <p>มาตรฐานด้านครู</p> <p>มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (9)</p> <p>มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ(10)</p> <p>มาตรฐานด้านผู้บริหาร</p> <p>มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (11)</p> <p>มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (12, 13)</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
<p>มาตรฐานที่ 3 (ต่อ) แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p>	<p>มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p> <p>มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย</p> <p>มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ</p> <p>มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้</p> <p>มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น</p> <p>มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน</p>	<p>มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (14,15,16)</p> <p>มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (14)</p> <p>มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (17, 18)</p>

จากมาตรฐานทั้ง 3 ส่วน ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน 14 มาตรฐานดังกล่าวละเอียดจากมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ที่สถานศึกษาทั่วไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเองอย่างมีทิศทาง สถานศึกษาของคาทอลิกเองในภาพรวมก็ยึดเป็นแนวทางเช่นกัน เห็นได้จากสภาการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการประเมินคุณภาพของผลผลิตและกระบวนการอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนคาทอลิกทุกโรงเรียน ให้เข้าสู่กระบวนการและผ่านการรองรับคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพทางการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกทั้งหมดทุกโรงเรียนภายในปี 2549 สภาการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยจึงได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนไว้ ดังนี้

1. โรงเรียนคาทอลิกทั้งหมดมีการบริหารจัดการภายในองค์กรที่เป็นระบบเหมาะสมกับยุคปฏิรูป สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา
2. โรงเรียนคาทอลิกทั้งหมด มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านนักเรียน ด้านครูผู้สอนและด้านผู้บริหาร จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในเป็นระยะ ๆ และมีความพร้อมสำหรับการประเมินภายนอก
3. โรงเรียนคาทอลิกทั้งหมดผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพทางการศึกษา (สมศ.) และได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคมทั่วไป

ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าสถานศึกษาคาทอลิกต้องประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยเริ่มต้นประเมินว่ามีการวางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้ทรัพยากร จุดเด่น จุดด้อย ของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า ประหยัด และได้คุณภาพ แล้วประเมินการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา /หมวด /กลุ่ม /ฝ่าย และบุคคลว่ามีความสำเร็จตามที่วางแผนไว้ และได้คุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด โดยประเมินจากร่องรอยหลักฐาน ทั้งจากรายงาน การประเมินภายในเป็นรายบุคคล /หมวด /กลุ่ม /ฝ่าย และภาพรวมของสถานศึกษาและจากผลงานทั้งของนักเรียน และครูที่ปรากฏ ตลอดจนผลงานประเมินผลการเรียนทั้งด้านความรู้ กระบวนการ และเจตคติและสรุปผลการประเมินเป็นรายงานเชิงวิจักษ์ ผลสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสืบไป เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

สอดคล้องกับหลักสูตร เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู บุคลากรของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

มีงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น สรภมล แจ่มจันทร์ การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านการเตรียมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพ จัดประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดนโยบายและความรับผิดชอบร่วมกัน
- 2) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการมอบหมายงานตามความถนัด ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานร่วมกัน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ศึกษามาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครและใช้มาตรฐานเพื่อการประเมินภายนอกของ สมศ. พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดมาตรฐานของโรงเรียนและใช้เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการศึกษาของ สมศ.
- 4) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดประชุมให้เข้าใจถึงความสำคัญของแผนกำหนดวิสัยทัศน์จากปัจจัยภายใน ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน
- 5) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงานและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- 6) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการประเมินตนเอง สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการประเมิน เก็บข้อมูลโดยใช้ทั้งเครื่องมือเก็บข้อมูลและใช้ร่องรอยจากการปฏิบัติงานจริง
- 7) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินทำให้เห็นคุณภาพและรู้ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น
- 8) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีการรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งมีการเผยแพร่และรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปีให้กับสำนักการศึกษานุเคราะห์และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 9) ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานนำข้อมูลจากสภาพการปฏิบัติงานจริงไปวิเคราะห์และวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้นและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีหน้าที่ในการรักษาการดำเนินงานประกันคุณภาพของโรงเรียน
- 10) ด้านปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาพบว่าบุคลากรในโรงเรียนไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ มีข้อสงสัยถามมาก บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดทำแผนขาดความรู้และประสบการณ์ เวลาจำกัด ทำให้ประเมินไม่ครอบคลุมและขาดความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาและรายการสมรรถภาพที่จะประเมิน

งบประมาณไม่เพียงพอและขาดการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการเขียนรายงาน ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพในโรงเรียน ได้แก่ เรื่องบุคลากร และกระบวนการทำงาน¹⁵²

ส่วน กิตติพงษ์ กายสิทธิ์ ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 และเพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนระหว่างโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา กับโรงเรียนเอกชนที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ทั้ง 7 ปีวิจัยของโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้ดำเนินการครอบคลุมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละปีวิจัย ถ้าโรงเรียนที่ได้รับการรับรองได้ปฏิบัติมาก โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการรับรองก็ปฏิบัติมาก เมื่อเทียบกับกลุ่มงานในปีวิจัยนั้น ในทางกลับกันโรงเรียนที่ได้รับการรับรองถ้ากิจกรรมใดปฏิบัติน้อย โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการรับรองก็ยิ่งน้อย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนระหว่างโรงเรียนเอกชน สำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองได้มีวิธีการดำเนินงานตามตัวชี้คุณภาพในแต่ละปีวิจัย ครอบคลุมงานทุกข้อ และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนโรงเรียนเอกชนที่ยังไม่ได้รับการรับรอง ได้มีวิธีการดำเนินงานตามตัวชี้คุณภาพและมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละปีวิจัยบางส่วน¹⁵³

ขณะที่ ไพรัช หงษ์เทียบ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า

¹⁵² สรภมล แจ่มจันทร์, “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547) , บทคัดย่อ.

¹⁵³ กิตติพงษ์ กายสิทธิ์, “กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาเขตการศึกษา 6” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544) , บทคัดย่อ.

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 6 อยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและมาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 6 มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 4 ส่งผลต่อด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วย¹⁵⁴

วิเชียร พันธุ์เครือบุตร ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนด้วยการใช้เทคนิคการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนด้วยการใช้เทคนิคการประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานและประเภทของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนด้วยการใช้เทคนิคการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 จำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านและเมื่อจำแนกตัวแปรอิสระตามประเภทของโรงเรียน พบว่าระดับประสิทธิผลการบริหารงานไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน¹⁵⁵

¹⁵⁴ ไพรัช หงส์เทียบ, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), บทคัดย่อ.

¹⁵⁵ วิเชียร พันธุ์เครือบุตร, “ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนด้วยการใช้เทคนิคการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12” (งานวิจัยส่วนบุคคล ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไปจากคณะกรรมการวิจัยการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2544), บทคัดย่อ.

เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์ ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าโดยเฉลี่ยมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของผู้บริหารโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน¹⁵⁶

โกศล ศรีทอง ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนและด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ด้านการวัดประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนในภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีค่าสัมพัทธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001¹⁵⁷

นรินทร์ มีมาก และคณะ ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ใน

¹⁵⁶ เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์, “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, 2543), บทคัดย่อ.

¹⁵⁷ โกศล ศรีทอง, “คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5” (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2543), บทคัดย่อ.

ภาพรวมอยู่ในระดับน้อยและเมื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน¹⁵⁸

ปัญญา ปรารค์ทอง ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันจากผลการวิจัยที่ศึกษา สรุปได้ว่าคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหลายประการ คุณลักษณะสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะดังกล่าว เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด¹⁵⁹

จากงานวิจัยที่พบ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเสมือนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเฉพาะและเป็นการสร้างแนวทางในการวัดประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวม เป็นต้นสำหรับโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ต้องตระหนักและมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง ดังนั้นการศึกษางานวิจัยนี้จึงเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในอีกมุมมองหรืออีกแนวทางหนึ่งกล่าวคือการนำปรัชญาการศึกษาคาทอลิกมาเป็นตัวบ่งบอกถึงเอกลักษณ์และการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกจะเป็นการสร้างและปลูกฝังให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และตามแนวทางสำคัญของหลักธรรมทางศาสนา มีความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ในการเตรียมตัวให้นักเรียนเต็มตัวในวัฒนธรรมของตนและยอมรับวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นพร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมที่สูงส่ง อุทิศตนในการทำงาน

¹⁵⁸ นรินทร์ มีมาก และคณะ, “การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก” (การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2543) ,บทคัดย่อ.

¹⁵⁹ ปัญญา ปรารค์ทอง, “สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง” (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ,2542) ,บทคัดย่อ.

สรุป

องค์กรที่ประสบความสำเร็จ มักเป็นองค์กรที่มีการประเมินผลและวัดผลการปฏิบัติงาน (Performance Measurement) อยู่เป็นประจำ เพราะการประเมินผล ทำให้องค์กรสามารถทราบสถานะของตนเองว่ามีสถานะอย่างไร ต้องปรับปรุงส่วนใด เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาและแก้ไขในส่วนที่เป็นงานเร่งด่วน หรือแก้ไขในลักษณะการพัฒนาแบบยั่งยืน

โลกของการแข่งขันในธุรกิจปัจจุบัน แต่ละองค์กรรวมทั้งโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ต้องพยายามสร้างความสำเร็จได้เปรียบในการดำเนินกิจการ การประเมินผลการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สามารถช่วยทำให้องค์กรรู้จักสถานะภาพของตนเอง รู้ว่ามีปัญหาและควรปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด เป็นต้นในวิธีและแนวทางที่ต้องเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่โดดเด่นและแตกต่าง ซึ่งเป็นมุมมองและเครื่องมือที่ต้องทำให้ได้รับความนิยมนิยมและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์นั้นก็คือ “ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก” ซึ่งเป็นระบบและแนวทางที่จะช่วยโรงเรียนคาทอลิกในการวางแผนแนวทางการบริหารและมุ่งเน้นต่อการวางแผนกลยุทธ์ในระยะยาว นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถบริหารงานได้ทุก ๆ ส่วน เพราะจากการที่บาทหลวง นักบวช และฆราวาสคาทอลิก ได้ผ่านการเรียนรู้ แนวทางและวิถีการอบรมตามแนวทางคาทอลิก ตลอดจนการเรียนรู้สาเหตุและผลกระทบที่เชื่อมโยงกัน (Cause and Effect Relation) ด้วยผู้บริหารทุกคนจบการศึกษาทางการบริหาร และด้วยประสบการณ์ ทำให้ทราบว่าหากมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบตัวใดก็จะมีผลกระทบไปยังตัวอื่นๆ ด้วย

ปัจจุบัน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งหน้าที่ทางการบริหารประกอบด้วย 1.การวางแผน (Planning) 2.การจัดองค์กร (Organizing) 3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) 4.การสั่งการ (Directing) และ 5.การควบคุม (Controlling) ซึ่งการควบคุมนี้จะรวมถึงด้านการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร (Evaluation) ด้วย อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่อาศัยองค์ประกอบที่มุ่งสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้เรียน แม้ว่าผู้บริหารจะตระหนักว่าหน้าที่การจัดการมีองค์ประกอบต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ก็ให้ความสำคัญกับการวางแผน ภาวะผู้นำ และด้านอื่นๆ ที่มากกว่าการประเมินผล ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา องค์กรหลายแห่งได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการประเมินผลการดำเนินงาน จนเป็นกระแสนิยมในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงองค์กรทางการศึกษาด้วย

อย่างไรก็ตาม การวิจัยในครั้งนี้เปรียบเสมือนการเดินทางด้วยสมอง(Mental journey) จากที่เราไม่รู้ไปสู่ที่ๆ เราไม่รู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการสร้างสรรค์

อนาคตด้วยการสร้างภาพจากข้อมูลและโอกาสที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นสิ่งกระตุ้นพฤติกรรมของบุคคล ไปสู่ความหวังและความจริง ภายใต้ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก ที่จะก่อให้เกิดการกระทำและช่วย กำหนดทิศทางในอนาคต อันเป็นเรื่องของความจริง (Realistic) นำเชื่อถือเป็นสิ่งดึงดูดใจเพื่อสร้าง องค์กรในอนาคต รวมถึงขอบเขตที่ควรปฏิบัติตามความต้องการขององค์กรและลูกค้า และวัฒนธรรม ขององค์กร¹⁶⁰

ถือได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคตโดยเริ่มตั้งแต่ปัจจุบันเป็นต้นไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การวางกรอบแนวความคิดอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) และการปฏิบัติการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการ (Imagination) เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิดและเป้าหมาย สำหรับองค์กรในอนาคต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัญญาณเตือนภัยให้เราต้องเปลี่ยนแปลงเพื่ออนาคตที่ ดีกว่า¹⁶¹ เป็นความสามารถที่จะรับรู้บางสิ่งบางอย่างโดยผ่านกระบวนการคิด การรับรู้ การตระหนักรู้ การสังเคราะห์ความคิดสร้างภาพฉายไปในอนาคต เป็นการสร้างภาพของสมองที่มุ่งมองอนาคต โดยเป็นภาพที่สมจริงสมจัง น่าเชื่อถือ น่าสนใจ เป็นภาพในอนาคตที่สะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมาย ความหวัง ค่านิยม ความเชื่อถือขององค์กร เป็นภาพชัดเจนที่บ่งถึงภาวะในอนาคตที่พึงประสงค์ เป็นข้อความที่บ่งถึงปรัชญาความมุ่งหมายของการปฏิบัติงาน ด้วยวิสัยทัศน์มีลักษณะเป็นการ เดินทางด้วยสมอง(Mental journey) โดยการสร้างสรรค์อนาคตด้วยการสร้างภาพจากข้อเท็จจริง ความหวัง ความฝัน และโอกาสที่มีอยู่ในปัจจุบัน¹⁶² เป็นสิ่งกระตุ้นพฤติกรรมของผู้บริหารไปสู่ ความหวังความฝันในเรื่องของการศึกษา ที่มีทิศทางและแนวทางที่ประกอบด้วยคุณภาพ วิธีการ และผลสัมฤทธิ์ ที่ทำให้เกิดการกระทำและช่วยกำหนดทิศทางในอนาคตที่น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งดึงดูดใจ เพื่อสร้างองค์กรในอนาคต รวมถึงขอบเขตที่ควรปฏิบัติตามความต้องการขององค์กรและลูกค้า และวัฒนธรรมขององค์กร ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พระราชบัญญัติการศึกษาและปรัชญาการศึกษา คาทอลิก

---

¹⁶⁰ E.T.You,“Corporate Strategy and the New Europe,” Academy of Management Executive (August):61-65.

¹⁶¹ B. Nanus, Visionary Leadership (San Francisco : Jossey-Bass,1992), 7-10.

¹⁶² C. R.Hickman and A. S. Michael ,Creating Excellence : Managing Corporate Culture, Strategy and Changing the New Age (New York : New American Library,1984), 32.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive) เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้ทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย
2. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

เพื่อให้การวิจัยมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและสามารถดำเนินการวิจัยจึงกำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังมีรายละเอียดดังนี้

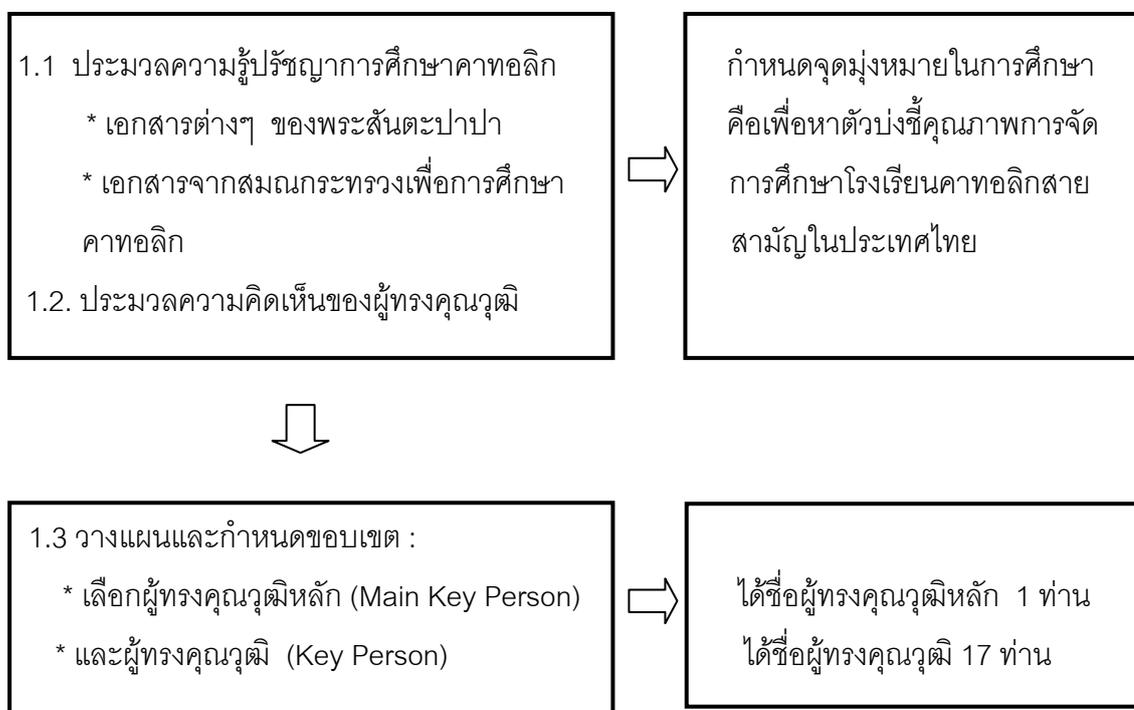
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดในการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ /การศึกษา

วิธีการดำเนินการ

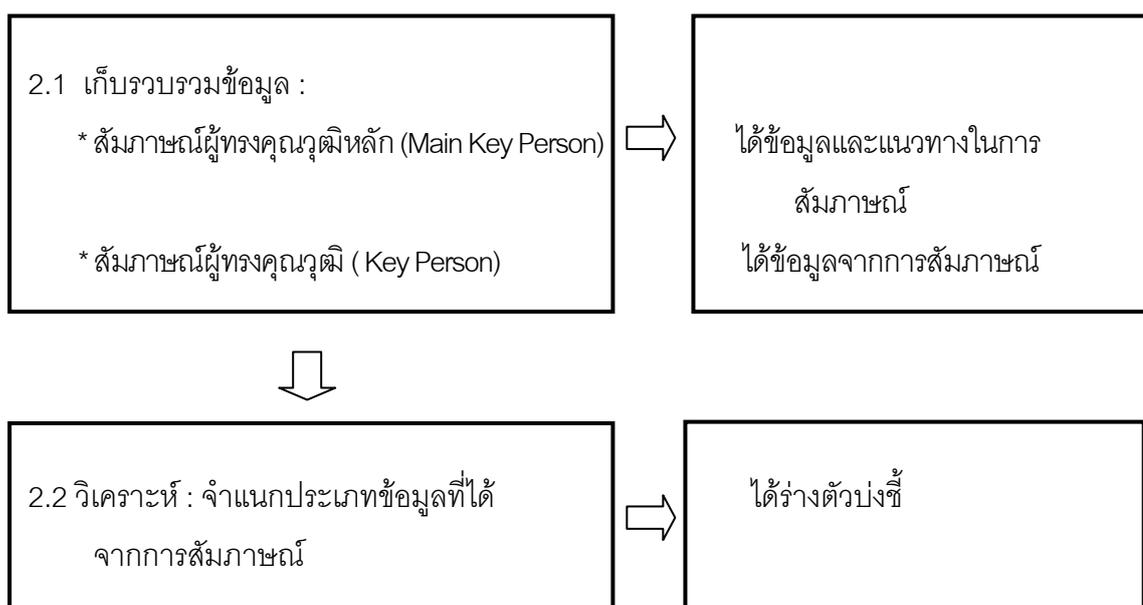
ผลที่ได้

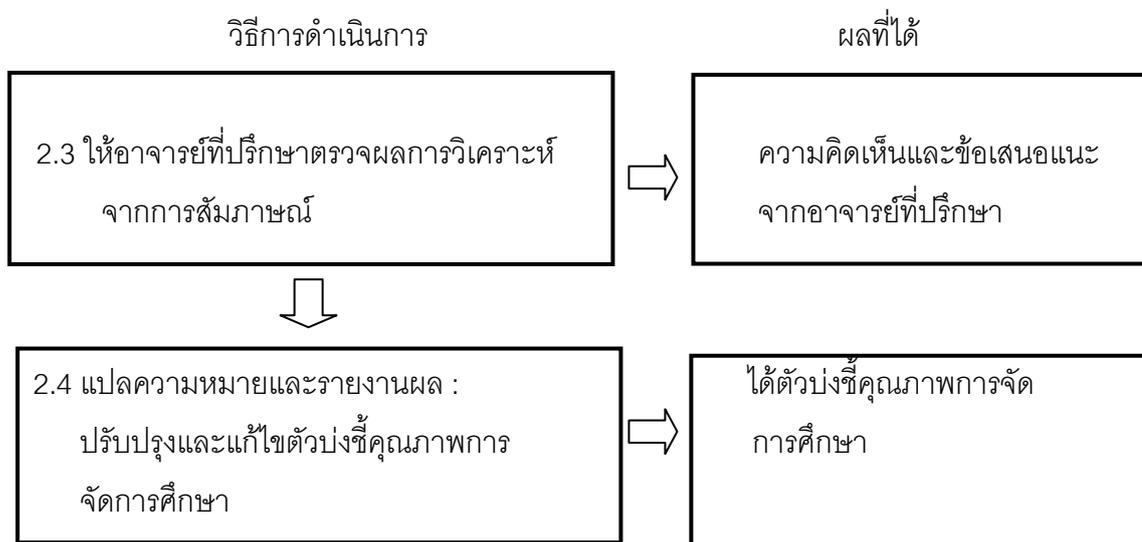
ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดตัวบ่งชี้

วิธีการดำเนินการ

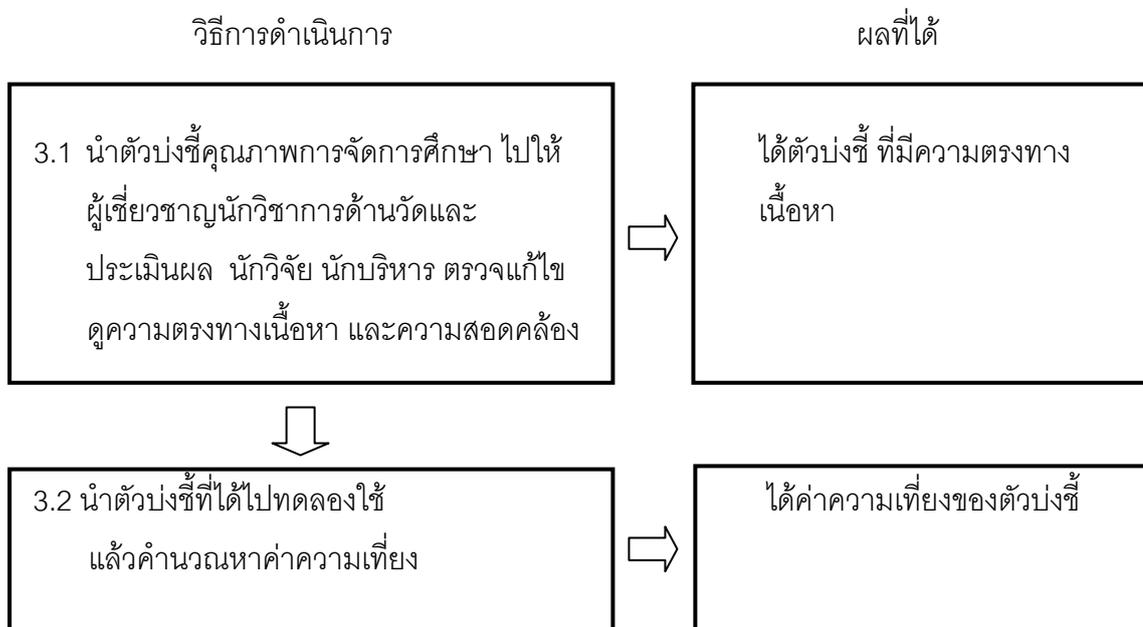
ผลที่ได้

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดตัวบ่งชี้ (ต่อ)

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาตัวบ่งชี้

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนในการทำวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพผลสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

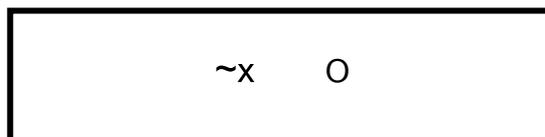
แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ผู้วิจัยใช้ทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ แผนแบบในการวิจัยจึงมีลักษณะเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวที่ศึกษา โดยไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design)

แผนผังของแผนแบบการวิจัย

ในการศึกษาตามขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดแผนผังของแผนแบบการวิจัย ตามลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อสร้างเป็นกรอบตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ เป็นตอนที่ 1 ของขั้นตอนการวิจัยซึ่งเป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research)
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเอาตัวแปรที่ได้มาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกทั่วประเทศแสดงความคิดเห็น จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาคาทอลิก และครั้งที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกทั่วประเทศกลุ่มเดิม เพื่อยืนยันความคิดเห็นที่มีองค์ประกอบของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาคาทอลิก ซึ่งสรุปเป็นแผนผังของแผนแบบการวิจัยได้ดังนี้

~X หมายถึง การไม่มีการจัดกระทำ

O หมายถึง การศึกษา(วัด) ตัวแปรความคิดเห็น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการสัมภาษณ์

ประชากร ได้แก่ 1) บาทหลวงที่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาของแต่ละสังฆมณฑล 2) ผู้บริหารและคณะกรรมการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย 3) ผู้บริหารการศึกษาที่เป็นตัวแทนของคณะนักบวชชาย /หญิง 4) ผู้บริหารระดับสูงในโรงเรียนคาทอลิก

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาของแต่ละสังฆมณฑล ผู้บริหารและคณะกรรมการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย ผู้บริหารการศึกษาที่เป็นตัวแทนของคณะนักบวชชาย /หญิง ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนคาทอลิก โดยมีคุณสมบัติดังนี้ คือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญด้านการจัดการศึกษาคาทอลิกที่เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับสูง (well-known) มีทักษะประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในด้านนโยบายและการบริหาร ด้วยการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเจาะจง (purposive sampling) และแบ่งสัดส่วนของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของสังฆมณฑล กลุ่มของคณะนักบวช และกลุ่มที่เป็นฆราวาส รวม 18 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ประชากรได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ที่เป็น

1) ผู้บริหารโรงเรียนของสังฆมณฑล 2) ผู้บริหารโรงเรียนของคณะนักบวช และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนของฆราวาส จำนวน 283 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนของสังฆมณฑล ผู้บริหารโรงเรียนของคณะนักบวช และผู้บริหารโรงเรียนของฆราวาส ที่ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ เครซี่ และมอร์แกน (R.V. Krejcie และ D.W. Morgan) อ้างถึงในประยูร อาษานาม¹⁶³ ได้จำนวน 162 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยแบ่งเขตการศึกษาเป็น 10 สังฆมณฑล จากนั้นจะเป็นการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประเภทของผู้บริหาร ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนโรงเรียนคาทอลิก ระดับก่อนประถมศึกษาถึง มัธยมศึกษาตอนปลาย¹⁶⁴

ประเภท	สังฆมณฑล	คณะนักบวช	ฆราวาส	รวม
ประชากร	124	91	68	283
กลุ่มตัวอย่าง	81	54	27	162

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนักการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) วิเคราะห์เอกสาร (documentary analysis) จากเอกสารการศึกษาคาทอลิก และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผสมผสานแนวความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิและพัฒนาหัวข้อการสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างตามหลักการและแนวทางปรัชญาการศึกษาคาทอลิกใน

¹⁶³ ประยูร อาษานาม, คู่มือวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (ขอนแก่น : แก่นคำออฟเซตการพิมพ์, 2543) .

¹⁶⁴ สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก, "สถิตินักเรียน", วารสารสภาการศึกษาคาทอลิก รัยปี 36 (สิงหาคม 2549-2550) : 282.

การจัดการศึกษาคาทอลิกและมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดให้ (force choice) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด วุฒิการศึกษา สถานภาพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ที่ได้มาจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 18 คน นำมาหาความถี่ของความคิดเห็น และความสอดคล้องของเนื้อหาในแต่ละด้านแต่ละมาตรฐานได้แนวทาง คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก ประกอบด้วย ด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน จำนวน 34 ข้อ ด้านครูผู้สอนประกอบด้วย 2 มาตรฐาน จำนวน 10 ข้อ และด้านผู้บริหารประกอบด้วย 5 มาตรฐาน จำนวน 53 ข้อ รวมแนวทางคุณภาพการจัดการศึกษา 3 ด้าน 14 มาตรฐาน 97 ข้อ แบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ความหมายค่าระดับของความเห็นดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1. การตรวจสอบค่าความตรง (content validity) นำแบบสอบถามคุณภาพการจัดการศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทางสถิติ และหลักการบริหาร ประกอบด้วย

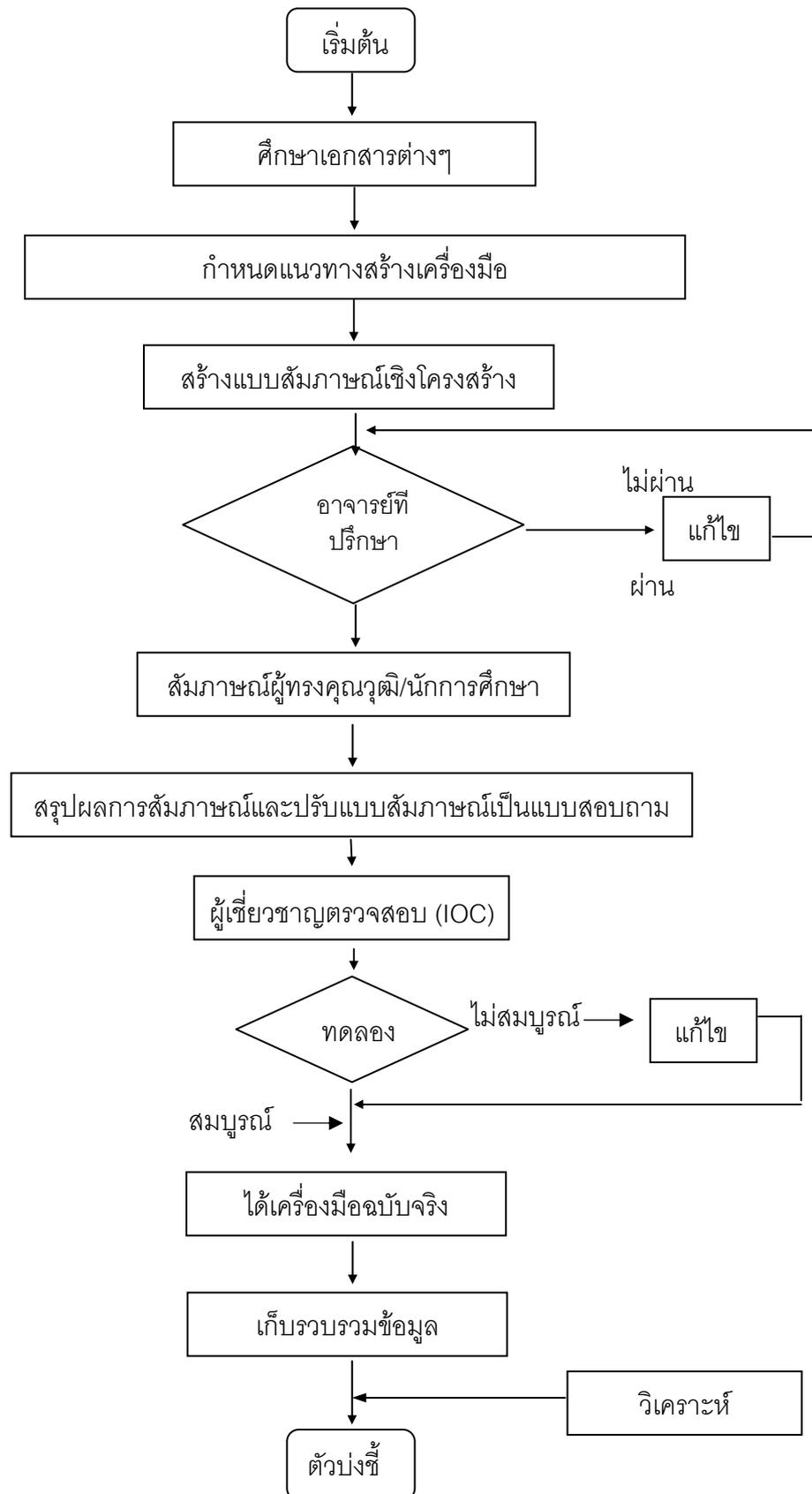
- 1) นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและโรงเรียนคาทอลิก 3 คน
- 2) นักวิชาการด้านวัดและประเมินผล 2 คน
- 3) นักวิชาการด้านการใช้ภาษา 1 คน

เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง/ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ที่เรียกว่าค่า IOC (Index of Item-Objective Consistency)

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 30 คน จากโรงเรียนอัสสัมชัญ (แผนกประถม) โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ และโรงเรียนเศรษฐบุตรีอุปถัมภ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ โดยวิธีการของครอนบาค (cronbach)¹⁶⁵ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.943 ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพใช้ได้

---

¹⁶⁵ Lee J. Cronbach, Essentials of Psychological Test, 3rd ed. (New York : Harper&Row Publishers, 1974), 161.

แผนภูมิที่ 6 สรุปแสดงผังขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นผู้วิจัยติดต่อขอสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยการโทรศัพท์นัดเวลาและสถานที่ พร้อมส่งแนวทางในการสัมภาษณ์ไปให้ก่อน การสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นการสนทนา โดยให้ผู้สัมภาษณ์ตอบคำถามหรือเล่าเหตุการณ์ การทำงานในโรงเรียน ประสบการณ์ต่างๆ และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ฯลฯ ผู้วิจัยจะซักถามในกรณีที่คำตอบหรือสิ่งที่เล่าไม่ชัดเจน หรือผู้วิจัยต้องการรายละเอียดมากขึ้น ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจดบันทึกย่อและบันทึกเทปเสียงในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์อนุญาตให้บันทึกเทปได้ การสัมภาษณ์ใช้เวลา คนละประมาณ 1 ชั่วโมง

หลังจากเสร็จการสัมภาษณ์ในแต่ละวัน ผู้วิจัยจะทำบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน เพื่อไม่ให้เกิดการลืม และทำให้ข้อมูลการสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากนั้นจัดทำข้อมูลการสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์ โดยถอดเทปเสียงการสัมภาษณ์ (สำหรับผู้ที่ยินยอมให้นำบันทึกเทปได้) จัดทำและเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์รายบุคคลจนครบ ทำให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนด จำนวน 18 คน

2. การเก็บข้อมูลในส่วนของการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

เมื่อได้แบบสอบถามตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ซึ่งจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงเลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย เพื่อขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก พร้อมจดหมายแนะนำตัวของผู้วิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้จัดส่งทางไปรษณีย์ (EMS และลงทะเบียนบางส่วน) ไปยังกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไป 2 รอบ ส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม 162 แห่ง จำนวน 162 ฉบับและได้รับกลับคืนครบ 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักการศึกษา/นักบริหาร ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 เรียบเรียงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล แล้วเขียนแนวทางคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นข้อๆ โดยจัดเข้าเป็นด้านและมาตรฐานที่กำหนดจนครบ 18 คน

1.2 นำตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ที่มีความหมายเหมือนกัน เรื่องเดียวกันของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์ใช้คำพูดต่างกันมารวมเป็นกลุ่มเดียวกัน และปรับปรุงภาษาให้ได้ความหมายชัดเจน โดยผู้วิจัยตั้งชื่อหรือคุณลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นตัวประกอบด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ส่วนลักษณะการปฏิบัติ เรียกว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

2.1 วิเคราะห์แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนโดยตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาที่มีระดับความสำคัญมากน้อยเพียงใด ลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจาย โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1.ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{x}$) ของแต่ละด้านหรือมาตรฐานทำให้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการศึกษา ซึ่งการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best) อ้างถึงในประคอง กรรณสูต¹⁶⁶ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้มาก

2.50-3.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้ปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้ต่ำ

1.00-1.49 หมายถึง ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้ต่ำที่สุด

¹⁶⁶ ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , 77.

2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation : C.V.) ของแต่ละด้านจะชี้ให้เห็นการกระจายของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการศึกษา

3. การวิเคราะห์ตัวประกอบ ตัวบ่งชี้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนในรอบแรก ไปทดสอบว่าข้อมูลมีความเหมาะสมในการใช้วิเคราะห์ตัวประกอบหรือไม่ โดยใช้ค่า KMO(Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy) จากเกณฑ์ ที่กำหนดว่า ค่าที่ได้ควรมากกว่า 0.5 จึงจะถือว่าข้อมูลนั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ตัวประกอบ¹⁶⁷

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนในรอบที่ 2 เมื่อนำข้อมูลไปทดสอบทั้งฉบับ ได้ค่า KMO เท่ากับ .853 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลที่มีอยู่มีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis แสดงว่าตัวแปรเดิมมีความสัมพันธ์กันมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์ตัวประกอบ¹⁶⁸

3.3 คำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวโดยใช้สูตรของ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient แสดงออกในรูปเมทริกซ์สหสัมพันธ์ พร้อมทั้งทดสอบความมีนัยสำคัญของเมทริกซ์สหสัมพันธ์

3.4 นำตัวแปรที่มีสหสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นอย่างมีนัยสำคัญไปสกัดตัวประกอบ (factor extraction) ด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก (principal component analysis)

3.5 หมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉากด้วยวิธีแวนเดอร์เวท ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบ 3 ข้อ คือ

---

¹⁶⁷ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, การวิเคราะห์ตัวประกอบ [Online], accessed 1 June 2004. Available from <http://www.watpon.com/>

¹⁶⁸ เพ็ญแข ศิริวรรณ, สถิติเพื่อการวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์ (SPSS Version 10), พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : บจก. เท็กซ์แอนด์เจอร์นัลพับลิเคชั่น, 2546).

- 1) องค์ประกอบสำคัญนั้นต้องมีค่าไอเกนมากกว่า หรือเท่ากับ 1.000
- 2) มีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบนั้น ๆ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป
- 3) ตัวแปรแต่ละตัวในองค์ประกอบนั้น ๆ ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.320^{169} ขึ้นไป

3.6 นำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปแปลผลและกำหนดชื่อตัวบ่งชี้

---

¹⁶⁹ A.L.Comrey and H.B. Lee ,A First Course in Factor Analysis,2nd ed.
(Hillsdale. NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers,1992).

สรุป

การวิจัย เรื่องการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย 2) วิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในวงการ การศึกษาคาทอลิก 3 กลุ่ม แบ่งเป็นสังกัดโรงเรียนของสังฆมณฑล 4 คน โรงเรียนของคณะนักบวช 10 คน และโรงเรียนของฆราวาส 4 คน รวม 18 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย 162 คน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/นักการศึกษา และ 2) แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นใหม่จากการสัมภาษณ์และผ่านกระบวนการทางการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .943 ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หาค่าสถิติ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) และการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 18 คน และข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 162 โรงเรียน ซึ่งได้สัมภาษณ์ครบทั้ง 18 คน และได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นักการศึกษา ประกอบด้วย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการคำนวณค่าความถี่ของความคิดเห็น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนคาทอลิก ประกอบด้วย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย
3. ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย โดยใช้แบบตัวประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis Model)
4. ลักษณะของตัวประกอบที่สำคัญตามมาตรฐาน

ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติและอักษรย่อ ซึ่งมีความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

C.V. แทน สัมประสิทธิ์การกระจาย ซึ่งแสดงในรูปร้อยละ

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

h^2 แทน ค่าความร่วมกัน (Communality)

S.S.Q. แทน ผลรวมของความแปรปรวนของตัวแปรต่าง ๆ บนตัวประกอบนั้น (Sum of Square Variance)

F.L. แทน ค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor Loading)

STU แทน ตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน

TEC แทน ตัวบ่งชี้ด้านครู

ADM แทน ตัวบ่งชี้ด้านผู้บริหาร

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักการศึกษา

1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย แสดงสถานภาพกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์

ประเภท	สังฆมณฑล	นักบวชชาย	นักบวชหญิง	ฆราวาส	รวม
กลุ่มตัวอย่าง	4	6	4	4	18

จากตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาจากสังฆมณฑล จำนวน 4 คน จาก คณะนักบวชชาย 6 คน คณะนักบวชหญิง 4 คน และฆราวาส 4 คน

2. ผลการคำนวณค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นักบริหารและนักการศึกษาคาทอลิก รวม 18 คน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผู้ทรงคุณวุฒิ นักบริหารและนักการศึกษาคาทอลิก มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า ตัวบ่งชี้ของโรงเรียนคาทอลิก ควรตระหนักถึงความแตกต่างจากตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาชาติ ที่น่าจะเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิกเองโดยสามารถสรุป การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร แบ่งเป็นตัวบ่งชี้ 97 ตัวบ่งชี้ แสดงดังตารางที่ 9-11

มาตรฐานด้านผู้เรียน

ผู้เรียนในโรงเรียนคาทอลิก ต้องได้รับการอบรม เอาใจใส่ดูแล ปลูกฝังพลังฝ่ายจิตของแต่ละคน และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงเสรีภาพในทางศีลธรรม ซึ่งเป็นคุณค่าทางด้านจิตใจ ที่ทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมายและคุณค่า

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้ คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนักการศึกษาคาทอลิกด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	17
2. ผู้เรียนมีความสุขภาพ นอบน้อม อ่อนโยน	16
3. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความดี ความรู้ ทักษะความสามารถ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	16
4. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก	15
5. ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน	15
6. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น	14
7. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ	12

ตารางที่ 9 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว ต่อต้านยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ	16
2. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรีคุณค่าของตนเองและผู้อื่น	15
3. ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล	11
4. ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาด้านการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน	10
5. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าใจในเรื่องเพศศึกษา ครอบครัวยุคใหม่	10
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและวิทยาการใหม่ๆ กับวิถีชีวิตแบบไทย	15
2. ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน	13
3. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และสุนทรียภาพด้านความสงบฝ่ายจิตใจ	12
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดั้งเดิมของโรงเรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	11
5. ผู้เรียนกล้าแสดงออกและสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง	10
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี	
วิจรรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิด ความสามารถอย่างอิสระโดยเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	13
2. ผู้เรียนรู้จักตนเองและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และคุณค่าทางวัฒนธรรม	12
3. ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจรรณญาณและรู้เท่าทันต่อปัญหาสังคมปัจจุบัน	10
4. ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งที่เหนือธรรมชาติอย่างเป็นระบบ	9

ตารางที่ 9 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม	17
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสาระการเรียนรู้คริสตศาสนา	16
3. ผู้เรียนคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมของศาสนาคาทอลิก	16
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	15
5. ผู้เรียนที่นับถือศาสนาอื่นได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	15
6. ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครอบครัวศึกษาที่เหมาะสมกับวัย ร่วมกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอน และมีการให้คำปรึกษา และแนะแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	13
7. ผู้เรียนคาทอลิกสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสาร ลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	12
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนา ที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง	12
2. ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ (พระเป็นเจ้า)	10
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถและทุ่มเท	16
2. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อศาสนา(แต่ละศาสนา)ในรูปแบบต่างๆ	15
3. ผู้เรียนสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน	10
4. ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครูและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น	10

จากตารางที่ 9 พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านผู้เรียนประกอบด้วย 7 มาตรฐาน จำนวน 34 ตัวบ่งชี้ ในแต่ละข้อรายการมีค่าความถี่คิดเป็นคะแนน ระหว่าง 9 – 17 คะแนน

มาตรฐานด้านครู

ครูโรงเรียนคาทอลิก คือ ผู้ให้การอบรมบุคคลในทุกด้าน และเป็นการเตรียมไปสู่ อาชีพการงาน รวมทั้งด้านศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม การศึกษาและสังคม ดังนั้น ครูต้องได้รับการ อบรมทางศาสนาอย่างลึกซึ้งและเตรียมตัวอย่างดี มีความเชี่ยวชาญในวัฒนธรรม จิตวิทยาและ วิธีการสอน หมั่นศึกษาให้ลึกซึ้งและติดตามวิทยาการใหม่ๆ เสมอ

ตารางที่ 10 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนักการศึกษา คาทอลิกด้านครู

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสามารถในการ สอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอนประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1.ความสง่างามเกรงขาม(Gravity) หรือความเอาจริงเอาจัง(Seriousness) 2.ความเงียบ(Silence) 3.ความถ่อมตน(Humility) 4.ความรอบคอบ (Prudence) 5.ปรีชาญาณ(Wisdom) 6.ความอดทน (Patience) 7.การรู้จักวางตัว (Reserve) 8.ความอ่อนโยน (Gentleness) 9.พลัง (Strength) 10.ความกล้าหาญ (Courage) 11.ความกระตือรือร้น (Zeal) 12. การระวังตัว (Vigilance) 13. ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14.ความใจกว้าง (Generosity)	16
2. ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน	15
3. ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ ความสามารถเพียงพอ	15
4. ครูได้รับการฝึกและส่งเสริมเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์	12
5. ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน	12
6. ครูที่สอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา โดย ส่งเสริมให้เรียนที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรมหรือกรุงโรม ตามความเหมาะสม	11

ตารางที่ 10 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ ทำงานด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์	17
2. ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน	17
3. ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	15
4. ครูเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ	12

จากตารางที่ 10 พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านครูผู้สอนประกอบด้วย 2 มาตรฐานจำนวน 10 ตัวบ่งชี้ และในแต่ละข้อรายการมีค่าความถี่คิดเป็นคะแนน ระหว่าง 11-17 คะแนน

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษา (School administrator) ผู้บริหารโรงเรียนวัดหรือโรงเรียนคาทอลิก ถือเป็นกระแสนเรียก หรือผู้ที่พระเจ้าส่งมาให้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้กับพระเจ้า พระศาสนจักร สถาบัน และสังคม จึงต้องเอาใจใส่ดูแลบริหารสถานศึกษาอย่างดี ทันท่วงทีเปลี่ยนแปลง พัฒนา และจัดการให้โรงเรียนเป็นเลิศทางคุณธรรม จริยธรรมและเด่นทางวิชาการ มีคุณภาพเท่าเทียมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่

ตารางที่ 11 ค่าความถี่ของความคิดเห็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสาย
สามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักบริหารและนักการศึกษา
คาทอลิกด้านผู้บริหาร

มาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	
ข้อรายการ	ความถี่
1. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้	18
2. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน	15
3. บาทหลวง/นักบวช เป็นจิตตาศาภิบาลทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริมติดตาม ประเมินผลงานจิตตาศาภิบาลอย่างต่อเนื่อง	15
4. ผู้บริหารให้ความสำคัญ สนับสนุนและพัฒนางานจิตตาศาภิบาล	14
5. ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีมิติศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม	13
6. ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม	13
7. ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าภายใน (จิตใจ) ที่แท้จริง	13
8. นักบวชหรือฆราวาส เป็นผู้ช่วยจิตตาศาภิบาล ประสานงานจิตตาศาภิบาลอย่างต่อเนื่อง	12
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	
ข้อรายการ	ความถี่
1. กำหนดมาตรฐานของคุณธรรมที่เน้นลักษณะเฉพาะของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน	17
2. จัดสวัสดิการ ค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่างๆ ให้แก่ครู และผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม	16
3. ปกป้องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่อย่างพอเพียง	16
4. พัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา	15
5. พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล	15

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	
ข้อรายการ	ความถี่
6. จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตาม และประเมิน มาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน	14
7. จัดให้มีโครงสร้างงานจิตตภาติบาลชัดเจน เป็นระบบ	14
8. จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เป็นแหล่งศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา	14
9. สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	14
10. กำหนดแผนงานการอบรมพัฒนา สัมมนาและฟื้นฟูจิตใจครูเป็นประจำทุกปี	13
11. จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตภาติบาลที่เป็นระบบ ต่อเนื่องอย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลเป็นไปได	13
12. เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น ศาสนา ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ	12
13. จัดระบบพัฒนา ส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตาม และประเมินอย่างเป็นระบบและชัดเจน	12
14. จัดและให้ความสำคัญงานจิตตภาติบาลเป็นอันดับต้นๆ	12
15. จัดการฟื้นฟูจิตใจสอนคริสตศาสนธรรมและจริยธรรมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	11
มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
ข้อรายการ	ความถี่
1. จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรักและรับใช้	16
2. จัดกิจกรรมปลูกฝัง ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	15
3. ปลูกฝัง และส่งเสริมความรับผิดชอบในการมีชีวิตร่วมกันในด้านสังคม	14
4. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยศาสนสัมพันธ์และศาสนิกสัมพันธ์	14
5. จัดการแนะนำดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นรายกรณี	12

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
ข้อรายการ	ความถี่
6. จัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ในการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่า สร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสาร ส่งความหมายของกฎและคำปฏิญาณ	11
7. เสริมสร้างความเข้าใจ ให้คำแนะนำนักเรียนเรื่องกระแสเรียกของแต่ละบุคคล อย่างชัดเจน	11
8. จัดให้นักเรียนคาทอลิกเป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่างๆ เช่นการขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อดวงก่อนและหลังมิสซา ตามความสนใจ	11
9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่นกองหน้าว่าเจิง พลศีล วายซีเอส พลมารี ยูวธรรมทูต เยาวชนเซอร์ว่า เอสวายเอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ	10
10. ให้คำปรึกษาถึงวิถีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมีสันติสุข	10
มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	
ข้อรายการ	ความถี่
1. จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบ ความอบอุ่นและความเป็นครอบครัว	16
2. มีหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิก แต่ละท้องถิ่น	15
3. ปลุกฝัง และส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะ เรื่องความรักและการแบ่งปัน)	15
4. สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก เช่น มีการจัดให้มีรูปพระ คติธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียน สถานที่ต่างๆ	14
5. มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้ และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	14
6. พัฒนาหลักสูตร มีการสอนคริสตศาสนธรรมและกิจกรรมคาทอลิกที่ชัดเจน	13
7. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น คนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคารความดี ฯลฯ	12

ตารางที่ 11 (ต่อ)

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	
ข้อรายการ	ความถี่
8. พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรมและคำสอนโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร	11
9. พัฒนาสื่อ / อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคริสตศาสนา	11
10. พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนธรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	11
11. ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา ศีลศัកดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนา	11
12. จัดให้มีสื่อและให้บริการในเรื่องศีลศัកดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ	11
13. จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน	11
14. จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกายและผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียน	10
มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	
ข้อรายการ	ความถี่
1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่ดี	16
2. สร้างความสัมพันธ์ ความเป็นหนึ่งเดียวกันในกลุ่มบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชนเพื่อความร่วมมือกันในสังคม	15
3. เสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชนอย่างต่อเนื่อง	14
4. สร้างบรรยากาศความรักและการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร	12
5. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน โดยสัมผัสผู้ยากไร้	11
6. มีกิจกรรมให้บริการชุมชนและให้การสงเคราะห์	10

จากตารางที่ 11 พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านผู้บริหารประกอบด้วย 5 มาตรฐาน จำนวน 53 ตัวบ่งชี้ในแต่ละข้อรายการมีค่าความถี่คิดเป็นคะแนนระหว่าง 10-17 คะแนน

เมื่อรวมผลจากตารางที่ 9-11 พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 7 มาตรฐาน จำนวน 34 ตัวบ่งชี้ ด้านครูผู้สอนประกอบด้วย 2 มาตรฐาน จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ และด้านผู้บริหารประกอบด้วย 5 มาตรฐาน จำนวน 53 ตัวบ่งชี้ รวมตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา 3 ด้าน 14 มาตรฐาน 97 ตัวบ่งชี้ ในแต่ละข้อรายการมีค่าความถนัดเป็นคะแนน ระหว่าง 9-17 คะแนน ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และนักการศึกษาคาทอลิก เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่า หลังจากปรับข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่แนะนำให้ปรับการเขียนโดยรวมตัวแปรที่มีความเหมือนกันเข้าด้วยกัน ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน จากเดิมตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านผู้เรียน 34 ตัวบ่งชี้ เหลือ 32 ตัวบ่งชี้ เช่น มาตรฐานที่ 5 ตัวแปรที่ 2 ที่ว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสาระการเรียนรู้คริสตศาสนา กับ ตัวแปรที่ 4 ที่ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เมื่อรวมข้อแล้วได้ข้อตัวแปรใหม่ เป็นผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมาตรฐานที่ 7 ตัวแปรที่ 1 ที่ว่า ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถและทุ่มเท และตัวแปรที่ 2 ที่ว่า ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อศาสนา(แต่ละศาสนา)ในรูปแบบต่างๆ เมื่อรวมข้อแล้วได้ข้อตัวแปรใหม่เป็น ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละ เต็มความสามารถ ทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ

2. ด้านผู้สอน 10 ตัวบ่งชี้ ยังมีตัวแปรจำนวนเท่าเดิม

3. ด้านผู้บริหาร จากเดิม 53 ตัวบ่งชี้ เหลือ 42 ตัวบ่งชี้ เช่น มาตรฐานที่ 1 ตัวแปรที่ 1 ที่ว่า ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ กับตัวแปรที่ 7 ที่ว่าผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าภายใน (จิตใจ) ที่แท้จริง เมื่อรวมข้อแล้วได้ข้อตัวแปรใหม่เป็น ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริง และเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ มาตรฐานที่ 1 ตัวแปรที่ 3 ที่ว่าบาทหลวง/นักบวช เป็นจิตตาศาภิบาลทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงานจิตตาศาภิบาลอย่างต่อเนื่อง กับตัวแปรที่ 8 ที่ว่านักบวชหรือฆราวาส เป็นผู้ช่วยจิตตาศาภิบาล ประสานงานจิตตาศาภิบาลอย่างต่อเนื่อง เมื่อรวมข้อแล้วได้ข้อตัวแปรใหม่เป็น บาทหลวง/นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตาศาภิบาลหรือผู้ช่วยทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงานจิตตาศาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในประเทศไทย รอบที่ 2 มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งในหน่วยงานและวุฒิการศึกษา แสดงดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ หน่วยงาน ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	65	40.12
บาทหลวง	32	19.75
นักบวช	11	6.79
ฆราวาส	22	13.58
หญิง	97	59.88
นักบวช	61	37.66
ฆราวาส	36	22.22
รวม	162	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
5 ปี ลงมา	5	03.10
6 – 10 ปี	13	08.02
11 – 15 ปี	112	69.14
16 ปี ขึ้นไป	32	19.74
รวม	162	100.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงาน		
โรงเรียนของสังฆมณฑล	81	50.00
โรงเรียนของนักบวช	54	33.33
โรงเรียนของฆราวาส	27	16.67
รวม	162	100.00
ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน		
ผู้รับใบอนุญาต	23	14.20
ผู้จัดการ	35	21.61
ครูใหญ่	79	48.76
ผู้ช่วยผู้บริหาร	25	15.43
รวม	162	100.00
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	36	22.22
ปริญญาโท	105	64.82
ปริญญาเอก	21	12.96
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 12 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบซึ่งเป็นผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สรุปได้ดังนี้

1. เพศของผู้บริหาร เป็น ชาย 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.12 แยกเป็นบาทหลวง 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75 นักบวช 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.79 และฆราวาส 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.58 และผู้บริหารที่เป็นผู้หญิง 97 คน คิดเป็นร้อยละ 59.88 แยกเป็นนักบวช 61 คน คิดเป็นร้อยละ 37.66 และฆราวาส 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.14 รองลงมาคือ 16 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.74 และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 08.02 น้อยที่สุดคือ 5 ปี ลงมา คิดเป็นร้อยละ 03.10

3. หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ของกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนของสังฆมณฑลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือโรงเรียนของนักบวช คิดเป็นร้อยละ 33.33 และโรงเรียนของฆราวาส คิดเป็นร้อยละ 16.67

4. ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่างครูใหญ่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.76 รองลงมาคือผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 21.61 ผู้ช่วยผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 15.43 ผู้รับใบอนุญาต คิดเป็นร้อยละ 14.20

5. วุฒิการศึกษาสูงสุด ของกลุ่มตัวอย่าง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 64.82 รองลงมา คือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.22 และปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 12.96

2.2 ระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

ระดับความคิดเห็นจากการเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกต่อคุณภาพการจัดการศึกษา จากการเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานการจัดการศึกษา 3 ด้าน คือ

1) ด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

2) ด้านครูผู้สอน 2 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) ด้านผู้บริหาร 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ได้ 3 ด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครู และมาตรฐานด้านผู้บริหาร รวมทั้งหมดจำนวน 84 ตัวบ่งชี้ นำตัวบ่งชี้ทั้งหมดไปเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ผล แสดงดังตารางที่ 13-15

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.)

ระดับความสำคัญตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก มาตรฐานด้านผู้เรียนโดยรวมและแยกเป็นรายชื่อ

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านผู้เรียน				
1. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก	4.33	0.72	16.66	มาก
2. ผู้เรียนมีความสุขภาพนอบน้อม อ่อนโยน	4.38	0.62	14.19	มาก
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น	4.42	0.68	15.28	มาก
4. ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน	4.56	0.63	13.81	มากที่สุด
5. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนา ด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	4.40	0.66	15.08	มาก
6. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความดีความรู้ทักษะความสามารถ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.45	0.60	13.50	มาก
7. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ	4.28	0.76	16.95	มาก
8. ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล	4.18	0.77	18.46	มาก
9. ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาการเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน	4.33	0.67	15.22	มาก
10. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าใจในเรื่องเพศศึกษาครอบครัวศึกษา	4.10	0.68	16.59	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านผู้เรียน				
11. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรีคุณค่าของตนและผู้อื่น	4.46	0.63	14.17	มาก
12. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวต่อต้านยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ	4.57	0.63	13.52	มากที่สุด
13. ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของตน	4.34	0.66	15.23	มาก
14. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และสุนทรียภาพด้านความสงบฝ่ายจิตใจ	4.20	0.69	16.33	มาก
15. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของโรงเรียนและชุมชน	4.19	0.66	15.81	มาก
16. ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและวิทยาการใหม่กับวิถีชีวิตแบบไทย	4.02	0.71	17.72	มาก
17. ผู้เรียนกล้าแสดงออกและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง	4.34	0.69	15.66	มาก
18. ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันต่อปัญหาสังคมปัจจุบัน	4.36	0.72	16.50	มาก
19. ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิดความสามารถอย่างอิสระโดยเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	4.29	0.69	16.16	มาก
20. ผู้เรียนรู้จักตนเองและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและคุณค่าทางวัฒนธรรม	4.26	0.75	17.27	มาก
21. ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งที่เห็นธรรมชาติอย่างเป็นระบบ	3.99	0.73	18.33	มาก
22. ผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.33	0.90	20.25	มาก
23. ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา	4.55	0.73	16.07	มากที่สุด

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านผู้เรียน				
24. ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม	4.54	0.66	14.53	มากที่สุด
25. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ	4.52	0.68	15.05	มากที่สุด
26. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสารลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.09	0.85	20.84	มาก
27. ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครอบครัวศึกษาที่เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งมีการให้คำปรึกษาแนะแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	4.09	0.75	18.38	มาก
28. ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ (พระปิ่นเจ้า)	3.77	0.88	23.32	มาก
29. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ	4.35	0.71	16.29	มาก
30. ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนาที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง	4.20	0.77	18.20	มาก
31. ผู้เรียนสามารถให้ความปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน	3.92	0.86	21.84	มาก
32. ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครูและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.09	0.63	15.28	มาก
รวม	4.38	0.71	16.43	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกด้านผู้เรียนมีความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=38$) ตัวแปรทั้ง 32 ตัวแปร มีพิสัยค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.77 – 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.60 – 0.88 และสัมประสิทธิ์การกระจายคิดเป็นร้อยละมีค่าระหว่าง 18.66 – 25.67 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสำคัญอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

และความคิดเห็นค่อนข้างกระจายพอประมาณ ค่าเฉลี่ยตัวแปรที่มีความสำคัญลำดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข ต่างๆ ($\bar{X}=4.57$) รองลงไป ได้แก่ ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน ($\bar{X}=4.56$) ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา ($\bar{X}=4.55$) ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}=4.54$) ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X}=4.52$) ตัวบ่งชี้อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ส่วนข้อที่มีความสำคัญค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ(พระเป็นเจ้า) ($\bar{X}=3.77$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.)

ระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก มาตรฐาน
ด้านครูโดยรวมและแยกเป็นรายข้อ

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านครู				
33. ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถเพียงพอ	4.46	0.64	14.38	มาก
34. ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถในการสอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอน ประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1.ความสง่าผ่าเผย (Gravity) หรือความเอาใจจริงจัง (Seriousness) 2.ความเงียบ (Silence) 3.ความถ่อมตน (Humility) 4.ความรอบคอบ (Prudence) 5.ปรีชาญาณ (Wisdom) 6.ความอดทน (Patience) 7.การรู้จักวางตัว (Reserve) 8.ความอ่อนโยน (Gentleness) 9.พลัง (Strength) 10.ความกล้าหาญ (Courage) 11.ความกระตือรือร้น (Zeal) 12.การระวังตัว (Vigilance) 13.ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14.ความใจกว้าง (Generosity)	4.43	0.67	15.07	มาก
35. ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน	4.23	0.89	20.97	มาก
36. ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน	4.14	0.79	19.00	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านครู				
37. ครูที่สอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา โดยส่งเสริมให้เรียนที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรมหรือกรุงโรม ตามความเหมาะสม	3.96	0.98	24.82	มาก
38. ครูได้รับการส่งเสริม ฝึกฝนและเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์	3.74	0.92	24.49	ปานกลาง
39. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ทำงานด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์	4.50	0.65	14.50	มากที่สุด
40. ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน	4.47	0.63	14.15	มาก
41. ครูสามารถเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ	4.30	0.72	16.81	มาก
42. ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	4.48	0.66	14.78	มาก
รวม	4.27	0.76	17.90	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกด้านครูโดยรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร มีพิสัยค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.74 – 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.63 – 0.98 และสัมประสิทธิ์การกระจายคิดเป็นร้อยละมีค่าระหว่าง 14.15 – 24.82 แสดงว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากและความคิดเห็นค่อนข้างกระจายพอประมาณ ตัวแปรที่มีความสำคัญสูงสุดได้แก่ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ทำงาน ด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์ ($\bar{X}=4.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ครูได้รับการส่งเสริม ฝึกฝนและเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X}=3.74$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.)

ความสำคัญตวับ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกมาตรฐานด้านผู้บริหาร

โดยรวมและแยกเป็นรายข้อ

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
มาตรฐานด้านผู้บริหาร				
43. ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้	4.69	0.53	11.28	มากที่สุด
44. ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานจิตตาศาสนา	4.69	0.55	11.71	มากที่สุด
45. ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.71	0.52	10.95	มากที่สุด
46. บาทหลวง นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตาศาสนาหรือผู้ช่วยทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงานจิตตาศาสนาอย่างต่อเนื่อง	4.52	0.72	15.81	มากที่สุด
47. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน	4.77	0.49	10.25	มากที่สุด
48. ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีมิติศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม	4.77	0.48	10.07	มากที่สุด
49. จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตาศาสนาที่เป็นระบบต่อเนื่อง อย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลเป็นไปได้อ	4.44	0.71	16.06	มาก
50. พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมมาภิบาล	4.41	0.68	15.49	มาก
51. จัดและให้ความสำคัญงานจิตตาศาสนาเป็นอันดับต้นๆ	4.36	0.69	15.90	มาก
52. จัดการฟื้นฟูจิตใจ สอนคริสตศาสนธรรม และจริยธรรมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	4.35	0.78	18.01	มาก
53. จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เป็นแหล่งศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกาย และผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียน	4.17	0.81	9.40	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
54. เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มีกรแบ่งแยกชนชั้นศาสนาฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ	4.59	0.63	13.63	มากที่สุด
55. สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	4.66	0.54	11.45	มากที่สุด
56. ปลุกฝังการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการเป็นอยู่อย่างพอเพียง	4.45	0.69	15.45	มาก
57. จัดระบบพัฒนาส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตามและประเมินอย่างเป็นระบบและชัด	4.35	0.75	17.08	มาก
58. จัดสวัสดิการค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่างๆ ให้แก่ครูและผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม	4.46	0.67	15.00	มาก
59. จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตาม และประเมินมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน	4.24	0.72	16.99	มาก
60. กำหนดมาตรฐานของคุณธรรมที่เน้นลักษณะเฉพาะของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน	4.35	0.68	15.69	มาก
61. พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญา	4.51	0.57	12.63	มากที่สุด
62. กำหนดแผนงานการอบรม พัฒนา สัมมนา และฟื้นฟูจิตใจครูเป็นประจำทุกปี	4.49	0.64	14.30	มาก
63. จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรักและรับใช้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	4.53	0.58	12.82	มากที่สุด
64. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกัน ด้วยศาสนสัมพันธ์และศาสนิกสัมพันธ์	4.35	0.67	15.47	มาก
65. ให้คำแนะนำ ปรึกษาถึงวิถีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมีสันติสุขและดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นรายกรณี	4.11	0.85	20.65	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
66. เสริมสร้างความเข้าใจให้คำแนะนำนักเรียนเรื่องกระแสเรียกของแต่ละบุคคล อย่างชัดเจน	3.85	0.91	23.62	มาก
67. ปลุกฝัง และส่งเสริมความรับผิดชอบโดยให้นักเรียนคาทอลิกเป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่างๆ เช่น การขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อกวดก่อนและหลังมิสซา ตามความสนใจ	4.17	1.01	24.27	มาก
68. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่น กองหน้า รำเริง พลศิลป์ วายซีเอส พลมารี ยูวธรรมทูต เยาวชน เซอร์ร่า เอส วาย เอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ	4.11	0.98	23.79	มาก
69. จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ในการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่า สร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสารสู่ความหมายของกฎและคำปฏิญาณ	4.29	0.78	18.13	มาก
70. จัดหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิกแต่ละท้องถิ่น	4.23	0.74	17.57	มาก
71. มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	4.40	0.67	15.08	มาก
72. พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรม คำสอนและกิจกรรมโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร	4.23	0.85	20.14	มาก
73. พัฒนาสื่อ/อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคริสตศาสนา และให้บริการในเรื่องศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ	4.16	0.85	20.42	มาก
74. พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนธรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	4.06	0.99	24.34	มาก
75. ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนาคาทอลิก ศีลศักดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนา	4.14	0.93	22.49	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อรายการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความสำคัญ
76. ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะเรื่องความรักและการแบ่งปัน)	4.41	0.71	16.09	มาก
77. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น คนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคารความดี ฯลฯ	4.43	0.68	15.27	มาก
78. จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน	4.35	0.63	14.37	มาก
79. สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียน คาทอลิกเช่นมีการจัดให้มีรูปพระ คติธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียนสถานที่ต่างๆ	4.41	0.73	16.49	มาก
80. จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบความอบอุ่นและความเป็นครอบครัว	4.35	0.74	17.08	มาก
81. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน และให้การสงเคราะห์ผู้ยากไร้	4.24	0.78	18.36	มาก
82. เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชนอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.76	17.61	มาก
83. สร้างบรรยากาศความรักและการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร	4.50	0.64	14.28	มากที่สุด
84. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม	4.42	0.64	14.42	มาก
รวม	4.38	0.71	16.43	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกด้านผู้บริหาร โดยรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวแปร ทั้ง 42 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.85 – 4.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.48 – 0.98 และสัมประสิทธิ์การกระจายคิดเป็นร้อยละมีค่าระหว่าง 10.07 – 24.27 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสำคัญระดับมากถึงมากที่สุด และความคิดเห็นค่อนข้างจัดกระจายพอประมาณ ตัวแปรที่มีความสำคัญระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน ($\bar{X}=4.77$) ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคมโดยเฉพาะเรื่องที่มีมิติศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}=4.77$) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดตามลำดับได้แก่ ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}=4.71$) ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ ($\bar{X}=4.69$) ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานจิตตภาบาล ($\bar{X}=4.69$) สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ($\bar{X}=4.66$) เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มีการแบ่งแยกชนชั้นศาสนา ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X}=4.59$) จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรักและรับใช้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ($\bar{X}=4.53$) พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญา ($\bar{X}=4.$) สร้างบรรยากาศความรักและการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร ($\bar{X}=4.50$) ตัวแปรที่เหลือมีความหมายระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ เสริมสร้างความรู้เข้าใจให้คำแนะนำนักเรียนเรื่องกระแสเรียกของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.85$)

2.3 ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)

ในขั้นตอนนี้ ได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาไปวิเคราะห์ข้อมูลทั้งฉบับ ด้วยการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ปรากฏค่า KMO และผลการทดสอบของ Bartlett ในการตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ เพื่อดูความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์ตัวประกอบ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.853
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	12473.34
	df	3486
	Sig.	.00

จากตารางที่ 16 ค่าพบว่าค่าKMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) ในการวิเคราะห์ตัวประกอบรอบแรก เท่ากับ .850 แสดงถึงระดับความเหมาะสม ความพอเพียงของข้อมูลทั้งหมดและตัวแปรต่างๆ ที่สามารถใช้การวิเคราะห์ตัวประกอบได้ เพราะ KMO มีค่าสูง และจากการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity พบว่าค่าสถิติ Chi-Square ที่ใช้ทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสมที่จะ ดำเนินการวิเคราะห์ตัวประกอบได้

การวิเคราะห์ตัวประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสาย สามัญในประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 162 คน

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หาค่าร่วมกัน (Communality) จำนวนตัวประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen) ค่าร้อยละของความแปรปรวน(Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor Loading) โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดตัวประกอบโดยใช้วิธีเทคนิค องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) และตั้งชื่อตัวประกอบ

ในการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน รวม 84 ตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตัวประกอบ คือ มีค่าไอเกน(Eigenvalue) ตั้งแต่ 1.000 ขึ้นไป เกณฑ์ในการพิจารณาตัวแปรที่เป็นตัวประกอบ มีค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.320 ขึ้นไป และมีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบนั้น 3 ตัวแปรขึ้นไป

1. การวิเคราะห์ตัวประกอบครั้งที่ 1 คำนวณค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์และทดสอบค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ปรากฏว่าตัวแปรทุกตัวสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ตัวประกอบโดยสกัดตัวประกอบ (Factor Extraction) ด้วยวิธี องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหมุนแกนตัวประกอบแบบตั้งฉาก ด้วย วิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method)

ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบในครั้งที่ 1 พบว่า ตัวแปรได้กระจายไปยังตัวประกอบถึง 16 ตัวประกอบ ซึ่งตัวแปรทุกตัวมีค่าไอเกน (Eigenvalue) ตั้งแต่ 1.000 ขึ้นไป และตัวแปรแต่ละตัวมี ค่าน้ำหนัก (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.320 ขึ้นไปทุกตัว และในแต่ละตัวประกอบมีตัวแปรที่อธิบายตัว ประกอบนั้น 3 ตัวแปรขึ้นไป ดังนั้นในการวิเคราะห์ตัวประกอบครั้งนี้พบว่าตัวแปรทุกตัว มีคุณสมบัติ ตามที่กำหนดในข้างต้น (รายละเอียด ในภาคผนวก หน้า 255-278)

2. การวิเคราะห์ตัวประกอบครั้งที่ 2 นำตัวแปร 84 ตัวแปร จากการเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ไปวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีเดิมอีกครั้งและจากการหมุนแกนตัวประกอบครั้ง สุดท้ายได้ 15 ตัวประกอบ แต่เมื่อพิจารณาเกณฑ์ที่ว่าตัวประกอบแต่ละตัวต้องมีค่าไอเกน (Eigenvalue) มากกว่าหรือเท่ากับ 1.000 และมีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบนั้นๆ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยแต่ละตัวแปรมีน้ำหนักตัวประกอบ 0.320 ขึ้นไป จึงเหลือเพียง 13 ตัวประกอบที่สำคัญ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 17-19 และภาพประกอบที่แสดงจำนวนตัวประกอบค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสม โดยวิเคราะห์จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) และสกัดตัวประกอบด้วยวิธีองค์ประกอบสำคัญ PCA (Principal Component Analysis) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 17 จำนวนตัวประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบของด้านผู้เรียน (n = 162)

ตัวประกอบ (Factor)	ค่าร่วมกัน (Communnality)	ค่าไอเกน (Eigen)	ร้อยละ ความแปรปรวน (% of Variance)	ร้อยละ ความแปรปรวนสะสม (Cumulative %)
STD 1	.736	13.243	41.384	41.384
STD 2	.635	2.586	8.081	49.465
STD 3	.744	1.952	6.100	55.564
STD 4	.621	1.323	4.133	59.698
STD 5	.627	1.134	3.545	63.242

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 17 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบ ในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่า 1.000 มี 6 ตัวประกอบ แต่ในตัวประกอบที่ 6 ขาดคุณสมบัติของจำนวนตัวแปร ดังนั้นความแปรปรวนสะสมทั้ง 5 ตัวประกอบเท่ากับ ร้อยละ 63.242 ของความแปรปรวนทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่าค่าไอเกน และค่าร้อยละของความแปรปรวนในตัวประกอบที่ 2 - 5 มีค่าใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีจำนวนตัวประกอบชัดเจน 5 ตัวประกอบ

ตารางที่ 18 แสดงน้ำหนักตัวประกอบที่หมุนแกนแบบตั้งฉาก โดยวิธีแวนิแมกซ์

ชื่อ	ตัวประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
STD 19	.708					
STD20	.662					
STD31	.645					
STD01	.632					
STD28	.594					
STD21	.538					
STD14	.531					
STD11	.471					
STD06		.739				
STD04		.709				
STD03		.696				
STD07		.631				
STD08		.610				
STD05		.563				
STD02		.551				
STD18		.541				
STD23			.799			
STD24			.750			
STD25			.697			
STD22			.685			
STD29			.622			
STD26			.490			
STD15				.735		
STD16				.664		
STD13				.660		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ตัวประกอบ					
	1	2	3	4	5	6
STD09				.651		
STD10				.632		
STD17				.605		
STD32					.678	
STD30					.547	
STD27					.491	
STD12						.793

ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบ จากตาราง ที่ 18 พบว่าค่าน้ำหนักตัวประกอบของแต่ละข้อ จำนวน 32 ข้อ มีจำนวนตัวประกอบ 5 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณารายข้อว่าอยู่ในตัวประกอบใดใช้ การพิจารณาค่าน้ำหนักตัวประกอบตามเกณฑ์ คือ เลือกข้อที่มีน้ำหนักตัวประกอบที่มีค่าตั้งแต่ .320 (โดยไม่พิจารณาว่าเป็นจำนวนบวกหรือลบ) เลือกแถวและรายคอลัมน์ ข้อใดมีน้ำหนักอยู่บนตัวประกอบมากกว่าหนึ่งตัวประกอบ จะเลือกน้ำหนักสูงสุดบนตัวประกอบนั้น ปรากฏผลดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 มี 8 ตัวแปรคือ ข้อ STD 1, STD 11, STD 14, STD 19, STD 20, STD 21, STD 28, และ STD 31

ตัวประกอบที่ 2 มี 8 ตัวแปรคือ ข้อ STD 2, STD 3, STD 4, STD 5, STD 6, STD 7, STD 8, และ STD 18

ตัวประกอบที่ 3 มี 6 ตัวแปรคือ ข้อ STD 22, STD 23, STD 24, STD 25, STD 26 และ STD 29

ตัวประกอบที่ 4 มี 6 ตัวแปรคือ ข้อ STD 9, STD 10, STD 13, STD 15, STD 16, และ STD 17

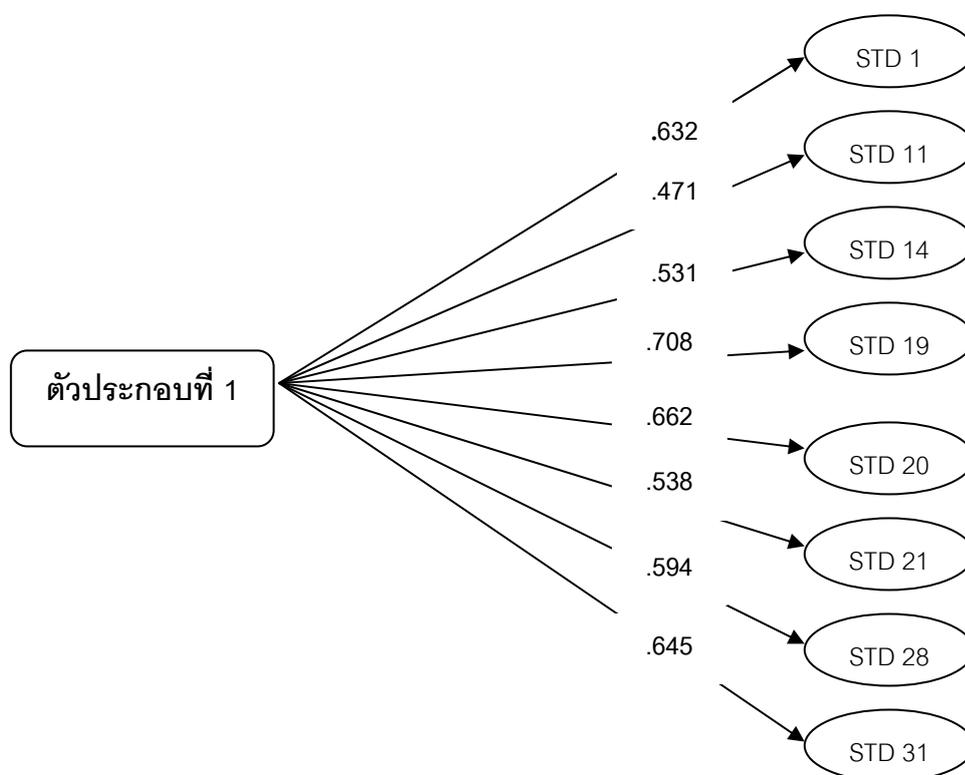
ตัวประกอบที่ 5 มี 3 ตัวแปรคือ ข้อ STD 27, STD 30, และ STD 32

ส่วน STD 12 ซึ่งปรากฏ ค่า .793 นับเป็นค่าน้ำหนักที่สูง แต่เป็นเพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นในตัวประกอบที่ 6 ซึ่งขาดคุณสมบัติของจำนวนตัวแปรพร้อมที่ว่า ต้องมีจำนวนตัวแปรพร้อม 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงตัดออกไป

การตั้งชื่อตัวประกอบ ผู้วิจัยตั้งชื่อตัวประกอบตามที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 5 ตัวประกอบ ดังตาราง และภาพประกอบ

ตารางที่ 19 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบด้านคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
STD 1	ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก	.632
STD 11	ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนการเคารพในศักดิ์ศรีคุณค่าของตนและผู้อื่น	.471
STD 14	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและสุนทรียภาพด้านความสงบฝ่ายจิตใจ	.531
STD 19	ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิดความสามารถอย่างอิสระโดยเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	.538
STD 20	ผู้เรียนรู้จักตนเองและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและคุณค่าทางวัฒนธรรม	.708
STD 21	ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งที่เป็นธรรมชาติอย่างเป็นระบบ	.662
STD 28	ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ(พระเป็นเจ้า)	.594
STD 31	ผู้เรียนสามารถให้ความปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน	.645

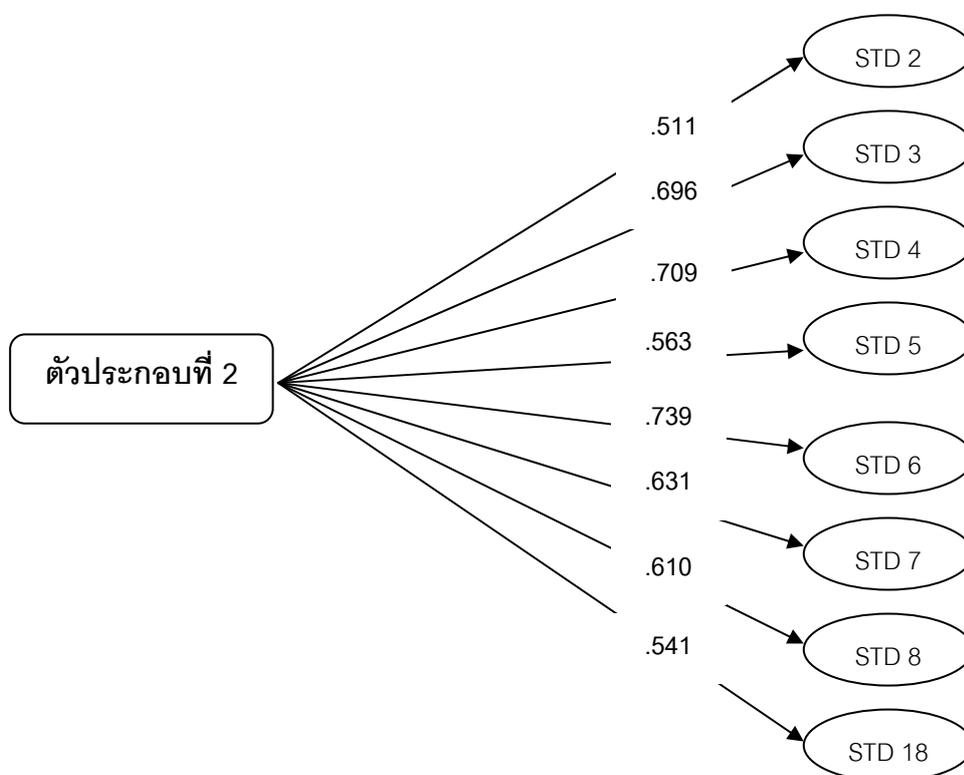

แผนภูมิที่ 7 ตัวประกอบที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา

ผลการวิเคราะห์ตาราง 19 พบว่าตัวประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ STD 1, STD 11, STD 14, STD 19, STD 20, STD 21, STD 28 และ STD 31 รวม 8 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .471-.708 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 13.243 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา**

ตารางที่ 20 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 2 ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐาน

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
STD 2	ผู้เรียนมีความสุขพบนอบน้อม อ่อนโยน	.1
STD 3	ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น	.696
STD 4	ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน	.709
STD 5	ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรม พัฒนา ด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	.563
STD 6	ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความคิดความรู้ทักษะ ความสามารถ ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	.739
STD 7	ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ	.631
STD 8	ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล	.610
STD 18	ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันต่อ ปัญหาสังคมปัจจุบัน	.541

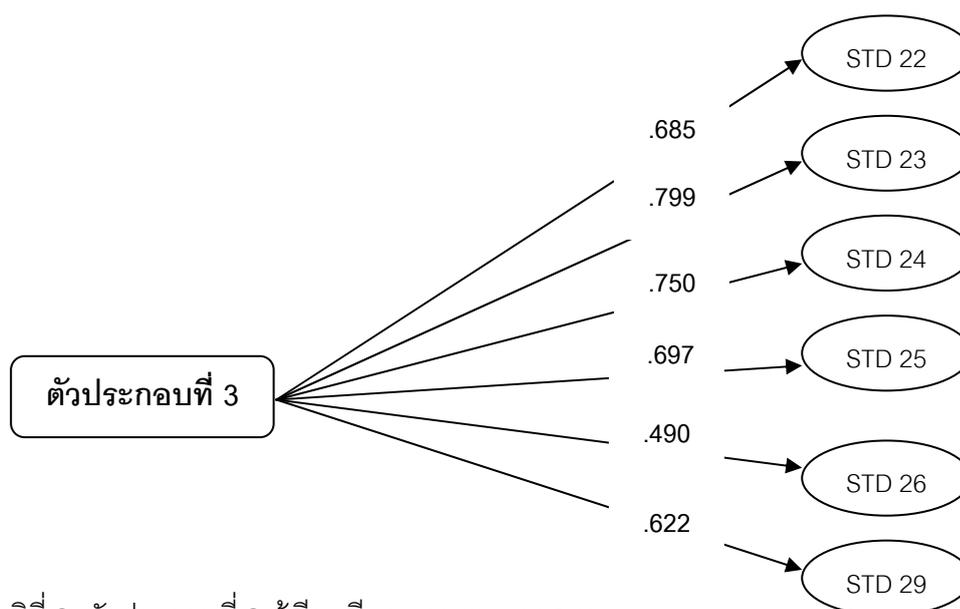

แผนภูมิที่ 8 ตัวประกอบที่ 2 ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ตาราง 20 พบว่า ตัวประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ STD 2, STD 3, STD 4, STD 5, STD 6, STD 7, STD 8 และ STD18 รวม 8 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .1 - .739 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 2.586 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน**

ตารางที่ 21 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 3 ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
STD 22	ผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.685
STD 23	ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา	.799
STD 24	ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม	.750
STD 25	ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม	.697
STD 26	ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสารลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	.490
STD 29	ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนาที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง	.622

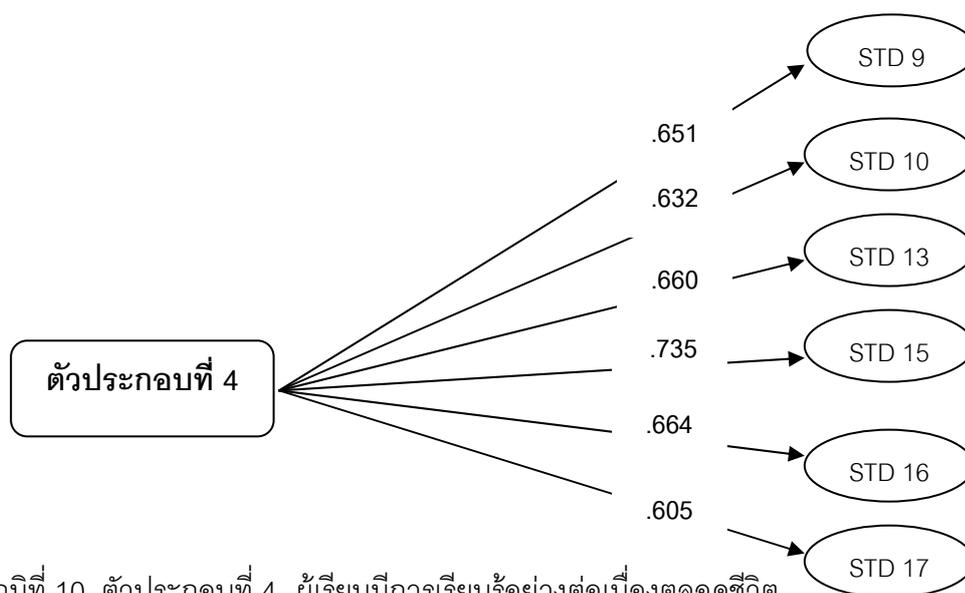

แผนภูมิที่ 9 ตัวประกอบที่ 3 ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา

ผลการวิเคราะห์ตาราง 21 พบว่าตัวประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ STD 22, STD 23, STD 24, STD 25, STD 26 และ STD 29 รวม 6 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .490 - .799 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.952 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา**

ตารางที่ 22 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 4 ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
STD 9	ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาการเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน	.651
STD 10	ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าใจในเรื่องเพศศึกษาครบถ้วน	.632
STD 13	ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน	.660
STD 15	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของโรงเรียนและชุมชน	.735
STD 16	ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและวิทยาการใหม่กับวิถีชีวิตแบบไทย	.664
STD 17	ผู้เรียนกล้าแสดงออกและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง	.605

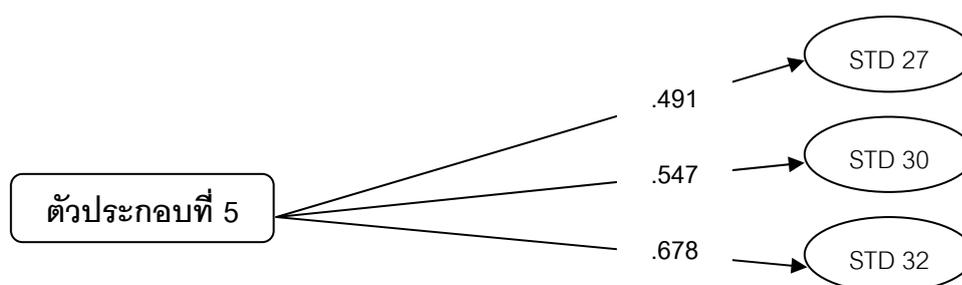

แผนภูมิที่ 10 ตัวประกอบที่ 4 ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ผลการวิเคราะห์ตาราง 22 พบว่าตัวประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ STD 9, STD 10, STD 13, STD 15, STD 16, และ STD 17 รวม 6 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .605-.735 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.323 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต**

ตารางที่ 23 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 5 ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
STD 27	ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครอบครัวศึกษาที่เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งมีการให้คำปรึกษาแนะแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	.491
STD 30	ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ	.547
STD 32	ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครูและเป็นแบบอย่างที่ดี	.678

แผนภูมิ ที่ 11 ตัวประกอบ 5 ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม

ผลการวิเคราะห์ตาราง 23 พบว่าตัวประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ STD 27, STD 30 และ STD 32 รวม 3 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .491-.678 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.134 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม**

การวิเคราะห์ตัวประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ด้านครู จากกลุ่มตัวอย่าง 162 คน

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หาค่าร่วมกัน (Communnality) จำนวนตัวประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor Loading) โดยการใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดตัวประกอบโดยใช้วิธีเทคนิคองค์ประกอบสำคัญ (Printcipal Component Analysis) หมุนแกนแบบตั้งฉาก(Orthogonal Rotation) โดยวิธีเวรีแมกซ์ (Varimax Method) ตั้งชื่อตัวประกอบ ตามลำดับดังนี้

จำนวนตัวประกอบค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสม โดยวิเคราะห์จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) และสกัดตัวประกอบด้วยวิธีองค์ประกอบสำคัญ PCA (Principal Component Analysis) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 24

ตารางที่ 24 จำนวนตัวประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (n = 162)

ตัวประกอบ (Factor)	ค่าร่วมกัน (Communnality)	ค่าไอเกน (Eigen)	ร้อยละ ความแปรปรวน (% of Variance)	ร้อยละความ แปรปรวนสะสม (Cumulative %)
1	.478	5.779	57.790	57.790
2	.679	1.071	10.708	68.497

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 24 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบ ในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่าหนึ่ง มี 2 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 2 ตัวประกอบ ปรากฏว่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 2 ตัวประกอบเท่ากับร้อยละ 68.497 ของความแปรปรวนทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่าค่าไอเกน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในตัวประกอบที่ 1-2 มีค่า ใกล้เคียงกัน แสดงว่ามีจำนวนตัวประกอบชัดเจน 2 ตัวประกอบ

ตารางที่ 25 แสดงน้ำหนักตัวประกอบที่หมุนแกนแบบตั้งฉาก โดยวิธีแวนิแมกซ์

ตัวแปร (ข้อ)	ตัวประกอบ	
	1	2
TEC 40	.867	
TEC39	.804	
TEC42	.732	
TEC34	.711	
TEC41	.705	
TEC33	.515	
TEC37		.820
TEC38		.788
TEC35		.786
TEC36		.766

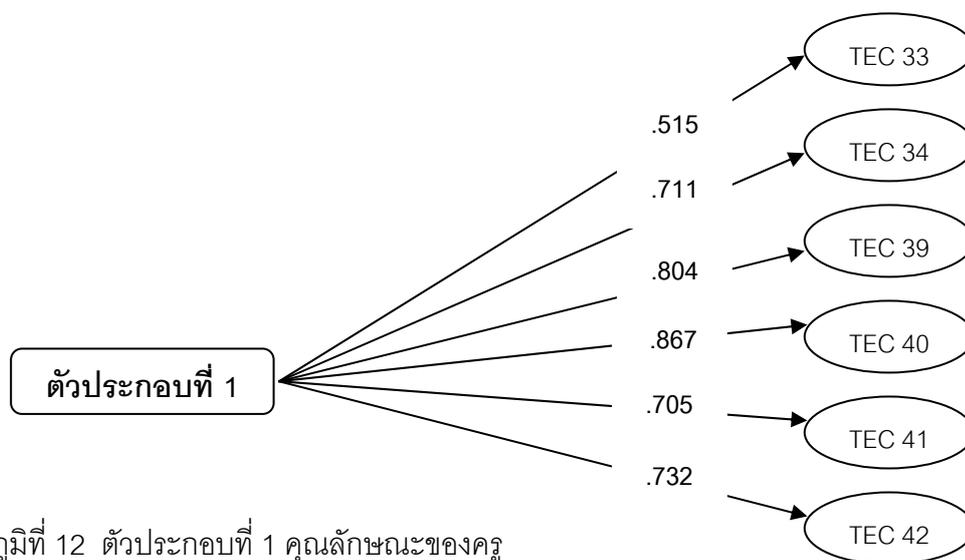
ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบ ตาราง 25 พบว่าค่าน้ำหนักตัวประกอบของแต่ละข้อจำนวน 10 ข้อมีจำนวนตัวประกอบ 2 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณารายข้อว่าอยู่ในตัวประกอบใดใช้การพิจารณาค่าน้ำหนักตัวประกอบตามเกณฑ์ คือเลือกข้อที่มีน้ำหนักตัวประกอบที่มีค่าตั้งแต่.320 (โดยไม่พิจารณาว่าเป็นจำนวนบวกหรือลบ) มีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบนั้นๆตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป เลือกรายแถวและรายคอลัมน์ ข้อใดมีน้ำหนักอยู่บนตัวประกอบมากกว่าหนึ่งตัวประกอบจะเลือกน้ำหนักสูงสุดบนตัวประกอบนั้น ปรากฏผลดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 มี 6 ตัวแปรคือ ข้อ TEC 33, TEC 34, TEC 39, TEC 40, TEC 41, และ TEC 42

ตัวประกอบที่ 2 มี 4 ตัวแปรคือ ข้อ TEC 35, TEC 36, TEC 37, และ TEC 38 การตั้งชื่อตัวประกอบผู้วิจัยตั้งชื่อตัวประกอบตามที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 2 ตัวประกอบดังตาราง 26-27

ตารางที่ 26 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 1 คุณลักษณะของครู

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
TEC 33	ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถเพียงพอ	.515
TEC 34	ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถ ในการสอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอนประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1.ความสง่างามเกรงขาม (Gravity) หรือความเอา จริงจัง(Seriousness) 2.ความเงียบ (Silence) 3.ความถ่อม ตน (Humility) 4.ความรอบคอบ (Prudence) 5.ปรีชาญาณ (Wisdom) 6.ความอดทน (Patience) 7.การรู้จักวางตัว (Reserve) 8.ความอ่อนโยน (Gentleness) 9.พลัง (Strength) 10.ความกล้าหาญ (Courage) 11.ความกระตือรือร้น (Zeal) 12.การระวังตัว (Vigilance) 13.ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14.ความใจกว้าง (Generosity)	.711
TEC 39	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ทำงานด้วย ความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์	.804
TEC 40	ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน	.867
TEC 41	ครูสามารถเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ	.705
TEC 42	ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	.732

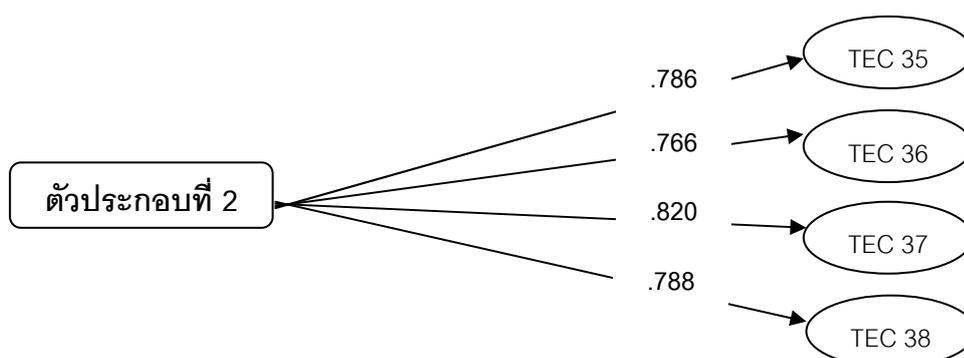

แผนภูมิที่ 12 ตัวประกอบที่ 1 คุณลักษณะของครู

ผลการวิเคราะห์ตาราง 26 พบว่าตัวประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ TEC 33, TEC 34, TEC 39, TEC 40, TEC 41, และ TEC 42 รวม 6 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .515-.867 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 5.779 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **คุณลักษณะของครู**

ตารางที่ 27 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 2 ครูกับศาสนาและสังคม

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
TEC 35	ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน	.786
TEC 36	ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน	.766
TEC 37	ครูที่สอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา โดยส่งเสริมให้เรียนที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรมหรือกรุงโรม ตามความเหมาะสม	.820
TEC 38	ครูได้รับการส่งเสริมฝึกฝนและเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์	.788

แผนภูมิ ที่ 13 ตัวประกอบที่ 2 ครูกับศาสนาและสังคม

ผลการวิเคราะห์ตาราง 27 พบว่า ตัวประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ TEC 35, TEC 36, TEC 37 และ TEC 38 รวม 4 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .766-.820 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.071 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ครูกับศาสนาและสังคม**

การวิเคราะห์ตัวประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ด้านผู้บริหารจากกลุ่มตัวอย่าง 162 คน

การวิเคราะห์ตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หาค่าร่วมกัน (Communnality) จำนวนตัวประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักตัวประกอบ (Factor Loading) โดยการใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดตัวประกอบโดยใช้วิธีเทคนิคองค์ประกอบสำคัญ (Printcipal Component Analysis) หมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method) ตั้งชื่อตัวประกอบตามลำดับดังนี้

จำนวนตัวประกอบค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละความแปรปรวน ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมโดยวิเคราะห์จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) และสกัดตัวประกอบด้วยวิธีองค์ประกอบสำคัญ PCA (Principal Component Analysis) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 28 จำนวนตัวประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละตัวประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (n=162)

ตัวประกอบ (Factor)	ค่าร่วมกัน (Communnality)	ค่าไอเกน (Eigen)	ร้อยละความ แปรปรวน (% Variance)	ร้อยละความ แปรปรวนสะสม (Cumulative)
1	.658	19.556	46.562	46.562
2	.763	2.597	6.184	52.746
3	.692	1.873	4.458	57.205
4	.740	1.729	4.117	61.322
5	.726	1.291	3.073	64.394
6	.673	1.068	2.543	66.938

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 28 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบ ในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่าหนึ่ง มี 7 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 7 ตัวประกอบ ปรากฏว่า ตัวประกอบที่ 7 ขาดคุณสมบัติในด้านจำนวนของตัวแปร ดังนั้นความแปรปรวนสะสมทั้ง 6 ตัวประกอบเท่ากับร้อยละ 66.938 ของความแปรปรวนทั้งหมด

นอกจากนี้ยังพบว่าค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนในตัวประกอบที่ 2-6 มีค่า ใกล้เคียงกัน แสดงว่า มีจำนวนตัวประกอบชัดเจน 6 ตัวประกอบ

ตาราง ที่ 29 แสดงน้ำหนักตัวประกอบที่หมุนแกนแบบตั้งฉาก โดยวิธีแวนิแมกซ์

ตัวแปร (ข้อ)	ตัวประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
ADM68	.801						
ADM67	.787						
ADM73	.772						
ADM74	.744						
ADM75	.739						
ADM66	.702						
ADM72	.676						
ADM79	.605						
ADM65	.556						
ADM80	.547						
ADM82	.503						
ADM57	.476						
ADM53	.463						
ADM70	.461						
ADM64		.688					
ADM63		.672					
ADM60		.664					
ADM71		.644					
ADM84		.639					
ADM83		.564					
ADM61		.552					
ADM77		.506					

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ตัวแปร (ข้อ)	ตัวประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
ADM55		.461					
ADM81		.460					
ADM47			.742				
ADM43			.733				
ADM48			.725				
ADM45			.718				
ADM44			.709				
ADM49				.745			
ADM52				.708			
ADM51				.706			
ADM59				.656			
ADM62				.510			
ADM46				.451			
ADM78					.670		
ADM69					.597		
ADM76					.458		
ADM58						.639	
ADM50						.545	
ADM54						.493	
ADM56							.519

ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่าค่าน้ำหนักตัวประกอบของแต่ละข้อจำนวน 42 ข้อมีจำนวนตัวประกอบ 7 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณารายข้อว่าอยู่ในตัวประกอบใดใช้การพิจารณาค่าน้ำหนักตัวประกอบตามเกณฑ์ คือเลือกข้อที่มีน้ำหนักตัวประกอบที่มีค่าตั้งแต่.32 (โดยไม่พิจารณาว่าเป็นจำนวนบวกหรือลบ) มีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบนั้นๆตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป เลือกรายแถว

และรายคอลัมน์ ข้อใดมีน้ำหนักอยู่บนตัวประกอบมากกว่าหนึ่งตัวประกอบ จะเลือกน้ำหนักสูงสุดบนตัวประกอบนั้น ปรากฏผลดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 มี 14 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 53, ADM 57, ADM 65, ADM 66, ADM 67, ADM 68, ADM 70, ADM 72, ADM 73, ADM 74, ADM 75, ADM 79, ADM 80, และ ADM 82

ตัวประกอบที่ 2 มี 10 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 55, ADM 60, ADM 61, ADM 63, ADM 64, ADM 71, ADM 77, ADM 81, ADM 83, และ ADM 84

ตัวประกอบที่ 3 มี 5 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 43, ADM 44, ADM 45, ADM 47, และ ADM 48

ตัวประกอบที่ 4 มี 6 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 46, ADM 49, ADM 51, ADM 52, ADM 59, และ ADM 62

ตัวประกอบที่ 5 มี 3 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 69, ADM 76, และ ADM 78

ตัวประกอบที่ 6 มี 3 ตัวแปรคือ ข้อ ADM 50, ADM 54, และ ADM 58

ส่วน ADM 56 ซึ่งปรากฏค่า .519 นับเป็นค่าน้ำหนักที่สูง แต่เป็นเพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นในตัวประกอบที่ 7 ซึ่งขาดคุณสมบัติของจำนวนตัวแปรร่วมที่ว่า ต้องมีจำนวนตัวแปรร่วม 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงตัดออกไป

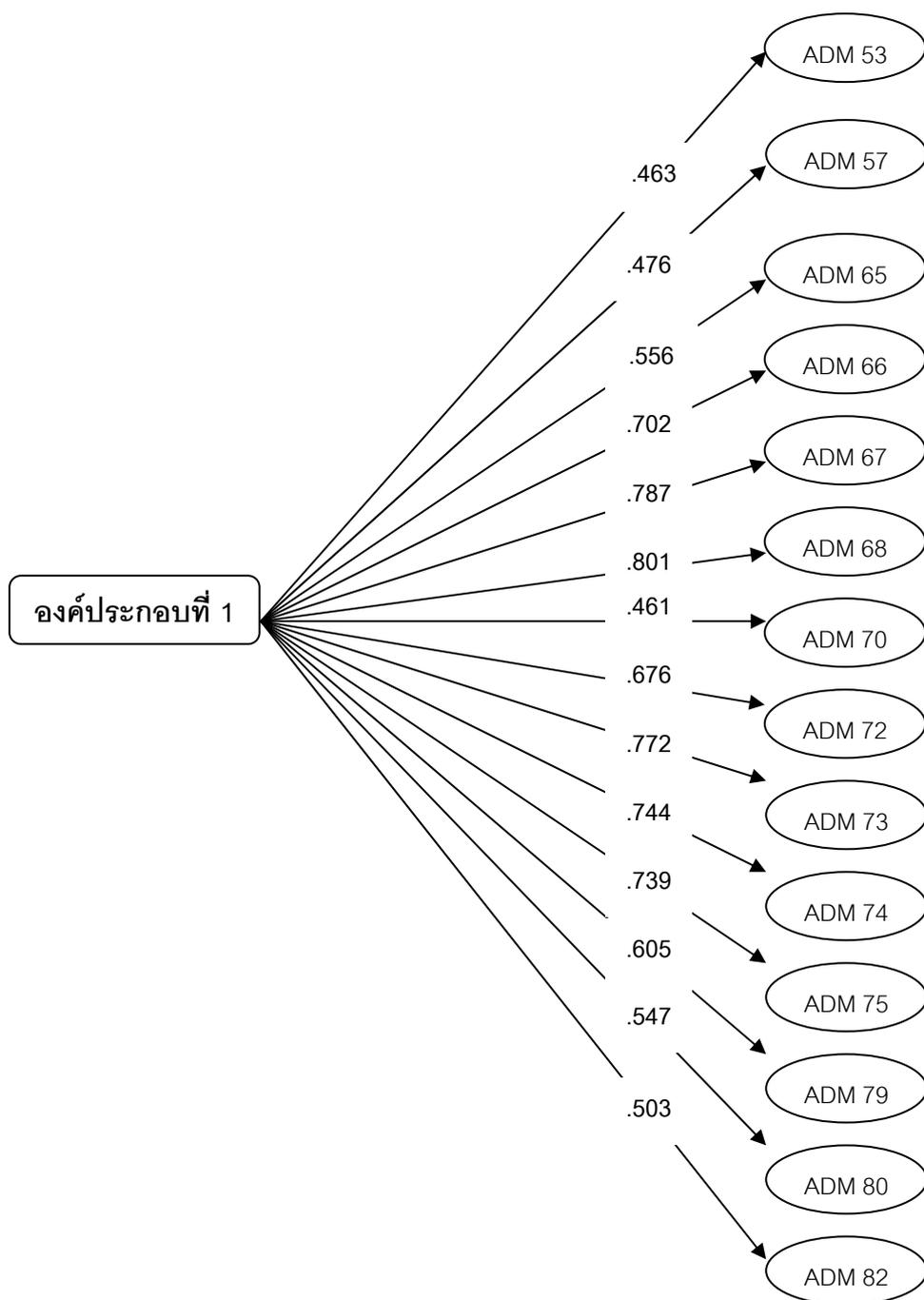
การตั้งชื่อตัวประกอบผู้วิจัยตั้งชื่อตัวประกอบตามที่วิเคราะห์ที่ได้ชัดเจน 6 ตัวประกอบ ดังตาราง ที่ 30-35

ตารางที่ 30 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 1 การบริหารการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลัก
 ศาสตร์และหลักการจัดการศึกษา

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
ADM 53	จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเป็นแหล่งศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกายและผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียน	.463
ADM 57	จัดระบบพัฒนาส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตามและประเมินอย่างเป็นระบบและชัดเจน	.476

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
ADM 65	ให้คำแนะนำ ปรีกษาถึงวิธีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมีสันติสุข และดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นรายกรณี	.556
ADM 66	เสริมสร้างความเข้าใจให้คำแนะนำนักเรียนเรื่องกระแสเรียกของแต่ละบุคคล อย่างชัดเจน	702
ADM 67	ปลูกฝัง และส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนคาทอลิกเป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่างๆ เช่นการขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อกวดก่อนและหลังมิสซาตามความสนใจ	.787
ADM 68	จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่น กองหน้าร่าเริง พลศิลป์ วายซีเอส พลมารี ยูวธรรมทูต เขาวชน เซอร์วีร่า เอส วายเอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ	.801
ADM 70	จัดหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิกแต่ละท้องถิ่น	.461
ADM 72	พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรม คำสอนและกิจกรรมโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร	.676
ADM 73	พัฒนาสื่อ/อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคริสตศาสนา และให้บริการในเรื่องศิลปศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ	.772
ADM 74	พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนธรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	.744
ADM 75	ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนาคาทอลิก ศิลปศักดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนา	.739
ADM 79	สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกเช่นมี การจัดให้มีรูปพระ คติธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียนสถานที่ต่างๆ	.605
ADM 80	จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบความอบอุ่นและความเป็นครอบครัว	.547
ADM 82	เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและชุมชนอย่างต่อเนื่อง	.503

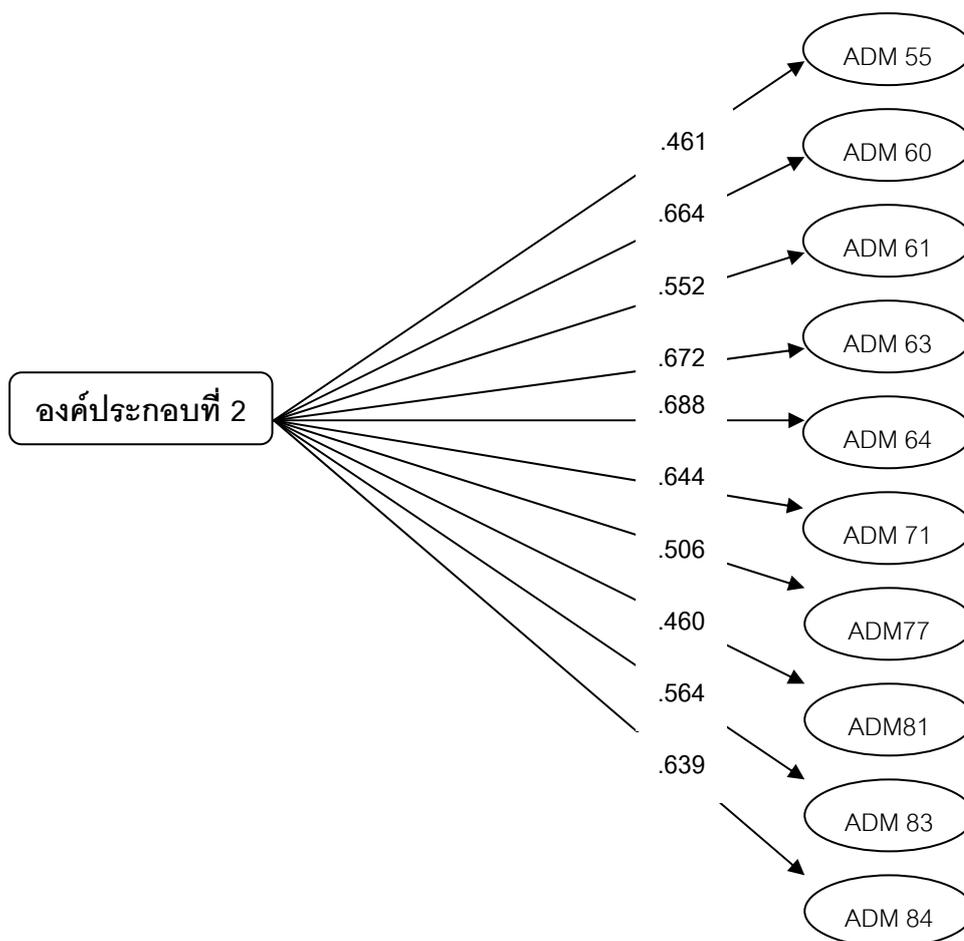

แผนภูมิที่ 14 ตัวประกอบที่ 1 การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและ
หลักการจัดการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ตาราง 30 พบว่า ตัวประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 53, ADM 57, ADM 65, ADM 66, ADM 67, ADM 68, ADM 70, ADM 72, ADM 73, ADM 74, ADM 75, ADM 79, ADM 80 และ ADM 82 รวม 14 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .461-.801 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 19.556 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **การบริหาร การจัดการกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและหลักการจัดการศึกษา**

ตารางที่ 31 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 2 การจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
ADM 55	สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	.461
ADM 60	กำหนดมาตรฐานของคุณธรรม ที่เน้นลักษณะเฉพาะของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน	.664
ADM 61	พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญา	.552
ADM 63	จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรักและรับใช้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	.672
ADM 64	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยศาสนสัมพันธ์และศานิกสัมพันธ์	.688
ADM 71	มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้ และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	.644
ADM 77	จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น คนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคารความดี ฯลฯ	.506
ADM 81	จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน และให้การสงเคราะห์ผู้ยากไร้	.460
ADM 83	สร้างบรรยากาศความรัก และการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร	.564
ADM 84	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม	.639

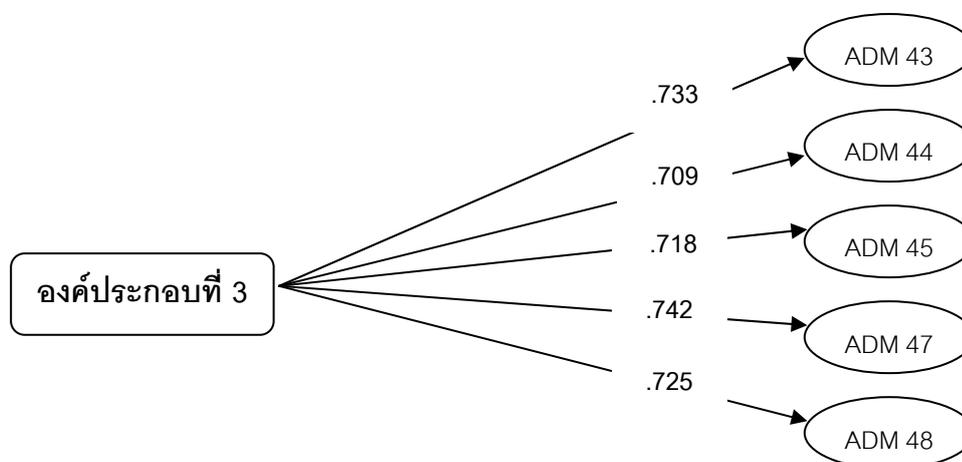

แผนภูมิที่ 15 ตัวประกอบที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ผลการวิเคราะห์ตาราง 31 พบว่าตัวประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 55, ADM 60, ADM 61, ADM 63, ADM 64, ADM 71, ADM 77, ADM 81, ADM 83 และ ADM 84 รวม 10 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .460-.688 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 2.597 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ตารางที่ 32 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 3 ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมของผู้บริหาร

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
ADM 43	ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็น แบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้	.733
ADM 44	ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางาน จิตตภาบาล	.709
ADM 45	ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม	.718
ADM 47	ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ ของศาสนิกชน	.742
ADM 48	ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มี มิติศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม	.725

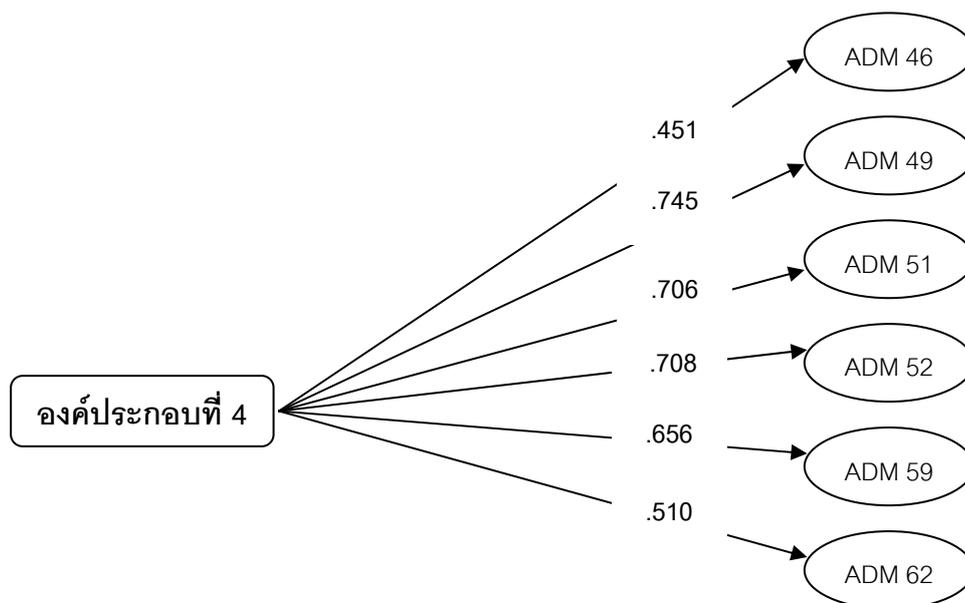

แผนภูมิที่ 16 ตัวประกอบที่ 3 ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ตาราง 32 พบว่า ตัวประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 43, ADM 44, ADM 45, ADM 47 และ ADM 48 รวม 5 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .709 -.742 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.873 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมของผู้บริหาร**

ตารางที่ 33 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 4 การจัดการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กรของผู้บริหาร

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
ADM 46	บาทหลวง นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตาศาสนาหรือผู้ช่วย ทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงาน จิตตาศาสนาอย่างต่อเนื่อง	.451
ADM 49	จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตาศาสนาที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง อย่างชัดเจนและมีประสิทธิผล เป็นไปได้	.745
ADM 51	จัดและให้ความสำคัญงานจิตตาศาสนาเป็นอันดับต้นๆ	.706
ADM 52	จัดการฟื้นฟูจิตใจ สอนคริสตศาสนธรรม และจริยธรรมแก่ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	.708
ADM 59	จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตาม และประเมิน มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน	.656
ADM 62	กำหนดแผนงานการอบรม พัฒนา สัมมนา และฟื้นฟูจิตใจ ครูเป็นประจำทุกปี	.510

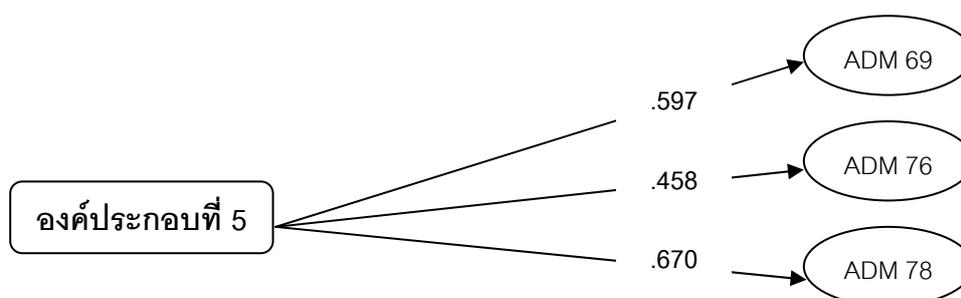

แผนภูมิที่ 17 ตัวประกอบที่ 4 การจัดการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กรของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ตาราง 33 พบว่า ตัวประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 46, ADM 49, ADM 51, ADM 52, ADM 59 และ ADM 62 รวม 6 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .451-.745 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.729 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **การจัดการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กรของผู้บริหาร**

ตารางที่ 34 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดีของผู้บริหาร

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
ADM69	จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ในการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่า สร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสารสู่ความหมายของกฎและคำปฏิญาณ	.597
ADM 76	ปลูกฝังและส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะเรื่องความรักและการแบ่งปัน)	.458
ADM 78	จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน	.670

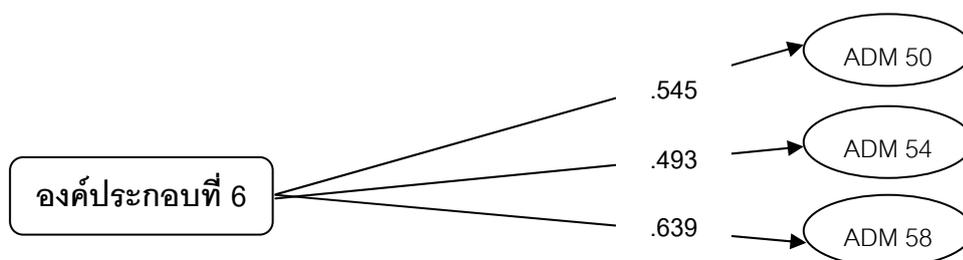

แผนภูมิที่ 18 ตัวประกอบที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดีของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ตาราง 34 พบว่า ตัวประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 69, ADM 76 และ ADM 78 รวม 3 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .458 .670 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.291 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดีของผู้บริหาร**

ตารางที่ 35 ข้อคำถามในตัวประกอบที่ 6 การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนักตัว ประกอบ
ADM 50	พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล	.545
ADM 54	เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มี การแบ่งแยกชนชั้น	.493
ADM 58	ศาสนา ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ จัดสวัสดิการค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่างๆ ให้แก่ครู และผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม	.639

แผนภูมิที่ 19 ตัวประกอบที่ 6 การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ตาราง 35 พบว่า ตัวประกอบที่ 6 ประกอบด้วยข้อคำถามที่ ADM 50, ADM 54 และ ADM 58 รวม 3 ข้อ มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .493-.639 และอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 1.068 เรียกชื่อตัวประกอบนี้ว่า **การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร**

จากการวิเคราะห์ที่ได้ตัวประกอบที่สำคัญ 13 ตัวประกอบเมื่อแยกตัวประกอบตามด้านการจัดการศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวประกอบ 31 ตัวแปร 2) ด้านครู ประกอบด้วย 2 ตัวประกอบ 10 ตัวแปร และ 3) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย 6 ตัวประกอบ 41 ตัวแปร รวมทั้งหมด 82 ตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญ ในประเทศไทย

ด้านผู้เรียน

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบด้านผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา

1. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก
2. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรีคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
3. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และสุนทรียภาพด้านความสงบฝ่ายจิตใจ
4. ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิดความสามารถอย่างอิสระโดยเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
5. ผู้เรียนรู้จักตนเองและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและคุณค่าทางวัฒนธรรม
6. ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งเหนือธรรมชาติอย่างเป็นระบบ
7. ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ (พระเป็นเจ้า)
8. ผู้เรียนสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน

ตัวประกอบที่ 2 ผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน

1. ผู้เรียนมีความสุขพบน้อมน้อม อ่อนโยน
2. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น
3. ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน
4. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน
5. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความคิด ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
6. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ
7. ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล
8. ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันต่อปัญหาสังคมปัจจุบัน

ตัวประกอบที่ 3 ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา

1. ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา
2. ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม
3. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสารลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนาที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง

ตัวประกอบที่ 4 ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1. ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาการเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน
2. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าใจในเรื่องเพศศึกษา ครอบครัวศึกษา
3. ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของตน
4. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดั่งงามของโรงเรียนและชุมชน
5. ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและวิทยาการใหม่กับวิถีชีวิตแบบไทย
6. ผู้เรียนกล้าแสดงออกและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง

ตัวประกอบที่ 5 ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม

1. ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครอบครัวศึกษาที่เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งมีการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
2. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถ ทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ
3. ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครูและเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านครู

ตัวประกอบที่ 1 คุณลักษณะของครู

1. ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถเพียงพอ
2. ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสามารถในการสอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอนประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1.ความสง่างามเกรงขาม (Gravity) หรือความเอาใจจริงจัง (Seriousness) 2.ความเงียบ (Silence) 3.ความถ่อมตน (Humility) 4.ความรอบคอบ (Prudence) 5.ปรีชาญาณ (Wisdom) 6.ความอดทน (Patience) 7.การรู้จักวางตัว (Reserve) 8.ความอ่อนโยน (Gentleness) 9.พลัง (Strength) 10.ความกล้าหาญ (Courage) 11.ความกระตือรือร้น (Zeal) 12.การระวังตัว (Vigilance) 13.ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14.ความใจกว้าง (Generosity)
3. ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน
4. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องความรักและรับใช้ ทำงานด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์
5. ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน
6. ครูสามารถเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ
7. ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

ตัวประกอบที่ 2 ครูกับศาสนาและสังคม

1. ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน
2. ครูที่สอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา โดยส่งเสริมให้เรียนที่ ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรมหรือกรุงโรม ตามความเหมาะสม
3. ครูได้รับการส่งเสริม ฝึกฝนและเรียนรู้ทางด้านสังคมสงเคราะห์

ด้านผู้บริหาร

ตัวประกอบที่ 1 การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและหลักการ จัดการศึกษาของผู้บริหาร

1. จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเป็นแหล่งศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกายและผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียน
2. จัดระบบพัฒนาส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตามและประเมินอย่างเป็นระบบและชัดเจน
3. ให้คำแนะนำ ปรีกษาถึงวิถีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมีสันติสุข และดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นรายกรณี
4. เสริมสร้างความเข้าใจให้คำแนะนำนักเรียน เรื่องกระแสเรียกของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน
5. ปลุกฝัง และส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนคาทอลิกเป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่างๆ เช่น การขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อสวดก่อนและหลังมิสซาตามความสนใจ
6. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่น กองหน้าว่าเงิง พลศิลป์ วายซีเอส พลมารี ยูวธรรมทูต เยาวชน เซอร์วิว่า เอส วาย เอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ
7. จัดหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิกแต่ละท้องถิ่น
8. พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรม คำสอนและกิจกรรมโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร
9. พัฒนาสื่อ/อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคริสต์ศาสนาและให้บริการในเรื่อง ศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ
10. พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนธรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
11. ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนาคาทอลิก ศีลศักดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนา
12. สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิกเช่นมีการจัดให้มีรูปพระ คดีธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียน และสถานที่ต่างๆ

ตัวประกอบที่ 1 การบริหาร การจัดการกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและหลักการ จัดการศึกษาของผู้บริหาร(ต่อ)

13. จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบ ความ
อบอุ่นและความเป็นครอบครัว

14. เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ตัวประกอบที่ 2 การจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของผู้บริหาร

1. สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
2. กำหนดมาตรฐานของคุณธรรม ที่เน้นลักษณะเฉพาะของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน
3. พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญา
4. จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรัก และรับใช้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
5. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยศาสนสัมพันธ์ และศาสนิกสัมพันธ์
6. มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
7. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่นคนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคาร
ความดี ฯลฯ
8. จัดกิจกรรมเพื่อสังคม ชุมชนและให้การสงเคราะห์ผู้ยากไร้
9. สร้างบรรยากาศความรัก และการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร
10. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยที่งดงาม

ตัวประกอบที่ 3 ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมของผู้บริหาร

1. ผู้บริหาร ทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้
2. ผู้บริหาร ให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานจิตตภาล
3. ผู้บริหาร บริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม
4. ผู้บริหาร เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน
5. ผู้บริหาร เป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีมิติศีลธรรม คุณธรรม
จริยธรรม

ตัวประกอบที่ 4 การจัดการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กรของผู้บริหาร

1. บาทหลวง นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตาศาสนิกชนหรือผู้ช่วยทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงานจิตตาศาสนิกชนอย่างต่อเนื่อง
2. จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตาศาสนิกชนที่เป็นระบบต่อเนื่องอย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลเป็นไปได้อ
3. จัดและให้ความสำคัญงานจิตตาศาสนิกชนเป็นอันดับต้นๆ
4. จัดการฟื้นฟูจิตใจ สอนคริสตศาสนธรรม และจริยธรรมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน
5. จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตามและประเมินมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน
6. กำหนดแผนงานการอบรม พัฒนา สัมมนา และฟื้นฟูจิตใจครูเป็นประจำทุกปี

ตัวประกอบที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดีของผู้บริหาร

1. จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ในการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่า สร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสารสู่ความหมายของกฎและคำปฏิญาณ
2. ปลุกฝังและส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะเรื่องความรัก และการแบ่งปัน)
3. จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน

ตัวประกอบที่ 6 การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

1. พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล
2. เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มี การแบ่งแยกชนชั้นศาสนา ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ
3. จัดสวัสดิการค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่างๆ ให้แก่ครูและผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ผู้วิจัยใช้ทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย 2. เพื่อวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ / นักการศึกษาในส่วนของสังฆมณฑล 4 คน คณะนักบวช 10 คน และฆราวาส 4 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน

2. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ในส่วนของโรงเรียนของสังฆมณฑล 81 คน โรงเรียนคณะนักบวช 54 คน และโรงเรียนฆราวาส 27 คน 162 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถามที่ใช้สอบถามผู้บริหารโรงเรียน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

การวิเคราะห์ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้ ค่าความถี่ (f) ส่วนการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) ส่วนการวิเคราะห์ แบบสอบถามตอนที่ 2 ด้วย การวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ตัวบ่งชี้สำคัญตามมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร ได้ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 84 ตัวบ่งชี้

2. ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย โดยภาพรวม มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากได้แก่ด้านผู้บริหาร รองลงมาได้แก่ด้านผู้เรียนและด้านครู

3) การวิเคราะห์ตัวประกอบ

3.1 วิเคราะห์ตัวประกอบจากมาตรฐานด้านผู้เรียน พบว่า

3.1.1 ค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่า 1.000 มี 6 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 6 ตัวประกอบ ปรากฏว่าขาดคุณสมบัติจำนวนตัวแปร ดังนั้นความแปรปรวนสะสมทั้ง 5 ตัวประกอบเท่ากับร้อยละ 63.24

3.1.2 จำนวนตัวประกอบจากการพิจารณา Scree test และภายหลังหมุนแกนแบบตั้งฉาก ได้คัดเลือกค่าน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .32 ไป ซ้ำใดมีน้ำหนักตัวประกอบอยู่หลายตัวประกอบ จะเลือกค่าสูงสุดบนตัวประกอบนั้นและจำนวนตัวประกอบที่ได้จะต้องมีจำนวนข้อคำถามตั้งแต่ 3 ข้อ ขึ้นไป จึงได้ตัวประกอบที่ชัดเจน 5 ตัวประกอบได้แก่

1. ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา
2. ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐาน
3. ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา
4. ผู้เรียน เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม

ตารางที่ 34 ลักษณะตัวประกอบด้านผู้เรียน

ลักษณะตัวประกอบ				
ชื่อตัวประกอบ	อธิบายความแปรปรวนได้	คิดเป็นร้อยละ	อธิบายด้วยตัวแปรที่สำคัญ (ตัวแปร)	ข้อ/ตัวแปร
1. ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา	4.68	14.63	8	1,11,14,19,20,21,28 และ 31
2. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน	4.63	14.47	8	2,3,4,5,6,7,8 และ 18
3. ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา	4.26	13.31	6	22, 23,24,25, 26 และ 29
4. ผู้เรียน เรียนรู้้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	4.12	12.89	6	9,10,13,15,16, และ 17
5. ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม	2.16	4.42	3	27,30 และ 32
รวม			31	

3.2 วิเคราะห์ตัวประกอบจากมาตรฐานด้านครู พบว่า

3.2.1 ค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่า 1.000 มี 2 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 2 ตัวประกอบ ปรากฏว่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 2 ตัวประกอบเท่ากับร้อยละ 68.50

3.2.2 จากการพิจารณา Scree test และค่าน้ำหนักตัวประกอบภายหลังหมุนแกนแบบตั้งฉาก ได้คัดเลือกค่าน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .32 ขึ้นไป ข้อใดมีน้ำหนักตัวประกอบอยู่หลายตัวประกอบ โดยจะเลือกค่าสูงสุดบนตัวประกอบนั้น และจำนวนตัวประกอบที่ได้จะต้องมีจำนวนข้อคำถามตั้งแต่ 3 ข้อขึ้นไป จึงได้ตัวประกอบที่ชัดเจน 2 ตัวประกอบ ได้แก่

1. คุณลักษณะของครู
2. ครูกับศาสนาและสังคม

ตารางที่ 35 ลักษณะตัวประกอบด้านครู

ลักษณะตัวประกอบ				
ชื่อตัวประกอบ	อธิบายความแปรปรวนได้	คิดเป็นร้อยละ	อธิบายด้วยตัวแปรที่สำคัญ (ตัวแปร)	ข้อ/ตัวแปร
1. คุณลักษณะของครู	3.54	35.39	7	33,34,36,39, 40,41,และ42
2. ครูกับศาสนาและสังคม	3.31	33.11	3	35,37และ 38
รวม			10	

3.3 วิเคราะห์ตัวประกอบจากมาตรฐานด้านผู้บริหาร พบว่า

3.3.1 ค่าไอเกน ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ของตัวประกอบ ในแต่ละตัวประกอบที่มีค่ามากกว่า 1.000 มี 7 ตัวประกอบ เมื่อพิจารณาตัวประกอบที่ 7 พบว่าขาดคุณสมบัติในด้านจำนวนของตัวแปรดังนั้นความแปรปรวนสะสมทั้ง 6 ตัวประกอบเท่ากับร้อยละ 66.94

3.3.2 จากการพิจารณา Scree test และค่าน้ำหนักตัวประกอบภายหลังหมุนแกนแบบตั้งฉาก ได้คัดเลือกค่าน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .32 ขึ้นไป ข้อใดมีน้ำหนักตัวประกอบอยู่หลายตัวประกอบก็จะเลือกค่าสูงสุดบนตัวประกอบนั้น และจำนวนตัวประกอบที่ได้จะต้องมีจำนวนข้อคำถามตั้งแต่ 3 ข้อขึ้นไป จึงได้ตัวประกอบที่ชัดเจน 6 ตัวประกอบ ได้แก่

1. การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนา และหลักการจัดการศึกษา
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
3. ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม
4. การศึกษาตามเป้าหมายขององค์กร
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดี
6. การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ตารางที่ 36 ลักษณะตัวประกอบด้านผู้บริหาร

ลักษณะตัวประกอบ				
ชื่อตัวประกอบ	อธิบายความแปรปรวนได้	คิดเป็นร้อยละ	อธิบายด้วยตัวแปรที่สำคัญ (ตัวแปร)	ข้อ/ตัวแปร
1. การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนาและหลักการจัดการศึกษา	8.01	19.06	14	53,57,65,66,67,68,70,72,73,74,75,79,80 และ 82
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	6.12	14.58	10	55,60,61,63,64,71,77,81,83 และ 84
3. ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม	4.71	11.21	5	43,44,45,47 และ 48
4. การศึกษาตามเป้าหมายขององค์กร	4.68	11.14	6	46,49,51,52,59 และ 62
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดี	2.16	5.14	3	69,76 และ 78
6. การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	1.77	4.03	3	50,54 และ 58
รวม			41	

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย อภิปรายจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและนักการศึกษา คาทอลิกในประเด็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ประกอบด้วยมาตรฐานใหญ่ๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร แบ่งเป็นตัวบ่งชี้ 82 ตัว

มาตรฐานด้านผู้เรียน พบว่าจำนวนตัวประกอบตัวบ่งชี้มี 5 ตัวประกอบคือ 1.ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา 2.ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐาน 3.ผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา 4.ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5.ผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดและแนวทางในการจัดการศึกษาคาทอลิกที่ว่า โรงเรียนคาทอลิกเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษา พระศาสนจักรมีสิทธิในการใช้เครื่องมือในการให้การศึกษาแก่เด็กและมนุษย์ทุกคน ซึ่งปรัชญาการศึกษาคาทอลิกคือ การพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข นั่นก็คืออบรมปลูกฝังพัฒนาคนในทุกมิติทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ซึ่งแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญานี้ โรงเรียนคาทอลิกต้องจัดการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ บุคลากร การมีส่วนร่วม ฯลฯ ให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน (ประมวลกฎหมายพระศาสนจักรมาตรา 796 วรรค 1) ซึ่งมีแก่นแท้ของแนวคิดจากคำสอนพระศาสนจักร “GRAVISSIMUM EDUCATIONIS” ข้อ 5 และ “THE CATHOLIC SCHOOL ON THE THRESHOLD OF THE THIRD MILLENNIUM” ที่ชี้ให้เห็นว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก ต้องปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาตามสภาพที่เอื้อ และตามนโยบายของแต่ละสถาบันภายใต้คำแนะนำของพระศาสนจักร ภาพลักษณ์ของการรวมตัวกันเพื่องานด้านการศึกษาที่มีแนวทาง นโยบายและปรัชญาการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น มีการร่วมมือช่วยเหลือกัน ตามแนวจิตตารมณ์ของพระศาสนจักรมากขึ้น (กฤษฎีกาว่าด้วยการศึกษาคาทอลิก) ดังปรากฏเป็นรูปร่างชัดเจนและรับรองเป็นเอกฉันท์ตามลำดับ

ดังนั้น เป้าหมายของคุณภาพการจัดการศึกษาคาทอลิกที่สำคัญคือ พัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศของความเป็นมนุษย์ที่ครบถ้วนทุกตัวประกอบอย่างเต็มศักดิ์ศรีของการเป็นบุตรของพระเจ้า : เป็นคุณภาพของนักเรียนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีแห่งการเป็นบุตรของพระเจ้า มีศักยภาพได้รับการปฏิบัติและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีคุณธรรมศีลธรรม เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่สำคัญมากซึ่ง อธิการบดีกิตติคุณมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กล่าวว่าเด็กเป็นดังของขวัญที่พระเป็นเจ้าทรงมอบให้กับเราอบรม ดูแล และสั่งสอนเขาด้วยความรัก และความรับผิดชอบ ดังคำของพระเยซูเจ้าที่ว่า จงรักผู้อื่นเหมือนที่ท่านรักตนเอง (ยอห์น บทที่ 13 ข้อ 34) ขณะที่ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาสังฆ-

มณฑลอุดรธานี ได้เน้นและสรุปย้ำให้เห็นถึงผลการปฏิบัติในการจัดการบริหารโรงเรียนของท่านอย่างชัดเจนว่า โรงเรียนคาทอลิกที่ประสบผลสำเร็จมีคุณภาพ เด็กนักเรียนมีความสุข มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครู ผู้บริหารโรงเรียนและสังคม เขาารู้สึกปลอดภัย ชีวิตมีคุณค่า และมีการพัฒนาในแง่ของจริยธรรมอย่างแท้จริง สอดคล้องกับอธิการโรงเรียนสันติวิทยา และอธิการณีเจ้าคณะอุร์สุลิน ที่ได้แสดงความคิดเห็นและสรุปในแนวเดียวกันว่าเด็กคือความสำคัญสูงสุดของการจัดการศึกษาดังนั้นกระบวนการสรรสร้างและพัฒนาชีวิตโดยการจัดการศึกษาคาทอลิก ต้องเป็นปัจจัยที่เอื้ออย่างยิ่งให้เด็กได้พัฒนาชีวิตของตนเองเพื่อตนเองและผู้อื่น ในการเจริญชีวิตที่ฝึกฝนคุณธรรมในหลากหลายมิติและรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ดังที่ปรากฏในกิจกรรมที่หลากหลายสอดแทรกอยู่ในแผนการและโครงการของโรงเรียนที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย ที่แสดงทัศนคติว่าการพัฒนาเด็กต้องพัฒนาทุกด้านให้เท่าทันตนเอง ทันสื่อ ทันสังคมและทันโลก ทันจักรวาล เด็กจะได้ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความสุข ซึ่งประมวลกฎหมายพระศาสนจักรมาตราที่ 795 ได้ประกาศอย่างชัดเจนว่า เด็กและเยาวชนต้องได้รับการเลี้ยงดูอบรมอย่างที่ว่าเขาสามารถพัฒนาสมรรถนะทางกาย ใจและสติปัญญาของเขาได้อย่างกลมกลืนกัน มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบและใช้เสรีภาพอย่างถูกต้อง ใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่เพื่อตนเองและส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมภิรักษ์ ได้กล่าวถึงเด็กนักเรียนว่า เราจะรู้ว่าโรงเรียนคาทอลิกที่ประสบความสำเร็จเพียงใด เราดูได้จากเด็กนักเรียนว่าพวกเขาเป็นอย่างไร มีความสุข มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูกับผู้บริหารและอยู่ที่โรงเรียนเหมือนกับบ้านของเขา ซึ่งสอดคล้องกับผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่แสดงความคิดเห็นว่าเราจะรู้ว่าเด็กมีความสุขอย่างไรดูได้จากการที่เด็กรู้สึกว่าจะอยู่ในสถานที่นั้น เด็กนักเรียนรู้สึกได้ว่าเป็นสถานที่ที่เขาปลอดภัย เขาอยู่อย่างมีความสุข ที่ต้องจัดสถานที่ให้ดี มีความชอบธรรมซึ่งเป็นพันธกิจของเราที่จะต้องทำให้เขาารู้สึกว่าเขาปลอดภัย ซึ่งตรงกับแนวการจัดการศึกษาคาทอลิกประเทศไทยที่ว่า สู่ความเป็นเลิศของความเป็นมนุษย์ Human of Excellent ที่ครบถ้วนทุกตัวประกอบของความเป็นมนุษย์ ที่มีศักดิ์ศรี เป็นลูกของพระและสอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหารฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลจันทบุรี ที่เสริมว่านักเรียนจะบรรลุซึ่งความสำเร็จภายใต้คำที่ว่า เก่ง ดี มีสุข โรงเรียนคาทอลิกบางสถาบัน เน้นแค่เพียงให้เด็กเก่ง เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ขณะที่หลักทางเทวศาสตร์มีความเชื่อพื้นฐานว่าความดีของมนุษย์ คือกระทำตามพระประสงค์ของพระเจ้า ซึ่งตรงกับที่นักปรัชญาการศึกษาไทยที่ว่าการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้ให้นักเรียนเก่ง ดี และมีความสุขได้ ด้วยความดีของมนุษย์รวมถึงความสุขของมนุษย์ด้วย ซึ่งผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลอุดรธานี ได้สรุปเกี่ยวกับผู้เรียนว่า ตัวบ่งชี้ที่ดี ที่ชัดเจนของสถาบันคาทอลิก

ก็คือตัวนักเรียน นักเรียนที่อยู่ในสถาบันคาทอลิกจะเห็นลักษณะของโรงเรียนเป็นเสมือนบ้าน เป็นครอบครัว ซึ่งเห็นได้จากสมัยก่อนที่ผู้บริหารเรียกลูกศิษย์นักเรียนว่าลูก สิ่งบ่งชี้นี้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเป็นความสำคัญที่เราต้องวัดตัวเอง วัดความสำเร็จ ในรูปลักษณะมูลค่า ที่เราต้องหันกลับมาวัดความสุข หรือ Index of Happiness นั้นเอง

งานวิจัยหลายเรื่องทีกล่าวถึงประสิทธิผลหรือผลผลิตของการจัดการศึกษาเช่น ปริมาณพินามแมน ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตการศึกษา 2 พบว่าปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียนประกอบด้วยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่เป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อนาคต นัยพัฒนา ได้วิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการส่งเสริมผลการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผลการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ ส่วนรัชดาภรณ์ สุราเลิศ ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีจำนวนทั้งหมด 79 ตัว ครอบคลุม ตัวประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ 1) บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 11 ตัว 2) สื่อการเรียนการสอนประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 9 ตัว 3) ปัจจัยเบื้องต้นประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 13 ตัว 4) กระบวนการประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 35 ตัว 5) ผลผลิตประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 11 ตัว ขณะที่ไพรัช หงษ์เทียบ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ส่วนงานวิจัยของ วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และปรีชา เมธาวิสรภาคย์ ที่วิจัยเรื่องการจัดการศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก พบว่าสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย ดูแลการจัดการศึกษาเอกชนซึ่งดำเนินการโดยคณะมิสซัง คณะนักบวช และฆราวาส การดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชนไปสู่ความมีคุณภาพเป็นเลิศ ผลิตเด็กที่มีคุณภาพ ซึ่งโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกส่วนหนึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพแล้วและบางส่วนก็อยู่ในกระบวนการประกันคุณภาพ และการขอรับรอง

เห็นได้ว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นักการศึกษาคาทอลิก และผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอย่างมากว่าผู้เรียนหรือนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนคาทอลิกต้องได้รับการอบรมมีเอกลักษณ์พิเศษเด่นชัด ที่มีใช้มีเพียงความรู้ความสามารถที่ต้องโดดเด่นในเรื่องของวิชาการตามเกณฑ์หรือคุณสมบัติของมาตรฐานการศึกษาเท่านั้น แต่นักเรียนที่เป็นผลผลิตของโรงเรียนคาทอลิกต้องเด่นชัดในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม

มาตรฐานด้านครู โดยภาพรวมพบว่าจำนวนตัวประกอบตัวบ่งชี้มี 2 ตัวประกอบคือ

1.คุณลักษณะของครู 2.ครูกับศาสนาและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อธิการโรงเรียนสันติวิทยา ที่กล่าวว่าครูคือบุคคลแห่งการเรียนรู้ ที่ต้องมีการพัฒนาตลอดเวลา เป็นผู้อุทิศตนอย่างแท้จริง มีจิตวิญญาณของการถ่ายทอด มีจิตใจแห่งความรักและความปรารถนาดี ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลเชียงใหม่ ได้แสดงความคิดเห็นจากมุมมองของ แฟร์นันโด เรียวโลว์ ผู้ก่อตั้ง คณะธรรมทูตอินเดียน ที่กล่าวว่าความรักเป็นจุดเริ่มต้นของทุกอย่าง เป็นต้นแบบของสังคม เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาทั้งปวง ครูต้องหว่านความรักไปสู่พวกเขาด้วยความอดทนดังเช่นพระเยซูเจ้า ผลแห่งความรักนั้นจะเกิดผลในหัวใจของผู้เป็นครู ซึ่งจะเป็นเสมือนเบ้าที่หล่อหลอม สร้างพัฒนาการของนักเรียนให้ก้าวหน้าไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างมีความมั่นใจในอารมณ์และจิตใจต่อไป ซึ่งตัวครูเองต้องซึมซับในคุณธรรมความรัก ความเมตตาและหล่อหลอมตัวเองก่อน ซึ่งสอดคล้องกับอธิการบ้านสวนเจ็ดริน คณะเยสุอิต ที่แสดงทัศนะว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กเติบโตรู้จักตนเอง เข้าใจสภาพแวดล้อม และสามารถใช้เหตุผล การตัดสินใจ มีจิตสำนึก มีความเมตตา ละเอียดยรอบคอบ ซึ่งต้องใช้ครูที่มีอุดมการณ์ ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เช่นเดียวกับที่ท่านนักบุญเบอร์นาร์โด ได้กล่าวไว้ในบทเทศน์ที่ 2 เกี่ยวกับชีวิตของนักบุญเบเนดิกต์ว่า “คำสอนที่มีแรงจูงใจและเป็นผลดีที่สุดคือ แบบอย่างของกิจการดี” ในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามคำพูดของเรานั้น ไม่มีสิ่งใดจะได้ผลดีมากกว่าแบบอย่างของการกระทำ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะกระทำตามที่เรานำ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องด้วย ดังที่อธิการเจ้าคณะภราดาเซนต์คาเบรียล ได้แสดงทัศนะว่าครูเป็นผู้ร่วมบริหาร เป็นปราชญ์บุคคล ผู้ให้ปัญญาและผู้ร่วมอุดมการณ์ มีการพัฒนาด้านวิชาชีพ ชีวิตฝ่ายจิตอย่างเหมาะสม เข้าใจงานในทิศทางเดียวกัน เป็นครูที่มีวิญญาณครู เป็นผู้อุทิศตนอย่างแท้จริงและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องขณะที่อธิการโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ได้กล่าวถึงบุคลากรครูว่า สิ่งที่จะละเลยไม่ได้ก็คือครูเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน เราที่เป็นผู้บริหารควรจะปฏิบัติในการเอาใจใส่แต่ละคนโดยให้สวัสดิการดี ให้เงินเดือนที่เพียงพอเหมาะสมกับการเสียสละของครูต้องให้การอบรมอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ความตั้งใจสู่เป้าหมายและจิตตารมณ์ของโรงเรียนคาทอลิกตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเครือคณะอัครมุขลิน ที่กล่าวว่าครูของโรงเรียนต้องเป็นครูด้วยชีวิตยินดีที่จะเสียสละและอดทน เป็นครูด้วยอุดมการณ์อันสูงส่งที่จะช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนไปสู่ความเจริญเติบโตในทุกๆ ด้าน และมีได้เป็นครูเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่ดำเนินชีวิตเป็นครูด้วยความสำนึกว่าการประพฤติปฏิบัติและกิริยาวาจาของตนเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนเสมอ ซึ่งนักเรียนจะเรียนรู้คุณธรรมจากการปฏิบัติของผู้ที่เขาเคารพนับถือ มากกว่าจากคำพูดหรือคำสั่งสอน และ

ครูของโรงเรียนจะเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนหมั่นศึกษาและค้นคว้าอยู่เสมอ เป็นผู้ที่รักวิชาการเห็นคุณค่าของความรู้และความจริงและเข้าใจว่าวิทยาการต่างๆ นั้น ก้าวหน้าอยู่เสมออย่างไม่หยุดยั้ง ในด้านแนวทางและกลยุทธ์ในการสร้างความพร้อมของเรื่องศาสนานั้น ผู้อำนวยการกลุ่มสถาบันเซนต์จอห์น ได้แสดงความคิดเห็นว่า เราจะต้องพัฒนาระบบการเรียนการสอนบุคลากรของแต่ละศาสนาให้มีความรู้ทางด้านศาสนาของแต่ละศาสนาอื่นๆ ของคนไทยด้วยกันเองด้วยทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์ ให้รู้จักเทคนิคในการเสนอคำสอนศาสนาและศีลธรรม โดยองค์การทางศาสนาต่างๆ ควรต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกันจนถึงขั้นร่วมมือกันพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันได้ และสถาบันศาสนาจะต้องมีบุคลากรที่พร้อมจะจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาของตนได้ โดยเป็นทั้งผู้บริหารและผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับศาสนาและศีลธรรมหรือบางส่วนของวิชาสามัญได้ตามความถนัดของบุคลากรทางศาสนาของแต่ละสถาบัน เช่นเดียวกับที่โรงเรียนคาทอลิกมีบาทหลวง ภราดา ภคินี และฆราวาส ดำเนินการทางการศึกษา และที่สุดผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลเชียงใหม่ สรุปไว้อย่างน่าฟังว่า ครูจะอบรมสั่งสอนนักเรียนได้อย่างไร มีอยู่ทางเดียวเท่านั้น คือ “ความรัก” หากเราทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความรักนี้ได้ว่า เรารักเขาอย่างจริงใจและมั่นคง พวกเขา ก็จะเชื่อฟัง จะตั้งใจเรียน และจะเป็นเด็กดี ความรักสามารถบันดาลให้นักเรียนมีความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ว่าครูรักเขาจริงหรือไม่ ครูควรรู้จักนักเรียนเป็นการส่วนตัว ควรจะรับฟังและเชื่อในตัวพวกเขาบ้าง บางครั้งครูอบรมสั่งสอนนักเรียนบนพื้นฐานของหน้าที่ของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วมันควรจะเป็นการสื่อสารกันอย่างที่มีความรักเป็นพื้นฐานของชีวิตด้วย หากในการสื่อสารนั้นไม่มีความรัก ความสัมพันธ์นั้นก็เสมือนการกระทำไปตามหน้าที่เท่านั้น ซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่วนตัวได้ โดยเฉพาะในยามที่พวกเขามีปัญหา ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนที่แท้จริงนั้นควรมุ่งเน้นไปที่ความเป็นเลิศของตัวนักเรียนเอง ไม่ใช่เป็นไปตามแผนการสอน ผลลัพธ์หรือความสำเร็จเท่านั้น

งานวิจัยของ ปริญดา พิมานแมน ที่วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตการศึกษา 2 พบว่าปัจจัยเกี่ยวกับครู ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะของครู ด้านความพึงพอใจของครู ด้านคุณภาพการสอน ส่วนดวงสมร กลิ่นเจริญ ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนพบว่าประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยบรรยากาศโรงเรียน ความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมการบริหาร และความพึงพอใจในการทำงานของครู สำหรับพัชรินทร์ วงศ์จันทร์ วิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าตัวประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พิจารณาจาก

ตัวประกอบ 6 ตัวประกอบ ค่าน้ำหนักตัวประกอบที่มาก คือพฤติกรรมของครู และจากการศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา Sallis พบว่าการประเมินผลภายในสถานศึกษาซึ่งส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและวางแผนดำเนินงานที่ชัดเจน มีการควบคุมและทบทวนการปฏิบัติงานตามแผนเอให้บรรลุตามเป้าหมายนั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของครูในโรงเรียน และจากงานวิจัยของ Suryadi ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศอินเดีย พบว่าครูเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ครูที่มีคุณภาพจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษานั้นได้มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิช ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน พบว่าครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีคุณภาพหรือประสิทธิผลของโรงเรียนโรงเรียนที่มีการประเมินโดยผู้บริหาร และครูมีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านครู รองลงมาคือปัจจัยด้านการบริหาร เห็นได้ว่ากลไกที่สำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อการประเมินผลภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพคือ ครู

เห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกเรียกร้องให้บุคลากรครูมีคุณสมบัติคุณลักษณะที่มากกว่าเก่งเพียงวิชาการเท่านั้น แต่ครูควรมีคุณลักษณะและมีหัวใจที่มองนักเรียนแต่ละคนด้วยสายตาแห่งความรัก ความอดทนและให้อภัยได้ แม้เมื่อในขณะที่นักเรียนไม่ได้ตอบสนองถึงความรักที่ครูมีให้เลยก็ตาม การให้การอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดี ยากยิ่งกว่าการสอนให้เด็กมีความรู้ด้านสติปัญญา (ความเก่ง) ความรักจะต้องเป็นหนึ่งเดียวกับความคิด คำสอน และการกระทำนั้นก็คือพฤติกรรมส่วนตัวในชีวิตของครูจะต้องเป็นไปตามที่ครูสอนด้วย

มาตรฐานด้านผู้บริหาร โดยรวมพบว่า จำนวนตัวประกอบตัวบ่งชี้มี 6 ตัวประกอบคือ

1. การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรและหลักการจัดการศึกษา
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
3. ความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม
4. การศึกษาตามเป้าหมายขององค์กร
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดี
6. การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆ ท่าน ที่กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนว่าไม่ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะอยู่ในสถานภาพใด จะเป็นพระสงฆ์ นักบวชชาย นักบวชหญิง หรือฆราวาส ก็ตามนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จ แต่ละท่านเป็นผู้นำในสถานศึกษานั้นๆ ต้องมีและต้องชัดเจนในปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มุ่งสู่การพัฒนาเด็กเป็นนัยสำคัญ สอดคล้องกับผู้ประสานงานโรงเรียนในเครือคณะอัครสุลิน ที่กล่าวว่าผู้บริหารของโรงเรียนต้องมีมโนทัศน์ (VISION) ของการศึกษาอย่างเด่นชัดสามารถเป็นผู้นำที่

กำหนดทิศทางการปฏิบัติของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย เข้าใจการศึกษาและเข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันอย่างลึกซึ้งที่สามารถสร้างสมดุลภาพในทางการปฏิบัติให้กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนในสมัยปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็เสริมสร้างคุณธรรมและคุณลักษณะต่างๆ อีกทั้งเป็นขวัญและกำลังใจของครู เป็นผู้นำที่รับใช้ครูด้วยการให้ความสำคัญในทุกด้านด้วยรูปแบบต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้ครูที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม มีความก้าวหน้าทางวิชาการและปฏิบัติภารกิจเป็นครูอย่างอุทิศตน

ในมุมมองนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ บาทหลวง นักบวช และผู้บริหารฆราวาส ได้แสดงความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารและความสมดุลของชีวิตเป็นเสมือนสิ่งที่ต้องโดดเด่นในชีวิตอย่างแท้จริงของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก ดังที่ ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้กล่าวว่า วิถีชีวิตที่มีคุณธรรมเป็นประจักษ์พยานจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการดำเนินงานประสบผลสำเร็จและเอื้อต่อการทำงานให้ง่ายขึ้น ขณะที่อธิการโรงเรียนสันติวิทยา พุทธถึงการบริหารงานและการจัดการที่ประกอบด้วยความรักจะผูกมัดใจผู้ร่วมงานและนักเรียนให้มีความสุข จะเป็นการกระตุ้นศักยภาพของบุคลากรให้ออกมาพัฒนาสร้างสรรค์งานอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของผู้ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลเชียงใหม่ ที่ให้ข้อคิดเห็นว่าการรักเป็นชีวิตที่เติบโตได้ มนุษย์สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้มากมายด้วยพลังแห่งรักและผูกพันซึ่งสร้างบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สร้างพลังแก่นหน่วยงาน อธิการิณีเจ้าคณะอัครสังฆมณฑล ก่อสร้างการมีแนวทางปฏิบัติชัดเจนและฝึกฝนจนเป็นคุณสมบัติหรือเอกลักษณ์ของสถาบันทำให้ผู้ร่วมงานมีความอบอุ่นใจในการปฏิบัติ และสามารถให้คำแนะนำได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของอธิการโรงเรียนพระแม่มาลี ที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนต้องชัดเจนในนโยบายเดียวกัน พุดภาษาเดียวกันทำให้จังหวะของการพัฒนาเด็กมีความสมดุลสามารถแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ได้ สามารถมองนอกกรอบ ไตร่ตรองนำเข้าสู่ภาคปฏิบัติที่สร้างสรรค์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งอธิการโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา ได้แสดงความเห็นว่าครูและผู้บริหารสามารถทำให้เด็กๆ เติบโตขึ้นด้วยความรักและมีความสมดุลในชีวิต มีความจริงใจและการพัฒนาตนเองได้อย่างชัดเจนและในฐานะที่มนุษย์ทุกคนเป็นลูกของพระสอดคล้องกับความเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐบุทรอุปถัมภ์ ที่ว่าโรงเรียนจะเจริญได้ ครูต้องมีความรู้ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความยุติธรรม เราต้องมีการจัดการที่เสมอภาพ แบ่งปันกันทุกคนอย่างยุติธรรมทั่วถึงและที่สำคัญต้องมีความรัก เมื่อเราให้ใจครูและผู้ร่วมงาน เขาก็จะให้โรงเรียนกับเราเต็มที่เช่นกัน เพราะเมื่อครูได้รับการเรียนรู้การพัฒนาอย่างเต็มที่ โดยที่โรงเรียนควรเป็นผู้ให้ทั้งหมดโดยไม่ต้องให้ครูเดือดร้อน ขณะที่อธิการเจ้าคณะภราดาเซนต์คาเบรียล ให้ข้อคิดว่าบุคลากรทุกคนมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาแต่ละคนมีพรพิเศษ มี

ชุมทรัพย์ในตน เป็นหน้าที่ของเราที่ต้องกระทำให้เป็นกระบวนการพัฒนาต่อเนื่อง ที่สร้างมโนธรรม จิตสำนึก บุคลิกลักษณะและช่วยเด็ก ๆ ให้ค้นพบชุมทรัพย์นี้ ช่วยให้บุคคลได้หลุดพ้นได้รับฟื้นฟูชีวิต เกลา เป็นการพัฒนาบุคคลทั้งครบทุกมิติ เข้าถึงสัจธรรมเข้าใจในความหมายและจุดหมายของการ ดำรงชีวิตเป็นผู้นำและสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคม อีกทั้งช่วยพวกเขาให้รู้จักแยกแยะ รู้จักวิเคราะห์ ไตร่ตรองท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง สามารถนำทักษะภูมิปัญญาไปเสริมสร้างความสัมพันธ์อัน ดีกับชุมชน

เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน อธิการิณีเจ้าคณะอุรฺสุลิน กล่าวถึง เรื่องนี้ว่าเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตของนักเรียน ซึ่งจำเป็นที่หลักสูตรต้องมีสาระที่ กว้างไกลและยืดหยุ่น เป็นการนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งโรงเรียนสามารถแจจแจงในหลาย รูปแบบและหลากหลายโครงการ กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองซึ่งสอดคล้องกับความคิด เห็นของ ผู้บริหารต้นแบบ ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ว่าการนำความสามารถของตนรับใช้ผู้อื่น ด้วยกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและในทุกกระบวนการเรียนการ สอนที่จัดรวมในลักษณะนี้จะมุ่งไปสู่การพัฒนาเด็กนักเรียนในทุกๆ ด้าน อารมณ์ สังคม ปัญญา และ คุณธรรม หล่อหลอมและปลูกฝังนักเรียนและเป็นการเตรียมเด็กให้ออกสู่สังคมและสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ

เครือข่ายและบรรยากาศอันเกิดจากความสำเเร็จของโครงการเรียนการสอนในมิติของ สังคมและคุณค่าของชีวิตที่โรงเรียน เกิดจากความเข้าใจในแนวเดียวกันตามปรัชญาของโรงเรียนและ ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เป็นคำสรุปที่ชัดเจนของอธิการิณีเจ้าคณะอุรฺสุลิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อธิการบ้านสวน เจ็ดริ้น คณะเยสุอิต ที่ว่าการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ว่าบางทีก็หนักแล้ว บางครั้งก็คิดว่าตัวเอง (บาทหลวง นักบวช) สำคัญกว่าฆราวาส ซึ่งเป็นสาเหตุให้ขาดการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการศึกษาคาทอลิกที่สามารถทำงานร่วมกันได้ ผู้อำนวยการกลุ่ม สถาบันเซนต์จอห์น ได้พูดถึงเรื่องนี้ว่าเครือข่ายและบรรยากาศของการเป็นโรงเรียนคาทอลิก เรียกร้องเราให้ตระหนักถึงคุณค่าของการเป็นบุตรของพระ เราต้องมีความเคารพในความเป็น ตัวตนของคนคนนั้น ไม่ว่าเขาจะเป็นใครก็ตาม และในเรื่องเดียวกันนี้เอง ผู้บริหารต้นแบบของ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อคิดเห็นที่บ่งบอกความเป็นคาทอลิกอย่างเด่นชัดในเรื่องนี้ว่า ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่าง ผู้บริหารกับครู ครูกับครู ครูกับนักเรียน- ผู้ปกครอง ฯลฯ ต้อง สามารถบ่งบอกได้ด้วยแบบอย่างหรือรูปแบบของผู้บริหารที่เป็น CEO ของคาทอลิก ก็คือ พระเยซูเจ้า ซึ่งเป็นคุณอาจารย์สอนลูกศิษย์ แต่พระองค์มองลูกศิษย์เหมือนเพื่อน “ต่อไปเราจะไม่เรียกท่านว่าเป็น

คนใช้แต่เป็นเพื่อน” (มัทธิว บทที่ 16 ข้อ 24) กล่าวคือการเคารพศักดิ์ศรีของนักเรียนคือมองเขาไม่ใช่เป็นผู้ถูกกระทำ แต่มองเขาเป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า ที่มีหน้าที่ทำให้เขาเจริญเติบโต มองเขาด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของเขา ช่วยให้เราเจริญเติบโตอย่างมีคุณค่าและด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของเขา ซึ่งเลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทยกล่าวถึงจุดมุ่งหมายและหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องการให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อให้คนไทยได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจึงต้องเน้นนโยบายให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขแม้จะมีความคิดหรือความศรัทธาทางศาสนาแตกต่างกัน อธิการโรงเรียนเซนต์ยอห์นนครสวรรค์ กล่าวว่า การประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงคุณภาพการจัดการศึกษา และกล้าที่จะยืนหยัดตามจิตตารมณ์ของคณะ หรือโรงเรียนของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในฐานะสังกัดคณะนักบวช สังกัดสังฆมณฑล หรือโรงเรียนของฆราวาสก็ตาม ผู้บริหารต้องเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตจริงในคำพูด ในการกระทำ ในการสอน ครูต้องมีจิตตารมณ์ ของความเป็นครูอย่างแท้จริงไม่ใช่เป็นแค่มีอาชีพครู เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ให้แก่สังคม ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการอบรมดูแลเลี้ยงดูลูกของตนอย่างเอาใจใส่ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของเรา ต้องเอื้อและส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกคนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข เคารพศักดิ์ศรีของกันและกันอย่างแท้จริง

งานวิจัยของ จีรวรรณ ขจรภูมิ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี มีอยู่ในระดับมากและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี คือปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครูและปัจจัยนักเรียนส่วนปัญหา ประจักษ์ทอง ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีคุณลักษณะสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จึงควรมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โกศล ศรีทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะทางวิชาการและคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของ

โรงเรียนก็อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนและด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

เห็นได้ว่า การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ผ่านมา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาอยู่บนพื้นฐานของการจัดการศึกษาด้านต่างๆ ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของประสิทธิภาพประสิทธิผล พฤติกรรมการบริหาร การจัดการศึกษาตามกฎหมายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการบ่งบอกและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญที่โรงเรียนเอกชนคาทอลิกต้องตระหนักและให้ความสำคัญอย่างแท้จริงในการจัดการศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิก ดังนั้นผลจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นักการศึกษาคาทอลิกและผู้บริหารโรงเรียนที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จึงมีความคิดเห็นสอดคล้องกันอย่างมากว่าผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกต้องมีเอกลักษณ์พิเศษเด่นชัดถึงการเป็นคริสตชน ที่มีไม่เพียงเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพียงความรู้ความสามารถหรือคุณสมบัติตามเกณฑ์ของของ สมศ. เท่านั้น แต่การเป็นผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกยังถูกเรียกร้องให้มีและเป็นมากกว่า กล่าวคือ การอุทิศตนทั้งครบ เห็นได้จากตัวบ่งชี้ในทุกๆ ตัวประกอบที่เรียกร้องและบ่งบอกถึงคุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงเช่น ในตัวประกอบที่ 3 ด้านผู้บริหารที่เรียกร้องให้ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ (ADM 43) ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานจิตตภาภิบาล (ADM 44) ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม (ADM 45) ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน (ADM 47) ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีมิติศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม (ADM 48) ที่ต้องถ่ายทอดและเป็นตัวแทนของสังคมที่ดี เป็นเสมือนเกลือหรือแสงสว่างที่ส่องประกายให้แก่นักเรียนและผู้ร่วมงาน ซึ่งในแต่ละตัวบ่งชี้บ่งบอกถึงคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่พึงมีอย่างแท้จริง

เหตุผลการตั้งชื่อตัวประกอบแต่ละตัวประกอบมีดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน

ตัวประกอบที่ 1 ให้ชื่อว่าผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐานสู่คุณธรรมเทววิทยา เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในด้านจิตใจและจิตวิญญาณ ที่ต้องได้รับการปลูกฝัง อบรม และพัฒนาด้านคุณธรรมสู่จิตวิญญาณอย่างลึกซึ้ง

ตัวประกอบที่ 2 ให้ชื่อว่าผู้เรียนปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐาน เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่เด็กและเยาวชนหรือมนุษย์ทุกคนพึงมีและสามารถนำไปปฏิบัติได้จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

ตัวประกอบที่ 3 ให้ชื่อว่าผู้เรียนมีคุณธรรมทางศาสนา เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรมจริยธรรมทางศาสนาที่นักเรียนแต่ละคน ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด พึงได้รับการอบรมสั่งสอนและสามารถนำไปปฏิบัติตามหลักความเชื่อตามศาสนาที่ตนนับถือ ซึ่งเป้าหมายของการสอนที่โรงเรียนคือการให้การศึกษอบรม ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาจากภายใน ช่วยสร้างอิสรภาพจากภาวะปิดกั้นใดๆ เพื่อให้เขาเจริญขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (โรงเรียนคาทอลิก ข้อ 29)

ตัวประกอบที่ 4 ให้ชื่อว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และมุ่งสร้างศักดิ์ศรี ทั้งทางกายและจิตใจ เป็นต้นทางศีลธรรมซึ่งการศึกษาคาทอลิกจะช่วยสร้างกระบวนการแห่งการคิด พิจารณา แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์และตัดสินใจเลือก บนพื้นฐานของคุณธรรมความดีงาม อีกทั้งการหล่อหลอมมโนธรรมเป็นเป้าหมายอันสำคัญยิ่งของการศึกษาคาทอลิก จนสามารถผสมผสานการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างลงตัวและมีความสุข

ตัวประกอบที่ 5 ให้ชื่อว่าผู้เรียนดำเนินชีวิตในสังคม เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง นับเป็นหัวใจของการศึกษาคาทอลิก โรงเรียนไม่เพียงสอนเรื่องนี้ด้วยวาจา แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในโรงเรียนที่ต้องแสดงความจริงนี้ ด้วยการจัดการศึกษาที่ต้องชี้นำมนุษย์ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นเยี่ยงพี่น้องในทุกสังคมของชีวิต จากประสบการณ์นี้เขาจะสามารถสร้างสังคมแห่งความรักได้ในครอบครัว ในที่ทำงาน หมู่บ้าน ประเทศชาติ และในโลก (การสอนเยี่ยงพระเยซูทรงกระทำ ข้อ 23)

มาตรฐานด้านครู

ตัวประกอบที่ 1 ให้ชื่อว่าคุณลักษณะของครู เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของครู ที่เราสามารถมองเห็นว่ามีหลายมิติรวมกันและมีในระดับที่แตกต่างกันไป เมื่อมีครูที่ดี เก่ง และเป็นสุข เป็นตัวชี้ที่บ่งบอกได้ว่า นักเรียน ก็จะได้ เก่งและเป็นสุข ซึ่งความแก่นั่น นอกจากเป็นคนดีมีศีลธรรม จริยธรรม มีวุฒิภาวะเชิงศีลธรรม มีความกล้าเชิงศีลธรรมและมีวินัยในตนเองแล้ว ยังเป็นการปูพื้นฐานให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานที่ไหนๆ ก็ได้ ซึ่งลักษณะเฉพาะของการให้การศึกษอบรม ที่มีความสำคัญสูงสุดของการศึกษาคาทอลิก คือการสื่อความจริง (สมรวาสคาทอลิกในโรงเรียน ข้อ 16) ดังนั้น คำพูด การปฏิบัติ การให้กำลังใจและความช่วยเหลือ คำแนะนำและการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอย่าง

นุมนวล ล้วนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในกระบวนการให้การศึกษาอบรมที่จะทำให้ครูบรรลุนเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงความสำเร็จของนักเรียน

ตัวประกอบที่ 2 ให้ชื่อว่าครูกับศาสนาและสังคม เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาทุกคน ในทุกมิติ ครูทุกคนต้องมีความรู้อย่างถ่องแท้ถึงวิธีการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การเรียนรู้ด้วยวิธีสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) การเรียนรู้ตามระดับกาพัฒนาสมอง (Brain-based learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงเพื่อแก้ไขปัญหา (Problem-based learning) การเรียนรู้โดยกิจกรรมโครงการ (Project-based learning) การเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัย (Research-based learning) เป็นต้น การพัฒนาความรู้ทางศาสนาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยกระบวนการและวิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติตนอยู่ในจริยวัตรที่เหมาะสม รวมทั้งมิติทางด้านศาสนาในชีวิตด้วย (มิติทางศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ข้อ 110)

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

ตัวประกอบที่ 1 ให้ชื่อว่า การบริหาร การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักศาสนา และหลักการจัดการศึกษาเพราะว่า ตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งเป็นสถานที่ให้การศึกษาอบรมแก่บุคคลในทุกด้าน โดยทางโครงการศึกษาที่ชัดเจนซึ่งมีพระคริสตเจ้าเป็นพื้นฐาน มีเอกลักษณ์อันเนื่องมาจากมิติทางพระศาสนจักรและวัฒนธรรม มีพันธกิจเป็นการให้การศึกษาอบรมในฐานะเป็นงานของความรัก ให้บริการแก่สังคม การให้การศึกษาจึงเป็นการดึงเอาสิ่งที่ดีที่สุดในตัวนักเรียนออกมา อีกทั้งจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่นักเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ไม่ว่าจะเป็นมิติทางปัญญา ทางวัฒนธรรม ทางสังคมและทางจิตวิญญาณ

ตัวประกอบที่ 2 ให้ชื่อว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรให้มีเนื้อหาของความรู้ตัว รู้จักตนเอง การควบคุมตนเอง ทักษะการฟังและการผูกมิตร การศึกษาคาทอลิกต้องการให้นักเรียนเข้าใจบัญญัติของพระเยซูเจ้าที่ว่า“จงรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง” ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของการศึกษาคาทอลิก คือการสอนคนให้รู้จักรัก และรักอย่างถูกต้อง รักตัวเอง รักพ่อแม่ รักครูอาจารย์ และรู้จักที่จะรักผู้อื่น หันออกจากตนเองและสร้างมิตรภาพ รู้จักฟังและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักสนใจและร่วมทุกข์ร่วมสุขกับผู้อื่น รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม ฯลฯ

ตัวประกอบที่ 3 ให้ชื่อว่าความเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้นำในสถาบันการศึกษาคาทอลิก ถือว่าเป็นกระแสเรียกหรือผู้ที่พระเจ้าส่งมาให้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้กับพระเจ้า พระศาสนจักร สถาบันและสังคม ดังนั้นผู้บริหารและผู้สนับสนุนการเรียนการสอน ต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้และมีจิตตารมณ์ความรักและรับใช้อย่างแท้จริงจึงจะสามารถจัดการศึกษาที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ได้อย่างลึกซึ้งและเพื่อที่จะวางแผนการศึกษาในอนาคตของแต่ละสถาบัน ให้ควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

ตัวประกอบที่ 4 ให้ชื่อว่าการศึกษาตามเป้าหมายขององค์กร เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแผนนโยบายและพันธกิจแห่งความรัก ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ผู้บริหารและผู้ร่วมบริหารทุกคนก็ต้องได้รับการพัฒนาทุกมิติไม่ว่าร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้สามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจลงมือทำโดยการพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่มากมาย ซึ่งนอกจากนั้นต้องเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นมโนธรรมให้แก่สังคมและชี้แนะสังคมได้

ตัวประกอบที่ 5 ให้ชื่อว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนตามประเพณีที่ดี เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาคาทอลิก มีเอกลักษณ์มุ่งเน้นการอบรมคน รวมทั้งการใส่ใจในการจัดบริบทของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และประสานการเรียนรู้และพัฒนาการทุกอย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เปี่ยมด้วยคุณธรรมและความรู้ และเป็นพลเมืองของชาติตามหลักคริสตธรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

ตัวประกอบที่ 6 ให้ชื่อว่าจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพราะว่าตัวแปรส่วนใหญ่ของตัวประกอบนี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการศึกษาอบรมในสถานศึกษาคาทอลิก เป็นกระบวนการแห่งการแบ่งปัน เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การฟื้นฟูชีวิตอยู่เสมอ และการยึดคุณค่าพระอาณาจักรเป็นคุณค่าหลักในการพัฒนาจิตใจและจิตวิญญาณของผู้เป็นสมาชิกในสถานศึกษาคาทอลิก ดังวิสัยทัศน์ของการศึกษาคาทอลิกซึ่งกำหนดว่า “บุคคลแห่งการเรียนรู้ ชุมชนที่รักและเอื้ออาทร มุ่งสู่ความเป็นเลิศแห่งความเป็นมนุษย์ ตามหลักคริสตธรรม”

ข้อเสนอแนะในการใช้ผลวิจัย

จากการวิจัย เรื่องการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพที่สำคัญ ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร การนำผลการวิจัยไปใช้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สภาการศึกษาภาคทอโลกประเทศไทย ควรรณรงค์ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้โรงเรียน เอกชนภาคทอโลกดำเนินการ จัดทำเกณฑ์การประเมินในด้านผู้เรียนครูผู้สอนและผู้บริหาร ตามตัวประกอบและตัวบ่งชี้ที่ค้นพบ ให้เหมาะสมในแต่ละสถาบันหรือหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็โรงเรียน ของสังฆมณฑล โรงเรียนของคณะนักบวช โรงเรียนของฆราวาส

2. สถานศึกษาแต่ละสังกัด ควรจัดทำเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการประเมิน คุณภาพการจัดการศึกษาตามตัวประกอบและตัวบ่งชี้ที่ค้นพบ ทั้งในด้านผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร ให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาภาคทอโลก คือรักและรับใช้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ของแต่ละสถาบัน ซึ่งเกณฑ์นั้นควรตระหนักถึงความต้องการของแต่ละคณะ โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศ

3. สถานศึกษาหรือหน่วยงานต่างๆ สามารถนำตัวประกอบและตัวบ่งชี้ที่ค้นพบทั้ง ด้านผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมิน ผ่านมาตรฐานของโรงเรียนในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น ด้านผู้เรียน ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การศึกษาชาติในที่จะประเมินผู้เรียนภายใต้ปรัชญา ที่ว่า “คุณธรรมนำความรู้” ทั้งนี้เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและเสริมสร้างคุณธรรม และความรู้ให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรสร้างเกณฑ์การประเมินมาตรฐานตามตัวประกอบที่สำคัญ โดยพิจารณาจาก น้ำหนักตัวประกอบของตัวบ่งชี้แต่ละตัว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินมาตรฐานด้านต่างๆ

2. ควรแยกการวิจัยมาตรฐานแต่ละด้านออก จะทำให้ใช้จำนวนผู้เชี่ยวชาญน้อยลง และเจาะจงผู้เชี่ยวชาญตามมาตรฐานด้านนั้นๆ ได้มากขึ้น อีกทั้งทำให้ตัวบ่งชี้ที่ได้น้อยลง เป็นผลให้ กลุ่มตัวอย่างสามารถพิจารณาตัวบ่งชี้แต่ละข้อได้ดีขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาเฉพาะในแต่ละ สถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นต้นสังกัดเพื่อสามารถปลูกฝังและเสริมสร้างให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของแต่ละสถาบัน

4. ศึกษาความเป็นไปได้ที่จะนำมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาที่ได้จากการ วิจัย มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กวรรณิกา เจิมเทียนชัย. “การพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- กมล สุดประเสริฐ และ สุนทร สุพันธ์ชัย. วิสัยทัศน์ทางการศึกษา ทิศทางที่ไทยต้องทบทวน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานสนับสนุนการวิจัย(สกว), 2541.
- เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์. “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, 2543.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. บ้านสมองของชาติ: ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ซัคเซสมีเดีย, 2543.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “วิกฤตการศึกษาไทยวิกฤตชาติที่ร้ายสุดในทศวรรษ.” หนังสือพิมพ์
ผู้จัดการรายวัน, 6 ตุลาคม 2541, 11.
- โกศล ศรีทอง. “คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5.” วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2543.
- เข้มทอง ศรีแสงเลิศ. “การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ดุขุภัณฑ์ สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.
- จรัส นองมาก. การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน: แนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการ
แบ่งเบาภาระของรัฐ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2539.
- จิรุตน์ ศรีรัตนบัลลังก์ และคนอื่น ๆ. เครื่องชี้วัดคุณภาพโรงพยาบาล : Hospital quality
Indicators. กรุงเทพมหานคร : ดีไซน์, 2543.

- จีรวรรณ ขจรภูมิ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี, 2550.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. การวิเคราะห์ตัวประกอบ [Online]. Accessed 1 June 2004. Available
from <http://www.watpon.com/>
- เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ. การพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศ ค.ศ.
2000. กรุงเทพฯ : จีระวิชาการพิมพ์, 2529.
- ดวงสมร กลิ่นเจริญ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2545 .
- ทักษิณ ชินวัตร. “การฉลองครบรอบ 336 ปี ของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.”
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ บางนา, 26 พฤษภาคม 2544. (อัดสำเนา)
- ธำรง อุดมไพจิตรกุล. “คนไทยของไทยทุกส่วน: จากบทเรียนสู่ความเข้มแข็ง.” วารสารบริหารการ
ศึกษา มศว 3, 7 (มกราคม-มิถุนายน 2547) : 4-5.
- ธีระกุล สติรนาถ. การศึกษาบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมให้แก่นักเรียน
โรงเรียนคาทอลิก ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- ธีรพันธ์ ไกรนิธิสม . “รัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการพัฒนาการศึกษาของชาติ.” วารสาร
ข้าราชการครู 18, 2 (ธันวาคม 40-มกราคม 41): 36.
- นรินทร์ มีมาก และคณะ. “การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2543.
- บุญใจ ศรีสถิตนารา. “การพัฒนาดัชนีรวมของคุณภาพการจัดการศึกษา สำหรับหลักสูตร
พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535.
- ประคอง กรวรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.

ประทีป โกมลมาศ. “การทดลองครบรอบ 336 ปี ของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.”

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ บางนา, 26 พฤษภาคม 2544. (อัดสำเนา)

ประยูร พงศ์พิษณุ. การศึกษาคาทอลิกกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2543.

ประยูร อาษานาม. คู่มือวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น:แก่นคำออฟเซตการพิมพ์, 2543.

ประเวศ วะสี. “วิสัยทัศน์ของกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารวิชาการ 2, 1 (มกราคม 2542) :8-11.

ประเวศ วะสี. “แนวคิดเกี่ยวกับระบบพัฒนาการเรียนรู้ในปฏิรูปการศึกษา.” ใน แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. ไพฑูรย์ สินดารัตน์, บรรณาธิการ, 23-26. กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2543.

ปัญญา ปรารค์ทอง. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2545.

ปรีชา เมธาวัชรภาคย์. สถาบันศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกกับภารกิจทางการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2544. (อัดสำเนา)

พัชรินทร์ วงศ์จันทร์. “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

เพ็ญแข ศิริวรรณ. สถิติเพื่อการวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์ (SPSS Version 10). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บจก. เท็กซ์แอนด์เจอร์นัลพับลิเคชั่น, 2546.

ไพรัช หงษ์เทียบ. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.” ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

มติชน, 16 มิถุนายน 2547 .

- เมชวิน พุ่มมาลี. “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเอกชนประเภทนอกระบบโรงเรียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- รัชดาภรณ์ สุราเลิศ. “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.
- รุ่ง แก้วแดง. ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2544.
- วิจิตร ศรีสอาน. “วิกฤตและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย.” ห้องประชุมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2549.
- วิชัย ต้นศิริ. โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการทัศน์ใหม่ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : SR printing limited partnership, 2542.
- วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์. แนวโน้มการจัดการศึกษาในสหัสวรรษที่ 3 :บริบทของโรงเรียนคาทอลิก. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ และ ปรีชา เมธาวัชรภาคย์ “การจัดการศึกษาเอกชนในเครือคาทอลิก” (คณะศึกษาศาสตร์ ศูนย์วิจัยทางสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2543.
- วิวัฒน์ แพร่สิริ. “วิวัฒนาการและอนาคตภาพการศึกษาคาทอลิกกับการพัฒนาสังคมไทย.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543. (อัดสำเนา)
- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. “ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนด้วยการใช้เทคนิคการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12” งานวิจัยส่วนบุคคล ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไปจากคณะกรรมการวิจัยการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2544.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สมกูด ถาวรกิจ. "รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ."
การศึกษาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- สมณกระทรวงการศึกษาฯ สมรวัสาคาทอลิกในโรงเรียนพยานยืนยันความเชื่อ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1988. (อัดสำเนา)
- _____ . มิติทางศาสนาทางการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1988. (อัดสำเนา)
- _____ . โรงเรียนคาทอลิก . กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1977. (อัดสำเนา)
- _____ . โรงเรียนคาทอลิก ขณะกำลังเข้าสู่หัสวรรษที่สาม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1997. (อัดสำเนา)
- _____ . สมณสาธว่าด้วยการศึกษาคาทอลิก. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 1965. (อัดสำเนา)
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). ข้อบังคับ ระเบียบและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533. (อัดสำเนา)
- _____ . สมาคมครูโรงเรียนคาทอลิกแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533. (อัดสำเนา)
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). "ถ้อยแถลงการณ์ประชุมสมัชชาประจำปี 2540."
การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย , 28 กรกฎาคม 2541.
- _____ . วารสารสภาการศึกษาคาทอลิกรายปี (ฉบับเดือนสิงหาคม 2544-2545) : คำนำ.
- _____ . วารสารสภาการศึกษาคาทอลิกรายปี (ฉบับเดือนสิงหาคม 2545-2546) : คำนำ.
- _____ . วารสารสภาการศึกษาคาทอลิกรายปี (ฉบับเดือนสิงหาคม 2546-2547) : คำนำ.
- _____ . วารสารสภาการศึกษาคาทอลิกรายปี (ฉบับเดือนสิงหาคม 2547-2548) : คำนำ.
- _____ . วารสารสภาการศึกษาคาทอลิกรายปี (ฉบับสิงหาคม 2549-2550) : คำนำ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2542.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2545.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐานการศึกษาชาติ. กรุงเทพฯ :
สหายบลิ๊อคและการพิมพ์, 2548.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1, มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่
การศึกษากทมมหานครเขต 1, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็น.ที.,2550.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. “ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบผลการปฏิบัติ
งานโครงการและแผนงาน. ข่าวสารวิจัยการศึกษา 19,6 (สิงหาคม-กันยายน
2539):36.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า
พรินติ้ง จำกัด,2544.

สุมาลี จันทรชลอ. การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อกรุงเทพ, 2543.

สุมาลี จันทรชลอ. “เอกสารการสอนสถิติการศึกษา.” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2545.

สุรัฐ ศิลปอนันต์. กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำ
คุรุสภา ,2543.

องอาจ นัยพัฒน์. การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปี
การศึกษา2542. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.

อดิศักดิ์ โพธารามิก. “คำบรรยายเปิดงานรวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย.”จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 1 มิถุนายน 2548.

อนุวัฒน์ ศุภชุตีกุล และคนอื่น ๆ . ก้าวแรกของ TQM/CQI ในโรงพยาบาล. กรุงเทพมหานคร :
ดีไซร์, 2541.

อมรวิทย์ นาครทรรพ. เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึก, 2548.

อำรุง จันทวานิช. มาตรฐานการศึกษาชาติ. กรุงเทพฯ : สหายบลิ๊อคและการพิมพ์, 2548.

อุทุมพร จามรมาน. วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.

- อุทุมพร จามรมาน. การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา ตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย.
กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2541.
- Armstrong, David G., Kenneth T.Henson and Tom v. Savage. Education Introduction. 3rd
ed.New York : Mc-Millam Publishing Company, 1989.
- Bennis, W. "Management the dream: Leadership in 21st century." Journal of
Organization Change Management (1989):36-41.
- Harumi ,Bentley Susan ."Building and Effective Hight School. A Descriptive Study."
Dissertation Abstracts International,1988.
- Brown, Bruce Robert. "An Analysis of the Perceived Effectiveness of School Based
Management By School and Community Stakeholders." Dissertation
Abstracts,International, 1998.
- Brown, Johnnie Anthony. "An Evaluation of the Effects of School-Based Management on
Perceived Principal and School Effectiveness at a Public Middle School."
Dissertation Abstracts, International, 1998.
- Catholic, Directory. "Catholic Social Communications Thailand." In Catholic, Directory
of Thailand,32. Bangkok: Catholic Press of Thailand, 1991.
- Campbell, J.P. and E.E. Beaty. On the Nature of Organizational Effectiveness. In New
Perspective on Organizational Effectiveness. Edited by Goodman, Paul S.and
Penning, Johannes M.San Francisco : Jossey-Bass Publisers,1977.
- Comrey A.L, and H.B Lee .A First Course in Factor Analysis.2nd ed. Hillsdale. NJ:
Lawrence Erlbaum Associates Publishers,1992.
- Congregation for Catholic Education. Catholic Education in Thailand in The Eighties
Bangkok: Catholic Press of Thailand, 1982.
- _____.Lay Catholic In School :Witness to Faith. Bangkok: Catholic Press of Thailand
(Rome), 1982.
- Chrispeels, J.and Ann H. "A Study of Factor Contributing to Achieving and Sustaining
School Effective in Elementary Schools." Dissertation Abstracts International,
1990.

- Coefficient Alpha. Applied Psychological Measurement. West Publishing Company, 1977
- Cickman , C. R. and Michael A. S. Creating Excellence : Managing Corporate Culture, Strategy and Changing the New Age. New York : New American Library, 1984.
- Dondero, Grace Marie. "School-Based Management, Teachers' Decisional Participation Levels, School Effectiveness, and Job Satisfaction." Dissertation Abstracts, International, 1993.
- Edmonds, R.R. "Effective Schools for the urban Poor : Journal Articles; Information Analyses Educational Leadership", v 37 n1 (20-24 Oct 1979) :15-18.
- Gickman, C.D. Good and Effective School :What do you want : Phi Delta Kappan v 68 n 8 (24 Apr 1987) : 622.
- Hoy, Wayne K. and Judith Ferguson . A Theoretical Framework and Exploration of Organization Effectiveness of Schools: Educational Administration Quarterly, Vol. 21, No. 2, 117-134, 1985. [Online]. Accessed 7 November 2007, Available from [www.eric.ed.gov/ERIC WebPortal /recordDetail?accno=ED341125 - 21k](http://www.eric.ed.gov/ERIC/ERICWebPortal/recordDetail?accno=ED341125-21k)
- Hoy, W.K. and C.G. Miskel. Educational Administration Theory Research and Practice. 4th ed. Singapore : McGraw-Hill : 1991.
- Johnstone, J.N. Indicators of Education Systems. London : Unesco McGraw-Hill, 1981.
- Kirk ,R.E. Experimental Design: Procedures for the Behavioral Sciences. 3rd ed. New York: Brooks. Cole Publishing Company, 1995.
- Lee J. Cronbach. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York:Harper & Row Publishers, 1974.
- Lunenburg, F.C and A.C. Ornstein. Educational Administration : Concept and practices. 2nd ed. Chocago : Wedsworth Publishing, 1996.
- Mortimore, P., P. Sammons, Stoll,L.; Lewis,D.;and Ecob, R. Key factors for effective junior schooling. In M. Preedy (ed) Managing the effective in school. London : The Open University Press. 1994.

- Nanus, B. Visionary Leadership. San Francisco : Jossey-Bass,1992. Oxford dictionary, quoted in N. J. Johnstone.Indicators of education systems.London : Kogan Page, 1981.
- Sergiovanni, T.J., and J.H. Moore. Schooling for tomorrow. Boston : Allyn and Bacon, 1989.
- Taylor, E. Harrison. "Perceived Organization Effectiveness of Secondary School in Trinidad and Tobago." Dissertation Abstracts International, 1987.
- The World Competitiveness Yearbook. International Institute for Management Development (IMD) Domestic economy, internationalization, government, finance, infrastructure, management, science and technology, and people. Singapore, 2001. [Online].Accessed 7 November 2007, Available from <http://www.onec.go.th/publication/international/appendix.pdf>
- Webster, D.S.Advantages and Disadvantages of Methods of Assessing Quality Change 13 (September 1983):20-24. [Online].Accessed 7 November 2007, Available from www.m-w.com/dictionary/ds.
- Webster dictionary, quoted in N. J. Johnstone.Indicators of education systems 33, 38 (71-77./ 55-68).[Online].Accessed 7 November 2007, Available from www.m-w.com/dictionary/ds.
- You, E.T. Corporate Strategy and the New Europe. Academy of Management Executive (August 1990) : 61-65. [Online].Accessed 7 November 2007, Available from [http:// www.itu.int/osg/spu/newslog](http://www.itu.int/osg/spu/newslog).

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ. 0502.203.2/ ว 089

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอสัมภาษณงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสาย
สามัญในประเทศไทย”

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอรรรณ จันทรชลอ รหัส 47252906 นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน
คาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย”

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ ให้นางสาวอรรรณ
จันทรชลอ สัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสาย
สามัญในประเทศไทย เพื่อนำไปพัฒนางานวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร .0-3421-9136

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ภราวดา ดร.ประทีป ม.โกมลมาศ	อธิการบดีกิตติคุณ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
2. บาทหลวง ดร.วิวัฒน์ แพร์ศิริ	ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
3. บาทหลวง ดร.ลือชัย จันทร์โป	ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา สังฆมณฑลจันทบุรี
4. บาทหลวง คมกฤษ อนามนารถ	ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา สังฆมณฑลเชียงใหม่
5. บาทหลวงจรัล ทองปิยะภูมิ	ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา สังฆมณฑลอุดรธานี
6. บาทหลวงมิเกล กาไรซาบาล	อธิการบ้านสวนเจ็ดริ้น คณะเยสุอิต
7. ภราวดา ดร.วิศิษฎ์ ศรีวิชัยรัตน์	เลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย
8. ภราวดา ดร.ศิริชัย ฟอนซีกา	อธิการเจ้าคณะภราวดาเซนต์คาเบรียล
9. ภราวดาอนุรักษ์ นิธิภัทรภรณ์	ผู้บริหารต้นแบบ ของกระทรวงศึกษาธิการ คณะเซนต์คาเบรียล
10. ภราวดาวิกเตอร์ กิลมุลโยส	อธิการโรงเรียนโชติรวินครสวรรค์ คณะลาซาล
11. ซีสเตอร์รวงกาญจนา ชินะผา	อธิการินีเจ้าคณะอัครสุลิน
12. ซีสเตอร์ ดร.ชวาลา เวชยันต์	อธิการโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า
13. ซีสเตอร์ ดร.อรชร กิจทวี	อธิการโรงเรียนพระแม่มาลี คณะพระแม่มาลี
14. เซอร์ ดร.แอนนี่ สนเจริญ	อธิการโรงเรียนสันติวิทยา คณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต
15. อาจารย์ ดร.ชัยณรงค์ มนเทียรวิเชียรฉาย	ผู้อำนวยการกลุ่มสถาบันเซนต์จอห์น
16. อาจารย์ ดร.สกาวัฒน์ ธรรมภักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมภักษ์
17. อาจารย์สุมิตรา พงศธร	ผู้ประสานงานโรงเรียนในเครือคณะอัครสุลิน
18. อาจารย์สุปรียา พยานางกูร	ผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์

คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

94 ถนนสุนทรโกษา คลองเตย กทม.10110 : 02 2490054; 2496643; 2402158

Congregation of the Sisters of the Sacred Heart of Jesus of Bangkok

94 Sunthornkosa Road, Klongtoey, Bangkok 10110 THAILAND

ที่ พิเศษ 1/2550

30 มีนาคม 2550

เรื่อง การสัมภาษณ์งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก
สายสามัญในประเทศไทย”

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูล-เนื้อหา จำนวน 1 ชุด

ตามที่ท่านกรุณาให้ซิสเตอร์ไปสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
โรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย เพื่อนำไปพัฒนางานวิจัยนั้น ในการนี้ซิสเตอร์ได้ส่งข้อมูล
เนื้อหาการสัมภาษณ์มาให้ท่านเพื่อพิจารณา

จึงขอความกรุณาจากท่านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาดังกล่าวด้วย พร้อมกัน
นี้ ซิสเตอร์ได้แนบซองเพื่อส่งข้อมูลกลับมาด้วยแล้ว โดยขอความกรุณาส่งข้อมูลกลับมาภายในวัน ที่
15 เมษายน 2550

ในกรณีที่ท่านไม่ได้ส่งข้อมูลกลับมาภายในเวลาที่กำหนด จะถือว่าข้อมูลที่ส่งไปให้
ท่านตรวจสอบนั้นถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาดใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(ซิสเตอร์อรรณณ จันทร์ชลอ)

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ. 0502.203.2 / ว 088

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ รหัส 47252906 นักศึกษาระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย”

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย ที่แนบมาพร้อมกับหนังสือนี้ ทั้งนี้ภาควิชาฯ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร .0-3421-9136

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. บาทหลวง ดร.ไผยอง มณีราช
อาจารย์ประจำ วิทยาลัยแสงธรรม
2. ชิสเตอร์ ดร. สมพิศ กัตัญญ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
3. รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น
รองอธิการบดี South Eastern University
4. รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์
อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
5. รศ.ดร.สุมาลี จันทรชลอ
รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- *6. รศ.จริยา สมประสงค์ (อาจารย์ภาษาไทยดีเด่น / นักเขียน)
อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

- อาจารย์จะเป็นผู้ตรวจ และชดเชยการใช้ภาษาของแบบสอบถาม เท่านั้น

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	Σx	IOC	ผล
1. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนมีความสุขภาพ นอบน้อม อ่อนโยน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน	4	0.8	ตรงเนื้อหา
5. มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	4	0.8	ตรงเนื้อหา
6. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความดี ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
7. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ	4	0.8	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	Σx	IOC	ผล
1. ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล	4	0.8	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาด้านการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน	4	0.8	ตรงเนื้อหา
3. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมความเข้าใจในเรื่อง เพศศึกษา ครอบครัวศึกษา	4	0.8	ตรงเนื้อหา
4. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรี คุณค่าของตนเอง และผู้อื่น	4	0.8	ตรงเนื้อหา
5. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวต่อต้านยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	Σx	IOC	ผล
1. ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน	5	1.0	ตรงเนื้อหา

2. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและสุนทรียภาพด้านความสงบฝ่ายจิตใจ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (ต่อ)	ΣX	IOC	ผล
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของโรงเรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและวิทยาการใหม่ๆ กับวิถีชีวิตแบบไทย	5	1.0	ตรงเนื้อหา
5. ผู้เรียนกล้าแสดงออกและสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	ΣX	IOC	ผล
1. ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันต่อปัญหาสังคมปัจจุบัน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิด ความสามารถอย่างอิสระโดยเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ผู้เรียนรู้จักตนเอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและคุณค่าทางวัฒนธรรม	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งที่เป็นธรรมชาติอย่างเป็นระบบ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	ΣX	IOC	ผล
1. ผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
5. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสารลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	5	1.0	ตรงเนื้อหา
6. ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครบถ้วนที่ศึกษาที่เหมาะสมกับวัย ร่วมกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน และมีการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	Σx	IOC	ผล
1. ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ (พระเป็นเจ้า)	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนา ที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	Σx	IOC	ผล
1. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละ เต็มความสามารถทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้เรียนสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตาม ศักยภาพของตน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยครูและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานด้านครู

ครูโรงเรียนคาทอลิก คือ ผู้ให้การอบรมบุคคลในทุกด้าน และเป็นการเตรียมไปสู่อาชีพการงาน รวมทั้งด้านศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม การศึกษา และสังคม ดังนั้น ครูต้องได้รับการอบรมทางศาสนาอย่างลึกซึ้งและเตรียมตัวอย่างดี มีความเชี่ยวชาญในวัฒนธรรม จิตวิทยาและวิธีการสอน หมั่นศึกษาให้ลึกซึ้งและติดตามวิทยาการใหม่ๆ เสมอ

มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	Σx	IOC	ผล
1. ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถเพียงพอ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถในการสอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอนประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1. ความสง่างาม (Gravity) หรือความเอาใจจริงจัง (Seriousness) 2. ความเงียบ (Silence) 3. ความถ่อมตน (Humility) 4. ความรอบคอบ (Prudence) 5. ปรีชาญาณ (Wisdom) 6. ความอดทน (Patience) 7. การรู้จักวางตัว (Reserve) 8. ความอ่อนโยน (Gentleness) 9. พลัง (Strength) 10. ความกล้าหาญ (Courage) 11. ความกระตือรือร้น (Zeal) 12. การระวังตัว (Vigilance) 13. ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14. ความใจกว้าง (Generosity)	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
5. ครูสอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา โดยส่งเสริมให้เรียนที่ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัยแสงธรรมหรือกรุงโรม ตามความเหมาะสม	4	0.8	ตรงเนื้อหา
6. ครูได้รับการส่งเสริม ฝึกฝนและเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์	3	0.6	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	Σx	IOC	ผล
1. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ ทำงานด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ครูเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษา (School administrator) ผู้บริหารโรงเรียนวัดหรือโรงเรียนคาทอลิก ถือว่าเป็นกระแสรียก หรือผู้ที่พระเจ้าส่งมาให้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้กับพระเจ้า พระศาสนจักร สถาบันและสังคม จึงต้องเอาใจใส่ดูแลบริหารสถานศึกษาอย่างดี ทันท่วงที การเปลี่ยนแปลง พัฒนาและจัดการให้โรงเรียนเป็นเลิศทางคุณธรรม จริยธรรมและเด่นทางวิชาการ มีคุณภาพเท่าเทียมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	ΣX	IOC	ผล
1. ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญ สนับสนุนและพัฒนางานจิตตภาภิบาล	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. บาทหลวง นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตภาภิบาล หรือผู้ช่วยทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงานจิตตภาภิบาลอย่างต่อเนื่อง	5	1.0	ตรงเนื้อหา
5. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ของศาสนิกชน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
6. ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะเรื่อง ที่มีมิติศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	ΣX	IOC	ผล
1. จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตภาภิบาลที่เป็นระบบต่อเนื่อง อย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลเป็นไปได้อ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมภาภิบาล	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. จัดและให้ความสำคัญงานจิตตภาภิบาลเป็นอันดับต้นๆ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. จัดการฟื้นฟูจิตใจ สอนคริสตศาสนธรรม และจริยธรรม แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ต่อ)	ΣX	IOC	ผล
5. จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เป็นแหล่งศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกายและผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
6. เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยไม่มี การแบ่งแยกชนชั้น ศาสนา ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
7. สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
8. ปลุกฝังการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่อย่างพอเพียง	5	1.0	ตรงเนื้อหา
9. จัดระบบพัฒนา ส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตาม และประเมินอย่างเป็นระบบและชัดเจน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
10. จัดสวัสดิการ ค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่าง ๆ ให้แก่ครู และผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม	5	1.0	ตรงเนื้อหา
11. จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตาม และประเมิน มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
12. กำหนดมาตรฐานของคุณธรรม ที่เน้นลักษณะเฉพาะของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
13. พัฒนาความสามารถของผู้เรียน ในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	5	1.0	ตรงเนื้อหา
14. กำหนดแผนงานการอบรม พัฒนา สัมมนา และฟื้นฟูจิตใจครูเป็นประจำทุกปี	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ΣX	IOC	ผล
1. จัดกิจกรรมปลุกฝังค่านิยมการรักและรับใช้ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยศาสนา-สัมพันธและศาสนิกสัมพันธ์	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. ให้คำแนะนำ ปรึกษาถึงวิถีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมีสันติสุขและดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นรายกรณี	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)	ΣX	IOC	ผล
4. เสริมสร้างความเข้าใจให้ค่านะน่านักเรียนเรื่อง กระแสเรียกของแต่ละบุคคล อย่างชัดเจน	3	1.0	ตรงเนื้อหา
5. ปลุกฝัง และส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนคาทอลิก เป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่าง ๆ เช่นการขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อดวงก่อนและหลังมิสซา ตามความสนใจ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
5. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่นกองหน้า ร่าเริง พลศิลป์ วายซีเอส พลมารี ยูวธรรมทูต เยาวชน เซอร์ร่า เอส วาย เอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
7. จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ใน การเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่า สร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสาร สู่ความหมายของกฎและคำปฏิญาณ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ΣX	IOC	ผล
1. มีหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิกแต่ละท้องถิ่น	4	0.8	ตรงเนื้อหา
2. มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้ และการปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรมและคำสอนโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร	4	0.8	ตรงเนื้อหา
4. พัฒนาสื่อ/อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอน คริสตศาสนา และให้บริการในเรื่องศีลศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ	4	0.8	ตรงเนื้อหา
5. พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	5	1.0	ตรงเนื้อหา
6. ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา ศีลศักดิ์สิทธิ์ของ คริสตศาสนา	5	1.0	ตรงเนื้อหา

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ต่อ)	ΣX	IOC	ผล
7. ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะเรื่องความรักและการแบ่งปัน)	5	1.0	ตรงเนื้อหา
8. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น คนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคารความดี ฯลฯ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
9. จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน	5	1.0	ตรงเนื้อหา
10. สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก เช่น มีการจัดให้มีรูปพระ คติธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียน สถานที่ต่างๆ	5	1.0	ตรงเนื้อหา
11. จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบ ความอบอุ่นและความ เป็นครอบครัว	5	1.0	ตรงเนื้อหา
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	ΣX	IOC	ผล
1. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน และให้การสงเคราะห์ผู้ยากไร้	5	1.0	ตรงเนื้อหา
2. เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชนอย่างต่อเนื่อง	5	1.0	ตรงเนื้อหา
3. สร้างบรรยากาศความรักและการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร	5	1.0	ตรงเนื้อหา
4. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน ส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม	5	1.0	ตรงเนื้อหา

ภาคผนวก ง
หนังสือขอทดลองเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ. 0502.203.2/ว 089

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอดทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ รหัส 47252906 นักศึกษาระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย”

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ ให้นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ภาควิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 0-3421-9136

รายชื่อโรงเรียนที่ทดลองเครื่องมือ

โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล

โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

โรงเรียนอัสสัมชัญ (แผนกประถม)

โรงเรียนเศรษฐบุตรีอุปถัมภ์

ภาคผนวก จ
แสดงค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Reliability

***** Method 2 (covariance matrix) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 30.0

Item Means	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	4.6417	4.2000	4.9333	.7333	1.1746	.0378

Item Variances	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	.2460	.0644	.5299	.4655	8.2321	.0112

Reliability Coefficients 84 items

Alpha = .9431   Standardized item alpha = .9448

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0520.107(นฐ) /1856

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

12 เมษายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดหน่วยงานของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้งโรงเรียนทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788,0-3424-3435

สภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย)

CATHOLIC EDUCATION COUNCIL (THAILAND)

ที่ สศค พิเศษ / 2550

สภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย)
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รามคำแหง 24
ห้วยหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

วันที่ 17 เมษายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนในเครือคาทอลิก

ด้วย ชิสเตอร์อรรณณ จันทร์ชลอ กำลังศึกษาหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร และกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย”

สภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) จึงเรียนมาเพื่อความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และเพื่อนำผลวิจัยครั้งนี้มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกต่อไป การแสดงความคิดเห็นของท่านในครั้งนี้ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกเป็นอย่างยิ่ง

พร้อมกันนี้ ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย ขอพระเจ้าทรงตอบแทนในน้ำใจดีของท่านเสมอ

ขอแสดงความนับถือ

(ภราดา ดร.วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์)

เลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย)

1 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล

- 1 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา
- 2 โรงเรียนกุหลาบวิทยา
- 3 โรงเรียนเซนต์หลุยส์ศึกษา
- 4 โรงเรียนนักบุญยอแซฟอุปถัมภ์ หนองรี
- 5 โรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล
- 6 โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา
- 7 โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล
- 8 โรงเรียนสามัคคีสงเคราะห์
- 9 โรงเรียนคอนเซ็ปชัน
- 10 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค
- 11 โรงเรียนแม่พระประจักษ์ สุพรรณบุรี
- 12 โรงเรียนแม่พระฟาติมา
- 13 โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
- 14 โรงเรียนช่างตาครูส์ศึกษา
- 15 โรงเรียนประชานาถ
- 16 โรงเรียนแม่พระประจักษ์ กรุงเทพฯ
- 17 โรงเรียนตรีมิตรวิทยา
- 18 โรงเรียนพระแม่สกกลสงเคราะห์
- 19 โรงเรียนพระวิสุทธิวงศ์
- 20 โรงเรียนเซนต์เทเรซา
- 21 โรงเรียนมาเรียลัย (หัวตะเข้)
- 22 โรงเรียนเซนต์แอนโทนี่
- 23 โรงเรียนดาราสมุทร
- 24 โรงเรียนมารดานฤมล
- 25 โรงเรียนนักบุญเปโตร
- 26 โรงเรียนบอสโกพิทักษ์
- 27 โรงเรียนอรรณาลัย
- 28 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์

- 29 โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์
- 30 โรงเรียนเซนต์เทเรซาแสงทอง
- 31 โรงเรียนเซนต์จอห์นบัพติสต์
- 32 โรงเรียนยอแซฟอยุธยา
- 33 โรงเรียนไตรราชวิทยา
- 34 โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา

โรงเรียนของคณะนักบวช

1. โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์ เมืองทอง
2. โรงเรียนอัสสัมชัญ (แผนกประถม)
3. โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์
4. โรงเรียนพระหฤทัย นนทบุรี
5. โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ สีลม
6. โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์
7. โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์
8. โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร
9. โรงเรียนพระแม่มาลีสาธุประดิษฐ์
10. โรงเรียนวาสุเทวี
11. โรงเรียนพระแม่มาลีพระโขนง
12. โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ
13. โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา
14. โรงเรียนเซนต์โยเซฟพิทิว์ล
15. โรงเรียนพระกุมารเยซุสวิทยา
16. โรงเรียนลาซาล
17. โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์
18. โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
19. โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย
20. โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา
21. โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา
22. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

- 23 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
- 24 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง
- 25 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก
- 26 โรงเรียนเซนต์คาทาลีนคอนแวนต์
- 27 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

โรงเรียนของฆราวาส

- 1 โรงเรียนเครือเซนต์จอห์น
- 2 โรงเรียนดลวิทยา
- 3 โรงเรียนนฤมลทินธนบุรี
- 4 โรงเรียนบูรณวิทย์
- 5 โรงเรียนกสิณธรวิทยา
- 6 โรงเรียนเพ็ญสมิทธ์
- 7 โรงเรียนพันธะศึกษา
- 8 โรงเรียนพันธะวัฒนา
- 9 โรงเรียนพลับพลาศิริวิทยา
- 10 โรงเรียนสากลศึกษา
- 11 โรงเรียนแสงอรุณ
- 12 โรงเรียนสายอักษร
- 13 โรงเรียนสตรีบูรณวิทย์
- 14 โรงเรียนเครือสารสาสน์
- 15 โรงเรียนเศรษฐบุตตรอุปถัมภ์
- 16 โรงเรียนอนุบาลแสงอรุณพระนคร
- 17 โรงเรียนธรรมภิรักษ์
- 18 โรงเรียนอนุบาลเซนต์คาทาลีน
- 19 โรงเรียนอนุบาลเจริญพงศ์
- 20 โรงเรียนสมรรถภาพวิทยา
- 21 โรงเรียนอนุบาลพิณทิพย์
- 22 โรงเรียนอนุบาลพิรินทร
- 23 โรงเรียนนราทร

- 24 โรงเรียนอนุบาลยุววิทย์
- 25 โรงเรียนดวงกมล
- 26 โรงเรียนเปรมประชาวัฒนา
- 27 โรงเรียนอนุบาลธนสมบุญ
- 28 โรงเรียนอนุบาลธรรมภักดิ์เทเวศน์
- 29 โรงเรียนพระแม่มาลีอุปถัมภ์ ปทุมธานี

2. สังฆมณฑลจันทบุรี

โรงเรียนของสังฆมณฑล

- 1 โรงเรียนศรีหฤทัย
- 2 โรงเรียนดาราสมุทร
- 3 โรงเรียนปริชานุศาสน์
- 4 โรงเรียนวัฒนานุศาสน์
- 5 โรงเรียนประชาสงเคราะห์ (หัวไผ่)
- 6 โรงเรียนสันติภาพ
- 7 โรงเรียนดาราจรัส
- 8 โรงเรียนเทวรักษ์
- 9 โรงเรียนคริสตสงเคราะห์
- 10 โรงเรียนชุมชนพัฒนา
- 11 โรงเรียนปัญญาทรัพย์
- 12 โรงเรียนดาราสมุทร สระแก้ว

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
- 2 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง
- 3 โรงเรียนลาซาลจันทบุรี (มารดาพิทักษ์)
- 4 โรงเรียนมารดานุสรณ์
- 5 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์
- 6 โรงเรียนยอแซฟวิทยา
- 7 โรงเรียนมารีวิทยา 1 (ปราจีนบุรี)
- 8 โรงเรียนมารีวิทยากบินทร์บุรี (มารีวิทยา 2)
- 9 โรงเรียนมารีวิทยาศรีมโหสถ

- 10 โรงเรียนเซนต์ปอลคอนแวนต์
- 11 โรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง
- 12 โรงเรียนเมรี่อิมมาคูเลตคอนแวนต์
- 13 โรงเรียนลัมแบร์ตพิชญาลัย

โรงเรียนของฆราวาส

- 1 โรงเรียนรัตนชัยศึกษา
- 2 โรงเรียนดวงมณี
- 4 โรงเรียนมารีย์วิทย์
- 5 โรงเรียนอนุบาลภักดีพรรณ
- 6 โรงเรียนวุฒินันท์

3 สังฆมณฑลเชียงใหม่

โรงเรียนของสังฆมณฑล

- 1 โรงเรียนพระฤทัย
- 2 โรงเรียนอรุโณทัย
- 3 โรงเรียนสันติวิทยา
- 4 โรงเรียนศิริมาตย์เทวี
- 5 โรงเรียนเทพพิทักษ์วิทยา
- 6 โรงเรียนศีลวี
- 7 โรงเรียนนุชนาถอนุสรณ์

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย(ประถม)
- 2 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย(มัธยม)
- 3 โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย
- 4 โรงเรียนอัสสัมชัญ ลำปาง
- 5 โรงเรียนเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ เชียงดาว

โรงเรียนของฆราวาส

- 1 โรงเรียนมารดาอุปถัมภ์

4 อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง

- 1 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ ยานนาวา
- 2 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ สกลนคร
- 3 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ กาฬสินธุ์
- 4 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ มุกดาหาร
- 5 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ นาแก
- 6 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ ศรีสงคราม

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนนิรมลวิทยา บ้านป่าหว้าน
- 2 โรงเรียนสันตยานันท์
- 3 โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ พังโคน
- 4 โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ สว่างแดนดิน
- 5 โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ อุดรธานี
- 6 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ ท่าแร่

5 สังฆมณฑลนครราชสีมา

โรงเรียนของสังฆมณฑล

- 1 โรงเรียนมารีย์วิทยา นครราชสีมา
- 2 โรงเรียนรุ่งอรุณวิทยา ปากช่อง
- 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟศึกษา
- 4 โรงเรียนเทเรซาอุปถัมภ์ โนนแก้ว
- 5 โรงเรียนมารดาวนารักษ์ โคกปราสาท
- 6 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ บุรีรัมย์
- 7 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ ชัยภูมิ
- 8 โรงเรียนมารีย์พิทักษ์
- 9 โรงเรียนมารีย์รักษ์ หัวทะเล
- 11 โรงเรียนมารีย์ธงชัย

โรงเรียนของภราดร

- 1 มูลนิธิรุ่งนภา
- 2 มูลนิธิรุ่งนภาอนุสรณ์ศาสตร์

6 สังกมณฑลนครสวรรค์

โรงเรียนของสังมณฑล

- 1 โรงเรียนเซนต์นิโกลาส
- 2 โรงเรียนมัธโนทัย
- 3 โรงเรียนภัทรวิทยา
- 4 โรงเรียนสันติพัฒนา
- 5 โรงเรียนพระวารสาร
- 6 โรงเรียนยอแซฟ พิจิตร
- 7 โรงเรียนพระกุมารเยซู สิงห์บุรี

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ นครสวรรค์
- 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ ศรีเทพบูรณ
- 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ แม่ระมาด
- 4 โรงเรียนลาซาลโชติรวี นครสวรรค์
- 5 โรงเรียนพระหฤทัย สวรรคโลก
- 6 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลำานารายณ์

โรงเรียนของฆราวาส

- 1 โรงเรียนเซนต์แอนแมรี่
- 2 โรงเรียนมารีย์วิทยา

7 สังกมณฑลราชบุรี

โรงเรียนของสังมณฑล

- 1 โรงเรียนวรมงคล
- 2 โรงเรียนดรุณาราชบุรี
- 3 โรงเรียนดรุณานุเคราะห์
- 4 โรงเรียนนาวิวัฒนา
- 5 โรงเรียนดรุณานุกูล
- 6 โรงเรียนเรืองวิทย์พระหฤทัย
- 7 โรงเรียนดำเนินวิทยา
- 8 โรงเรียนวันทามารีอา
- 9 โรงเรียนเทพินทร์พิทยา

- 10 โรงเรียนธีรศาสตร์
- 11 โรงเรียนเทพวิทยา ห้วยกระบอก
- 12 โรงเรียนวีรศิลป์
- 13 โรงเรียนอนุชนศึกษา
- 14 โรงเรียนดรุณากาญจนบุรี
- 15 โรงเรียนวังตาลวิทยา

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย
- 2 โรงเรียนนาวิวิทยา
- 3 โรงเรียนนาวิวุฒิ
- 4 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ เพชรบุรี

โรงเรียนของฆราวาส

- 1 โรงเรียนอุดมวิทยา
- 2 โรงเรียนอำนวยการวิทย์ กาญจนบุรี

8 สังกมณฑลสุราษฎร์ธานี

โรงเรียนของสังฆมณฑล

1. โรงเรียนอนุบาลมารีรักพังงา
- 2 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา
- 3 โรงเรียนอรุณวิทยา
- 4 โรงเรียนวันทามารีอา
- 5 โรงเรียนอุปถัมภ์วิทยา พนม
- 6 โรงเรียนมานะศึกษา
- 7 โรงเรียนมารีพิทักษ์ศึกษา
- 8 โรงเรียนเจริญศรีศึกษา

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนพระแม่มาเรีย์ประจวบคีรีขันธ์
- 2 โรงเรียนหัวหินพิทยาลัย
- 3 โรงเรียนแสงทองวิทยา
- 4 โรงเรียนธิดานุเคราะห์
- 5 โรงเรียนศรีอรุโณทัย

- 6 โรงเรียนดรุณทิพย์
- 7 โรงเรียนดาวรุ่งวิทยา
- 8 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย
- 9 โรงเรียนธิดาแม่พระ
- 10 โรงเรียนนิรมล ชุมพร
- 11 โรงเรียนดรุณศึกษา
- 12 โรงเรียนดาราสมุทร
- 13 โรงเรียนถนนอมศรีศึกษา

9 สังกมณฑลอุดรธานี

โรงเรียนของสังมณฑล

- 1 โรงเรียนอนุบาลมหาไถ่ศึกษาบ้านดุง
- 2 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา บึงกาฬ
- 3 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา ขอนแก่น
- 4 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา
- 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา บ้านไผ่
- 6 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา เมืองพล
- 7 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา ท่าบ่อ
- 8 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา เลย
- 9 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา กุมภวาปี

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนเซนต์แมรีอุดรธานี
- 2 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ โพนสูง
- 3 โรงเรียนอนุบาลพระกุมารเยซู ขอนแก่น
- 4 โรงเรียนอนุบาลพระกุมารศึกษากันไถ
- 5 โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย
- 6 โรงเรียนโรซารีโอวิทยา เวียงคุก
- 7 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาโนนสมบูรณ์
- 8 โรงเรียนคอนบอสโกวิทยา อุดรธานี
9. โรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์

10 สังกมณฑลอุบลราชธานี

โรงเรียนของสังมณฑล

- 1 โรงเรียนช่งแย้พิทยา
- 2 โรงเรียนวิสุทธิวงศ์
- 3 โรงเรียนเทพพิทักษ์พิทยา
- 4 โรงเรียนมารีย์อนุเคราะห์
- 5 โรงเรียนมารดาทองธรรม
- 6 โรงเรียนพระกุมารอุบล
- 7 โรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด
- 8 โรงเรียนพระกุมารสารคาม
- 9 โรงเรียนพระกุมารศึกษา พยัคฆภูมิพิสัย
- 10 โรงเรียนพระกุมารสุรินทร์

โรงเรียนของคณะนักบวช

- 1 โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี
- 2 โรงเรียนอาเวมารีอา
- 3 โรงเรียนเยาวเรศศึกษา
- 4 โรงเรียนมารีวิทยา ศรีสะเกษ
- 5 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์
- 6 โรงเรียนมารีย์นิรมล

ภาคผนวก ช
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย
จำแนกตามมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการวิจัยมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก

สายสามัญในประเทศไทย

2. ขอความกรุณาแสดงความคิดเห็นทุกข้อคำถาม ความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย เพราะผลวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือคาทอลิกต่อไป ความคิดเห็นของท่านจึงเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกเป็นอย่างยิ่ง

3. เมื่อท่านตอบและแสดงความคิดเห็นเสร็จแล้ว ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามโดยใส่ซองที่ผู้วิจัยได้ติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้วทางไปรษณีย์ ถึงผู้วิจัยตามที่อยู่

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาแสดงความคิดเห็น ขอพระเป็นเจ้าตอบแทน
น้ำใจดีของท่าน

ซิสเตอร์อรรณณ จันทร์ชลอ

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

<p>แบบสอบถาม</p> <p>การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิก</p> <p>สายสามัญในประเทศไทย</p>
--

‡ ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ   ชาย   หญิง
2. อายุ   ต่ำกว่า 25 ปี   26-30 ปี   31-40 ปี
 41-50 ปี   51-60 ปี   มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 5 ปี ลงมา   6 – 10 ปี   11 – 15 ปี
 16 ปี ขึ้นไป
4. หน่วยงาน   โรงเรียนของสังฆมณฑล   โรงเรียนของนักบวช
 โรงเรียนของฆราวาส
5. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี   ปริญญาโท   ปริญญาเอก
6. สถานภาพ   ผู้รับใบอนุญาต   ผู้จัดการ   ครูใหญ่
 ครูระดับบริหาร (ผู้ช่วยผู้บริหาร)

‡ ตอนที่ 2 : ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย

คำชี้แจง ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในแต่ละด้าน ขอให้ท่านประเมินว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกแต่ละข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับใด?

โดยกำหนดให้ระดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความสำคัญมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความสำคัญมาก
3	หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
2	หมายถึง	มีความสำคัญน้อย
1	หมายถึง	มีความสำคัญน้อยที่สุด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

มาตรฐานด้านผู้เรียน

ผู้เรียนในโรงเรียนคาทอลิก ต้องได้รับการอบรม เอาใจใส่ดูแล ปลูกฝังพลังฝ่ายจิตของแต่ละคน และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงเสรีภาพในทางศีลธรรม ซึ่งเป็นคุณค่าทางด้านจิตใจ ที่ทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมาย และคุณค่า

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์					
1. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยหลักความเชื่อ ความศรัทธาและความรัก					
2. ผู้เรียนมีความสุขภาพ นอบน้อม อ่อนโยน					
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น					
4. ผู้เรียนมีและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐาน					
5. ผู้เรียนมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน					
6. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าของความคิด ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
7. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและทำงานอย่างเสียสละ					
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี					
8. ผู้เรียนพิจารณาตนเองอย่างมีสติและใช้มโนธรรมอย่างสมดุล					
9. ผู้เรียนเอาใจใส่และพัฒนาด้านการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จบชั้นสูงสุดของโรงเรียน					
10. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมความเข้าใจในเรื่อง เพศศึกษา ครอบครัวยุคศึกษา					
11. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรี คุณค่าของตนเอง และผู้อื่น					
12. ผู้เรียนได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวต่อต้านยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา					
13. ผู้เรียนมีความสามารถตามศักยภาพของแต่ละคน					
14. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และสุนทรียภาพ ด้านความสงบฝ่ายจิตใจ					
15. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชิงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดี งามของโรงเรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
16. ผู้เรียนมีความสามารถในการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตก และวิทยาการใหม่ๆ กับวิถีชีวิตแบบไทย					
17. ผู้เรียนกล้าแสดงออกและสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วย ตนเอง					
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์					
18. ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันต่อ ปัญหาสังคมปัจจุบัน					
19. ผู้เรียนแสดงออกด้านความคิด ความสามารถอย่างอิสระโดย เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์					
20. ผู้เรียนรู้จักตนเอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และคุณค่าทางวัฒนธรรม					
21. ผู้เรียนมีความสามารถแยกแยะสิ่งตามธรรมชาติและสิ่งที่ เห็นธรรมชาติอย่างเป็นระบบ					
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตาม หลักสูตร					
22. ผู้เรียนได้เรียนรู้คริสตศาสนาและร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
23. ผู้เรียนที่เป็นคาทอลิกได้ร่วมกิจกรรมและเรียนคริสตศาสนา					
24. ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (ต่อ)					
25. ผู้เรียนสามารถบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ					
26. ผู้เรียนสามารถนำคุณค่าแห่งพระวรสารลงสู่กิจกรรมการเรียนรู้การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
27. ผู้เรียน เรียนหลักสูตรครอบครัวศึกษาที่เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งมีการให้คำปรึกษาแนะแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม					
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
28. ผู้เรียนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ (พระเป็นเจ้า)					
29. ผู้เรียนได้รับการอบรมและส่งเสริมความเชื่อตามหลักศาสนาที่ตนนับถือไปสู่การดำเนินชีวิตที่แท้จริง					
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต					
30. ผู้เรียนอุทิศตนเพื่อสังคมส่วนรวมในการทำงานอย่างเสียสละเต็มความสามารถ ทุ่มเทและช่วยงานศาสนาในรูปแบบต่างๆ					
31. ผู้เรียนสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน					
32. ผู้เรียนเป็นผู้ช่วยเหลือและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น					

มาตรฐานด้านครู

ครูโรงเรียนคาทอลิก คือ ผู้ให้การอบรมบุคคลในทุกด้าน และเป็นการเตรียมไปสู่อาชีพการงาน รวมทั้งด้านศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม การศึกษา และสังคม ดังนั้น ครูต้องได้รับการอบรมทางศาสนาอย่างลึกซึ้งและเตรียมตัวอย่างดี มีความเชี่ยวชาญในวัฒนธรรม จิตวิทยาและวิธีการสอน หมั่นศึกษาให้ลึกซึ้งและติดตามวิทยาการใหม่ๆ เสมอ

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ					
33. ครูมีความเชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถเพียงพอ					
34. ครูเป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสามารถในการสอนและปฏิบัติในสิ่งที่สอน ประกอบด้วยคุณธรรมครู 14 ประการ ได้แก่ 1.ความสง่างามเกรงขาม (Gravity) หรือความเอาใจจริงจัง(Seriousness) 2.ความเงียบ (Silence) 3.ความถ่อมตน (Humility) 4.ความรอบคอบ (Prudence) 5.ปรีชาญาณ (Wisdom) 6.ความอดทน (Patience) 7.การรู้จักวางตัว (Reserve) 8.ความอ่อนโยน (Gentleness) 9.พลัง (Strength) 10.ความกล้าหาญ (Courage) 11.ความกระตือรือร้น (Zeal) 12.การระวังตัว (Vigilance) 13.ความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระ (Piety) 14. ความใจกว้าง (Generosity)					
35. ครูคาทอลิกได้เรียนคริสตศาสนธรรมและคำสอน					
36. ครูที่ไม่ใช่คาทอลิกได้เรียนรู้จริยธรรมตามศาสนาของตน					
37. ครูสอนคริสตศาสนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และศรัทธาในศาสนา ส่งเสริมให้เรียนที่ ศูนย์คริสตศาสนธรรม วิทยาลัย แสวงธรรมหรือกรูปรวมตามความเหมาะสม					
38. ครูได้รับการส่งเสริม ฝึกฝนและเรียนรู้งานด้านสังคมสงเคราะห์					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
39. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้ ทำงานด้วยความเสียสละและอุทิศตนเพื่อศิษย์					
40. ครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามที่สอน					
41. ครูเป็นผู้นำนักเรียนด้านจิตวิญญาณ					
42. ครูมีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน					

มาตรฐานด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษา (School administrator) ผู้บริหารโรงเรียนวัด หรือโรงเรียนคาทอลิก ถือเป็นพระแสรเรียก หรือผู้ที่พระเจ้าส่งมาให้ทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้กับพระเจ้า พระศาสนจักร สถาบัน และสังคม จึงต้องเอาใจใส่ดูแลบริหารสถานศึกษาอย่างดี ทันท่วงทีเปลี่ยนแปลง พัฒนาและจัดการให้โรงเรียนเป็นเลิศทางคุณธรรมจริยธรรมและเด่นทางวิชาการ มีคุณภาพเท่าเทียมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ					
43. ผู้บริหารทำงานที่เน้นคุณค่าทางจิตใจที่แท้จริงและเป็นแบบอย่างในเรื่องการรักและรับใช้					
44. ผู้บริหารให้ความสำคัญ สนับสนุนและพัฒนางานจิตตภาบาล					
45. ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถ ในการบริหารจัดการ (ต่อ)					
46.บาทหลวง/นักบวชหรือฆราวาส เป็นจิตตาศิลปิน หรือผู้ช่วย ทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลงาน จิตตาศิลปินอย่างต่อเนื่อง					
47. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์ ของศาสนิกชน					
48. ผู้บริหารเป็นมโนธรรมและเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยเฉพาะ เรื่องที่มีมิติศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม					
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบ วงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา					
49. จัดให้มีโครงสร้างการบริหารงานจิตตาศิลปินที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง อย่างชัดเจนและมีประสิทธิผลเป็นไปได้อ					
50. พัฒนาและเสริมแรงบุคลากรตามหลักธรรมมาภิบาล					
51. จัดและให้ความสำคัญงานจิตตาศิลปินเป็นอันดับต้นๆ					
52. จัดการฟื้นฟูจิตใจ สอนคริสตศาสนธรรม และจริยธรรม แก่ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน					
53. จัดทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเป็นแหล่ง ศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกาย และผู้ที่มี ความบกพร่องทางการเรียน					
54. เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยไม่มีการแบ่งแยก ชนชั้น ศาสนา ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ					
55. สร้างบรรยากาศการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตน					
56. ปลูกฝังการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่อย่าง พอเพียง					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ต่อ)					
57. จัดระบบพัฒนา ส่งเสริม ให้กำลังใจ ติดตาม และประเมิน อย่างเป็นระบบและชัดเจน					
58. จัดสวัสดิการ ค่าตอบแทน รางวัล ตามเทศกาลต่าง ๆ ให้แก่ครู และผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม					
59. จัดสำนักงานหรือหน่วยงาน พัฒนาติดตาม และประเมิน มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน					
60. กำหนดมาตรฐานของคุณธรรม ที่เน้นลักษณะเฉพาะของ บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน					
61. พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา					
62. กำหนดแผนงานการอบรม พัฒนา สัมมนา และฟื้นฟูจิตใจ ครูเป็นประจำทุกปี					
63. จัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมการรักและรับใช้ ส่งเสริมการ อยู่ร่วมกันอย่างสันติ					
64. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันด้วย ศาสนสัมพันธ์และศาสนิกสัมพันธ์					
65. ให้คำแนะนำ ปรึกษาถึงวิถีการดำเนินชีวิตในโลกได้อย่างมี สันติสุขและดูแลเอาใจใส่ฝ่ายจิตสำหรับนักเรียนเป็นราย กรณี					
66. เสริมสร้างความเข้าใจให้คำแนะนำนักเรียนเรื่อง กระแส เรียกของแต่ละบุคคล อย่างชัดเจน					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
67.ปลูกฝังและส่งเสริมความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนคาทอลิกเป็นผู้ช่วยพิธีกรรมต่างๆ เช่น การขับร้องเพลงศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ การก่อดวงก่อนและหลังมิสซา ตามความสนใจ					
68. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้ากลุ่มต่างๆ เช่น กองหน้าว่าเงิง พลศิลป์ วายซีเอส พลมารี ยุวธรรมทูต เยาวชนเซอร์ว่า เอส วาย เอ็ม ฯลฯ ตามความสนใจ					
69. จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ ในการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริมคุณค่าสร้างความตระหนักในคุณค่าของพระวรสาร สู่ความหมายของกฎและคำปฏิญาณ					
70. มีหลักสูตรเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการศึกษาคาทอลิกแต่ละท้องถิ่น					
71. มีเป้าหมายชัดเจนเรื่องความเชื่อ ศีลธรรม รวมทั้งความรู้ และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน					
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
72. พัฒนาหลักสูตรด้านคริสตศาสนธรรมและคำสอนโดยเน้นพระคัมภีร์และคุณค่าของพระวรสาร					
73. พัฒนาสื่อ/อุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคริสตศาสนา และให้บริการในเรื่องศิลปศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ					
74. พัฒนาการวัดผลประเมินผลการสอนคริสตศาสนธรรมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย					
75. ให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา ศิลปศักดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนา					

ข้อรายการ	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ต่อ)					
76. ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณค่าความดีตามความเชื่อของแต่ละศาสนา (โดยเฉพาะเรื่องความรักและการแบ่งปัน)					
77. จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่นคนดีศรีโรงเรียน เชิดชูเกียรติคนดี ธนาคารความดี ฯลฯ					
78. จัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ สังคมและชุมชน					
79. สร้างบรรยากาศความเป็นเอกลักษณ์โรงเรียนคาทอลิก เช่น มีการจัดให้มีรูปพระ คติธรรม คำในพระคัมภีร์ ตามอาคารเรียน สถานที่ต่างๆ					
80. จัดห้องประกอบการด้านสื่อวัสดุและมุมต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดบรรยากาศแห่งความสงบ ความอบอุ่นและความเป็นครอบครัว					
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา					
81. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน และให้การสงเคราะห์ผู้ยากไร้					
82. เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
83. สร้างบรรยากาศความรักและการแบ่งปันตามคุณค่าพระวรสาร					
84. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม					

ขอพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณา และแสดงความคิดเห็น
ขอพระเป็นเจ้าตอบแทนในน้ำใจดีของท่าน

ภาคผนวก ช
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หน้า 249 ถึง หน้า 305 อยู่ใน ส่วนหลัง (2)

Statistics

ด้านผู้เรียน		A1	A2	A3
N	Valid	162	162	162
Mean		4.32716	4.382716	4.419753
Std. Deviation		0.720854	0.621917	0.675465
cv		16.65882	14.19021	15.28287

Statistics

ด้านครู		B33	B34	B35
N	Valid	162	162	162
Mean		4.462963	4.425926	4.228395
Std. Deviation		0.64161	0.666925	0.886578
cv		14.37632	15.06861	20.96725

Statistics

ด้านผู้บริหาร		C43	C44	C45
N	Valid	162	162	162
	Missing	0	0	0
Mean		4.685185	4.691358	4.716049
Std. Deviation		0.528354	0.549239	0.516427
cv		11.27712	11.70747	10.95043

A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12
162	162	162	162	162	162	162	162	162
4.561728	4.395062	4.450617	4.283951	4.179012	4.333333	4.098765	4.45679	4.574074
0.62991	0.662744	0.60075	0.726338	0.771417	0.65938	0.679878	0.631461	0.618609
13.80859	15.0793	13.49812	16.95486	18.45932	15.21647	16.58739	14.16851	13.52426

B36	B37	B38	B39	B40	B41	B42	
162	162	162	162	162	162	162	
4.141975	3.962963	3.740741	4.5	4.469136	4.302469	4.475309	4.270988
0.787064	0.983648	0.916078	0.652277	0.632189	0.723084	0.661268	0.755072
19.00214	24.82103	24.48922	14.49505	14.14566	16.80627	14.77591	17.89475

C46	C47	C48	C49	C50	C51	C52	C53	C54
162	162	162	162	162	162	162	162	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.524691	4.771605	4.765432	4.444444	4.41358	4.364198	4.351852	4.179012	4.592593
0.715408	0.489323	0.479948	0.713664	0.683842	0.693861	0.78394	0.810677	0.626095
15.8112	10.2549	10.07146	16.05745	15.49405	15.89894	18.01394	19.39876	13.63271

A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21
162	162	162	162	162	162	162	162	162
4.339506	4.197531	4.185185	4.024691	4.339506	4.364198	4.290123	4.259259	3.987654
0.66092	0.685606	0.66147	0.713234	0.679455	0.720215	0.693198	0.73557	0.730759
15.23029	16.33356	15.80505	17.72147	15.65743	16.50281	16.15799	17.2699	18.32553

C55	C56	C57	C58	C59	C60	C61	C62	C63
162	162	162	162	162	162	162	162	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.666667	4.450617	4.358025	4.469136	4.240741	4.358025	4.518519	4.493827	4.530864
0.534522	0.687533	0.744481	0.670337	0.720641	0.68359	0.570738	0.642655	0.580991
11.45405	15.44803	17.08299	14.99926	16.99328	15.68578	12.63109	14.30083	12.82297

A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30
162	162	162	162	162	162	162	162	162
4.333333	4.549383	4.54321	4.518519	4.08642	4.08642	3.771605	4.345679	4.203704
0.877603	0.731309	0.66031	0.679991	0.851707	0.750942	0.879545	0.70773	0.76523
20.25237	16.07491	14.534	15.04898	20.84237	18.37653	23.32017	16.28583	18.2037

C64	C65	C66	C67	C68	C69	C70	C71	C72
162	162	162	162	162	162	162	162	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.351852	4.111111	3.858025	4.17284	4.111111	4.290123	4.234568	4.407407	4.234568
0.673106	0.848821	0.9114	1.012838	0.978019	0.777655	0.743863	0.664593	0.852787
15.46711	20.64699	23.62348	24.27216	23.78966	18.12662	17.56644	15.079	20.13869

A31	A32	
162	162	
3.919753	4.08642	4.277971
0.85595	0.6245	0.708249
21.83684	15.28234	16.64034

C73	C74	C75	C76	C77	C78	C79	C80	C81
162	162	162	162	162	162	162	162	162
0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.166667	4.061728	4.141975	4.419753	4.432099	4.351852	4.41358	4.351852	4.240741
0.850648	0.988702	0.93162	0.711297	0.676826	0.625267	0.727841	0.74327	0.77864
20.41556	24.34191	22.49218	16.09358	15.27101	14.36785	16.49094	17.07939	18.36094

C82	C83	C84	
162	162	162	
0	0	0	
4.314815	4.5	4.425926	4.385215
0.759799	0.642685	0.638375	0.713436
17.60908	14.28188	14.42353	16.42678

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.853
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	12473.349
	df	3486
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00001	1.000	.696
VAR00002	1.000	.746
VAR00003	1.000	.835
VAR00004	1.000	.817
VAR00005	1.000	.817
VAR00006	1.000	.749
VAR00007	1.000	.687
VAR00008	1.000	.700
VAR00009	1.000	.668
VAR00010	1.000	.665
VAR00011	1.000	.725
VAR00012	1.000	.732
VAR00013	1.000	.769
VAR00014	1.000	.671
VAR00015	1.000	.703
VAR00016	1.000	.742
VAR00017	1.000	.827
VAR00018	1.000	.674
VAR00019	1.000	.759
VAR00020	1.000	.706
VAR00021	1.000	.697
VAR00022	1.000	.808
VAR00023	1.000	.790
VAR00024	1.000	.759
VAR00025	1.000	.697
VAR00026	1.000	.664
VAR00027	1.000	.735
VAR00028	1.000	.728
VAR00029	1.000	.709
VAR00030	1.000	.746
VAR00031	1.000	.815
VAR00032	1.000	.765
VAR00033	1.000	.736
VAR00034	1.000	.616

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00035	1.000	.687
VAR00036	1.000	.822
VAR00037	1.000	.798
VAR00038	1.000	.668
VAR00039	1.000	.799
VAR00040	1.000	.722
VAR00041	1.000	.815
VAR00042	1.000	.821
VAR00043	1.000	.800
VAR00044	1.000	.839
VAR00045	1.000	.772
VAR00046	1.000	.777
VAR00047	1.000	.853
VAR00048	1.000	.856
VAR00049	1.000	.767
VAR00050	1.000	.773
VAR00051	1.000	.699
VAR00052	1.000	.776
VAR00053	1.000	.620
VAR00054	1.000	.660
VAR00055	1.000	.716
VAR00056	1.000	.743
VAR00057	1.000	.798
VAR00058	1.000	.661
VAR00059	1.000	.722
VAR00060	1.000	.755
VAR00061	1.000	.685
VAR00062	1.000	.748
VAR00063	1.000	.668
VAR00064	1.000	.783
VAR00065	1.000	.802
VAR00066	1.000	.777
VAR00067	1.000	.697
VAR00068	1.000	.511
VAR00069	1.000	.813
VAR00070	1.000	.749
VAR00071	1.000	.816
VAR00072	1.000	.792
VAR00073	1.000	.845
VAR00074	1.000	.817
VAR00075	1.000	.779
VAR00076	1.000	.823
VAR00077	1.000	.708
VAR00078	1.000	.758
VAR00079	1.000	.658
VAR00080	1.000	.676

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00081	1.000	.738
VAR00082	1.000	.832
VAR00083	1.000	.737
VAR00084	1.000	.708

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	27.993	33.325	33.325
2	5.595	6.660	39.986
3	4.587	5.460	45.446
4	4.067	4.842	50.288
5	2.686	3.198	53.486
6	2.431	2.894	56.380
7	2.120	2.524	58.904
8	2.049	2.439	61.343
9	1.797	2.140	63.482
10	1.599	1.904	65.386
11	1.558	1.854	67.240
12	1.481	1.764	69.004
13	1.290	1.535	70.539
14	1.180	1.405	71.943
15	1.130	1.345	73.289
16	1.026	1.222	74.511
17	.987	1.175	75.685
18	.930	1.107	76.792
19	.916	1.090	77.883
20	.862	1.026	78.909
21	.825	.982	79.891
22	.773	.920	80.811
23	.717	.853	81.664
24	.709	.844	82.508
25	.696	.829	83.337
26	.631	.751	84.088
27	.620	.738	84.826
28	.597	.711	85.537
29	.570	.679	86.216
30	.565	.672	86.888
31	.544	.648	87.536
32	.529	.630	88.166
33	.506	.603	88.769
34	.480	.572	89.340
35	.463	.551	89.892
36	.442	.527	90.418
37	.440	.524	90.943
38	.414	.492	91.435
39	.387	.461	91.896
40	.378	.450	92.346
41	.351	.418	92.764
42	.339	.404	93.168
43	.324	.386	93.554
44	.311	.370	93.924
45	.302	.359	94.283

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
46	.299	.356	94.639
47	.276	.328	94.967
48	.267	.318	95.284
49	.251	.299	95.583
50	.244	.290	95.873
51	.229	.272	96.146
52	.215	.256	96.401
53	.207	.246	96.648
54	.192	.228	96.876
55	.181	.216	97.092
56	.170	.202	97.294
57	.159	.189	97.483
58	.149	.178	97.661
59	.145	.172	97.833
60	.136	.162	97.995
61	.134	.160	98.155
62	.121	.144	98.300
63	.119	.142	98.441
64	.115	.137	98.579
65	.110	.131	98.710
66	.106	.126	98.836
67	.104	.123	98.959
68	.089	.106	99.066
69	.080	.095	99.161
70	.077	.091	99.253
71	.070	.083	99.336
72	.066	.079	99.415
73	.061	.073	99.488
74	.055	.066	99.553
75	.054	.064	99.618
76	.049	.058	99.676
77	.048	.057	99.733
78	.041	.048	99.781
79	.039	.047	99.828
80	.036	.043	99.871
81	.034	.040	99.911
82	.032	.038	99.950
83	.024	.029	99.979
84	.018	.021	100.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	27.993	33.325	33.325
2	5.595	6.660	39.986
3	4.587	5.460	45.446
4	4.067	4.842	50.288
5	2.686	3.198	53.486
6	2.431	2.894	56.380
7	2.120	2.524	58.904
8	2.049	2.439	61.343
9	1.797	2.140	63.482
10	1.599	1.904	65.386
11	1.558	1.854	67.240
12	1.481	1.764	69.004
13	1.290	1.535	70.539
14	1.180	1.405	71.943
15	1.130	1.345	73.289
16	1.026	1.222	74.511
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	13.332	15.872	15.872
2	7.010	8.345	24.217
3	6.270	7.464	31.681
4	5.252	6.252	37.933
5	5.153	6.134	44.067
6	3.254	3.874	47.941
7	2.770	3.298	51.239
8	2.649	3.154	54.393
9	2.366	2.817	57.209
10	2.342	2.788	59.997
11	2.253	2.682	62.679
12	2.194	2.612	65.291
13	2.097	2.497	67.787
14	1.974	2.349	70.137
15	1.928	2.295	72.432
16	1.746	2.079	74.511
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00001	.603	-.392			
VAR00002	.666	-.363			
VAR00003	.675	-.397	.319		
VAR00004	.555		.509		
VAR00005	.616		.534		
VAR00006	.571		.439		
VAR00007	.527		.434		
VAR00008	.584				
VAR00009	.645				
VAR00010	.639	-.353			
VAR00011	.585	-.411			.354
VAR00012	.496				.307
VAR00013	.454			-.353	
VAR00014	.361				.419
VAR00015	.472				
VAR00016	.423		.319		
VAR00017	.516		.572		
VAR00018	.512		.522		
VAR00019	.642				
VAR00020	.530				
VAR00021	.465		-.308		
VAR00022	.515		-.412		
VAR00023	.451				
VAR00024	.314	.386			
VAR00025	.444	.332			
VAR00026	.395	.393			
VAR00027	.573	.324			
VAR00028	.521				-.323
VAR00029	.681				
VAR00030	.643	-.378			
VAR00031	.628				
VAR00032	.589	-.343			
VAR00033	.569	-.335			
VAR00034	.351		.384		
VAR00035	.416		.419		
VAR00036	.515				-.366
VAR00037	.473				
VAR00038	.394	.320			
VAR00039	.717				
VAR00040	.701			.330	
VAR00041	.680				
VAR00042	.620				
VAR00043	.421			.483	
VAR00044	.515			.540	
VAR00045	.466			.601	

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00046	.478			.547	
VAR00047	.565	-.376		.522	
VAR00048	.546	-.383		.507	
VAR00049	.705				
VAR00050	.678				-.362
VAR00051	.614	.323			
VAR00052	.439	.393			
VAR00053	.494	.304			
VAR00054	.413	.311		.365	
VAR00055	.607	.390			
VAR00056	.709				
VAR00057	.721				
VAR00058	.531			.332	
VAR00059	.611				
VAR00060	.630				
VAR00061	.604	.326			
VAR00062	.688	.375			
VAR00063	.647	.326			
VAR00064	.690				
VAR00065	.720				
VAR00066	.661		-.347		
VAR00067	.483	.358			
VAR00068	.330	.362			
VAR00069	.492				.405
VAR00070	.619				.325
VAR00071	.659				
VAR00072	.623				
VAR00073	.722		-.301		
VAR00074	.709				
VAR00075	.608	.317			
VAR00076	.515			-.383	
VAR00077	.641				
VAR00078	.565		-.355		
VAR00079	.652				
VAR00080	.592		-.385		
VAR00081	.677				
VAR00082	.698			-.330	
VAR00083	.626			-.308	
VAR00084	.623				

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component				
	6	7	8	9	10
VAR00001					
VAR00002					
VAR00003					
VAR00004			-.342		
VAR00005					
VAR00006					
VAR00007					
VAR00008					
VAR00009					
VAR00010					
VAR00011					
VAR00012					
VAR00013					
VAR00014					
VAR00015					
VAR00016					
VAR00017					
VAR00018					
VAR00019					-.325
VAR00020					
VAR00021	.383				
VAR00022			-.312		
VAR00023			-.364		
VAR00024				.492	
VAR00025	.343				
VAR00026					.320
VAR00027		.418			
VAR00028					
VAR00029					
VAR00030					
VAR00031					
VAR00032					
VAR00033					
VAR00034					
VAR00035			.360		
VAR00036					.305
VAR00037			.319		.307
VAR00038					
VAR00039	.325				
VAR00040					
VAR00041					
VAR00042	.389				
VAR00043	-.325			.395	
VAR00044					
VAR00045					

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component				
	6	7	8	9	10
VAR00046					
VAR00047					
VAR00048					
VAR00049					
VAR00050					
VAR00051					
VAR00052			.346		
VAR00053					
VAR00054					
VAR00055					
VAR00056					
VAR00057					
VAR00058					
VAR00059					
VAR00060		-.336			
VAR00061					
VAR00062					
VAR00063					
VAR00064					
VAR00065					
VAR00066					
VAR00067					
VAR00068					
VAR00069					
VAR00070					
VAR00071				-.397	
VAR00072					
VAR00073					
VAR00074					
VAR00075				-.311	
VAR00076	-.429				
VAR00077	-.314				
VAR00078					
VAR00079					
VAR00080					
VAR00081					
VAR00082					
VAR00083					
VAR00084					

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component			
	11	12	13	14
VAR00001				
VAR00002				
VAR00003				
VAR00004				
VAR00005				
VAR00006				
VAR00007				
VAR00008				
VAR00009				
VAR00010				
VAR00011				
VAR00012				
VAR00013				
VAR00014				
VAR00015				
VAR00016	.334			
VAR00017				
VAR00018				
VAR00019				
VAR00020		.321		
VAR00021				
VAR00022				
VAR00023				
VAR00024				
VAR00025				
VAR00026				
VAR00027				
VAR00028				
VAR00029				
VAR00030				
VAR00031				
VAR00032				
VAR00033				
VAR00034				
VAR00035				
VAR00036				
VAR00037				
VAR00038				
VAR00039				
VAR00040				
VAR00041		.351		
VAR00042		.308		
VAR00043				
VAR00044				
VAR00045				

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component			
	11	12	13	14
VAR00046				
VAR00047				
VAR00048				
VAR00049				
VAR00050				
VAR00051				
VAR00052				
VAR00053				
VAR00054				
VAR00055				
VAR00056				
VAR00057				
VAR00058				
VAR00059				
VAR00060				
VAR00061				
VAR00062				
VAR00063				
VAR00064				
VAR00065				
VAR00066				
VAR00067				
VAR00068				
VAR00069		.337		
VAR00070				
VAR00071				
VAR00072				
VAR00073				
VAR00074				
VAR00075				
VAR00076				
VAR00077				
VAR00078		-.305		
VAR00079				
VAR00080				
VAR00081				
VAR00082				
VAR00083				
VAR00084				

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component	
	15	16
VAR00001		
VAR00002		
VAR00003		
VAR00004		
VAR00005		
VAR00006		
VAR00007		
VAR00008		
VAR00009		
VAR00010		
VAR00011		
VAR00012		
VAR00013		
VAR00014		
VAR00015		
VAR00016		
VAR00017		
VAR00018		
VAR00019		
VAR00020		
VAR00021		
VAR00022		
VAR00023		
VAR00024		
VAR00025		
VAR00026		
VAR00027		
VAR00028		
VAR00029		
VAR00030		
VAR00031	.408	
VAR00032		
VAR00033		
VAR00034		
VAR00035		
VAR00036		
VAR00037		
VAR00038		.317
VAR00039		
VAR00040		
VAR00041		
VAR00042		
VAR00043		
VAR00044		
VAR00045		

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component	
	15	16
VAR00046		
VAR00047		
VAR00048		
VAR00049		
VAR00050		
VAR00051		
VAR00052		
VAR00053		
VAR00054		
VAR00055		
VAR00056		
VAR00057		
VAR00058		
VAR00059		
VAR00060		
VAR00061		
VAR00062		
VAR00063		
VAR00064		
VAR00065		
VAR00066		
VAR00067		
VAR00068		
VAR00069		
VAR00070		
VAR00071		
VAR00072		
VAR00073		
VAR00074		
VAR00075		
VAR00076		
VAR00077		
VAR00078		
VAR00079		
VAR00080		
VAR00081		
VAR00082		
VAR00083		
VAR00084		

Extraction Method: Principal Component Analysis.

a. 16 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00001	.460	.640			
VAR00002	.502	.670			
VAR00003	.516	.636			
VAR00004		.803			
VAR00005		.785			
VAR00006		.631			
VAR00007		.557			
VAR00008	.453	.424			
VAR00009	.436	.374			
VAR00010	.615	.391			
VAR00011	.636	.389			
VAR00012			.316		
VAR00013					
VAR00014					
VAR00015					
VAR00016					
VAR00017		.587			
VAR00018		.524			
VAR00019	.397	.421			
VAR00020	.322	.301			
VAR00021	.531				
VAR00022	.467				
VAR00023			.302		
VAR00024					
VAR00025			.468		
VAR00026					
VAR00027			.342	.338	
VAR00028	.324				.302
VAR00029	.558				
VAR00030	.515	.375			
VAR00031	.371				
VAR00032	.383	.357			
VAR00033	.390	.336			
VAR00034					
VAR00035					
VAR00036					
VAR00037					
VAR00038					
VAR00039	.704				
VAR00040	.638				
VAR00041	.670				
VAR00042			.491		
VAR00043				.705	
VAR00044				.804	
VAR00045				.792	

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00046				.771	
VAR00047	.746			.460	
VAR00048	.732			.447	
VAR00049	.683				
VAR00050	.543				
VAR00051			.545		.327
VAR00052					.591
VAR00053			.473	.348	
VAR00054			.365	.461	
VAR00055			.505	.454	
VAR00056	.607				
VAR00057	.707			.327	
VAR00058	.556				
VAR00059	.614				
VAR00060			.678		
VAR00061			.698		
VAR00062			.443	.404	
VAR00063			.596		
VAR00064	.503				.345
VAR00065	.575				
VAR00066	.575				.321
VAR00067					.374
VAR00068			.320		
VAR00069				.387	
VAR00070	.348				
VAR00071			.432		.395
VAR00072	.460				.623
VAR00073	.550				.609
VAR00074	.467	.320			.653
VAR00075			.390		.682
VAR00076					.766
VAR00077	.457				.393
VAR00078	.680				
VAR00079	.626				
VAR00080	.552		.432		
VAR00081	.608		.383		
VAR00082	.604	.306	.375		
VAR00083			.675		
VAR00084			.368		.385

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	6	7	8	9	10
VAR00001					
VAR00002					
VAR00003					
VAR00004					
VAR00005					
VAR00006					
VAR00007		.315			
VAR00008					
VAR00009					
VAR00010					
VAR00011					
VAR00012					
VAR00013					
VAR00014			.725		
VAR00015		.567	.379		
VAR00016		.674			
VAR00017		.538			
VAR00018		.482			
VAR00019					
VAR00020					
VAR00021				.424	
VAR00022				.701	
VAR00023				.766	
VAR00024				.419	
VAR00025					
VAR00026				.312	
VAR00027					
VAR00028					
VAR00029					
VAR00030		.338			.405
VAR00031					.694
VAR00032					.534
VAR00033					.479
VAR00034					
VAR00035					
VAR00036	.778				
VAR00037	.800				
VAR00038	.461				
VAR00039	.385				
VAR00040	.326				
VAR00041	.332				
VAR00042	.503				
VAR00043					
VAR00044					
VAR00045					

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	6	7	8	9	10
VAR00046					
VAR00047					
VAR00048					
VAR00049					
VAR00050					
VAR00051					
VAR00052					
VAR00053					
VAR00054					
VAR00055					
VAR00056					
VAR00057					
VAR00058					
VAR00059			.311		
VAR00060					
VAR00061					
VAR00062			.318		
VAR00063					
VAR00064					
VAR00065					
VAR00066					
VAR00067					
VAR00068			.423		
VAR00069			.654		
VAR00070		.324	.320		
VAR00071					
VAR00072					
VAR00073					
VAR00074					
VAR00075					
VAR00076					
VAR00077					
VAR00078					
VAR00079					
VAR00080					
VAR00081					
VAR00082					
VAR00083					
VAR00084					

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component			
	11	12	13	14
VAR00001				
VAR00002				
VAR00003				
VAR00004				
VAR00005				
VAR00006		.318		
VAR00007				
VAR00008	.432			
VAR00009	.328			
VAR00010				
VAR00011				
VAR00012	.666			
VAR00013	.583			
VAR00014				
VAR00015				
VAR00016				
VAR00017				
VAR00018				
VAR00019				.457
VAR00020				.631
VAR00021				
VAR00022				
VAR00023				
VAR00024		.684		
VAR00025		.373		
VAR00026				
VAR00027				
VAR00028				
VAR00029				
VAR00030				
VAR00031				
VAR00032				
VAR00033			.400	
VAR00034			.496	
VAR00035			.649	
VAR00036				
VAR00037				
VAR00038			.405	
VAR00039				
VAR00040				
VAR00041				
VAR00042				
VAR00043			.328	
VAR00044				
VAR00045				

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component			
	11	12	13	14
VAR00046				
VAR00047				
VAR00048				
VAR00049				
VAR00050				
VAR00051				
VAR00052				.309
VAR00053				
VAR00054	.357			
VAR00055				
VAR00056				
VAR00057				
VAR00058				
VAR00059				
VAR00060				
VAR00061				
VAR00062				
VAR00063				
VAR00064				
VAR00065				.331
VAR00066				
VAR00067				
VAR00068				
VAR00069				
VAR00070				-.341
VAR00071				
VAR00072				
VAR00073				
VAR00074				
VAR00075				
VAR00076				
VAR00077				
VAR00078				
VAR00079				
VAR00080				
VAR00081				
VAR00082				
VAR00083				
VAR00084		.423		

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	15	16
VAR00001		
VAR00002		
VAR00003		
VAR00004		
VAR00005		
VAR00006		
VAR00007		
VAR00008		
VAR00009		
VAR00010		
VAR00011		
VAR00012		
VAR00013		
VAR00014		
VAR00015		.362
VAR00016		
VAR00017		
VAR00018		
VAR00019		
VAR00020		
VAR00021		
VAR00022		
VAR00023		
VAR00024		
VAR00025		
VAR00026		.502
VAR00027		
VAR00028		.590
VAR00029		
VAR00030		
VAR00031		
VAR00032		
VAR00033		
VAR00034		
VAR00035		
VAR00036		
VAR00037		
VAR00038	.377	
VAR00039		
VAR00040		
VAR00041		
VAR00042		
VAR00043		
VAR00044		
VAR00045		

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	15	16
VAR00046		
VAR00047		
VAR00048		
VAR00049		
VAR00050		
VAR00051		
VAR00052		
VAR00053		
VAR00054		
VAR00055		
VAR00056		
VAR00057		
VAR00058		
VAR00059		
VAR00060		
VAR00061		
VAR00062		
VAR00063		
VAR00064	.337	
VAR00065	.301	
VAR00066	.307	
VAR00067	.579	
VAR00068		
VAR00069		
VAR00070		
VAR00071		
VAR00072		
VAR00073		
VAR00074		
VAR00075		
VAR00076		
VAR00077	.365	
VAR00078		
VAR00079		
VAR00080		
VAR00081		
VAR00082		
VAR00083		
VAR00084		

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 20 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3	4	5
1	.605	.370	.365	.259	.311
2	-.609	-.211	.475	.298	.180
3	-.397	.695	-.101	.078	-.275
4	.192	-.176	-.116	.743	-.346
5	.115	.010	.071	-.009	-.263
6	.144	-.013	.451	-.401	-.560
7	.021	-.244	-.315	.132	-.315
8	.096	-.422	-.057	-.211	.050
9	.067	.044	-.080	.117	-.249
10	-.039	.090	-.387	-.097	.046
11	.022	-.148	-.093	-.052	.069
12	.053	.131	-.272	-.103	.105
13	-.066	-.107	.169	.135	.001
14	-.063	-.001	-.142	.035	.158
15	-.084	.060	.059	.024	-.212
16	.024	-.046	.125	-.087	-.202

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Transformation Matrix

Component	6	7	8	9	10
1	.198	.169	.149	.126	.158
2	.267	.069	.222	.137	-.163
3	.088	.320	-.027	-.201	.128
4	.198	-.069	-.100	-.046	-.176
5	-.388	.166	.561	-.164	-.206
6	.298	.036	-.094	.313	-.103
7	.115	.454	.032	.229	.214
8	.338	.112	.111	-.475	.225
9	-.210	-.364	.044	-.016	-.049
10	.351	-.256	.219	.468	.067
11	-.187	.477	.238	.273	.145
12	.286	-.061	.510	-.049	-.485
13	-.321	-.125	.289	.138	.289
14	-.223	-.013	-.164	.442	-.063
15	.087	-.405	.322	-.011	.573
16	-.175	-.054	.020	.091	-.271

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Transformation Matrix

Component	11	12	13	14
1	.128	.100	.095	.100
2	.124	.197	.023	-.027
3	.084	-.087	.260	.053
4	-.140	-.223	.160	-.159
5	.385	-.092	-.103	-.263
6	.018	.001	.005	.003
7	.141	.174	-.329	.408
8	.288	-.043	.498	.090
9	.226	.714	.213	.025
10	.318	-.224	.059	-.393
11	-.463	.207	.315	-.374
12	-.287	.069	-.035	.404
13	.090	-.420	-.037	.336
14	.249	.003	.435	.322
15	-.351	.086	.036	.066
16	-.219	-.249	.435	.196

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Transformation Matrix

Component	15	16
1	.115	.103
2	.098	.043
3	-.114	.041
4	-.127	-.156
5	.219	-.256
6	-.255	-.169
7	.231	.164
8	-.069	-.009
9	-.215	.276
10	.042	.239
11	-.224	.025
12	-.193	-.110
13	-.533	.224
14	.079	-.559
15	.334	-.299
16	.488	.492

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.914
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	3325.756
	df	496
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00001	1.000	.736
VAR00002	1.000	.635
VAR00003	1.000	.744
VAR00004	1.000	.621
VAR00005	1.000	.627
VAR00006	1.000	.652
VAR00007	1.000	.668
VAR00008	1.000	.674
VAR00009	1.000	.577
VAR00010	1.000	.603
VAR00011	1.000	.615
VAR00012	1.000	.776
VAR00013	1.000	.583
VAR00014	1.000	.580
VAR00015	1.000	.685
VAR00016	1.000	.618
VAR00017	1.000	.557
VAR00018	1.000	.613
VAR00019	1.000	.768
VAR00020	1.000	.733
VAR00021	1.000	.600
VAR00022	1.000	.729
VAR00023	1.000	.785
VAR00024	1.000	.657
VAR00025	1.000	.641
VAR00026	1.000	.657
VAR00027	1.000	.663
VAR00028	1.000	.626
VAR00029	1.000	.713
VAR00030	1.000	.736
VAR00031	1.000	.686
VAR00032	1.000	.707

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	13.243	41.384	41.384
2	2.586	8.081	49.465
3	1.952	6.100	55.564
4	1.323	4.133	59.698
5	1.134	3.545	63.242
6	1.029	3.216	66.458
7	.937	2.927	69.386
8	.748	2.338	71.724
9	.739	2.310	74.034
10	.682	2.131	76.165
11	.654	2.045	78.210
12	.615	1.920	80.131
13	.571	1.784	81.914
14	.525	1.642	83.556
15	.474	1.483	85.039
16	.460	1.437	86.476
17	.435	1.361	87.837
18	.415	1.297	89.133
19	.394	1.233	90.366
20	.381	1.191	91.557
21	.358	1.119	92.676
22	.330	1.031	93.707
23	.284	.889	94.596
24	.267	.834	95.430
25	.247	.772	96.201
26	.236	.738	96.939
27	.208	.650	97.589
28	.192	.599	98.188
29	.186	.582	98.770
30	.164	.512	99.282
31	.120	.375	99.657
32	.110	.343	100.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

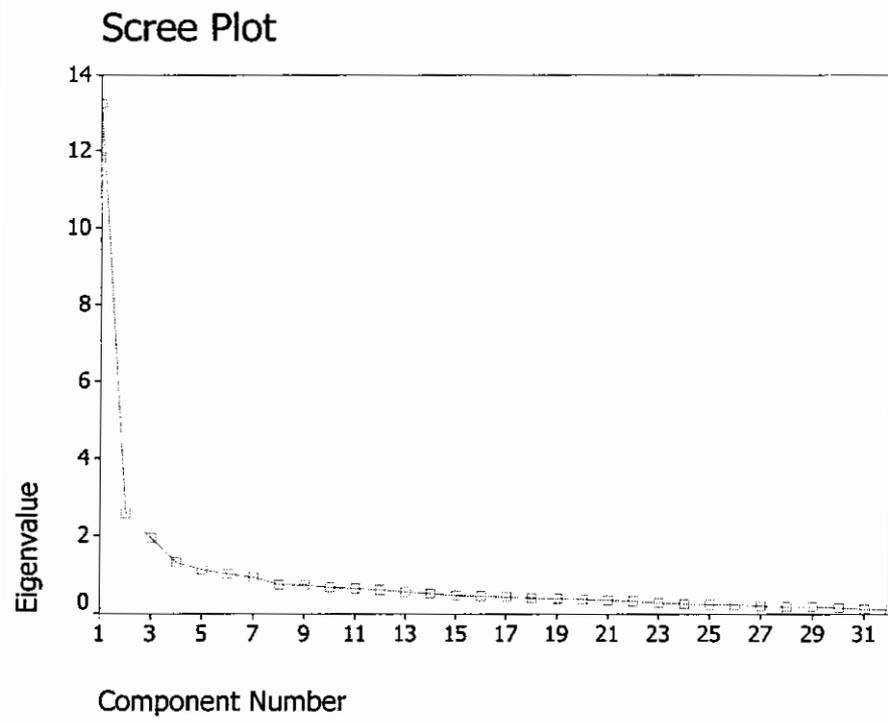
Component	Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	13.243	41.384	41.384
2	2.586	8.081	49.465
3	1.952	6.100	55.564
4	1.323	4.133	59.698
5	1.134	3.545	63.242
6	1.029	3.216	66.458
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4.681	14.629	14.629
2	4.630	14.468	29.097
3	4.258	13.306	42.402
4	4.124	12.887	55.289
5	2.161	6.752	62.041
6	1.414	4.417	66.458
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component			
	1	2	3	4
VAR00020	.774			
VAR00019	.768			
VAR00008	.739		-.336	
VAR00018	.739			
VAR00001	.733			
VAR00030	.730			
VAR00021	.728			
VAR00026	.720			
VAR00027	.707			
VAR00029	.683	-.383		
VAR00031	.683			-.347
VAR00003	.667		-.508	
VAR00028	.665	-.350		
VAR00016	.642			
VAR00017	.640			
VAR00025	.639			.328
VAR00011	.639			
VAR00010	.634			
VAR00022	.633	-.426		
VAR00002	.605	.422		
VAR00004	.605		-.394	
VAR00005	.600			.444
VAR00006	.596		-.382	
VAR00032	.594			
VAR00007	.588	.361		
VAR00014	.586			-.363
VAR00024	.565	-.354		.345
VAR00013	.547	.356		
VAR00023	.578	-.609		
VAR00009	.480	.507		
VAR00015	.464		.599	
VAR00012	.444	.351		

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component	
	5	6
VAR00020		
VAR00019		
VAR00008		
VAR00018		
VAR00001		
VAR00030		.426
VAR00021		
VAR00026		
VAR00027		
VAR00029		
VAR00031		
VAR00003		
VAR00028		
VAR00016		
VAR00017		
VAR00025		
VAR00011	.350	
VAR00010		
VAR00022		
VAR00002		
VAR00004		
VAR00005		
VAR00006		
VAR00032	-.379	
VAR00007		
VAR00014		
VAR00024		
VAR00013		
VAR00023		
VAR00009		
VAR00015		
VAR00012	.521	.425

Extraction Method: Principal Component Analysis.

a. 6 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component			
	1	2	3	4
VAR00019	.708		.338	
VAR00020	.662	.358	.338	
VAR00031	.645			
VAR00001	.632	.415		
VAR00028	.594		.387	
VAR00021	.538			.347
VAR00014	.531			.458
VAR00011	.471	.411		
VAR00006		.739		
VAR00004		.709		
VAR00003	.476	.696		
VAR00007		.631		
VAR00008	.412	.610		
VAR00005		.563	.378	.402
VAR00002		.551		
VAR00018	.424	.541		
VAR00023	.361		.799	
VAR00024			.750	
VAR00025			.697	
VAR00022	.403		.685	
VAR00029			.622	
VAR00026	.420		.490	
VAR00015				.735
VAR00016				.664
VAR00013				.660
VAR00009		.374		.651
VAR00010	.384			.632
VAR00017				.605
VAR00032				.423
VAR00030		.366	.389	
VAR00027			.401	.390
VAR00012				

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	5	6
VAR00019		
VAR00020		
VAR00031	.384	
VAR00001		
VAR00028		
VAR00021		
VAR00014		
VAR00011		.389
VAR00006		
VAR00004		
VAR00003		
VAR00007	.433	
VAR00008		
VAR00005		
VAR00002		
VAR00018		
VAR00023		
VAR00024		
VAR00025		
VAR00022		
VAR00029	.448	
VAR00026	.337	
VAR00015		
VAR00016		
VAR00013		
VAR00009		
VAR00010		
VAR00017		
VAR00032	.678	
VAR00030	.547	
VAR00027	.491	
VAR00012		.793

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 9 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3	4
1	.520	.487	.447	.432
2	-.315	.368	-.644	.541
3	-.161	-.707	.233	.627
4	-.761	.347	.537	.010
5	.033	-.018	.205	-.027
6	-.154	-.085	-.026	-.357

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Transformation Matrix

Component	5	6
1	.296	.137
2	.022	.240
3	.145	.074
4	-.006	-.110
5	-.640	.739
6	.694	.599

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis**KMO and Bartlett's Test**

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.912
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	973.538
	df	45
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00033	1.000	.478
VAR00034	1.000	.679
VAR00035	1.000	.700
VAR00036	1.000	.716
VAR00037	1.000	.756
VAR00038	1.000	.663
VAR00039	1.000	.666
VAR00040	1.000	.806
VAR00041	1.000	.702
VAR00042	1.000	.685

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5.779	57.790	57.790
2	1.071	10.708	68.497
3	.693	6.929	75.426
4	.572	5.722	81.148
5	.432	4.321	85.468
6	.354	3.543	89.012
7	.334	3.344	92.355
8	.287	2.873	95.228
9	.272	2.716	97.944
10	.206	2.056	100.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5.779	57.790	57.790
2	1.071	10.708	68.497
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

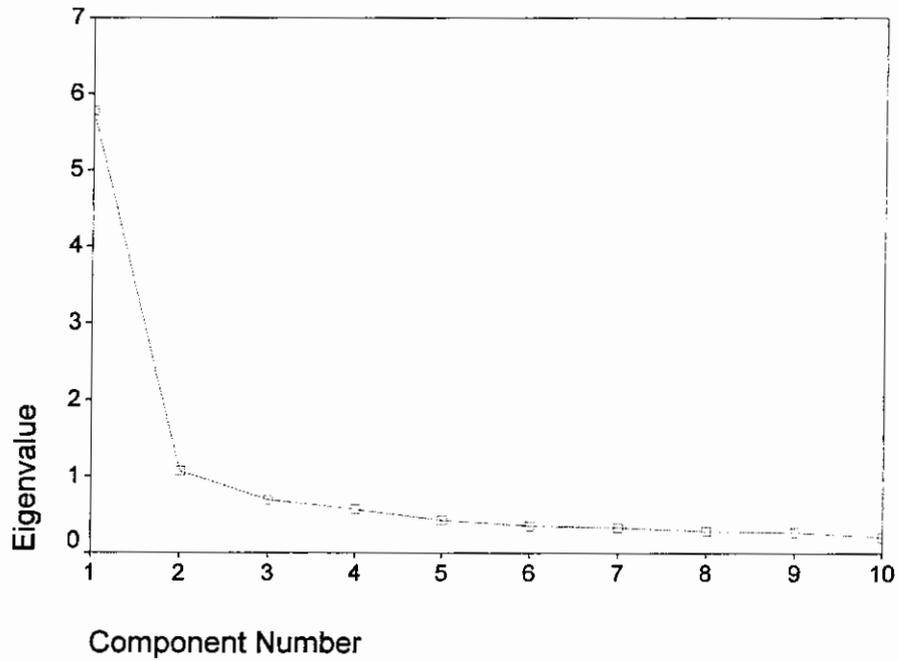
Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3.539	35.390	35.390
2	3.311	33.107	68.497
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Scree Plot

Component Matrix^a

	Component	
	1	2
VAR00041	.823	
VAR00034	.802	
VAR00042	.796	
VAR00040	.789	-.428
VAR00036	.788	
VAR00037	.775	.393
VAR00035	.750	.371
VAR00038	.693	.427
VAR00033	.691	
VAR00039	.679	-.453

Extraction Method: Principal Component Analysis.

a. 2 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	1	2
VAR00040	.867	
VAR00039	.804	
VAR00042	.732	.385
VAR00034	.711	.416
VAR00041	.705	.453
VAR00033	.515	.461
VAR00037		.820
VAR00038		.788
VAR00035		.786
VAR00036	.359	.766

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 3 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2
1	.724	.690
2	-.690	.724

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.932
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	5388.966
	df	861
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
VAR00043	1.000	.658
VAR00044	1.000	.763
VAR00045	1.000	.692
VAR00046	1.000	.740
VAR00047	1.000	.726
VAR00048	1.000	.673
VAR00049	1.000	.753
VAR00050	1.000	.805
VAR00051	1.000	.742
VAR00052	1.000	.806
VAR00053	1.000	.581
VAR00054	1.000	.651
VAR00055	1.000	.559
VAR00056	1.000	.649
VAR00057	1.000	.717
VAR00058	1.000	.735
VAR00059	1.000	.708
VAR00060	1.000	.660
VAR00061	1.000	.550
VAR00062	1.000	.640
VAR00063	1.000	.596
VAR00064	1.000	.697
VAR00065	1.000	.692
VAR00066	1.000	.703
VAR00067	1.000	.711
VAR00068	1.000	.814
VAR00069	1.000	.720
VAR00070	1.000	.645
VAR00071	1.000	.716
VAR00072	1.000	.739
VAR00073	1.000	.775
VAR00074	1.000	.776
VAR00075	1.000	.774
VAR00076	1.000	.667
VAR00077	1.000	.645
VAR00078	1.000	.744
VAR00079	1.000	.667
VAR00080	1.000	.677
VAR00081	1.000	.617
VAR00082	1.000	.633
VAR00083	1.000	.630
VAR00084	1.000	.690

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	19.556	46.562	46.562
2	2.597	6.184	52.746
3	1.873	4.458	57.205
4	1.729	4.117	61.322
5	1.291	3.073	64.394
6	1.068	2.543	66.938
7	1.022	2.433	69.370
8	.887	2.112	71.483
9	.825	1.965	73.448
10	.763	1.817	75.264
11	.730	1.738	77.003
12	.679	1.616	78.619
13	.636	1.514	80.133
14	.570	1.358	81.491
15	.543	1.293	82.784
16	.529	1.259	84.043
17	.486	1.157	85.200
18	.468	1.114	86.314
19	.460	1.095	87.410
20	.429	1.021	88.431
21	.409	.973	89.404
22	.391	.932	90.335
23	.367	.874	91.209
24	.352	.837	92.046
25	.315	.751	92.797
26	.287	.683	93.480
27	.272	.648	94.127
28	.269	.641	94.769
29	.246	.585	95.354
30	.230	.548	95.902
31	.219	.521	96.423
32	.201	.478	96.900
33	.186	.444	97.344
34	.175	.418	97.762
35	.162	.386	98.148
36	.151	.360	98.508
37	.130	.309	98.817
38	.118	.280	99.096
39	.114	.272	99.368
40	.098	.233	99.601
41	.085	.203	99.804
42	.082	.196	100.000

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

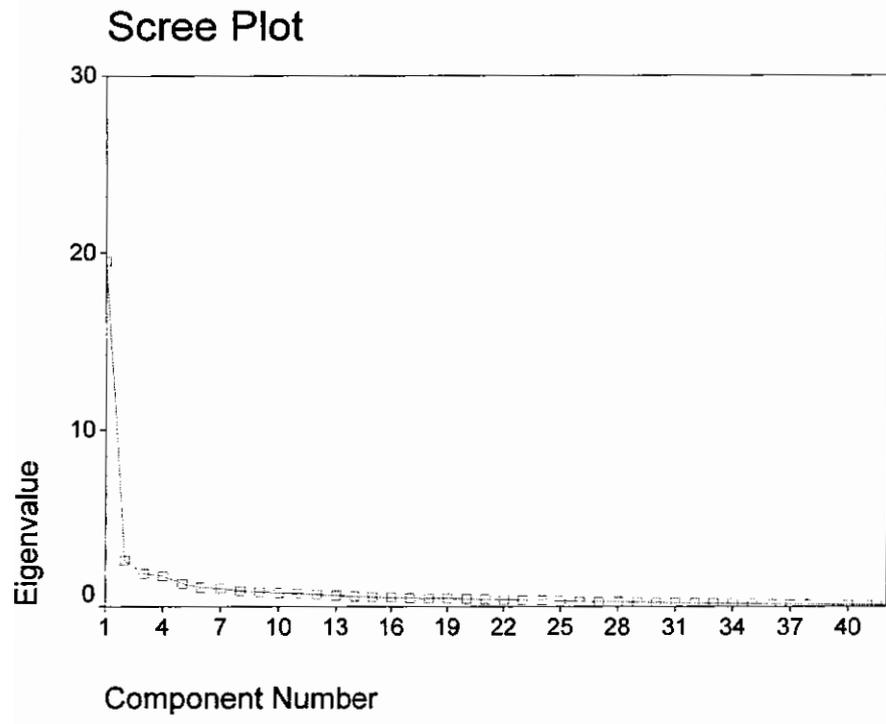
Component	Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	19.556	46.562	46.562
2	2.597	6.184	52.746
3	1.873	4.458	57.205
4	1.729	4.117	61.322
5	1.291	3.073	64.394
6	1.068	2.543	66.938
7	1.022	2.433	69.370
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	8.006	19.063	19.063
2	6.124	14.581	33.643
3	4.706	11.206	44.849
4	4.677	11.137	55.985
5	2.158	5.137	61.123
6	1.772	4.219	65.341
7	1.692	4.029	69.370
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00075	.803				
VAR00057	.793				
VAR00080	.773				
VAR00082	.772				
VAR00073	.772	-.369			
VAR00070	.771				
VAR00071	.766				
VAR00072	.759				
VAR00074	.755	-.353			
VAR00052	.750			-.371	
VAR00066	.740				
VAR00050	.732				.455
VAR00083	.724				
VAR00065	.716				
VAR00062	.707				
VAR00068	.706	-.462			
VAR00064	.703		-.388		
VAR00049	.698			-.400	
VAR00051	.697			-.378	
VAR00081	.688				
VAR00077	.685				
VAR00076	.676			.349	
VAR00060	.675		-.341		
VAR00055	.670				
VAR00079	.665				
VAR00046	.665			-.339	
VAR00053	.661				
VAR00061	.661				
VAR00067	.659	-.445			
VAR00044	.636	.342			
VAR00059	.627			-.408	
VAR00084	.625				
VAR00056	.623	.348			
VAR00045	.611	.503			
VAR00063	.610				
VAR00054	.602			.332	
VAR00069	.600	-.341		.322	
VAR00058	.590				.434
VAR00078	.579			.331	
VAR00043	.554	.423	.383		
VAR00048	.456	.566			
VAR00047	.523		.586		

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component	
	6	7
VAR00075		
VAR00057		
VAR00080		
VAR00082		
VAR00073		
VAR00070		
VAR00071		
VAR00072		
VAR00074		
VAR00052		
VAR00066		
VAR00050		
VAR00083		
VAR00065		
VAR00062		
VAR00068		
VAR00064		
VAR00049		
VAR00051		
VAR00081		
VAR00077		
VAR00076		
VAR00060		
VAR00055		
VAR00079		
VAR00046		
VAR00053		
VAR00061		
VAR00067		
VAR00044		
VAR00059		
VAR00084		
VAR00056		.325
VAR00045		
VAR00063		
VAR00054		
VAR00069	.337	
VAR00058		
VAR00078	.402	
VAR00043		
VAR00048		
VAR00047		

Extraction Method: Principal Component Analysis.

a. 7 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
VAR00068	.801				.344
VAR00067	.787				
VAR00073	.772				
VAR00074	.744			.368	
VAR00075	.739				
VAR00066	.702	.359			
VAR00072	.676	.326			
VAR00079	.605				.364
VAR00065	.556	.447			
VAR00080	.547	.453			
VAR00082	.503	.353	.329		
VAR00057	.476	.341		.466	
VAR00076	.475	.366			.458
VAR00053	.463			.372	
VAR00070	.461	.443		.351	
VAR00064		.688		.333	
VAR00063		.672			
VAR00060		.664		.349	
VAR00071		.644			
VAR00084		.639			
VAR00083		.564	.420		
VAR00061		.552			
VAR00077		.506		.323	.416
VAR00081		.460			
VAR00047	.328		.742		
VAR00043			.733		
VAR00048			.725		
VAR00045			.718		
VAR00044			.709		
VAR00055		.461	.461		
VAR00049	.334			.745	
VAR00052	.339	.390		.708	
VAR00051				.706	
VAR00059				.656	
VAR00062	.348	.428		.510	
VAR00046	.414		.418	.451	
VAR00078		.357			.670
VAR00069	.558				.597
VAR00058					
VAR00050				.521	
VAR00054			.344		
VAR00056		.346	.335		

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	6	7
VAR00068		
VAR00067		
VAR00073		
VAR00074		
VAR00075		
VAR00066		
VAR00072		
VAR00079		
VAR00065		
VAR00080		
VAR00082		
VAR00057		
VAR00076		
VAR00053		.333
VAR00070		
VAR00064		
VAR00063		
VAR00060		
VAR00071		
VAR00084		.379
VAR00083		
VAR00061		
VAR00077		
VAR00081		.446
VAR00047		
VAR00043		
VAR00048		
VAR00045		
VAR00044		
VAR00055		
VAR00049		
VAR00052		
VAR00051		
VAR00059		.397
VAR00062		
VAR00046	-.352	
VAR00078		
VAR00069		
VAR00058	.639	.321
VAR00050	.545	
VAR00054	.493	
VAR00056		.519

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 12 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3	4	5
1	.574	.500	.379	.413	.221
2	-.688	.215	.656	-.018	-.021
3	.380	-.584	.627	-.277	-.114
4	.064	.275	-.060	-.743	.492
5	-.161	-.383	-.115	.387	.255
6	-.082	-.324	.047	.140	.767
7	.127	-.188	-.121	-.178	-.205

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

Component Transformation Matrix

Component	6	7
1	.161	.176
2	.095	.202
3	.043	-.176
4	.346	-.053
5	.771	-.069
6	-.474	.230
7	.154	.915

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

ภาคผนวก ฅ
ค่าความเชื่อมั่นของผลการวิจัย

Reliability

***** Method 2 (covariance matrix) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 162.0

Item Means	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	4.3263	3.7407	4.7716	1.0309	1.2756	.0447

Item Variances	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	.5283	.2304	1.0258	.7955	4.4534	.0296

Inter-item

Covariances	Mean	Minimum	Maximum	Range	Max/Min	Variance
	.2079	.0061	.7819	.7759	129.0759	.0083

Reliability Coefficients 82 items

Alpha = .9815   Standardized item alpha = .9816

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวอรรวรรณ จันทร์ชลอ
ที่อยู่	94 ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา 1112 ซอยวัดไผ่เงิน ถนนจันทน์ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพฯ 10120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	สำเร็จการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2536	สำเร็จการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2547	เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2549	สำเร็จการศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	สำเร็จการศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2534	ครูใหญ่โรงเรียนแม่พระประจักษ์ กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2537	ครูใหญ่โรงเรียนอรุโณทัย จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2538	ครูใหญ่โรงเรียนอรรณาลัย จังหวัดสมุทรสาคร
พ.ศ. 2544	ครูใหญ่โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. 2549	ครูใหญ่โรงเรียนอรรณาลัย จังหวัดสมุทรสาคร
พ.ศ. 2550	ครูใหญ่โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา กรุงเทพฯ